

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA

Zagreb, lipanj 2000.

SADRŽAJ

strana

1.	OSVRT NA NALAZE REVIZIJE POSLOVANJA ZA 1996. i 1997.	2
2.	REVIZIJA POSLOVANJA ZA 1998. I 1999.	2
1.	Zakonska regulativa, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
1.1.	Zakonska regulativa	2
1.2.	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	3
2.	POSLOVNE KNJIGE I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	4
2.1.	Poslovne knjige	4
2.2.	Financijski izvještaji	6
3.	EMITIRANJE I PROIZVODNJA PROGRAMA	7
3.1.	Hrvatska televizija	8
3.2.	Hrvatski radio	13
4.	POPIS IMOVINE, POTRAŽIVANJA I OBVEZA	13
5.	NOVČANO POSLOVANJE	15
6.	PRIHODI	17
6.1.	Poslovni prihodi	18
6.1.1.	Prihodi od pretplate	18
6.1.2.	Prihodi od emitiranja promotivnih poruka	24
6.1.3.	Ostali poslovni prihodi	33
6.1.3.1.	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	33
6.1.3.2.	Prihodi od najamnina	34
6.1.3.3.	Prihodi od tehničkih usluga	36
6.1.3.4.	Prihodi od neproizvodnih usluga	36
6.1.3.5.	Ostali prihodi od neproizvodnih usluga	36
6.1.3.6.	Prihodi od zakupnina	37
6.1.4.	Prihodi od dotacije	37
6.2.	Financijski prihodi	37
6.3.	Izvanredni prihodi	38
7.	RASHODI	39
7.1.	Poslovni rashodi	42
7.1.1.	Troškovi osoblja	42
7.1.2.	Naknade troškova zaposlenicima i vanjskim suradnicima	46
7.1.2.1.	Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara i ugovora o djelu	46
7.1.2.2.	Naknade dnevnica i prijevoznih troškova za službena putovanja	50
7.1.2.3.	Naknade za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe	51
7.1.2.4.	Naknade troškova za zaštitu izvođačkih prava i zaštitu prava skladatelja	51

7.1.3. Troškovi zakupnina	52
7.1.3.1. Zakupnine veza	53
7.1.3.2. Naknade za licence stranog programa	55
7.1.3.3. Zakupnine za pravo prijenosa programa u tuzemstvo	56
7.1.3.4. Naknade za pravo prijenosa inozemnog programa	56
7.1.3.5. Zakup video linija	57
7.1.3.6. Naknade leasinga	57
7.1.3.7. Stalne zakupnine prostora	58
7.1.4. Troškovi ostalih usluga	58
7.1.4.1. Usluge održavanja	59
7.1.4.2. Usluge prijevoznika	60
7.1.4.3. PTT troškovi	60
7.1.4.4. Ostale usluge	61
7.1.5. Troškovi sirovina, materijala i prodane robe	65
7.1.5.1. Troškovi sirovina i materijala	66
7.1.5.2. Troškovi prodane robe	67
7.1.5.3. Drugi naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina	68
7.1.6. Porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata	69
7.1.7. Ostali troškovi	70
7.1.7.1. Razne naknade	71
7.1.7.2. Ostala materijalna prava zaposlenih	73
7.1.7.3. Neproizvodne usluge	75
7.1.7.4. Premije osiguranja	77
7.1.7.5. Bankarske usluge	77
7.1.7.6. Reprzentacija	78
7.1.7.7. Naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina	80
7.1.7.8. Članarine udruženjima	80
7.2. Financijski rashodi	81
7.3. Izvanredni rashodi	82
8. DUGOTRAJNA IMOVINA	83
8.1. Nematerijalna imovina	84
8.2. Materijalna imovina	85
8.2.1. Ulaganja u materijalnu imovinu	86
8.2.1.1. Nabava opreme	87
8.2.1.2. Izgradnja građevinskih objekata	91
8.2.2. Predujmovi za materijalnu imovinu	93
8.2.3. Materijalna imovina u pripremi	94
8.3. Dugotrajna financijska imovina	95
8.3.1. Udjeli u povezanim društvima	96
8.3.2. Ulaganje u vrijednosne papire	100
8.3.3. Dani dugoročni zajmovi, depoziti i jamčevine	101
8.3.4. Ostala dugoročna ulaganja	105

9.	KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I KRATKOROČNE OBVEZE	106
9.1.	Kratkoročna potraživanja	106
9.1.1.	Potraživanja od zaposlenih	107
9.2.	Kratkoročne obveze	108
9.2.1.	Obveze za kratkoročne kredite	108
9.2.2.	Obveze za porez na dodanu vrijednost	110
10.	OBVEZE ZA DUGOROČNE KREDITE	110
11.	KRATKOTRAJNA MATERIJALNA I FINACIJSKA IMOVINA	111
11.1.	Kratkotrajna materijalna imovina	111
11.1.1.	Zalihe materijala i sitnog inventara	112
11.1.2.	Predujmovi za kratkotrajnu imovinu	116
11.2.	Kratkotrajna financijska imovina	117
12.	NALAZ	119

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/00-01/39
UR.BROJ: 613-01-01-00-3

I Z V J E Š Ć E
O OBAVLJENOJ REVIZIJI POSLOVANJA
ZA 1998. I 1999.

Na temelju odredbi članka 4. i članka 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95 i 105/99) obavljena je revizija poslovanja Hrvatske radiotelevizije (dalje u tekstu: HRT) za 1998. i 1999.

Revizija je obavljena u razdoblju od 27. ožujka do 7. lipnja 2000.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94).

Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija te financijsko-računovodstveno poslovanje HRT.

Revizijski postupci pregleda i provjere poslovanja HRT za 1998. i 1999. opisani su u nastavku Izvešća.

1. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE POSLOVANJA ZA 1996. I 1997.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju poslovanja za 1996. i 1997. o čemu je sačinjeno Izvješće.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i naloženo je da se uklone, odnosno poduzmu određene radnje kako se nepravilnosti iz ranijih razdoblja ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom poslovanja za 1998. i 1999. utvrđeno je da je izvršen dio naloga, koji su se uglavnom odnosili na evidentiranje u poslovnim knjigama i usklađenost pojedinih računa. Dio utvrđenih nepravilnosti je ponovljen, što je i opisano u Izvješću o reviziji poslovanja za 1998. i 1999.

2. REVIZIJA POSLOVANJA ZA 1998. I 1999.

1. ZAKONSKA REGULATIVA, DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO

1.1. Zakonska regulativa

Zakoni i propisi koji normativno reguliraju područje i djelokrug rada HRT su:

- Zakon o HRT (Narodne novine 43/92-pročišćeni tekst, 24/96 i 145/98),
- Zakon o telekomunikacijama (Narodne novine 53/94),
- Zakon o računovodstvu (Narodne novine 90/92),
- Međunarodni računovodstveni standardi (Narodne novine 36/93, 47/95, 65/96 i 39/97, 25/99, 3/99, 148/99),
- Zakon o porezu na dobit (Narodne novine 35/95 i 106/96),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 25/95, 52/95, 103/96 i 164/98),
- Zakon o nabavi roba, usluga i ustupanju radova (Narodne novine 142/97),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 106/96, 164/98 i 105/99),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93 i 34/99),
- Zakon o zakupu poslovnog prostora (Narodne novine 91/96 i 124/97), i drugi zakoni, propisi i akti koji uređuju odnose u gospodarstvu.

1.2. Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Javno poduzeće HRT, pravna je osoba u vlasništvu Republike Hrvatske. Osnovana je i posluje prema Zakonu o HRT.

U skladu s odredbama članka 3. spomenutog Zakona djelatnost je: proizvodnja, emitiranje, prijenos i odašiljanje svih vrsta radijskih i televizijskih programa od značenja za Republiku Hrvatsku, poslovi izgradnje, razvijanja i održavanja mreže objekata odašiljača i veza za odašiljanje, te prijenos i prijam programa.

Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HRT iz studenoga 1998. određeno je, da je HRT dužna proizvoditi i emitirati program namijenjen informiranju pripadnika hrvatskoga naroda izvan Hrvatske.

U skladu sa zakonskim odredbama, organizirana je u 4 poslovne jedinice: Hrvatska televizija (dalje u tekstu: HTV), Hrvatski radio (dalje u tekstu: HR), Odašiljači i veze - Tehnika HRT (dalje u tekstu: OIV) i Zajednički poslovi (dalje u tekstu: ZP).

Uprava ima predsjednika i 4 člana. Predsjednik Uprave je direktor, koji zastupa poduzeće u zemlji i inozemstvu. Direktora imenuje i razrješava Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora, a članove Uprave, Nadzorni odbor na prijedlog predsjednika Uprave.

U studenome 1998., odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HRT utvrđen je novi ustroj Vijeća HRT (dalje u tekstu: Vijeće) na način da je proširen broj članova s 19 na 23. Članove imenuje Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora. Izmjenama Zakona, proširene su i ovlasti Vijeća, koje je uz dotadašnju ovlast da utvrđuje programska usmjerenja HR i HTV, te nadzire i ocjenjuje njihova ostvarenja, dobilo i sljedeće ovlasti:

- imenuje i razrješava glavne urednike radijskih i televizijskih programa, na prijedlog direktora, na temelju javnog natječaja,
- daje mišljenje na financijski plan i godišnja izvješća o poslovanju,
- na prijedlog Uprave prihvaća godišnji plan,
- daje prethodno mišljenje na Statut,
- daje prethodni pristanak na odluku Uprave o iznosu pretplate, povlasticama i načinu plaćanja.

Vijeće je prema novom ustroju konstituirano sredinom veljače 1999. Na 3. sjednici održanoj početkom travnja 1999. prihvatilo je Izvješće o poslovanju za 1998. te je, na prijedlog glavne urednice HR, utvrdilo programsko usmjerenje HR za 1999. Ujedno je prihvatilo Poslovni plan za 1999., kojeg je utvrdila Uprava u siječnju 1999. Programsko usmjerenje HTV za 1999. prihvaćeno je u srpnju 1999. na prijedlog glavnog urednika HTV, izabranog u lipnju 1999.

Na 7. sjednici Vijeća, koja je održana u dva navrata - u veljači i početkom ožujka 2000., prihvaćeni su:

- Izvješće o ostvarenju programskog usmjerenja HTV u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 1999. Ocijenjeno je da je HTV u najvećem dijelu ostvarila utvrđeno programsko usmjerenje za 1999.,
- Izvješće o ostvarenju programskog usmjerenja HR u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 1999. Ocijenjeno da je HR u cijelosti ostvario utvrđeno programsko usmjerenje na najvišoj profesionalnoj razini, te
- Izvješće o poslovanju u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 1999. Dano je mišljenje da je Uprava tijekom 1999. osigurala uvjete za ostvarenje svih programskih zadaća, kao i programskih usmjerenja HR i HTV u 1999.

Nadzorni odbor ima 5 članova, koje imenuje i razrješava Hrvatski državni sabor, nadzire poslovanje i zakonitost rada HRT. Početkom mjeseca studenoga 1998., istekao je mandat članova Nadzornog odbora koji je djelovao tijekom 1998. Nadzorni odbor u novom sastavu imenovan je početkom ožujka 1999., što znači da je novi Nadzorni odbor u travnju 1999. iznio mišljenje o radu Uprave u 1998., isključivo na temelju Izvješća o radu Uprave za 1998., a ne iz uvida u poslovanje. Koncem veljače 2000., Nadzorni odbor je dao mišljenje o radu Uprave u 1999., u kojem je navedeno da je Uprava poslovala s dužnom pozornosti i odgovorno, poštujući zakonske propise.

U svibnju 1999. donijete su Izmjene i dopune Statuta u skladu s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HRT.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju, uređen je unutarnji ustroj te međusobni odnosi u rukovođenju. U okviru poslovnih jedinica, ustrojene su radne jedinice, odjeli, odsjeci, redakcije, službe i pogoni. Poslovnim jedinicama rukovode članovi Uprave - zaduženi za određeno područje i koji su za svoj rad izravno odgovaraju direktoru.

2. POSLOVNE KNJIGE I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

2.1. Poslovne knjige

Poslovne knjige i financijske izvještaje, HRT je obvezna voditi i sastavljati po propisima za poduzetnike, odnosno u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Međunarodnih računovodstvenih standarda (dalje u tekstu: MRS).

Ustrojene su poslovne knjige propisane odredbama Zakona o računovodstvu (dnevnik, glavna knjiga te pomoćne knjige). Unos podataka obavlja se pomoću računala.

Glavna knjiga ustrojena je po organizacijskim jedinicama, što otežava praćenje vremenskog slijeda poslovnih događaja. Na računima glavne knjige nije izdvojeno početno stanje. U pojedinim slučajevima podaci iz pomoćnih evidencija razlikuju se od podataka iskazanih u glavnoj knjizi, poslovne promjene evidentiraju se sa zakašnjenjem od nekoliko mjeseci, iz sadržaja knjigovodstvene isprave ne može se zaključiti o kakvoj se poslovnoj promjeni radi, odnosno podaci su evidentirani bez vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava. Također, poslovni događaji ne iskazuju se uvijek dosljedno. Isti poslovni događaji evidentiraju se na različitim računima računskog plana, što otežava usporedbu i korištenje podataka te utječe na realnost iskazivanja visine i strukture pojedinih vrsta troškova i prihoda i njihovu usporedbu s planiranim veličinama i prethodnim razdobljem. Osim toga, u analitičkim evidencijama ne poštuje se vremenski slijed poslovnih događaja.

Zbog uočenih nedostataka smanjen je ili onemogućen nadzor nad poslovnom promjenom, odnosno otežana je suštinska, matematička i logična provjera nastale poslovne promjene.

Jedan od značajnijih nedostataka računovodstvene obrade podataka je neažurnost koja je najvećim dijelom posljedica nepravodobnog dotoka knjigovodstvenih dokumenata, ali i lošeg organiziranja rada na unosu podataka. Unos podataka potrebno je organizirati i obavljati na način da osigurava zahtjeve kontrole unijetih podataka, ispravnost unijetih podataka, mogućnost njihove uporabe te mogućnost uvida u kronologiju obavljenog unosa poslovnih promjena.

Uočeni nedostaci posljedica su nedovoljne djelotvornosti i učinkovitosti sustava unutarnjih kontrola, što izravno utječe i na pouzdanost podataka iskazanih u financijskim izvještajima, kao i na pouzdanost podataka što ih dobiva posloводство.

U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, knjigovodstvena isprava je pisani dokaz o nastaloj poslovnoj promjeni i služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i nadzor nad obavljanjem poslovne promjene.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje podataka u poslovnim knjigama na temelju valjanih knjigovodstvenih isprava. Nalaže se i poboljšanje funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju je mišljenja da zakonski predstavnik HRT treba internim aktom urediti pitanja u svezi s izdavanjem, protokom, kontrolom, odlaganjem i čuvanjem knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga, u cilju osiguravanja točnosti, urednosti i pravovaljanosti knjigovodstvenih isprava koje koriste kao podloga donošenju poslovnih odluka.

Dio uočenih nepravilnosti utvrđen je i revizijom poslovanja za 1996. i 1997.

Pojedine procese poslovanja ne prati odgovarajuća informatička podrška. Postojeća informatička podrška otežava i usporava rad i praćenje poslovnih promjena, a ručno praćenje, s obzirom na brojnost promjena kao i njihovu različitost, ne omogućava pravodobno i sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena te povećava rizik od računskih pogrešaka.

Državni ured za reviziju predlaže:

- informatički program kod praćenja emitiranih promotivnih poruka u potpunosti prilagoditi potrebama obračunske službe i izlazne liste vezati za oznake kupaca za koje je usluga emitiranja izvršena, kako bi se omogućilo korištenje podataka potrebnih za obračun marketinških prihoda s potrebama obračunske službe; informatizirati ovršni postupak kod naplate prihoda od pretplate, a koji čine 54,7% ukupnih prihoda;
- pojačati snagu servera kod praćenja pretplate radi osiguranja zahtjeva korištenja kao i osiguranja velike baze podataka, što će utjecati na brzinu i onemogućiti prekide sustava te pružiti veću informatičku podršku komercijalnoj službi.

Računovodstvene politike, koje je prihvatila Uprava u rujnu 1996., nisu u potpunosti u skladu s MRS. Računovodstvenom politikom utvrđeno je da se obračunava prihod i za neizvršene usluge, odnosno neisporučenu robu, ukoliko je od kupca naplaćen predujam.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti računovodstvene politike s MRS 18.

Internu reviziju obavlja jedan djelatnik, što je nedostatno s obzirom na važnost i opseg poslovnih aktivnosti. Većina poslova obavljena je po nalogu odgovorne osobe. Prema odredbama Pravilnika o unutarnjem ustroju, pri uredu direktora treba organizirati Službu revizije - internu kontrolu, koja treba obavljati poslove u skladu s odredbama općeg akta, odnosno odlukama direktora i zakonskih propisa. Organizaciju Službe revizije svojom odlukom utvrđuje direktor.

Potrebno je donijeti program rada i planirati rad interne revizije.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati internu reviziju u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustroju. Također, nalaže ekipiranje službe interne revizije, te donošenje programa i plana rada.

2.2. Financijski izvještaji

Za 1998. i 1999. sastavljeni su temeljni financijski izvještaji i to: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaji o novčanom tijeku i bilješke uz financijske izvještaje. Sastavljeno je i godišnje izvješće o poslovanju.

Prema temeljnim financijskim izvještajima za 1998. iskazani su ukupni prihodi u iznosu 874.491.316,13 kn, ukupni rashodi u iznosu 1.024.265.550,22 kn, te gubitak u iznosu 149.774.234,09 kn. Poslovni prihodi u 1998. iskazani su u iznosu 855.920.798,53 kn, poslovni rashodi u iznosu 1.004.507.627,82 kn, te gubitak iz redovne aktivnosti iznosi 148.586.829,29 kn. Od financijskih aktivnosti iskazan je gubitak u iznosu 7.879.857,67 kn, a od izvanrednih aktivnosti, dobit u iznosu 6.692.092,87 kn.

U temeljnim financijskim izvještajima za 1999. iskazani su ukupni prihodi u iznosu 1.042.158.318,88 kn, ukupni rashodi u iznosu 1.037.665.994,78 kn, te dobitak u iznosu 4.492.324,10 kn. Poslovni prihodi iskazani su u 1999. u iznosu 1.034.723.703,43 kn, a rashodi u iznosu 1.011.880.262,12 kn te je iz redovnih aktivnosti iskazana dobit u iznosu 22.843.441,31 kn. Od financijskih aktivnosti iskazan je gubitak u iznosu 17.726.307,04 kn, dok je od izvanrednih aktivnosti iskazan gubitak u iznosu 624.810,17 kn.

U bilanci na dan 31. prosinca 1998., iskazana je vrijednost ukupne imovine u iznosu 961.827.046,83 kn, od čega je dugotrajna imovina 747.520.964,47 kn, kratkotrajna imovina 212.754.019,86 kn i plaćeni troškovi budućeg razdoblja 1.552.062,50 kn. Vrijednosno najznačajnija je dugotrajna materijalna imovina u iznosu 684.378.409,20 kn ili 71,2% ukupne imovine. Kratkoročna potraživanja iznose 151.500.802,38 kn, a kratkoročne obveze 261.313.474,09 kn. Kapital i rezerve iznose 583.781.179,84 kn.

Prema odluci Uprave, gubitak iskazan po konačnom obračunu za 1998. u iznosu 149.774.234,09 kn, pokriva se u iznosu od 59.851.692,24 kn iz zadržane dobiti iz ranijih poslovnih godina, a preostali dio u iznosu 89.922.541,85 kn trebalo bi pokriti na teret rezultata poslovanja odnosno iz ostvarene dobiti u idućih 5 godina.

Vrijednost ukupne imovine na dan 31. prosinca 1999., iznosi 976.858.337,36 kn, od čega je dugotrajna imovina 694.552.470,62 kn, kratkotrajna imovina 280.580.359,27 kn i plaćeni troškovi budućeg razdoblja 1.725.507,47 kn. Kratkoročna potraživanja iznose 194.677.358,59 kn i veća su za 43.176.556,21 kn ili 22,2% u odnosu na prethodnu godinu. Kratkoročne obveze iznose 294.320.251,85 kn i veće su za 33.006.777,76 kn ili 12,6% u odnosu na prethodnu godinu. Kapital i rezerve iznose 588.327.339,73 kn i u odnosu na 1998. povećane su za iskazanu dobit u 1999.

3. EMITIRANJE I PROIZVODNJA PROGRAMA

Programske obveze utvrđene su odredbama Zakona o HRT, Zakona o telekomunikacijama i Zakona o javnom priopćavanju. Odredbama Zakona o HRT utvrđena je obveza ravnomjerne zastupljenosti u programima informativnog, kulturnog, obrazovnog i zabavnog sadržaja.

3.1. Hrvatska televizija

U 1998. emitirano je ukupno 1 105 503 minute televizijskog programa, što je za 2,3% više u odnosu na planiranih 1 076 524 minute.

U 1999. emitirano je ukupno 1 209 590 minuta programa, što je za 192 590 minuta ili 18,9% više u odnosu na planiranih 1 017 021 minute ili 9,4% više u odnosu na 1998.

U tablici broj 1 daje se pregled emitiranog programa u 1998. i 1999.

Tablica broj 1

EMITIRANI PROGRAM HTV U 1998. I 1999. PO ODJELIMA I REDAKCIJAMA

Red. br.	Program	1998.			1999.			Indeks (7/4)
		Plan	Ostvarenje		Plan	Ostvarenje		
			min.	udjel u %		min.	udjel u %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	informativni	212 731	185 171	16,8	176 458	217 577	18,0	117,5
2.	dokumentarni	46 875	46 376	4,3	31 170	47 098	3,9	101,6
3.	umjetnički	82 700	77 797	7,0	321 491	407 614	33,7	523,9
4.	program religijske kulture	4 944	6 008	0,5	6 075	8 678	0,7	144,4
5.	znanstveno obrazovni	46 340	44 758	4,0	45 730	48 735	4,0	108,9
6.	zabavni	220 083	189 933	17,2	150 780	169 948	14,1	89,5
7.	športski	107 535	117 009	10,6	85 995	113 346	9,4	96,9
8.	strani	295 871	274 603	24,8	4 425	7 507	0,6	2,7
9.	programske službe	38 944	60 307	5,5	36 668	62 573	5,2	103,8
10.	marketing	19 421	18 280	1,7	27 163	15 603	1,3	85,4
11.	satelit	1 080	936	0,1	-	33 653	2,8	3 595,4
12.	ostalo	-	83 325	7,5	131 066	77 258	6,4	92,7
Ukupno		1 076 524	1 105 503	100,0	1 017 021	1 209 590	100,0	109,4

Prosječno dnevno emitiranje TV programa u devet mjeseci 1999. iznosilo je 47 sati programa, dok je uvođenjem sheme 3x24 od 1. listopada 1999. prosječno dnevno emitiranje programa na sva četiri programa (prvi, drugi, treći i satelitski) povećano na 80 sati.

U 1999. emitirano je:

- premijerno 664 786 minuta programa ili 55,0%,
- reprizno 341 887 minuta ili 28,3%,
- panoramskim kamerama 76 467 minuta ili 6,3% te
- drugim načinima emitiranja (sinhrono, prezentacija programa, ekonomsko-propagandni program) 202 917 minuta ili 10,4% ukupno emitiranog programa.

U odnosu na plan za 1999., emitirano je 1,1% više premijernog programa te za 154 516 minuta ili 82,5% više repriznog programa. Reprizno emitirani program u 1999. veći je prema ostvarenju za 1998. za 21,0% ili 59 619 minuta. Značajniji porast obujma emitiranog programa u 1999. u odnosu na 1998. vidljiv je kod umjetničkog programa za 423,9%, programa religijske kulture za 44,4% te informativnog programa za 17,5%.

- Ostvarenje plana proizvodnje za 1999.

Proizvodnim planom predviđena je proizvodnja programa za 1999. od 753 027 minuta, a ostvarena je sa 763 938 minute, ili za 1,4% više od planiranog iznosa. U odnosu na isto razdoblje 1998., proizvedeno je 24 665 minuta ili 3,3% više. Značajnije povećanje proizvodnje u odnosu na 1998. iskazano je kod informativnog programa i to za 27 566 minuta ili 13,8%.

U proizvedenom programu u 1999. udjel vlastite proizvodnje iznosi 449 276 minuta ili 58,8%, obrada stranog programa iznosi 230 531 minuta ili 30,2%, a ostala obrada 84 131 ili 11% ukupno proizvedenog programa. U strani program uključen je otkup i obrada stranog programa i preuzeti strani program.

U ukupno proizvedenom programu udjel vlastite proizvodnje je 68,8%, od čega su snimke i obrade 58,8%, obrada arhivskog vlastitog programa 9,3% te otkup gotovih domaćih programa 1,7%.

U razdoblju siječanj - rujan 1999. prosječno se dnevno proizvodilo 33 sata programa, dok je primjenom nove sheme emitiranja 3x24 prosječna dnevna proizvodnja porasla za 7 sati, odnosno proizvodi se 40 sati programa dnevno.

Primjena nove sheme emitiranja uvjetovala je veća odstupanja od godišnjeg plana, zbog čega su usporedbe ostvarenja i plana proizvodnje nerealne. Uvođenjem nove sheme pristupilo se realizaciji 54 nove emisije, od kojih 8 u informativnom te 16 emisija u zabavnom programu. Samo je u okviru novih izvanrednih emisija prema shemi 3x24, od listopada 1999. proizvedeno 24 916 minuta više programa, za što je utrošeno 12.763.903,00 kn, iz čega proizlazi da je prosječno po minuti proizvedenog programa utrošeno 512,27 kn.

Izvan plana financijskih sredstava za 1999. realizirani su i posebni projekti u iznosu 14.423.382,00 kn. Istodobno je u okviru programa za djecu i mladež proizvedeno 20,1% manje minuta programa, što je rezultiralo smanjenje planiranih troškova proizvodnje za 7.433.503,00 kn ili 37,6%.

Državni ured za reviziju nalaže pri promjenama shema emitiranja usklađenje financijskog plana s promjenama plana proizvodnje.

U lipnju 1999. Uprava je prihvatila izvješće o poslovanju za prvih pet mjeseci 1999., kojim je utvrđen gubitak u iznosu 52.000.000,00 kn. Ujedno je utvrdila da je, nakon što se poduzmu mjere racionalizacije u poslovanju, zapošljavanju i kontroli vanjske suradnje, jedini način sustavnog rješenja cjelokupnosti programskih potreba i ostvarenja programskih zadaća, povećanje pretplate od početka 2000.

U Izvješću o rezultatima poslovanja za razdoblje od siječnja do rujna 1999. iskazan je gubitak u iznosu 21.504.213,71 kn, iako je u rezultat poslovanja obračunski uvršten alikvotni dio dotacije iz državnog proračuna u iznosu 111.400.000,00 kn. Unatoč gubitku, Uprava je zaključila da su poduzete mjere štednje i racionalizacije poslovanja dale značajne rezultate i stvorile uvjete da se emitiranje obavlja na sva tri programa 24 sata dnevno.

Shema emitiranja 3x24 primjenjuje se od 1. listopada 1999. Na sjednici Uprave održanoj početkom prosinca 1999., raspravljalo se o rezultatima poslovanja za razdoblje siječanj-listopad, u kojima je iskazan gubitak u iznosu 48.000.000,00 kn. Utvrđeno je da je gubitak očekivan, s obzirom na povećanje sati emitiranja programa i uvođenje sheme 3x24.

Državni ured za reviziju je mišljenja da odluka o prihvaćanju sheme emitiranja 3x24 nije imala realnog financijskog temelja iz razloga što je u vrijeme donošenja odluke o povećanom emitiranju bio već iskazan negativan financijski rezultat.

U tablici broj 2 daje se pregled proizvedenog programa u minutama i izravnih troškova proizvodnje po radnim jedinicama i odjelima za 1998. i 1999.

Podaci u tablici o troškovima proizvodnje iskazani su prema operativnoj evidenciji troškova koji se prate u Produkciji programa - iz glavnog proizvodnog lista. Iskazani izravni troškovi proizvodnje za 1999. iz glavnog proizvodnog lista u iznosu 238.400,447,00 kn veći su od računovodstveno iskazanih podataka u iznosu 218.836,072 kn, budući da su glavnim proizvodnim listom obuhvaćeni i troškovi u iznosu 19.564.375,00 kn, koji nisu iskazani u poslovnim knjigama.

Najveće odstupanje vidljivo je kod iskazanih troškova proizvodnje u redakciji zabavnog programa i to u odjelu zabavno-glazbenog programa gdje su računovodstveno iskazani izravni troškovi proizvodnje manji za 19% u odnosu na podatke iz operativnih evidencija.

Državni ured za reviziju nalaže usklađivanje i ažuriranje računovodstvene evidencije s operativnom evidencijom.

U odnosu na ostvarenje proizvodnje u 1998. proizvodnja programa u 1999. veća je za 3,3%, a utrošak sredstava je veći za 38.733.436,00 kn, odnosno 19,4%. Na navedeni nesrazmjer povećanja proizvodnje i troškova utjecala je realizacija posebnih projekata za koje je izvan plana utrošeno 14.423.382,00 kn. Na povećanje troškova utjecala je i realizacija izvanrednih emisija od kojih je naznačajnija proizvodnja u zabavnom programu i to u okviru zabavno-glazbenog programa.

U okviru zabavno-glazbenog programa zabilježeno je i najveće smanjenje proizvodnje u odnosu na 1998., jer su u 1999. proizvedene 15 102 minute ili 15,9% manje programa. Unatoč tome, izravni troškovi proizvodnje veći su za 15.945.698,00 kn ili 50,7%. Primjerice, u zabavno-glazbenom programu značajna su odstupanja u odnosu na planirane iznose. Ukoliko se pojedinačno promatraju proizvedene emisije, proizvedene su ukupno 13 812 minute, što nije planirano, a iznosi 17,3% ukupno proizvedenog programa. Na ostvarenje navedene proizvodnje utrošeno je 14.411.718,00 kn ili 30,4% ukupno utrošenih sredstava u 1999. I kod drugih redakcija ostvarena je proizvodnja koja nije planirana.

Državni ured za reviziju nalaže realnije planiranje, realno iskazivanje visine i vrste troškova, te ekonomičnije trošenje raspoloživih sredstava.

Najznačajnije povećanje proizvodnje u minutama u odnosu na 1998. ostvarili su:

- program kulture za 52%, dok su troškovi programa istodobno porasli za 234,4%,
 - program religijske kulture za 43,3% dok su troškovi porasli za 28,4%,
 - znanstveno-obrazovni program za 36,5%, dok su troškovi porasli za 4%,
 - dnevni informativni program za 19,4% dok su troškovi programa porasli za 5,7%.
- Iako je smanjena proizvodnja dokumentarno-povijesnog programa za 1,9%, troškovi njegove proizvodnje povećani su za 28,6%, a povećanje proizvodnje umjetničkog programa za 2,9% prati smanjenje troškova proizvodnje za 3%.

U računovodstvu nije ustrojeno knjigovodstvo proizvodnje, što je izravno utjecalo na realnost iskazanih troškova proizvodnje. U okviru troškova proizvodnje iskazuju se izravni troškovi i samo dio neizravnih troškova - ostatak neizravnih troškova iskazan je na drugim računima u okviru računskog plana i nije raspoređen na nositelje troškova. To izravno utječe i na realnost iskazivanja financijskog rezultata.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojavanje knjigovodstva proizvodnje, odnosno praćenje svih izravnih i neizravnih troškova po nositeljima troška. Nalaže se utvrđivanje kriterija za raspored općih troškova proizvodnje.

3.2. Hrvatski radio

Tijekom 1998., HR je objavio ukupno 78 631 sati programa od čega na prvom, drugom i trećem programu 26 280 sati, a na osam radio postaja 52 351 sati programa.

Tijekom 1999. objavio je u 1999. ukupno 80 535 sati programa od čega na prvom, drugom i trećem programu 26 280 sati, a na osam radio postaja 54 255 sati programa.

4. POPIS IMOVINE, POTRAŽIVANJA I OBVEZA

Računovodstvenim politikama utvrđeno je da se popis nematerijalne i materijalne imovine, potraživanja i obveza obavlja kontinuiranim popisom tijekom godine i redovitim popisom na koncu godine. Redovitim popisom popisuju se novčana sredstva, potraživanja i obveze te investicije u tijeku, a kontinuiranim popisom sva druga imovina.

Odluke o godišnjem popisu i imenovanju povjerenstava za redoviti i kontinuirani popis i stalnog povjerenstva za rashod donijete su koncem 1998. i 1999. Za koordinатора popisa određen je rukovoditelj računovodstva, koji je obavezan sastaviti elaborat o kontinuiranom i redovitom popisu. Odlukama o godišnjem popisu imenovana su povjerenstva za popis u kojima su tri člana popisnih povjerenstava u gotovo svim povjerenstvima, a planirani dani popisa po svakom članu iznose godišnje više od 428 radnih dana. Isti su članovi imenovani i u stalno povjerenstvo za rashod. Iz navedenoga proizlazi da se popisu imovine, potraživanja i obveza ne pridaje dovoljna pozornost osobito uzimajući u obzir značajne vrijednosti osnovnih sredstava te zaliha na skladištu.

Popis novčanih sredstava obavljen je u cijelosti za 1998. i 1999., dok popis materijalne imovine nije obavljen na svim popisnim mjestima. U 1999. je od 901 popisnog mjesta popis materijalne imovine obavljen na 542 popisna mjesta ili 60,2%. Popis potraživanja i obveza za 1999. nije obavljen.

O elaboratu o obavljenom popisu za 1999. Uprava nije raspravljala. Elaboratom je utvrđeno da popisom materijalne imovine nisu utvrđene razlike te da popisno stanje odgovara knjigovodstvenom. Pojedine popisne liste nisu potpisane.

Popis imovine nije obavljen u skladu s odredbom članka 12. Zakona o računovodstvu, prema kojoj je trebalo popisati svu imovinu, obveze i potraživanja i navesti njihove pojedinačne vrijednosti.

Državni ured za reviziju nalaže popisati svu imovinu, potraživanja i obveze u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

Predlaže se donošenje pravilnika o popisu, kojim bi se propisao broj popisnih povjerenstava za redoviti i kontinuirani popis, rokovi u kojima se obavlja kontinuirani popis, način obavljanja popisa i način usklađivanja stanja sredstava.

Stalno povjerenstvo za rashod utvrđuje opravdanost prijedloga za rashod radi neuporabljivosti ili tehnološke zastarjelosti. Prema prijedlogu navedenog povjerenstva Uprava je za 1998. donijela 3 odluke o rashodu. Odlukama je utvrđeno da se rashodovana oprema proda ili uništi. Ukupna nabavna vrijednost rashodovanih osnovnih sredstava u 1998. iznosila je 18.126.176,29 kn, a sadašnja vrijednost 786.444,57 kn. Najznačajniji dio rashodovane opreme odnosi se na rashod 65 vozila sadašnje vrijednosti 362.987,50 kn.

Nakon odluke o rashodu, obavljena je u 1998. prodaja 57 rashodovanih vozila, od kojih je 8 starosti manje od 5 godina. Prikupljanjem ponuda po pozivu, od 6 ponuda odabran je ponuditelj koji je ponudio najvišu cijenu 345.600,00 kn bez poreza. Prodaja ostale rashodovane opreme nije provedena.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je prodaju rashodovanih vozila trebalo obaviti postupkom javnog nadmetanja, a trebalo je provesti i postupak prodaje ostale rashodovane opreme, u skladu s odlukom Uprave.

Vrijednost rashodovanog sitnog inventara u 1998. iznosi 161.958,89 kn. Stalno povjerenstvo za rashod je u 1999. utvrdilo prijedlog za rashod osnovnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala i poluproizvoda sadašnje vrijednosti 1.012.192,23 kn. Do dana obavljanja revizije (svibanj 2000.) Uprava nije donijela odluku o rashodu tehnički zastarjelih i neuporabljivih sredstava.

5. NOVČANO POSLOVANJE

Novčano poslovanje obavlja se putem kunskog i deviznog računa.

Na dan 31. prosinca 1998. novčana sredstva iznose 7.402.650,04 kn, a sastoje se od stanja:

- žiro računa	2.810.985,18 kn,
- novca u blagajni	8.182,45 kn,
- deviznog računa	1.264.383,88 kn,
- drugih novčanih sredstava	3.319.098,53 kn.

Novčana sredstva na dan 31. prosinca 1999. iznose 32.201.940,57 kn, a sastoje se od stanja:

- žiro računa	26.219.753,07 kn,
- novca u blagajni	45.466,33 kn,
- deviznog računa	1.035.825,42 kn,
- drugih novčanih sredstava	4.900.895,75 kn.

U okviru žiro računa na koncu 1999. iskazana su sredstva na prijelaznom računu za deviznu protuvrijednost u iznosu 3.610.041,29 kn koja se sastoje od sredstava blokiranih u poslovnoj banci u stečaju 2.722.254,55 kn, sredstava danih poslovnoj banci 817.601,74 kn i športskom (rukometnom) klubu 70.185,00 kn. Kod iste banke u stečaju, blokirana su i devizna sredstva u protuvrijednosti 624.044,24 kn. Na navedenom prijelaznom računu za deviznu protuvrijednost, tijekom 1998. evidentirane su uplate na račune trgovačkih društava u ukupnom iznosu 2.789.237,63 kn.

Novčana sredstva prenijeta su na račune poslovne banke, trgovačkih društava i kluba virmanskim nalogom. Sredstva nisu evidentirana na računima potraživanja već na računu novčanih sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže plaćanja obavljati na temelju potpune, vjerodostojne i ovjerene dokumentacije

U travnju 1999. prijavljena je tražbina u stečajnom postupku za sredstva blokirana u banci u stečaju. Kunsko potraživanje zajedno s pripadajućim kamatama iznosi 3.761.418,73 kn (2.722.254,55 kn i pripadajuće kamate u iznosu 1.039.164,18 kn), a devizno potraživanje iznosi 624.044,24 kn. Za potraživanja uplaćenih sredstava na račune trgovačkih društava tijekom 1998., podnijet je prijedlog za ovrhu u veljači 2000. O navedenim potraživanjima Uprava je na temelju izvješća interne revizije raspravljala na sjednicama u rujnu i studenome 1999.

- Blagajničko poslovanje

Novčana sredstva u blagajni iskazana su na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 8.182,45 kn, a na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 45.466,33 kn. Visina blagajničkog maksimuma u 1998. i 1999. utvrđena je u iznosu 36.000,00 kn.

Iz blagajne su uglavnom isplaćivani: predujmovi za službena putovanja, naknade, potpore i nagrade djelatnicima, predujmovi plaća, troškovi goriva, te sitni materijalni troškovi.

Utvrđeno je da pojedini putni nalozi za službena putovanja u inozemstvo nisu pravdani u roku od sedam dana od dana završetka službenog putovanja, što nije u skladu s odredbama članka 18. Uredbe o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Narodne novine 50/92 i 73/93).

Državni ured za reviziju nalaže pravdati putne naloge za službena putovanja u inozemstvo u roku od sedam dana od dana završetka službenog putovanja.

Nije ustrojena devizna blagajna iako su isplaćivani predujmovi za službeni put u inozemstvo u stranoj valuti i zaprimana devizna sredstva od povrata akontacije po konačnom obračunu za službena putovanja u inozemstvo.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti deviznu blagajnu.

Navedena nepravilnost uočena je i prethodnom revizijom poslovanja.

6. PRIHODI

U tablici broj 3 daje se pregled planiranih i iskazanih prihoda za 1998. i 1999.

Tablica broj 3

PREGLED PLANIRANIH I ISKAZANIH PRIHODA ZA 1998. I 1999.

u kn

Red. br.	Opis	1998.		1999.		Index (6/4)
		Planirano	Iskazano	Planirano	Iskazano	
1	2	3	4	5	6	7
1.	POSLOVNI PRIHODI	898.150.000,00	855.920.798,53	1.033.600.000,00	1.034.723.703,43	120,9
1.1.	prihodi od pretplate	544.000.000,00	478.280.627,86	503.900.000,00	504.341.205,11	105,4
	- radio	182.000.000,00	160.092.415,63	168.000.000,00	171.495.823,42	107,1
	- televizija	362.000.000,00	316.740.269,40	335.900.000,00	330.575.858,07	104,4
	- satelit	-	1.447.942,83	-	2.269.523,62	156,7
1.2.	od emitiranih promotivnih poruka	332.000.000,00	347.587.359,95	400.000.000,00	334.290.111,69	96,3
	- radio	22.000.000,00	18.808.279,73	25.200.000,00	15.004.856,82	79,8
	- televizija	310.000.000,00	328.779.080,22	374.800.000,00	319.285.254,87	97,1
1.3.	dotacija Vlade RH	-	-	110.800.000,00	148.492.000,00	-
1.4.	drugi poslovni prihodi	22.150.000,00	30.052.810,72	18.900.000,00	47.600.386,63	158,4
2.	FINANCIJSKI PRIHODI	8.440.000,00	9.229.148,34	4.900.000,00	7.371.765,32	79,9
3.	IZVANREDNI PRIHODI	2.050.000,00	9.341.369,26	4.100.000,00	62.850,13	0,7
UKUPNO		908.640.000,00	874.491.316,13	1.042.600.000,00	1.042.158.318,88	119,2

Poslovne planove donosi Uprava. Za 1998. planirani su ukupni prihodi u iznosu 908.640.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 874.491.316,13 kn, što je za 34.148.683,87 kn ili 3,8% manje od planiranog iznosa.

Za 1999. ukupni prihodi planirani su u iznosu 1.042.600.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.042.158.318,88 kn, što je za 441.681,12 kn manje od planiranog iznosa.

U odnosu na prethodnu godinu ukupni prihodi veći su za 167.667.002,75 kn ili 19,2%. Na navedeno povećanje utjecala je primljena dotacija Vlade Republike Hrvatske u iznosu 148.492.000,00 kn, što čini 14,2% ukupno iskazanih prihoda u 1999. Bez navedene dotacije ukupni prihod u 1999. bio veći za 2,2% u odnosu na prihode 1998.

U strukturi ukupnih prihoda, najznačajniji udjel imaju prihodi od pretplate, koji u 1998. iznose 54,7%, a u 1999. iznose 48,4% od ukupnih prihoda. Prihodi od pretplate u 1999. veći su u odnosu na prethodnu godinu za 5,4%, ali zbog relativno sporijeg rasta u odnosu na druge prihode, udjel u ukupnim приходima se smanjio za 6,3%.

6.1. Poslovni prihodi

Za 1998. poslovni prihodi planirani su u iznosu 898.150.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 855.920.798,53 kn, što je za 4,7% manje od planiranog iznosa.

Za 1999. planirani su poslovni prihodi u iznosu 1.033.600.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.034.723.703,43 kn, što je za 0,1% više od planiranog iznosa. U odnosu na prethodnu godinu poslovni prihodi veći su za 178.802.904,90 kn ili 20,9%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na dotaciju Vlade Republike Hrvatske u iznosu 148.492.000,00 kn.

Poslovni prihodi obuhvaćaju prihode od pretplate, prihode od emitiranja promotivnih poruka, te ostale poslovne prihode.

6.1.1. Prihodi od pretplate

Za 1998. planirani su prihodi od pretplate u iznosu 544.000.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 478.280.627,86 kn, što je za 12,1% manje od planiranog iznosa.

Iskazani prihodi odnose se na prihode od:

- televizijske pretplate	316.740.269,40 kn,
- radijske pretplate	160.092.415,63 kn,
- satelitskih kartica	1.447.942,83 kn.

Za 1999. prihodi od pretplate planirani su u iznosu 503.900.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 504.341.205,11 kn ili 0,1% više od plana.

Iskazani prihodi odnose se na prihode od:

- televizijske pretplate	330.575.858,07 kn,
- radijske pretplate	171.495.823,42 kn,
- satelitskih kartica	2.269.523,62 kn.

Visina mjesečne pretplate u iznosu 45,00 kn, utvrđena je, po kategorijama pretplatnika, Odlukom o iznosu pretplate za korištenje prijavnika za primanje radijskog i televizijskog programa, koja se primjenjuje od 1. rujna 1995.

Prihod od pretplate je u 1998. realno smanjen za 22%, zbog uključivanja poreza na dodanu vrijednost u cijenu pretplate, a što je propisano odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, koji se primjenjuje od 1. siječnja 1998.

U skladu sa zaključkom Vijeća, početkom srpnja 1999. od Vlade Republike Hrvatske je zatraženo oslobađanje od obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost na pretplatu. U veljači 2000. je, nakon što je na Vijeću odlučeno da se iznos pretplate ne mijenja, ponovno upućen zahtjev za iznalaženje mogućnosti oslobodenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost na pretplatu.

U 1998. iskazani su prihodi od pretplate u iznosu 476.832.685,03 kn, što s porezom na dodanu vrijednost, koji iznosi 104.994.435,16 kn, iznosi ukupno 581.827.120,19 kn. U 1998. tiskani su pretplatni listići na temelju kojih je trebalo naplatiti 754.155.715,00 kn. Navedeni iznos je umanjen za ukupno 177.730.435,00 kn, a što se odnosi na: na pretiskane listiće (ponovno tiskane listiće za neplaćenu pretplatu iz ranijeg razdoblja) 119.440.465,00 kn, opomene 52.964.246,00 kn i stornirane listiće zbog zapečaćenih prijavnika 5.325.724,00 kn. Preostali iznos od 576.425.280,00 kn uvećan je za prihode koje su prikupili kontrolori kod provjera korištenja prijavnika na terenu tijekom 1998. u iznosu 5.401.840,19 kn, pa je tijekom 1998. s porezom na dodanu vrijednost ukupno obračunana pretplata u iznosu 581.827.120,19 kn. Od obračunane pretplate s porezom na dodanu vrijednost, tijekom 1998. naplaćeno je 540.944.721,42 kn ili 92,9%.

U 1999. prihodi od pretplate iskazani su u iznosu 502.071.681,49 kn, što s porezom na dodanu vrijednost u iznosu 110.384.483,80 kn, iznosi ukupno 612.456.165,29 kn. U 1999. tiskani su pretplatni listići na temelju kojih je trebalo naplatiti 804.758.861,00 kn. Navedeni iznos umanjen je za 194.920.879,00 kn, od čega se na pretiskane listiće odnosi 131.973.063,00 kn, opomene 58.161.204,00 kn i zapečaćene prijavnike 4.786.612,00 kn. Preostali iznos od 609.837.982,00 kn uvećan je za prihode koje su prikupili kontrolori kod provjera korištenja prijavnika na terenu tijekom 1998. u iznosu 2.618.183,29 kn, pa je tijekom 1999. ukupno obračunana pretplata s porezom na dodanu vrijednost u iznosu 612.456.165,29 kn. Od obračunane pretplate s porezom na dodanu vrijednost tijekom 1999. naplaćeno je ukupno 572.671.416,73 kn ili 93,5%.

Tijekom 1998. i 1999. nije ubirana pretplata na dijelu prostora Republike Hrvatske, koji je ranije obuhvaćen ratnim razaranja.

U slučaju da su tiskani pretplatni listići za navedeno područje, potraživanje bi za 1998. i 1999., prema ranijoj evidenciji pretplatnika, iznosilo 30.286.499,00 kn. Potrebno je ažurirati evidencije pretplatnika. Zakonska obveza ubiranja pretplate postoji od studenoga 1998., od kada je i na navedenim područjima trebalo ubirati pretplatu.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za ubiranje pretplate na cjelokupnom prostoru Republike Hrvatske u skladu sa zakonskim propisima te ažuriranje evidencije pretplatnika na području na kojem nije ubirana pretplata.

U skladu s propisima, vodi se evidencija korisnika prijarnika za prijam radijskog i televizijskog programa na području Republike Hrvatske. Na dan 31. prosinca 1998. evidentirano je ukupno 1 055 511 TV pretplatnika, kod kojih je 36 969 aktivni drugi TV prijarnik te 1 097 847 radio pretplatnika, od kojih 79 305 plaća samo radio pretplatu.

Na dan 31. prosinca 1999. evidentirano je ukupno 1 083 318 pretplatnika TV prijarnika, kod kojih je 43 594 aktivni drugi TV te 1 110 688 pretplatnika radio prijarnika, od kojih 70 964 plaća samo radio pretplatu.

U odnosu na 1998. više je 27 807 TV pretplatnika te 12 841 radio pretplatnika, na što je najvećim dijelom utjecala akcija "Tražimo 1 100 000 TV prijarnik" u kojoj je prijavljeno oko 50 000 novih prijarnika, no istodobno je i dio prijarnika odjavljen.

Najveći dio naplate pretplate obavlja se putem inkasatora, a manjim dijelom preko tekućih računa i kreditnih kartica. Sredstva se uplaćuju na poseban prolazni račun (833). Tijekom 1999. bilo je angažirano 1 586 inkasatora i 97 povjerenika - voditelja inkasatora. S inkasatorima i povjerenicima zaključuju se ugovori, a visina naknade utvrđena je Odlukom o naknadama vanjskih suradnika povjerenika i inkasatora za usluge u području naplaćivanja radio i televizijske pretplate od 14. listopada 1993. Prema navedenoj odluci naknada za obavljanje poslova naplate pretplate utvrđuje se ovisno o: terenu na kojem se prikuplja pretplata, broju pretplatnika, koncentraciji stambenih objekata i pretplatnika, prometnim vezama, broju ponuda za pružanje usluga u području naplate pretplate - za što je naknada izražena od 1,4% do 7,5% od iznosa pretplate. Uz navedene uvjete, na visinu naknade utječu broj naplaćenih računa i uspješnost obavljenog posla.

U 1998. obračunane su naknade inkasatorima u iznosu 29.379.513,76 kn, a u 1999. u iznosu 33.066.505,21 kn, što iznosi 5,6% ukupno naplaćene pretplate.

Koncem 1999. inkasatorima nisu podmirene naknade u iznosu 7.238.662,47 kn ili 21,9% obračunanih naknada.

Koncem 1998. u poslovnim knjigama iskazana su potraživanja za pretplatu u iznosu 99.633.352,60 kn ili 51,4% ukupnih potraživanja. Vrijednosno su na teret rashoda usklađena potraživanja u iznosu 38.817.848,95 kn, te su u bilanci na koncu godine iskazana potraživanja za pretplatu u iznosu 60.815.503,65 kn.

Potraživanja za pretplatu iznose 144.105.069,14 kn, od čega je 77.449.295,82 kn vrijednosno usklađeno, te su na koncu 1999. iskazana u iznosu 66.655.773,82 kn.

Od ukupnih potraživanja u iznosu 144.105.069,14 kn na potraživanja iz 1999. odnosi se 38.631.446,37 kn, na potraživanja iz 1998. odnosi se 34.633.072,78 kn, na potraživanja iz 1997. odnosi se 26.354.754,08 kn, na potraživanja iz 1996. odnosi se 18.813.878,83 kn, a preostalih 25.671.917,08 kn odnosi se na ranije godine.

Koncem 1999. ukupna potraživanja za pretplatu porasla su za 44,6% u odnosu na 1998. i iznose 144.105.069,14 kn. Od navedenog je 77.449.295,32 kn koncem 1999. iskazano kao utuženo, dok preostalih 66.655.773,82 kn čini 35% neotpisanih ukupnih potraživanja.

Naime, tijekom 1999. obavljeno je vrijednosno usklađenje na teret rashoda za 46.432.704,00 kn potraživanja za pretplatu, što s 38.817.848,95 kn vrijednosno usklađenih potraživanja iz 1998. iznosi ukupno 85.250.552,95 kn. Od navedenog je u 1999. naplaćeno 7.801.257,63 kn, te je koncem 1999. ukupno 77.449.295,32 kn iskazano kao utuženo na sumljivim i spornim potraživanjima, što je povećanje u 1999. u odnosu na 1998. za 38.631.446,37 kn ili 99,5%. Računovodstvenim politikama nisu detaljnije utvrđeni uvjeti pod kojim se obavlja vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca.

Revizijom je utvrđeno, da je od ukupno 85.250.552,95 kn potraživanja koja su vrijednosno usklađena u navedene dvije godine stvarno utuženo 6.601.776,45 kn ili 7,7%. Proizlazi da je u 1998. i 1999. izvršen ispravak vrijednosti za navedena potraživanja na teret rashoda, a da osim upućenih opomena nisu poduzete druge mjere za njihovu naplatu. Samo je tijekom 1999. mjesečno obavljan ispravak vrijednosti potraživanja za prosječno 3,8 milijuna kuna.

Prema prihvaćenoj računovodstvenoj politici, potraživanja se mogu umanjiti na temelju saznanja o nemogućnosti naplate, a otpis se provodi odlukom Uprave na prijedlog Komisije, a radi sanacije poduzeća, likvidacije, blokiranja žiro računa preko 6 mjeseci i utuženja kupca.

U skladu s odredbama stavka 8. članka 16. Pravilnika o porezu na dobit (Narodne novine 7/96, 142/97 i 17/98) od 1. siječnja 1998. kao porezno priznati rashodi priznaju se iznosi vrijednosnih usklađivanja za potraživanja iz poslovanja (ispravci potraživanja) samo za iznose utuženih potraživanja na datum bilance, za koje porezni obveznik posjeduje dokaz da su zaprimljene na sudu. U tijeku revizije, napravljen je ispravak porezne bilance za 1999.

Državni ured za reviziju nalaže u poreznoj bilanci kod ispravaka potraživanja priznati kao porezno priznate rashode samo one iznose potraživanja za pretplatu za koje su na datum bilance prijedlozi za ovrhu zaprimljeni kod suda, u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dobit.

Utuzivanje pretplatnika obavlja Odjel pravnih poslova - Poslovi utuzivanja. U tijeku 1998. utuzena su potrazivanja u iznosu 2.858.011,45 kn, a placeno je 391.790,00 kn sudskih pristojbi ili 13,7% utuzenog iznosa. Odredbama članka 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HRT, koji je na snazi od 15. studenoga 1998., određeno je da u slučaju neplaćanja pretplate HRT može nadležnom sudu predložiti ovrhu na temelju dospjelog neplaćenog računa ili izvotka iz poslovnih knjiga. Dospjeli neplaćeni račun ili izvadak iz poslovnih knjiga predstavlja vjerodostojnu ispravu u smislu odredaba članka 28. Ovršnog zakona.

U 1999. utuzena su potrazivanja u iznosu 3.743.765,00 kn, od čega se na fizičke osobe odnosi 1 668 ovršnih prijedloga u iznosu 993.380,00 kn, a na pravne osobe odnose se 852 ovršna prijedloga u iznosu 2.750.385,00 kn ili 73,5% utuzenog iznosa. Za utuzeni iznos u 1999. plaćeno je 418.160,00 kn sudskih pristojbi što čini 11,2% utuzenog iznosa.

Tijekom 1999. s glavnicom, zateznim kamatama i troškovima naplaćeno je ukupno 1.955.178,16 kn, ali kako nije izrađen informatički program za praćenje pojedinačnih uplata za ovršni postupak, ne može se analizirati realizacija ovršnog postupka. Nisu određeni uvjeti pod kojima se određena potraživanja od pretplatnika utuzuju.

Zbog visokih troškova sudskih pristojbi, a malih pojedinačnih iznosa potrebno je ocijeniti opravdanost utuzenja dužnika, ali pod točno utvrđenim uvjetima jer to ne smije biti diskreciono pravo.

Tijekom 1999. na utuzivanju pretplate radila su tri djelatnika. U odjelu pretplate bilo je zaposleno 67 djelatnika i 10 stalnih vanjskih suradnika.

Većina iskazanih potraživanja za pretplatu nije utuzena, te su zastarjela. U skladu s odredbom članka 378. Zakona o obveznim odnosima potraživanja za uporabu radio i TV prijmnika zastarjevaju za jednu godinu.

Stoga je u cilju realnog iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima po odluci Uprave potrebno izvršiti otpis potraživanja iz poslovnih knjiga za koja je nastupio rok zastare, te nema zakonske podloge za njihovo utuzenje.

Dio zaduženja pretplatnika koji sami uplaćuju pretplatu predlaže se prebaciti na plaćanje računima, budući da je rasknjižavanje njihovih uplata znatno otežano zbog pogrešno unesenih podataka, a primjerice u veljači 2000. bilo je 39 755 pojedinačnih uplata.

Potrebno je iznaći rješenja za ubrzanje naplate potraživanja od pretplate, te odgovarajuće informatizirati program za ovršni postupak.

Predlaže se poticanje plaćanja pretplate putem tekućih računa i kreditnih kartica kao novih načina plaćanja, te ugovoranje naplate s većim poslovnim bankama koje bi putem ugovorenih trajnih naloga s računa građana obavljale naplatu pretplate.

Kako su znatni troškovi poštarine za opomene, potrebno je ocijeniti mogućnost organiziranja dostavljanja opomena dužnicima putem inkasatora koji ionako ubiru pretplatu na određenim područjima, a po naplaćenju pojedinačnoj pretplati su u pravilu manje plaćeni od poštanskih troškova po opomeni po kojoj je neizvjesna naplata.

Državni ured za reviziju predlaže preispitivanje opravdanost kontinuiranog zapošljavanja vanjskih suradnika u Odjelu pretplate, a nedostatan broj djelatnika u Odjelu pretplate riješiti odgovarajućom preraspodjelom u skladu s unutarnjim rezervama.

- Prihod od prodaje satelitskih kartica

Prihod od prodaje satelitskih kartica u 1998. iskazan je u iznosu 1.447.942,83 kn, od čega je 57.316,84 kn u tuzemstvu i 1.390.625,99 kn u inozemstvu.

Prema izvještaju Uprave do kraja 1998. realizirano je 1 996 ugovora o najmu satelitske kartice.

Prihod od prodaje satelitskih kartica u 1999. iskazan je u iznosu 2.269.523,62 kn, od čega 100.204,27 kn u tuzemstvu i 2.169.319,35 kn u inozemstvu.

Prema izvještaju Uprave do kraja 1999. realizirano je 3 083 ugovora o najmu satelitske kartice.

Odlukom Uprave od 1. ožujka 1998. počelo je digitalno emitiranje programa HRT putem satelita Hot Bird 5.

Prema iskazanom u ostvarenju plana emitiranja preko satelita je tijekom 1998. emitirano 936 minuta programa, a u 1999. ukupno 33 653 minute. Udio emitiranog programa putem satelita u ukupno emitiranom programu porastao je s 0,1% u 1998. na 2,8% u 1999.

Cijena najma HRT-SAT kartice za korištenje u inozemstvu je od studenoga 1998. smanjena s 1.000,00 kn na 800,00 kn.

Osim izravne prodaje preko Odjela, pretplate kartice prodaje i Hrvatski informativni centar (dalje u tekstu: Centar), na temelju ugovora iz ožujka te dodatka ugovoru iz studenoga 1999.

Centar je jedini ovlaštenu zastupnik HRT za prodaju digitalnih prijamnih aparata i dekoderskih kartica u svim zemljama Europe. Na ime troškova prikupljanja uplata po ugovorima o najmu dekoderskih kartica odobrena mu je provizija u iznosu od 110,00 kn bruto po uplati, koja je kasnije povećana na 200,00 kn.

HRT se obvezala: napraviti prijamni software za prijam programa, dati jednogodišnju pretplatu najmoprimcima kartica bez naknade, te dati Centru beskamratnu pozajmicu u iznosu 1.950.000,00 kn do konca 1999.

Od travnja do srpnja 1999. Centru su uplaćena sredstva u iznosu 1.950.000,00 kn, što nije iskazano kao pozajmica, već kao dani predujam. U svrsi doznake na virmanu navedeno je da se plaća usluga.

Centar se obvezao: obavljati poslove davanja u najam kartica za praćenje programa HRT preko satelita u europskim zemljama i vratiti pozajmicu - ali iz dobivenih sredstava proračuna Republike Hrvatske - Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

Nejasna je odredba u ugovoru prema kojoj će Centar financijska sredstva iz proračuna, namijenjena za potporu digitalnom satelitskom prijemu za europske zemlje, uplatiti HRT odmah po primitku. Navedena sredstva iz proračuna dobila je HRT u listopadu 1999., što nije iskazala u poslovnim knjigama kao primljenu potporu u 1999., već se dijelom sredstava pravdao dani predujam.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti iskazivanje poslovnih promjena u poslovnim knjigama s njihovom suštinom kako bi iz njih bili realno i objektivno vidljivi poslovi i odnosi s navedenom pravnom osobom.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je prije pozajmljivanja trebalo zaključiti ugovor u kojem bi se utvrdili svi relevantni elementi u svezi osiguranja pozajmljenih sredstava, te ugovoriti kamatu u skladu s odredbama Uredbe o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravnih osoba. Navedena pravna osoba trebala je pozajmicu vratiti.

Ukoliko se radi o nabavci opreme iz dobivene potpore, navedeno je trebalo ugovoriti sa svim relevantnim elementima - vrsta, vrijednost, količina opreme kako bi se zaštitili interesi HRT i osiguralo namjensko korištenje potpore, dok je plaćanje iz sredstava potpore trebalo ugovoriti prema isporuci.

6.1.2. Prihodi od emitiranja promotivnih poruka

Prihodi od emitiranja promotivnih poruka planirani su za 1998. u iznosu 332.000.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 347.587.359,95 kn, što je za 4,7% više od planiranog iznosa. Navedeni prihod je drugi po veličini s 39,7% udjela u ukupnim prihodima za 1998.

Od obračunanog iznosa tijekom 1998. naplaćeno je 300.207.701,54 kn ili 86,4%. Kompenzacijama je naplaćeno 88.421.406,85 kn ili 29,5% ukupno naplaćenog iznosa.

Prihod od emitiranja promotivnih poruka na televiziji u 1998. iskazan je u iznosu 328.779.080,22 kn, što je za 6,1% više u odnosu na plan i 39,6% više u odnosu na 1997. Od navedenog prihoda na prihod od emitiranja na domaćem tržištu odnosi se 268.882.009,06 kn, a na prihod od emitiranja na inozemnom tržištu 59.897.070,87 kn.

Prihod od emitiranja radio promotivnih poruka iskazan je u iznosu 18.808.279,73 kn, što je za 14,5% manje od planiranog iznosa. Od navedenog se na prihod na domaćem tržištu odnosi 18.583.937,48 kn, a na inozemnom tržištu 224.342,25 kn. Navedeni prihod je za 7,7% manji od njegova ostvarenja u 1997.

Za 1999. planirani su prihodi od emitiranja promotivnih poruka u iznosu 400.000.000,00 kn, a obračunani su u iznosu 334.290.111,69 kn, što je za 16,4% manje od planiranog iznosa.

Od obračunanog prihoda u 1999. naplaćeno je 261.149.897,50 kn ili 78,1%. Kompenzacijama je naplaćeno 107.995.605,09 kn ili 41,4% od ukupno naplaćenog iznosa.

Prihod od emitiranja radio promotivnih poruka obračunan je u iznosu 15.004.856,82 kn, što je za 40,5% manje od planiranog iznosa i 20,2% manje u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje na pad prihoda u Marketingu HR. Od navedenog se na prihod na domaćem tržištu odnosi 14.788.714,43 kn i na stranom tržištu 216.142,39 kn.

Prihod od emitiranja televizijskih promotivnih poruka obračunan je u iznosu 319.285.254,87 kn, što je za 14,8% manje od planiranog iznosa i 2,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog se na prihod na domaćem tržištu odnosi 260.690.854,12 kn, a na stranom tržištu 58.594.400,75 kn.

U odnosu na 1998. prihodi od emitiranja promotivnih poruka manji su za 3,7%, a najznačajnije su smanjeni prihodi od emitiranja radio promotivnih poruka i to za 20,2%.

U strukturi ukupnog prihoda, udjel prihoda od emitiranja promotivnih poruka smanjio se s 39,7% u 1998., na 32,1% u 1999. Razlog smanjenju udjela su doznačena sredstva iz državnog proračuna koja su uvećala ukupni prihod.

Prema iskazanom u ostvarenju planova emitiranja na tri televizijska programa u 1998. emitirano je 18 280 minuta promotivnih poruka, a u 1999. emitirano je 15 603 minuta, što je smanjenje za 14,6%.

- Prihod od emitiranja promotivnih poruka na HTV

Prihod od emitiranja promotivnih poruka na HTV obračunan je u 1998. u iznosu 328.779.080,22 kn, a u 1999. u iznosu 319.285.254,87 kn.

Tijekom 1998. i 1999. cijene emitiranja utvrđene su cjenicima marketinških usluga od 1. siječnja 1998., 1. listopada 1998., 1. prosinca 1998. i 1. rujna 1999. Navedena četiri cjenika odobrila je Uprava. Cjenik usvojen na sjednici Uprave 12. ožujka 1998. trebalo je primjenjivati od 1. siječnja 1998., dakle, retroaktivno što nije opravdano.

Cjenicima su, za pojedine termine, utvrđene cijene emitiranja promotivnih poruka bloka ispred, iza ili u prekidu pojedinog termina po sekundi emitiranja.

Za posebne termine emitiranja vrijedili su određeni rasponi cijena, ali je u cilju smanjenja mogućnosti nejednakog tretiranja kupaca trebalo utvrditi uvjete primjene cijena unutar raspona.

Iako je određeno da se cijene emitiranja prije i unutar atraktivnih emisija i projekata (pojedine serije, igrani filmovi te osobiti športski događaji) određuju posebnim ponudama - nije bilo utvrđeno tko ih odobrava i pod kojim uvjetima.

Isto nije bilo utvrđeno ni za ostale emisije i oblike emitiranja - cjelovite emisije, reportaže, promotivne priloge, revije, scenografske oznake, najave, barter poslove, paket ponude i ostalo za koje su cijene isto posebno formirane i ugovarane.

Prema objašnjenju odgovorne osobe posebne cjenike usmeno je odobravao član Uprave.

Državni ured za reviziju nalaže u cilju pravne sigurnosti i ujednačavanja postupanja prema kupcima: kod utvrđivanja posebnih cjenika za određene projekte, kao i kod utvrđivanja cijena promotivnih poruka rasponom cijena, detaljno utvrditi uvjete primjene, te utvrditi obvezu davanja posebnih cjenika na ovjeru - vodeći računa o operativnosti i ažurnosti.

Cjenici se trebaju primjenjivati nakon odobrenja.

Potrebno je preispitati odredbe cjenika prema kojima popuste iznad određenih vrijednosti može odobriti direktor, te za sve vrijednosti emitiranja unaprijed utvrditi popuste za zakup promotivnih poruka.

Cjenicima su bile utvrđene pojedine grupe popusta za oglašivače i agencije koji se trebaju odobravati na osnovi ugovorne vrijednosti emitiranja u jednoj kalendarskoj godini, a u skladu s cjenikom utvrđenim ljestvicama popusta.

Agencijama se odobravaju popusti za određene oglašivače i one stječu pravo na popuste po zaključenju ugovora o emitiranju, odnosno zakupu termina pod određenim uvjetima. Popusti se odobravaju na računima zajedno s popustima za pojedine oglašivače.

Tijekom 1999. odobreni su popusti na usluge emitiranja promotivnih poruka na HTV u ukupnom iznosu 33.751.393,49 kn ili 12,9% obračunanog prihoda. U odnosu na odobrene popuste u 1998. to je povećanje za 48,4%.

Revizijom je utvrđeno da su nekim agencijama i oglašivačima odobravani popusti za predujmljena sredstva u visini od 10%, to je više od utvrđenog cjenikom i općim uvjetima pružanja marketinških usluga (5%).

Iako je navedenim općim uvjetima utvrđeno da se u slučaju promjene cijena usluga u tijeku kalendarske godine plaća naknada po novom cjeniku, koji vrijedi na dan izvršenja usluge, ugovorima je odobravano pravo na obračun po cijenama na dan predujmljivanja, čak i po cjeniku koji je vrijedio prije uplate predujma i ugovaranja.

Ugovorima su odobravani popusti veći od utvrđenih oglašivačkih i agencijskih popusta prema ljestvicama iz cjenika.

Iako su kao sastavni dio agencijskih ugovora utvrđene liste oglašivača za koje su agencije ugovorile promotivne poruke, u većem dijelu liste nisu priložene uz ugovore već su naknadno dostavljane, a u dijelu ispostavljenih računa utvrđeno je da se agencijski popusti odobravaju i onim oglašivačima koji nisu obuhvaćeni agencijskom listom.

Uz ugovore s agencijama za oglašavanje nisu zahtijevana jamstva oglašivača za obveze prema HRT koje u njegovo ime preuzima agencija za oglašavanje iako je navedeno omogućeno odredbama cjenika s općim uvjetima. Time je agencijama omogućeno da zaključuju ugovore o zakupu termina emitiranja unaprijed bez sigurnih jamstava da će i ostvariti ugovorena emitiranja, čime su tijekom godine dobivale veće popuste.

Istekom zakupljenog termina nisu napravljeni konačni obračuni emitiranja niti su obračunani popusti prema stvarno emitiranom.

Primjerice, prema ugovoru iz srpnja 1999. jedna od agencija obvezala se ostvariti vrijednost emitiranja promotivnih poruka tijekom 1999. od najmanje 40.000.000,00 kn za račun oglašivača iz liste oglašivača, za što joj je prema cjeniku odobren popust od 10% koji će se obračunavati po računima. Ugovoreni konačni obračun odobrenog popusta nije obavljen na kraju ugovornog razdoblja, već je zaključen protokol 31. prosinca 1999. kojim je dio zakupa prenijet u 2000.

Navedena agencija do konca ugovorenog termina-konac 1999. nije iskoristila zakup u iznosu 18.951.498,90 kn., stoga pri obračunima emitiranih poruka u 1999. nije mogao biti odobran ugovoreni agencijski popust od 10%. Koncem razdoblja trebalo je izvršiti konačni obračun emitiranih usluga te priznati odgovarajući agencijski popust od 8%.

Protokolom je utvrđeno da je agencija ukupno uplatila unaprijed 32.066.509,62 kn a za predujmljena sredstva ugovoren joj je dodatni popust od 8%, iako je važećim cjenikom određeno da se na predujmljena sredstva može odobriti popust od 5%.

Uz navedene popuste ugovoreno je da se pri obračunu priznaje cjenik važeći na dan predujmljivanja, što nije u skladu s odredbama Općih uvjeta pružanja marketinških usluga, kojima je utvrđeno da se u slučaju promjene cijena usluga u tijeku kalendarske godine plaća naknada po novom cjeniku koji vrijedi na dan izvršenja usluge, budući da je kod predujmljivanja utvrđen popust od 5%.

Dodatno je u 2000. za neiskorišteni dio termina agenciji omogućen popust pri posebnim projektima - tako je posebnom ponudom za projekt DORA 2000. omogućeno da u slučaju plaćanja predujmovima iz 1999. vrijede cijene važeće za DORU 1999.

Navedeno je uočeno i kod poslovanja s dijelom drugih agencija i oglašivača.

Na osnovi ugovora o zakupu vremena promotivnih poruka u prihode od emitiranja za 1999. obračunani su i zakupi vremena promotivnih poruka, iako usluge emitiranja nisu pružene do konca 1999. - obveza emitiranja po navedenim ugovorima za zakup termina u 1999. prenijeta je dogovorno u 2000. ili je pak samim ugovorom utvrđena za 2000. Navedenim je neopravdano priznato u prihode 1999. ukupno 80.054.182,78 kn.

Državni ured za reviziju nalaže u prihode od emitiranja promotivnih poruka tekuće godine priznavati one iznose za koje je usluga emitiranja obavljena u tekućoj godini, u skladu s MRS.

Ujedno nalaže ugovore o agencijskom zakupu termina za određeno razdoblje ili godinu utvrditi unaprijed na osnovu ovjerene liste oglašivača, pa i uz traženje jamstava oglašivača za obaveze prema HRT koje u njegovo ime preuzima agencija za oglašavanje.

Nalaže se po koncu ugovorenog razdoblja zakupa termina emitiranja napraviti konačni obračun stvarno izvršenih usluga emitiranja i u skladu s obračunom priznati cjenikom utvrđene agencijske i oglašivačke popuste za stvarno izvršene usluge.

Pri odobravanju popusta za predujmove nalaže se primjenjivanje postotka utvrđenog važećim cjenikom, a pri ugovaranju uvjeta plaćanja pridržavanje odredbi Općih uvjeta pružanja marketinških usluga.

Prema listi emitiranih promotivnih poruka za 1999. po komitentima je emitirano 18 617 minuta promotivnih poruka, što je za 3 014 minute ili 19,3% više od iskazanog u ostvarenju plana emitiranja za 1999. gdje su iskazane 15 603 minute. Iz navedenog proizlazi da u okviru ostvarenja plana emitiranja nije iskazana stvarna minutaža svih emitiranih promotivnih poruka na programima HRT.

Državni ured za reviziju nalaže u okviru ostvarenja plana emitiranja iskazivanje stvarno emitiranog vremena promotivnih poruka te utvrđivanje razloga neiskazivanja dijela emitiranih promotivnih poruka.

Osim toga, vrijeme promotivnih poruka, koje su emitirane unutar tri emisije koje se emitiraju pet puta tjedno, nije iskazano u okviru liste vremena promotivnih poruka za pravnu osobu kojoj je navedeno vrijeme ustupljeno.

S navedenom pravnom osobom zaključeni su ugovori kojima se uređuju međusobna prava i obveze pri realizaciji ukupno pet emisija.

Prema ugovorenom navedenoj pravnoj osobi:

- za emisiju koja se emitira pet puta tjedno ustupljeno je promotivno vrijeme od 6 minuta po emisiji.

Ugovoreno je da će od naplaćenog prihoda od promotivnih poruka pravna osoba po obračunu mjesečno doznačiti HRT pripadajućih 40%, a sudjelovanje u realizaciji je u omjeru 50:50%.

Tijekom 1999. proizvedeno je 246 emisija.

Planirano je proizvesti 8 400 minuta, a proizvedeno je 8 635 minuta, za što su obračunani izravni troškovi u HRT u iznosu 2.635.733,00 kn.

Prema ugovorenom trebalo je emitirati 1 476 minuta promotivnih poruka.

Nema iskaza emitiranih promotivnih poruka unutar emisije.

Ugovorom je određeno da HRT ima svakodobno pravo uvida u dokumentaciju za protekli mjesec koja se vodi u svezi realizacije i naplate po ugovoru.

- za kooprojekcijsku zabavnu igru natjecateljskog karaktera koja se emitira 5 puta tjedno ustupljeno je promotivno vrijeme od 5 minuta po emisiji (plus 1 minutu duže za finalnu emisiju petkom).

Ugovoreno je da će od naplaćenog prihoda od promotivnih poruka pravna osoba po obračunu mjesečno doznačiti HRT pripadajućih 50% od realizacije prihoda, a kada pravna osoba osigurava sponzore i nagrade, HRT pripada 30% prihoda od prodaje promotivnog vremena.

Tijekom 1999. proizvedena je 261 emisija.

Umjesto planiranih 6 525 minuta emisije u 1999. proizvedeno je 6 747 minuta, za što je obračunano u HRT 1.039.591,00 kn izravnih troškova proizvodnje.

Prema ugovorenim terminima u 261 emisiji trebalo je emitirati promotivnih poruka cca 1 350 minuta. Nema iskaza emitiranih promotivnih poruka unutar emisije.

Ugovoreno je da HRT ima pravo uvida u svu dokumentaciju u svezi s prodajom promotivnih poruka.

- za kviz znanja koji se emitira pet puta tjedno pravnoj osobi ustupljeno je promotivno vrijeme unutar emisije, a HRT ima pravo na prodaju promotivnih poruka neposredno prije i iza emisije - što bi imala i bez ugovora.

Ugovoreno je da pravna osoba u sponzorskoj poziciji može emitirati spot do 30 sekundi, a broj ovih pozicija određen je oblikom i dužinom emisije. Nije predložen iskaz emitiranih promotivnih poruka unutar emisije.

Planirano je proizvesti 261 emisiju, a realizirano je 259 emisija.

Planom proizvodnje za 1999. planirano je proizvesti ukupno 2 610 minuta, a proizvedeno je 3 691 minuta ili 41,4% više.

Za proizvodnju emisije planirano je utrošiti 2.610.120,00 kn, a samo su izravni troškovi proizvodnje u poslovnim knjigama za 1999. iskazani u iznosu 3.281.872,00 kn ili za 25,7% više od plana.

- za ustupljeno pravo proizvodnje i emitiranja (1 premijera i 1 repriza) emisije natjecateljskog karaktera koja se emitira subotom i nedjeljom ustupljen je zadnji promotivni blok od 1,5 minute.

Proizvodnja emisije nije planirana u 1999.

Za realizaciju 35 emisija od ukupno 1225 minuta obračunano je 3.127.528,00 kn izravnih troškova proizvodnje u 1999.

- za ustupljeno pravo proizvodnje i emitiranja (1 premijera i 1 repriza) zabavne natjecateljske emisije s glazbom i kvizom koja se emitira kao nedjeljni show pravnoj osobi je ustupljen zadnji promotivni blok od 1,5 minute.

Proizvodnja emisije nije planirana u 1999.

Za realizaciju 12 emisija od ukupno 995 minuta obračunani su troškovi u iznosu 2.990.190,00 kn u 1999.

Navedenoj pravnoj osobi ispostavljeni su računi za sudjelovanje u zajedničkom prihodu od promotivnih poruka za emisije, prema obračunu zajedničkog prihoda ili dopisu pravne osobe. Većina obračuna nije ovjerena, iz čega proizlazi da nije obavljena ni matematička, logička i suštinska kontrola dostavljenih obračuna.

Tijekom 1998. na ime zajedničkog udjela u emisijama koji su ostvareni zajedničkom suradnjom s navedenom pravnom osobom, obračunan je prihod u iznosu 11.482.961,37 kn.

Tijekom 1999. ispostavljeni su računi u ukupnom iznosu 6.469.323,98 kn. Ovi prihodi evidentirani su u poslovnim knjigama na više računa, pa je otežano praćenje.

U 1999. samo su izravni troškovi proizvodnje za navedenih pet emisija iskazani u iznosu 13.074.914,00 kn. Nije osigurano praćenje neizravnih troškova proizvodnje emisija.

Državni ured za reviziju nalaže uvidom u dokumentaciju pravne osobe provjeriti obračune koje je ispostavila pravna osoba, a na temelju kojih je obračunan prihod na ime zajedničkog udjela.

Nalaže se pri proizvodnji emisija pridržavanje planiranog obujma vremena proizvodnje, kao i planiranih financijskih sredstava za proizvodnju.

Ujedno se nalaže osigurati podatke o ukupno emitiranim promotivnim porukama po komitentima za koje je usluga emitiranja izvršena, kao i ispravno iskazivanje podataka u ostvarenju plana emitiranja. Radi mogućnosti kontrole dijela prihoda od promotivnih poruka koji pripada HRT trebalo je osigurati podatke o količini emitiranih promotivnih poruka koje je ustupljeno pravnoj osobi, jer je ugovoreno zajedničko sudjelovanje u prihodu od promotivnog emitiranja.

Potrebno je detaljno preispitati daljnje poslovanje s navedenom pravnom osobom na navedeni način, te ocijeniti svrsishodnost korištenja ovakvog načina plaćanja licenci.

Predlaže se način naplate prava na realizaciju emisija ugovorima fiksno odrediti.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je navedenoj pravnoj osobi ustupljeno preveliko promotivno vrijeme u dvije emisije koje se emitiraju pet puta tjedno jer su termini određeni u minutama - a prema cjenicima je za prekide unutar termina emitiranja određena cijena po sekundi od 450,00 kn u podnevnom, pa sve do 1.200,00 kn u kasnijim terminima. Stoga se predlaže preispitivanje ugovaranja plaćanja prava na realizaciju navedenih emisija ustupanjem promotivnog vremena.

Dio promotivnih emitiranja odnosi se na emitiranja humanitarnih akcija i drugih akcija od državnog interesa. Prema cjenicima, tijekom 1999. su se mogla odobravati emitiranja bez naknade u skladu s programskim mogućnostima uz odluku direktora. Uočeno je da je dio emitiranja bez naknade odobrio član Uprave.

Iz odredaba cjenika proizlazi da je odluka o odobrenju ovakvih emitiranja propisana kao diskreciono pravo jedne osobe - kao i njena ovlast da u neograničeno odobri emitiranje promotivnih poruka bez naknade unutar slobodnih termina marketinga.

Državni ured za reviziju predlaže ograničavanje ovlasti u svezi odobravanja povlaštenih emitiranja i bez naknade. Uvjete i ovlasti navedenih emitiranja treba detaljnije utvrditi, zbog onemogućavanja različitog pristupa pojedinim slučajevima.

Dio emitiranih usluga s iskaza emitiranja po komitentima zabilježen je pod oznakom HRT i to 1 147 minute, što bi vrijednosno iznosilo 29.837.545,00 kn.

Utvrđeno je da su ovdje djelomično iskazana emitiranja bez naknade, oglašavanja filmova na temelju zaključenih kooprodukcijskih ugovora, promotivne poruke ponude HTV i promotivne poruke u okviru posebnih marketinških paketa.

Navedenim nije osigurano stvarno iskazivanje emitiranih promotivnih poruka po kupcima a, s obzirom na vrijeme i vrijednost emitiranog, potrebno je preispitati opravdanost i osnovanost navedenih emitiranja te smanjiti emitiranja bez naknade.

Nalaže se osiguravanje stvarnog iskazivanja emitiranih promotivnih poruka po kupcima.

Dio navedenih termina emitiranja koji nije obračunan ustupljen je primjerice prema:

- ugovorima kojima je za pravo ustupanja dobiveno pravo prijenosa, emitiranja ili snimanja određenog programa (primjerice po ugovoru 757/99, 4/98, 208/99) ili dogovorno,
- na temelju ugovora s pravnim osobama za proizvodnju i distribuciju filmova o kooprodukaciji filmova - primjerice po ugovoru 148/98 i ugovoru 746/91 o kooprodukaciji HRT na ime udjela sredstava ili ukoliko je ona isključivi producent filma,
- prema odobrenju iz studenoga 1998. da se za potrebe društva u 100%-nom vlasništvu HRT ne obračunava emitiranje promotivnih poruka do zaključenja ugovora s navedenim društvom.

U navedenim slučajevima trebalo je obračunati usluge emitiranja u stvarno izvršenim iznosima radi realnog iskazivanja prihoda i troškova.

Dio emitiranih promotivnih poruka ne obračunava se prema važećim cjenicima, već prema ugovorenom postotku od naplaćene prodaje proizvoda koji su reklamirani:

- Prema ugovoru iz 1996. i dodatku ugovoru iz lipnja 1998. HRT se obvezala oglašavati proizvode jedne tvrtke, najmanje 4 minute dnevno u određenim terminima. Ukupna cijena emitiranja promotivnih poruka određena je kao 11% od bruto maloprodajne cijene pojedinog proizvoda prema izvješćima o naplaćenoj prodaji, koja je kupac trebao dostavljati 2 puta mjesečno.

Tijekom 1999. po dostavljenim mjesečnim izvješćima, kupcu je obračunano s porezom ukupno 596.589,00 kn. Do raskida ugovora u srpnju 1999. proizvodi kupca reklamirani su na TV programima ukupno 1 103 minute, što po važećim cjenicima iznosi 11.086.800,00 kn. Vidljivo je da ovakav način ugovaranja cijene nije povoljan za HRT već za kupca.

- Prema ugovoru iz veljače 1999. HRT se obvezala pružiti kupcu usluge TV emitiranja oglašavanjem prodaje proizvoda jedne marke od 61 minutu tjedno. Od veljače do srpnja 1999., kada je raskinut ugovor, emitirano je ukupno 870 minuta promotivnih poruka što bi po važećim cjenicima iznosilo 7.766.400,00 kn. Na ime naknade za uslugu emitiranja kupac se obvezao od ostvarenog prihoda izravnom prodajom proizvoda umanjenog za porez doznačiti HRT 20% iznosa od svake prodaje. Tijekom 1999. po dostavljenim mjesečnim izvješćima kupcu je obračunano s Porezom na dodanu vrijednost ukupno 878.565,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da su pri ugovoranju oglašavanja TV-prodaje odobreni u dva slučaja neopravdano veliki termini emitiranja, koji su nesrazmjerni u odnosu na prihod.

Ujedno je mišljenja da naplatu emitiranja promotivnog vremena ne treba ugovarati u postotku od ostvarene prodaje proizvoda jer u takvim slučajevima prihod ovisi o izvještaju kupca i o položaju proizvoda na tržištu.

Tijekom 1999. zaključena su tri ugovora za promociju Olimpijskih igara u Sydney-u, Australija 2000., od kojih prva dva pod istim brojem.

Prema ugovoru od:

- 13. svibnja 1999. ustupljeno je bez naknade programsko vrijeme od 5 minuta tjedno za korištenje za marketinške potrebe u okviru projekta Olimpijska kuna,
- prema ugovoru od 24. svibnja 1999. ustupljeno je programsko vrijeme od 5 minuta tjedno bez naknade. Navedeno nije u skladu s odredbom ugovora prema kojoj se za navedenu uslugu ustupaju umjetnička izdanja Hrvatske olimpijske akademije - što nije izvršeno. U srpnju 1999. raskinut je ugovor.
- u prosincu 1999. ustupljeno je bez naknade promotivno vrijeme od 5 minuta tjedno od prosinca 1999. do konca 2000.

Od lipnja do prosinca 1999. emitirane su promotivne poruke u vrijednosti 585.300,00 kn a utvrđeno je da se porukama ne promovira projekt Olimpijade, već su emitirane promotivne poruke za proizvode oglašivača koje je ugovorila pravna osoba s kojom su zaključeni ugovori.

Troškovi emitiranja nisu obračunani, a nije plaćen ni porez na dodanu vrijednost.

Državni ured za reviziju je mišljenja da HRT treba, u ostvarivanju svoje funkcije kao javne institucije za proizvodnju, emitiranje, prijenos i odašiljanje programa, pomoći u promoviranju projekta Olimpijade - prvenstveno promoviranjem športa, a ne ustupati promotivno vrijeme bez naknade.

Ujedno je potrebno preispitati razloge neizvršenja obveze u svezi ugovorenog ustupanja umjetničkih djela.

6.1.3. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi iskazani su u 1998. u iznosu 30.052.810,72 kn, a odnose se na:

- prihode od prodaje proizvoda i usluga	10.266.980,52 kn,
- ostale prihode od neproizvodnih usluga	3.847.752,67 kn,
- prihode s osnove uporabe proizvoda i usluga	1.170.243,70 kn,
- prihode od zakupnina	3.185.832,93 kn,
- naplaćena otpisana potraživanja	7.028.046,94 kn,
- prihode iz prošlih godina	3.199.165,11 kn,
- ostale prihode	1.354.788,85 kn.

Ostali poslovni prihodi u iznosu 1.354.788,85 kn odnose se na naknade šteta s temelja osiguranja u iznosu 1.323.216,44 kn, prihode s osnova procjene opreme iz leasinga u iznosu 27.474,84 kn i ostalo u iznosu 4.097,57 kn.

Od naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu 7.028.046,94 kn, na naplaćena potraživanja od pretplate odnosi se 5.154.921,22 kn.

U 1999. ostali poslovni prihodi evidentirani su u iznosu 47.600.386,63 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 58,4%. Odnose se na:

- prihode od prodaje proizvoda i usluga	17.782.331,52 kn,
- ostale prihode od neproizvodnih usluga	8.769.288,45 kn,
- naplaćena otpisana potraživanja	9.357.630,27 kn,
- prihode od zakupnina	2.720.155,17 kn,
- prihode s osnove uporabe proizvoda i usluga	1.032.951,22 kn,
- prihode iz proteklih godina	1.669.469,68 kn,
- naknade šteta na temelju osiguranja	2.392.377,72 kn,
- subvencija u iznosu	362.342,56 kn,
- ostale prihode u iznosu	3.513.840,04 kn.

Od naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu 9.357.630,27 kn, na naplaćena potraživanja od pretplate odnosi se 7.801.257,63 kn.

6.1.3.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga za 1998. iskazani su u iznosu 10.266.980,52 kn, a odnose se na:

- prihode od najamnina	2.833.959,06 kn,
- prihode od tehničkih usluga	3.143.798,74 kn,

- prihode od neproizvodnih usluga	3.923.305,61 kn,
- prihode od emitiranja želja i poruka	285.993,51 kn,
- prihode od koncerata	79.923,60 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga za 1999. iskazani su u iznosu 17.782.331,52 kn, a odnose se na:

- prihode od najamnina	12.262.911,49 kn,
- prihode od tehničkih usluga	456.948,29 kn,
- prihode od emitiranja želja i poruka	220.514,60 kn,
- prihode od neproizvodnih usluga	4.810.108,66 kn,
- prihode od koncerata	31.848,48 kn.

Prihodi od subvencija u iznosu 362.342,56 kn odnose se na doznake za zapošljavanje pripravnika.

6.1.3.2. Prihodi od najamnina

Prihodi od najamnina iskazani su u 1998. u iznosu 2.833.959,06 kn, a u 1999. u iznosu 12.262.911,49 kn.

Prihodi su većinom iskazani od davanja u najam prostora u poslovnim zgradama i objektima odašiljača i veza, a ugovori za najam zaključeni su ranijih godina uglavnom na neodređeno vrijeme.

Vrijednosno najznačajniji prihod iskazan je na temelju ugovora iz 1992. Ugovorom su uređeni međusobni odnosi najma s javnim poduzećem za telekomunikacije te prava i obveze koje proistječu iz najma prostora i objekata radi smještaja telekomunikacijskih uređaja s pripadajućom opremom.

Radi određivanja mjesečne najamnine za jedinicu za obračun zakupnine utvrđena je "bazna stanica" koju čini pretvarač 10W s pripadajućim antenskim sustavom potrošnje do 100W. Ugovorne strane određuju da se za smještaj jedne bazne stanice plaća zakupnina u kunskoj protuvrijednosti od 315,- DEM.

Iako je ugovorena naplata mjesečnih najamnina u roku od 8 dana od datuma računa, od sredine listopada 1992. do konca 1999. najamnina nije obračunana i naplaćena.

Koncem 1999. iskazan je prihod s osnove navedenog najma u iznosu 8.310.992,90 kn, od čega se 5.898.331,30 kn odnosi na najam u razdoblju od 1992. do 1998., a 2.412.661,60 kn odnosi se na najam u 1999. Obračun nije priložen.

Istodobno nije evidentirana na rashodu obveza prema najmoprimcu za poslovni prostor kojeg koristi HRT u 5.259.629,03 kn.

Ugovoreno je da se osim plaćanja najamnine ne plaćaju režijski troškovi, a iz ugovora proizlazi da druga strana u prostorima HRT koristi znatno više opreme.

Stoga je potrebno preispitati ugovorne odredbe o načinu plaćanja režijskih troškova.

Državni ured za reviziju nalaže naplatu zakupnina u rokovima predviđenim ugovorom. Ujedno nalaže obaviti popis opreme koju koriste jedna i druga strana u zakupljenim prostorima te usuglašavanje s promjenama do kojih je došlo u razdoblju od 1992. do 2000.

Isto tako predlaže se preispitati ugovorne odredbe o načinu plaćanja režijskih troškova.

Ugovor o najmu s drugim najmoprimcem koji se primjenjuje od kolovoza 1999. zaključen je na osnovi postupka javnog nadmetanja provedenog u svibnju 1999. Najmoprimac koji je već koristio prostor prihvatio je uvjete iz nadmetanja te su mu dana u najam tri prostora od ukupno 962 m² s najamninom od 20,- DEM/m² prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke. Prostor je ustupljen za obavljanje ugostiteljskih usluga koje će se pružati za potrebe djelatnika HRT.

Ugovorom se HRT obvezao o svom trošku snositi troškove električne energije, vode i grijanja, osigurati čišćenje prostora koji koriste djelatnici najmodavca i dati na korištenje postojeća osnova sredstva i inventar. Zapisnik o primopredaji poslovnog prostora, opreme i inventara nije sastavljen, a prema ranijim popisnim listama nabavna vrijednost osnovnih sredstava, danih na korištenje, iznosi 1.068.336,25 kn.

Najamnina je tijekom 1998. obračunana u iznosu 67.157,82 kn, a tijekom 1999. u iznosu 502.129,54 kn, što je povećanje za 647%. Povećanje je rezultat primjene obračuna po većim cijenama za zadnjih pet mjeseci 1999.

Plaćanje za 1999. obavljano je prijebijem s obvezama za ugostiteljske usluge koje su u 1998. obračunane u iznosu 2.976.539,70 kn, a tijekom 1999. u iznosu 2.317.220,65 kn.

Sastavni dio ugovora je cjenik u kojem su određene maloprodajne cijene s uračunanim porezom na dodanu vrijednost.

Cjenikom je određeno da se na navedene cijene zaračunava 22% poreza na dodanu vrijednost u slučaju virmanskog plaćanja.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo ugovoriti da režijske troškove, kao i troškove čišćenja cijelog prostora danog u najam plaća najmoprimac.

Ujedno je mišljenja da je neopravdano prihvaćena odredba u cjeniku ugostiteljskog društva prema kojoj se u slučaju virmanskog plaćanja na maloprodajne cijene ponovno obračunava porez na dodanu vrijednost na ime naknade za virmansko plaćanje ugostiteljskih usluga. Potrebno je poduzeti mjere za promjenu ugovorenog cjenika.

Također je, u skladu s načelima dobrog gospodarstvenika, potrebno poduzeti daljnje mjere za iskorištenje prostora u Radničkoj ulici u Zagrebu i prostora u Bjelovaru, koji su prazni.

6.1.3.3. Prihodi od tehničkih usluga

Prihodi od tehničkih usluga obračunani su u 1998. u iznosu 3.143.798,74 kn, a u 1999. u iznosu 456.948,29 kn, što je za 2.686.850,45 kn ili 85,5% manje u odnosu na 1998.

U 1998. najveći dio u iznosu 2.433.878,51 kn, odnosi se na prihod obračunan prema ugovoru o poslovnoj suradnji, za prijenos TV programa posredstvom satelita s jednom pravnom osobom. HRT se obvezao osigurati TV kanal u digitalnoj tehnici na satelitnom sustavu EUTELSAT, generacije Hot Bird, te svu potrebnu tehniku u cilju realizacije programa i to 24 sata dnevno, za prijenos programa navedene pravne osobe.

Zbog nepodmirenih potraživanja prema navedenom ugovoru, po ispostavljena četiri računa u ukupnom iznosu 2.974.637,68 kn s porezom na dodanu vrijednost, HRT je početkom 1999. podnijela prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima koja se vode na računu ovršenika. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2000.) potraživanje nije naplaćeno.

6.1.3.4. Prihodi od neproizvodnih usluga

U 1998. prihodi od neproizvodnih usluga obračunani su u iznosu 3.923.305,61 kn. U 1999. navedeni prihodi obračunani su u iznosu 4.810.108,66 kn ili za 22% više u odnosu na 1998.

Vrijednosno značajniji prihod obračunan je po ugovoru o poslovnoj suradnji s poduzećem za telekomunikacije. Ugovorom su uređena međusobna prava i obveze za korištenje dodatnih usluga sustava Integralne mreže: usluge s dodatnom vrijednosti u telefonskoj mreži i telefonsko glasovanje.

Prema izvješću o ostvarenoj realizaciji po pojedinim projektima tijekom 1999. ostvareno je ukupno 3.160.553,84 kn, od kojih po projektima na govornim automatima 060 iznos od 2.510.371,15 kn i po projektima s ugovorenim telefonskim glasovanjem iznos od 650.182,69 kn.

U skladu s osnovnim ugovorom za pojedine projekte treba zaključivati dodatke ugovoru, a podloga računu je izvješće i obračun ostvarenog prometa i djela zajedničkog prihoda na temelju ugovora o korištenju govornih automata.

6.1.3.5. Ostali prihodi od neproizvodnih usluga

Prihodi od neproizvodnih usluga u 1998 iskazani su u iznosu 3.847.752,67 kn, a u 1999. u iznosu 8.769.288,45 kn.

Od obračunanih ostalih prihoda od neproizvodnih usluga u 1999. u iznosu 8.769.288,45 kn vrijednosno značajniji prihodi odnose se na obračunane tehničke usluge prijena inozemnim TV po zahtjevu za međunarodnu razmjenu te obračunane usluge korištenja satelita i najma linija članicama European Broadcasting Union (dalje u tekstu: EBU) u ukupnom iznosu 1.949.751,87 kn.

6.1.3.6. Prihodi od zakupnina

Prihodi od zakupnina iskazani su u 1998. u iznosu 3.185.832,93 kn kn, a u 1999. u iznosu 2.720.155,17 kn kn, što je smanjenje za 14,6%.

Navedeni prihodi odnose se na prihode koje pripadaju HRT, u skladu s odluci Generalne skupštine EBU o raspodjeli zajedničkog prihoda članicama.

Za ukupan iznos potraživanja obavljen je prijebor s obvezama za zakup veza za prijenos programa.

6.1.4. Prihodi od dotacije

Prema odluci Vijeća iz srpnja 1999. zatraženo je od Vlade Republike Hrvatske sufinanciranje određenih programa i projekata od nacionalnog interesa iz državnog proračuna.

Vlada Republike Hrvatske je u srpnju 1999. donijela odluku o dotaciji iz državnog proračuna za financiranje dijela programa od posebnog nacionalnog interesa - program za Hrvate izvan domovine, obrazovni i satelitski program u ukupnom iznosu 148.492.000,00 kn.

Prema Odluci Ministarstvo financija će za podmirenje navedenog iznosa izdati dvije vlastite trasirane mjenice s dospijecem 5. siječnja 2000. i 1. veljače 2000. u iznosu 74.246.000,00 kn, a HRT će s primljenim mjenicama izmiriti svoju obvezu prema državnom proračunu po osnovu poreza i kamata do navedenih datuma mjenica u ukupnom iznosu od 148.492.000,00 kn. Za provođenje navedene odluke zaduženo je Ministarstvo financija.

HRT je prema zahtjevu tražila sufinanciranje obrazovnog programa, programa za Hrvate izvan domovine i satelitskog programa za 1997. u iznosu 44.675.000,00 kn i za 1998. u iznosu 103.817.000,00 kn.

Prema danj specifikaciji, dotacija je iskorištena za financiranje obrazovnog programa, programa za Hrvate izvan domovine i emitiranje satelitskog programa, od čega u 1997. u iznosu 32.602,069 kn, u 1998. u iznosu 44.976,020,00 kn i u 1999. u iznosu 70.913.911,00 kn.

U poslovnim knjigama nije ustrojeno praćenje troškova proizvodnje navedenih programa.

6.2. Financijski prihodi

Financijski prihodi iskazani su u 1998. u iznosu 9.229.148,34 kn. Ostvareni prihodi odnose se na prihode od:

- pozitivnih tečajnih razlika	3.283.063,32 kn,
- kamata	2.893.554,78 kn,
- kamata po osnovi prodaje stanova	1.958.361,72 kn,
- kamata od pretplate	698.809,68 kn,
- ostale prihode od financiranja	369.279,26 kn,
- dividendi	26.079,58 kn.

U 1999. financijski prihodi ostvareni su u iznosu 7.371.765,32 kn, a odnose se na prihode od:

- pozitivnih tečajnih razlika	4.139.541,88 kn,
- kamata	2.206.735,42 kn,
- kamata po osnovi prodaje stanova	87.780,78 kn,
- kamata od pretplate	890.717,10 kn,
- ostale prihode od financiranja	11.799,48 kn,
- dividendi	18.085,31 kn,
- primljenih mjenica	17.105,35 kn.

6.3. Izvanredni prihodi

Izvanredni prihodi iskazani su u 1998. u iznosu 9.341.369,26, a odnose se na prihode od:

- prodaje imovine	2.688.831,65 kn,
- viškova	3.074.582,27 kn,
- ostalih prihoda	3.577.955,34 kn.

U 1999. iskazani su izvanredni prihodi u iznosu 62.850,13 kn, a odnose se na:

- prihode od prodaje imovine u iznosu	40.000,00 kn,
- viškove u iznosu	22.850,13 kn.

Manje iskazani izvanredni prihodi u odnosu na prethodnu godinu rezultat su promjene načina evidentiranja u skladu s odrednicama MRS 8, po kojem se najveći dio ovih prihoda evidentira na računu ostalih poslovnih prihoda, a na ovim računima samo stvarno izvanredni prihodi.

- Prihodi od prodaje imovine

Prihod od prodaje imovine u 1998. u iznosu 2.298.445,91 kn odnosi se na prodaju baze korisnika i zalihe prijarnika trgovačkom društvu koje je u 25%-nom vlasništvu HRT.

Navedeno trgovačko društvo osnovano je Odlukom od 3. studenoga 1997. kao društvo s ograničenom odgovornošću, koje preuzima poslove usluga u sustavu jednosmjernog povezivanja u RDS sustavu, organizirane unutar jednog odsjeka HRT (Sono ured). Temeljni kapital čini novčani ulog u iznosu 50.000,00 kn, s udjelom HRT od 25,0%. Društvo je počelo s radom 1. siječnja 1998. Obrazloženo je da sustav zahtijeva ulaganja zbog razvoja i uvođenja novih tehnologija, a kako to nije primarna djelatnost, HRT nema mogućnosti posvetiti se razvoju tog sustava.

Koncem prosinca 1997. s novoosnovanim društvom je zaključen sporazum kojim se uređuju međusobna prava i obveze u svezi djelatnika, poslovnog prostora, infrastrukture za obavljanje usluga, ustupanja baze podataka, te prodaje opreme i inventara. Navedenim sporazumom utvrđeno je da novoosnovano društvo preuzima djelatnike HRT, koji su izravno obavljali poslove u svezi "sono" usluga. HRT ustupa društvu na korištenje poslovni prostor za obavljanje djelatnosti do 31. prosinca 1998. bez naknade, a nakon toga uz naknadu u iznosu 25,- DEM/m² u koju su uključeni režijski troškovi.

HRT ustupa bazu korisnika - pretplatnika uz naknadu u kunsjoj protuvrijednosti od 529.999,- DEM i "sono" prijarnike na skladištu uz naknadu u kunsjoj protuvrijednosti od 124.084,- DEM, ukupno 654.083,- DEM. Bez naknade se ustupa pripadajući inventar. Prema sporazumu prodaja cjelokupne zalihe prijarnika ugovorena je u u kunsjoj protuvrijednosti od 124.084,- DEM što je za 478.561,95 kn manje od cijene po kojoj su nabavljeni.

Državni ured za reviziju je mišljenja da prodaja robe po nižoj cijeni od nabavne nije opravdana.

U 1998. od obračunanih 2.298.445,91 kn (654.083,- DEM) naplaćeno je 1.051.214,80 kn. Potraživanje s osnove sporazuma iznosi 1.247.231,10 kn za što je u veljači 1999. podnijet prijedlog za ovrhu.

Prema ugovorenom društvu je u srpnju 1998. za zakup prostora od 1. siječnja 1999. trebalo obračunavati zakupninu od 4.400,- DEM.

Za nenaplaćenu zakupninu i telefonske troškove u iznosu 166.739.70 kn podnijet je prijedlog za ovrhu.

7. RASHODI

Za 1998. planirani su ukupni rashodi u iznosu 908.402.000,00 kn. Iskazani su u iznosu 1.024.265.550,22 kn, što je za 115.863.550,22 kn ili 12,8% više od planiranog iznosa.

Za 1999. planirani su ukupni rashodi u iznosu 1.041.394.000,00 kn. Iskazani su u iznosu 1.037.665.994,78 kn, što je za 3.728.005,22 kn ili 0,4% manje od planiranog iznosa.

Najveći udjel u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi i to 98,1% u 1998., odnosno 97,5% u 1999.

U tablici broj 4 daje se pregled planiranih i iskazanih rashoda u 1998. i 1999.

Tablica broj 4

PLANIRANI I ISKAZANI RASHODI U 1998. I 1999.

Red. br.	Rashodi	1998.		1999.		
		Planirano	Iskazano	Planirano	Iskazano	(6/4) x 100
1.1.	troškovi osoblja	247.198.000,00	256.965.830,80	287.064.000,00	260.701.072,14	101,5
1.2.	naknade troškova zaposlenika i vanjskih suradnika	239.411.533,00	230.443.433,92	257.058.135,00	224.897.318,19	97,6
1.3.	troškovi zakupnina	84.186.602,00	102.208.052,06	105.068.294,00	108.534.346,21	106,2
1.4.	troškovi ostalih usluga	60.975.059,00	72.805.962,92	69.411.367,00	90.268.850,58	124,0
1.5.	amortizacija i vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	77.020.000,00	86.095.654,88	88.000.000,00	89.593.600,96	104,1
1.6.	troškovi sirovina, materijala i prodane robe	69.595.706,00	101.320.852,07	74.207.621,00	75.762.027,60	74,8
1.7.	porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata	54.506.298,00	57.347.781,12	61.528.000,00	57.560.280,62	100,4
1.8.	ostali troškovi poslovanja	69.588.802,00	97.319.696,05	82.782.583,00	104.212.715,85	107,1
1.	POSLOVNI RASHODI	902.482.000,00	1.004.507.267,82	1.025.120.000,00	1.011.530.218,15	100,7
2.	FINANCIJSKI RASHODI	5.000.000,00	17.109.006,01	15.574.000,00	25.098.072,36	146,7
3.	IZVANREDNI RASHODI	920.000,00	2.649.276,39	700.000,00	1.037.704,27	39,2
	UKUPNO	908.402.000,00	1.024.265.550,22	1.041.394.000,00	1.037.665.994,78	101,3

Najveći porast rashoda u 1999. u odnosu na prethodnu godinu iskazan je kod financijskih rashoda i to za 46,7%.

7.1. Poslovni rashodi

U 1998. planirani su poslovni rashodi u iznosu 902.482.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.004.507.267,82 kn, što je za 102.025.267,82 kn ili 11,3% više od planiranog iznosa.

U 1999. planirani su poslovni rashodi u iznosu 1.025.120.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.011.530.218,15 kn, što je za 13.589.781,85 kn ili 1,3% manje od planiranog iznosa. Obuhvaćaju troškove osoblja, naknade troškova zaposlenima i vanjskih suradnika, troškove zakupnina, troškove ostalih usluga, amortizaciju i vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine, troškove sirovine, materijala i prodane robe, druge naknadno utvrđene rashode iz prethodnih godina, poreze i doprinose koji ne zavise od poslovnog rezultata i ostale troškove poslovanja.

Najznačajniji udjel u strukturi poslovnih rashoda u 1998. imaju troškovi osoblja (25,6%), naknade troškova zaposlenicima i vanjskim suradnicima (22,3%) i zakupnine (10,2%). Navedeni rashodi sudjeluju u poslovnim rashodima s 58,1%.

Najznačajniji udjel u strukturi poslovnih rashoda u 1999. imaju rashodi osoblja (25,8), naknade troškova zaposlenika i vanjskih suradnika (22,2%) i zakupnine (10,7%). Navedeni rashodi sudjeluju u poslovnim rashodima s 58,7%.

7.1.1. Troškovi osoblja

Za troškove osoblja u 1998. planirano je 247.198.000,00 kn, a iskazano je 256.965.830,80 kn, što je za 9.767.830,80 kn ili 3,9% više od planiranog iznosa i 3,6% više u odnosu na prethodnu godinu.

U 1999. za troškove osoblja planirano je 287.064.000,00 kn, a iskazano je 260.701.072,14 kn, što je za 26.362.927,86 kn ili 9,2% manje od planiranoga iznosa i 1,5% više nego prethodne godine. U troškovima osoblja iskazane su plaće zaposlenika s uključenom naknadom za topli obrok u bruto iznosu 500,00 kn mjesečno po zaposleniku u 1998. i u 1999. i isplaćenim regresom za korištenje godišnjeg odmora u 1998. u bruto iznosu 16.322.237,77 kn, a u 1999. u bruto iznosu 7.544.202,35 kn. Drugi dio regresa za 1999. isplaćen je u 2000.

Osim na troškovima osoblja dio troška za regres iskazan je u ostalim troškovima i to u 1998. u iznosu 1.405.200,00 kn, a u 1999. u iznosu 3.567.000,00 kn.

Odredbom članka 53. Kolektivnog ugovora za zaposlenike HRT propisano je da se regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje 30 dana prije korištenja godišnjeg odmora, u visini prosječne plaće u HRT isplaćene u prethodnom mjesecu.

U HRT je na koncu 1998. bilo 3 495 zaposlenika ili 81 zaposlenik više nego prethodne godine. Na koncu 1999. bilo je 3 554 zaposlenika ili 59 zaposlenik više nego prethodne godine.

Visina plaća u 1998. određena je odredbama Odluke o obveznim uputama za provedbu politike plaća u 1998. godini, koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u prosincu 1997. Spomenutom Odlukom propisano je da se plaće u javnim poduzećima u vlasništvu Republike Hrvatske u 1998. mogu isplaćivati u skladu s kolektivnim ugovorima, pravilnicima o radu, sporazumima zaposleničkih vijeća s poslodavcem ili ugovorima o radu, s tim da se ukupna masa bruto plaća svih zaposlenih može povećati samo za dio iznosa iznad određene stope povrata neto imovine, pri čemu se stopa povrata neto imovine izračunava tako da se dobit poslovanja prije poreza (bruto dobit) stavlja u odnos s neto vlasničkom imovinom i množi sa 100.

Navedenom Odlukom je za HRT za 1998. utvrđena stopa povrata neto imovine od 3%.

Stopa povrata neto imovine utvrđena za razdoblje od siječnja do rujna 1997. primjenjuje se za plaće od siječnja do travnja 1998., a stopa utvrđena za razdoblje od siječnja do prosinca 1997. za plaće od svibnja do prosinca 1998.

Ako se stopa povrata neto imovine ostvari s više od 2% na neto imovinu od zadane stope, prosječna plaća može porasti za najviše 5% bruto, ukoliko je ostvareni veći iznos stope povrata dovoljan za povećanje plaća od 5% za cijelo razdoblje primjene ostvarenog iznosa stope povrata neto imovine.

Ako se stopa povrata neto imovine ostvari s više od 2% na neto imovinu od zadane stope, prosječna plaća može porasti za najviše 7% bruto, ukoliko je ostvareni veći iznos stope povrata dovoljan za povećanje plaća od 7% za cijelo razdoblje primjene ostvarenog iznosa stope povrata neto imovine.

Pravne osobe koje ne ostvare zadanu stopu povrata neto imovine mogu povećati plaće u 1998. do visine stope porasta troškova života.

Sastavni dio Odluke je obrazac za popunjavanje podataka na temelju kojeg je moguća kontrola provedbe odredbi Odluke, kao i mjesečno informiranje Vlade Republike Hrvatske.

Ostvarena stopa povrata neto imovine HRT u 1998. iznosi 0,1692 te je plaća obračunana i isplaćena prema stopi porasta troškova života koja za 1998. iznosi 6,4%.

Za 1997. isplaćene su plaće u iznosu 248.051.644,49 kn iz čega proizlazi da je u 1998. bila dozvoljena isplata plaća u visini 263.926.949,74 kn, dakle isplaćena visina plaće u skladu je s odlukom.

Za 1999. visina sredstava za plaće određena je planom usvojenim od Hrvatskog državnog sabora, a plaća je obračunavana na temelju odredbi Kolektivnog ugovora za zaposlenike HRT zaključenoga 1997. između Uprave i Sindikata i Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika.

Prema odredbama navedenog Pravilnika, plaća se sastoji od osnovne plaće, varijabilnog dijela i dodataka na plaću, a prema odredbi članka 41. Kolektivnog ugovora za zaposlenike HRT vrijednost osnovnog koeficijenta za obračun plaće iznosi 1.310,00 kn brutto, a može se promijeniti u skladu s mogućnostima HRT i politikom plaća Vlade Republike Hrvatske. Osnovna plaća utvrđena je na temelju složenosti poslova i izražena je koeficijentima od 1,0 do 5,0.

Varijabilni dio plaće utvrđen je tako da je osnovni dio plaće pomnožen koeficijentom korekcije.

Od 1997. utvrđen je varijabilni dio plaće od 0,20 do 0,65, ovisno o stupnju složenosti radnog mjesta. Za slučaj neostvarivanja očekivanih rezultata rada utvrđeni su negativni koeficijenti korekcije kojim se na prijedlog neposrednog rukovoditelja umanjuje osnovna plaća do 30,0%.

Osim varijabilnog dijela Pravilnikom su utvrđeni i dodaci za vođenje poslova u smjenskom radu te vođenje odnosno uređivanje informativnih emisija.

Za radna mjesta rukovoditelja srednje razine koeficijente osnovne plaće određuje direktor, a povećavaju se za 70,0% na ime funkcionalnog dodatka i 0,5% za svaku godinu staža.

U 1998. i 1999. koeficijenti osnovne plaće rukovoditelja srednje razine iznosili su od 5,1 do 10,0. U prosincu 1999. bilo je zaposleno 99 rukovoditelja srednje razine s kojima su zaključeni menadžerski ugovori, a bruto plaće iznosile su od 10.058,45 kn do 28.303,44 kn.

Plaće članova Uprave i glavnih urednika utvrđene su ugovorom o radu, zaključenim s Nadzornim odborom. Za prosinac 1999. bruto plaća za navedene zaposlenike iznosila je od 33.565,53 kn do 37.842,33 kn.

Bruto plaća direktora za prosinac 1999. iznosila je 43.261,37 kn, a utvrđena je na temelju odluke Uprave u iznosu 6 prosječnih plaća zaposlenika u prethodnom mjesecu.

U tablici broj 5 daje se pregled strukture plaće u 1998. i 1999.

Tablica broj 5

STRUKTURA PLAĆE U 1998. I 1999.

u kn

Red. broj	Opis	1998.		1999.		Indeks 99./98.
		Iznos	Udjel u %	Iznos	Udjel u %	
1.	osnovna plaća	121.066.504,55	47,1	127.202.700,46	48,8	105,1
2.	varijabilni dio plaće	48.366.333,02	18,8	51.558.664,44	19,9	106,6
3.	dodaci na plaću	29.733.538,88	11,6	31.569.745,58	12,1	106,2
4.	naknade	57.799.454,35	22,5	50.369.961,66	19,2	87,1
	Ukupno	256.965.830,80	100,0	260.701.072,14	100,0	101,5

Broj djelatnika prema kvalifikacijskoj strukturi i prosječno isplaćena neto plaća u 1998. i 1999. daje se u tablici broj 6.

Tablica broj 6

BROJ DJELATNIKA PREMA KVALIFIKACIJSKOJ STRUKTURI I PROSJEČNO ISPLAĆENA PLAĆA NA TEMELJU SATI RADA

Red. broj	Opis	1998.		1999.		Razlika	Prosječna neto plaća
		Broj zaposlenih	Udjel	Broj zaposlenih	Udjel		
1.	Dr	2	0	1	0	-1	6.905,49
2.	Mr	29	1	32	1	+3	7.838,69
3.	VSS	984	28	1 045	29	+61	4.882,63
4.	VŠS	198	6	201	6	+3	3.677,86
5.	VKV	73	2	72	2	-1	3.372,85
6.	KV	201	6	195	6	-	2.999,97
7.	SSS	1 840	52	1 842	52	-	3.415,39
8.	PKV	3	0	3	0	-	2.424,33
9.	NSS	147	4	146	4	-	2.512,64
10.	NKV	18	1	17	0	-1	2.324,12
	Ukupno	3 495	100	3 554	100	+64	3.908,72

Prosječna neto plaća u 1999. iznosila je 3.908,72 kn po zaposleniku, što je 5,08% više u odnosu na 1998. kada je iznosila 3.720,00 kn.

7.1.2. Naknade troškova zaposlenicima i vanjskim suradnicima

Naknade troškova zaposlenicima i vanjskim suradnicima planirane su u 1998. u iznosu 239.411.533,00 kn, a iskazano je 230.443.433,92 kn, što je za 8.968.099,08 kn ili 3,7% manje od planiranog iznosa.

Naknade troškova zaposlenicima i vanjskim suradnicima planirane su u 1999. u iznosu 257.058.135,00 kn, a iskazano je 224.897.318,19 kn, što je za 32.160.816,81 kn ili 12,5% manje od planiranog iznosa.

Ukupne naknade troškova zaposlenicima i vanjskim suradnicima manje su u 1999. u odnosu na prethodnu godinu za 5.546.115,73 kn ili 2,4%.

Vrijednosno značajnije naknade u 1998. odnose se na naknade za autorske honorare u iznosu 51.574.778,82 kn, naknade ugovora o djelu 34.655.621,55 kn, naknade za rad inkasatora 29.379.513,76 kn, dnevnice za službena putovanja u zemlji 22.687.695,33 kn, naknade troškova za zaštitu izvođačkih prava 18.568.887,03 kn, naknade troškova za zaštitu prava skladatelja 18.021.623,08 kn, naknade za izvođačke honorare 16.991.172,65 kn, dnevnice za službena putovanja u inozemstvu 12.003.983,52 kn, naknade troškova prijevoza na rad i s rada 8.043.600,41 kn, naknade troškova prijevoza na službenom putovanju 8.032.813,27 kn i naknada za uporabu vlastitog automobila u službene svrhe 3.484.860,73 kn.

Vrijednosno značajnije naknade u 1999. odnose se na naknade za autorske honorare u iznosu 47.254.835,74 kn, naknade ugovora o djelu 41.060.481,88 kn, naknade za rad inkasatora 33.066.505,21 kn, naknade troškova za zaštitu prava skladatelja 15.309.901,13 kn, dnevnice za službena putovanja u zemlji 22.814.843,59 kn, naknade za izvođačke honorare 15.864.296,03 kn, naknade troškova za zaštitu izvođačkih prava 15.546.717,10 kn, dnevnice za službena putovanja u inozemstvu 9.849.625,87 kn, naknade troškova prijevoza na rad i s rada 8.323.227,24 kn, naknade troškova prijevoza na službenom putovanju 5.630.436,47 kn i naknada za uporabu vlastitog automobila u službene svrhe 2.701.404,08 kn.

U 1999. su u odnosu na 1998. povećane naknade troškova ugovora o djelu za 6.404.860,33 kn ili 18,5% i naknade za rad inkasatora za 3.686.991,45 kn ili 12,5%.

7.1.2.1. Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara te ugovora o djelu

Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara i ugovora o djelu planirane su u 1998. u iznosu 106.745.000,00 kn, a iskazano je 103.221.573,02 kn ili 96,7% od planiranog iznosa. Na autorske honorare se odnosi 51.574.778,82 kn, na ugovore o djelu 34.655.621,55 kn i na izvođačke honorare 16.991.172,65 kn.

Tijekom 1998. isplaćene su naknade na temelju 45 391 ugovora, od kojih se 34 485 odnosi na autorsku i izvođačku suradnju i 10 906 na ugovore o djelu. Naknade su isplaćene za 8 865 suradnika od čega 8 701 vanjskih suradnika i 164 zaposlenika HRT. Prosječno je zaključeno 5 ugovora godišnje po jednom suradniku.

Od ukupnog broja suradnika 3 suradnika ili 0,03% je ostvarilo godišnju bruto naknadu u rasponu od 200.000,00 kn do 234.825,00 kn, 98 suradnika ili 1,1% u rasponu od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn i 797 suradnika ili 8,9% u rasponu od 50.000,00 kn do 100.000,00 kn. Najveći broj suradnika 7 967 ili 89,9% ostvario je naknadu manju od 50.000,00 kn.

Uprava je u prosincu 1998. utvrdila da su visoki troškovi autorskih i izvođačkih honorara i ugovora o djelu, a budući se predviđao gubitak u poslovanju za 1998. donijeta je odluka da se sačini detaljna analiza svih troškova, a time i troškova autorske suradnje. Analiza troškova autorske suradnje nije razmatrana na sjednicama Uprave.

Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara i ugovora o djelu planirane su u 1999. u iznosu 113.984.000,00 kn, a iskazano je 104.179.613,65 kn ili 91,4% od planiranog iznosa. Na autorske honorare se odnosi 47.254.835,74 kn, na ugovore o djelu 41.060.481,88 kn i na izvođačke honorare 15.864.296,03 kn.

Naknadno utvrđeni rashodi autorskih honorara i ugovora o djelu iz prethodnih godina, a koji su iskazani u 1999., iznosili su 1.277.069,00 kn (u 1998. nisu iskazani naknadno utvrđeni rashodi).

Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara i ugovora o djelu u 1999. veće su za 958.040,63 kn ili 0,8% u odnosu na prethodnu godinu. Naknade troškova ugovora o djelu veće su u 1999. za 6.404.860,33 kn ili 18,5%, a naknade autorskih i izvođačkih honorara su se smanjile.

Tijekom 1999. isplaćene su naknade na temelju 46 368 ugovora od čega se 34 054 odnosi na autorsku i izvođačku suradnju i 12 314 na ugovore o djelu. Naknade su isplaćene za 8 643 suradnika od čega 8 460 vanjskih suradnika i 183 zaposlenika HRT. Prosječno je zaključeno 5 ugovora godišnje po jednom suradniku.

U odnosu na prethodnu godinu, broj autorskih i izvođačkih ugovora smanjen je za 1,2%, a broj ugovora o djelu povećan je za 12,9%.

Od ukupnog broja suradnika 8 suradnika ili 0,1% je ostvarilo godišnju bruto naknadu u rasponu od 200.000,00 kn do 314.536,00 kn, 117 suradnika ili 1,4% u rasponu od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn, a 908 suradnika ili 10,5% u rasponu od 50.000,00 kn do 100.000,00 kn. Najveći broj suradnika 7 610 ili 88% ostvarilo je naknadu manju od 50.000,00 kn.

Dio suradnika je radio u nekoliko redakcija ili programa pa je godišnje imao od 1 do 137 ugovora. U rasponu od 50 do 137 ugovora imalo je 36 suradnika.

Svaka redakcija je obračunavala i ispostavljala nalog za isplatu. Navedeni ugovori nisu objedinjavani mjesečno po pojedinom suradniku.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi autorske i izvođačke ugovore te ugovore o djelu trebalo mjesečno objedinjavati po pojedinom suradniku, ne samo radi pojednostavljenja obračuna i isplate nego i radi praćenja i kontrole ukupnog angažmana po redakcijama i iznosa isplata u cilju realnijeg normiranja poslova.

Zaposlenicima su isplaćene naknade na temelju autorskih i izvođačkih ugovora i ugovora o djelu u 1998. u bruto iznosu 1.525.236,35 kn, a u 1999. u bruto iznosu 2.074.549,91 kn ili 36% više.

Od ukupnog broja zaposlenika kojima su isplaćeni honorari u 1999. godišnju bruto naknadu u rasponu od 50.000,00 kn do 133.234,38 kn ostvarilo je 9 zaposlenika, u rasponu od 25.000,00 kn do 50.000,00 kn 11 zaposlenika i 163 zaposlenika su ostvarila naknadu manju od 25.000,00 kn. Odredbama članaka 27. i 33. Pravilnika o autorskim i izvođačkim pravima iz 1993. zaposlenici HRT ne mogu biti angažirani u svojstvu autora za stvaranje i proizvodnju te kao suradnici u proizvodnji bilo kojeg autorskog djela ili autorskog doprinosa za potrebe programa HRT. Uprava je u 1996. donijela odluku da se zaposlenici mogu angažirati ugovorom za obavljanje posla za drugu radnu jedinicu samo u slučaju da ti poslovi nisu u opisu njihova radnog mjesta.

Angažiranje zaposlenika u svojstvu autora za potrebe programa HRT nije u skladu s odredbama Pravilnika o autorskim i izvođačkim pravima.

Pravilnikom o autorskim i izvođačkim pravima iz 1993., regulirano je zaključivanje ugovora o autorskim i izvođačkim honorarima. Visina naknade autorima i izvođačima obračunava se kao umnožak broja bodova utvrđenih cjenikom i vrijednosti boda.

Također je predviđena i slobodna pogodba za sve autorske i izvođačke honorare predviđene cjenikom te za honorare koji nisu predviđeni cjenikom.

Primjerice 28.200,00 kn bruto isplaćeno je na temelju slobodne pogodbe za autorski honorar za režiju i montažu, iako su navedeni poslovi obuhvaćeni cjenikom.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi pri obračunu autorskih i izvođačkih honorara trebalo primjenjivati visinu naknada utvrđene cjenikom, a slobodnu pogodbu primjenjivati samo u slučajevima kada djelo nije predviđeno cjenikom.

Cjenik iz 1996. je vrijedio do 1. rujna 1999. od kada se primjenjuje novi cjenik.

Ugovori o autorskim honorarima zaključuju se za djela utvrđena Zakonom o autorskom pravu (Narodne novine 9/99, 76/99). Ugovori o autorskim honorarima zaključivali su se najčešće za reportaže, komentare, izvješća, režiju, realizaciju, uredničke poslove, scenarij, slikarstvo, kostimografiju i druga pisana i govorna djela.

Ugovori o izvođačkom honoraru su se najčešće zaključivali za glumačka, pjevačka, plesačka, voditeljska i spikerska izvođenja.

Ugovori o djelu zaključivani su za poslove tehnike, produkcije, scenografije i druge poslove proizvodnje programa s kadrovima kojima u danom trenutku HRT ne raspolaže u dovoljnom broju. Ugovori o djelu se zaključuju za obavljanje istih poslova koje obavljaju i djelatnici na temelju ugovora o radu.

Na naknade autorskih i izvođačkih honorara i ugovora o djelu obračunan je i uplaćen porez i prirez u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o porezu na dohodak. Suradnicima koji u okviru slobodnog zanimanja ostvaruju dohodak od trajnog obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja na temelju priložene izjave se ne obustavlja i ne uplaćuje porez i prirez. Za ostale suradnike koji nisu prijavljeni u registar poreznih obveznika obračunava se i uplaćuje predujam poreza u visini 35% i prirez.

Na temelju odredbi članka 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Narodne novine 46/96) utvrđeno je da isplatitelj može umanjiti poreznu osnovicu osim pripadajućeg osobnog odbitka za 25% samostalnom umjetniku ako posjeduje potvrdu nadležne udruge da se njegova djela smatraju umjetničkim. Navedenu potvrdu priložilo je desetak samostalnih umjetnika.

Naknade su isplaćivane na žiro račune suradnika.

Porez na dodanu vrijednost se obračunava i isplaćuje suradnicima koji su priložili potvrdu da su u sustavu poreza na dodanu vrijednost. Porez na dohodak obračunan je i doznačen na žiro račune suradnika u 1998. u iznosu 4.340.048,55 kn, a u 1999. u iznosu 3.561.119,28 kn.

Ustrojeni način evidentiranja za dio autorskih i izvođačkih honorara te ugovora o djelu sadrži i naknade obračunanih i isplaćenih materijalnih troškova (dnevnice za službena putovanja, putne troškove, troškove noćenja i naknade za uporabu privatnih automobila u službene svrhe). Na isplate je obračunan i plaćen porez na dohodak i pripadajući prirez.

Dio ugovora o autorskim i izvođačkim honorarima te ugovorima o djelu plaćan je putem naloga za doznaku u inozemstvo stalnim dopisnicima u inozemstvu, tehničkom i pomoćnom osoblju te inozemnim izvođačima koji gostuju u Republici Hrvatskoj.

U skladu s odlukom o ovlastima za potpisivanje autorske i izvođačke ugovore te ugovore o djelu prije isplate treba ovjeriti ovlašteni potpisnik. Član Uprave potpisuje tipske ugovore i ugovore po principu slobodne pogodbe do bruto 25.000,00 kn. Ugovore sa zaposlenicima potpisuje direktor, a odobrenje za zaključivanje ugovora daje član Uprave.

Dio ugovora nije ovjeren u skladu s ovlastima za potpisivanje. Neki ugovori nisu ovjereni od člana Uprave, a neki ugovori sa zaposlenicima nisu ovjereni od direktora HRT. Primjerice zaposleniku koji je na menadžerskom ugovoru isplaćeni su autorski honorari u 1999. u bruto iznosu 67.191,31 kn. Navedeni iznos isplaćen je po principu slobodne pogodbe i na temelju dva ugovora i dopisa koji nisu potpisani od direktora.

Na nekim ugovorima uz vlastoručan potpis nije navedena funkcija, te ime i prezime potpisnika zbog čega se ne može utvrditi razina potpisivanja. Također na dijelu ugovora nije naveden datum zaključivanja ugovora.

Državni ured za reviziju nalaže odobravanje autorskih i izvođačkih ugovora u skladu s odlukom utvrđenim ovlastima, a radi osiguravanja kontrole razine odobrenja ugovora potrebno je uz vlastoručan potpis navoditi funkciju i ime i prezime potpisnika.

7.1.2.2. Naknade dnevnica i prijevoznih troškova za službena putovanja

Naknade dnevnica i prijevoznih troškova za službena putovanja u 1998. planirane su u iznosu 54.620.000,00 kn, a iskazano je 42.724.492,12 kn ili 78,2% od planiranog iznosa.

Naknade se odnose na dnevnicu za službena putovanja u zemlji 22.687.695,33 kn, dnevnicu za službena putovanja u inozemstvu 12.003.983,52 kn, naknade troškova prijevoza na službenom putovanju u zemlji 1.499.487,98 kn i naknade troškova prijevoza na službenom putovanju u inozemstvu 6.533.325,29 kn.

Dnevnicu u zemlji su isplaćivane u 1998. u iznosu 130,00 kn.

Naknade dnevnica i prijevoznih troškova za službena putovanja u 1999. planirane su u iznosu 55.756.000,00 kn, a iskazano je 38.294.905,93 kn ili 68,7% od planiranog iznosa.

Naknade se odnose na dnevnicu za službena putovanja u zemlji u iznosu 22.814.843,59 kn, dnevnicu za službena putovanja u inozemstvu 9.849.625,87 kn, naknade troškova prijevoza na službenom putovanju u zemlji 1.317.198,63 kn i naknade troškova prijevoza na službenom putovanju u inozemstvu u iznosu 4.313.237,84 kn.

Dnevnicu u zemlji su isplaćivane u 1999. u iznosu 170,00 kn. Dnevnicu u inozemstvu su isplaćivane na temelju odluke o visini dnevnica za službena putovanja u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna.

Troškovi prijevoza plaćani su u visini stvarnih troškova.

U okviru dnevnica evidentirani su troškovi noćenja na službenom putovanju, a plaćani su u visini stvarnih troškova, a najviše do visine cijene noćenja u hotelu A kategorije.

Naknadno utvrđeni rashodi dnevnica i prijevoznih troškova za službena putovanja iz ranijih godina za 1998. su iznosili 466.865,30 kn, a za 1999. su iznosili 419.827,49 kn.

7.1.2.3. Naknade za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe

Naknade za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe u 1998. su iznosile 3.484.860,73 kn, a u 1999. su iznosile 2.701.404,08 kn ili 22,5% manje.

Naknada je isplaćivana u visini 30% cijene litre benzina po prijašnjem kilometru.

Vlastite automobile u službene svrhe je koristilo 309 zaposlenika što prosječno iznosi 692 km godišnje po korisniku

Korištenje vlastitih automobila u službene svrhe regulirano je Pravilnikom o korištenju motornih vozila u HRT iz 1998. U skladu s odredbom članka 12. navedenog pravilnika vlastite automobile se može koristiti za službene svrhe na temelju internog naloga za vožnju i zaključenog ugovora s HRT. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o korištenju vlastitog automobila u službene svrhe.

Vlastiti automobili su se koristili na službenom putovanju na temelju odobrenja putem naloga za službeno putovanje. Za vožnju po gradu vlastiti automobili su se koristili bez unaprijed ovjerenog internog naloga za vožnju čime je omogućeno da se automobili koriste bez obzira na stanje raspoloživih službenih automobila.

Državni ured za reviziju nalaže vlastite automobile koristiti uz interni nalog i samo kada nema raspoloživih službenih automobila.

7.1.2.4. Naknade troškova za zaštitu izvođačkih prava i zaštitu prava skladatelja

Troškovi za zaštitu izvođačkih prava u 1998. iznosili su 18.568.887,03 kn, a u 1999. iznosili su 15.546.717,10 kn ili 16,3% manje.

Troškovi za zaštitu prava skladatelja u 1998. iznosili su 18.021.623,08 kn, a u 1999. iznosili su 15.309.901,13 kn ili 15% manje.

Između udruge za zaštitu izvođačkih prava (dalje u tekstu: udruga) i HRT zaključen je u veljači 1999. ugovor o emitiranju putem radija i televizije snimljenih izvedbi umjetnika izvođača.

Za emitiranje snimljenih izvedbi HRT se obvezala platiti naknadu u paušalnom iznosu u visini od 4,4% mjesečne bruto pretplate za radio i 1,8% mjesečne bruto pretplate za televiziju.

Ugovor je zaključen s rokom važenja do potkraj 2004.

Odredbom članka 6. ugovora utvrđeno je da će HRT stručnoj službi udruge dostavljati podatke o iskorištavanju izvedaba umjetnika izvođača za radio i TV program, što je i učinjeno.

Odredbom članka 7. ugovora ugovoreno je da u slučaju kada se ne zaključi novi ugovor, a postojeći ugovor nije više na snazi, udruga zadržava pravo utvrditi visinu naknade za emitiranje u visini naknade utvrđene općim aktom udruge.

S društvom za zaštitu prava skladatelja (dalje u tekstu: društvo) zaključen je u veljači 1995. dodatak osnovnom ugovoru o emitiranju putem radija i televizije glazbenih i književnih nescenskih djela. Osnovni ugovor zaključen je u travnju 1992.

Navedenim dodatkom ugovoru dogovorena je naknada za emitiranja putem radija u visini 4,4% bruto radijske pretplate i za emitiranje putem televizije u iznosu 1,8% bruto televizijske pretplate.

Tijekom 1999. na troškovima naknade za zaštitu izvođačkih prava i na troškovima za zaštitu prava skladatelja iskazan je iznos naknade obračunane na neto iznos pretplate umjesto na bruto iznos pretplate kako je ugovoreno.

Na ovaj način udruzi je manje plaćeno i iskazani su manji troškovi za 3.338.353,95 kn, a društvu za 3.338.345,95 kn.

Udruga i društvo ispostavili su račune prema kojima potražuju naknade obračunane na bruto iznos pretplate.

U vrijeme obavljanja revizije nije postignut sporazum s udrugom i društvom oko visine naknada.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je HRT u obvezi platiti naknadu na bruto iznos pretplate kako je i ugovoreno. Ujedno je mišljenja da je za ocjenu opravdanosti ugovaranja naknada u paušalnim iznosima potrebno napraviti usporedbu visine naknade obračunane u ugovorenom postotku na bruto pretplatu s visinom naknade izračunane na način da se stvarno emitirani snimljeni materijali zaštićeni od strane udruge i društva, pomnože s cijenama prema internim aktima ovih pravnih osoba, koje je odobrilo Ministarstvo kulture.

7.1.3. Troškovi zakupnina

Troškovi zakupnina u 1998. planirani su u iznosu 84.186.602,00 kn, a iskazano je 102.208.052,06 kn, što je za 18.021.450,06 kn ili 21,4% više od planiranog iznosa.

Troškovi zakupnina u 1998. iskazani su u iznosu 95.358.593,25 kn, a naknadno utvrđeni troškovi iz prethodnih godina u iznosu 6.849.458,81 kn. Troškovi zakupnina u 1998. čine 11,1% troškova poslovanja.

Troškovi zakupnina u 1999. planirani su u iznosu 105.068.294,00 kn, a iskazani su u iznosu 108.534.346,21 kn, što je za 3.466.052,21 kn ili 3,3% više od planiranog iznosa.

Troškovi zakupnina u 1999. iznose 105.074.401,72 kn, a naknadno utvrđeni troškovi zakupnina iz prethodnih godina iznose 3.459.944,49 kn.

Ukupni troškovi zakupnina u 1999. su za 6.326.314,94 kn ili 5,8% veći od troškova zakupnina u 1998., a u troškovima poslovanja čine 11,8%.

Vrijednosno značajniji troškovi zakupnina u 1998. i 1999. odnose se na zakupnine veza, naknade za licence stranog programa, naknade za pravo prijenosa programa (tuzemstvo), naknade za pravo prijenosa programa (inozemstvo), zakup video linija, stalne zakupnine prostora i naknade leasinga.

Najveće povećanje u okviru troškova zakupnina u 1999. u odnosu na prethodnu godinu iskazano je kod zakupnina veza.

Strani program koji obuhvaća preuzeti strani program (na koji se najvećim dijelom odnose navedene zakupnine) i obradu kupljenog stranog programa u 1998. sudjeluje u ukupno proizvedenom programu u visini 32,6%, a u 1999. u visini 30,2%, što je relativno manje za 2,4%.

7.1.3.1. Zakupnine veza

Zakupnine veza za prijenos programa u 1998. planirane su u iznosu 15.871.000,00 kn, a iskazane su za 24.429.592,19 kn ili 53,9% više od planiranog iznosa. Zakupnine veza u 1999. planirane su u iznosu 24.073.000,00 kn, a iskazane su 37.483.927,30 kn ili 55,7% više od planiranog iznosa.

Troškovi zakupnina veza u 1999. veći su za 13.054.335,11 kn ili 53,4% nego u 1998. Troškovi zakupnina u 1999. su udvostručeni u odnosu na 1997. zbog povećanja korištenog prostora na satelitu.

Navedene zakupnine se odnose na korištenje satelita za prijenos programa, zakup radijskih frekvencija, zakup digitalnih telekomunikacijskih vodova i telefonskih vodova za potrebe prijenosa. Najznačajniji troškovi zakupnina veza odnose se na zakupnine za korištenje satelita iz sustava Eutelsat (Hot Bird 3 i Hot Bird 5).

HRT posredstvom satelita realizira odašiljanje programa u skladu s pravilima Eutelsata čija je članica Republika Hrvatska koju zastupa Ministarstvo pomorstva, prometa i veza.

Satelitski program unutar sustava Eutelsat HRT koristi se od 1992. Ugovor je potpisalo Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, a odnosio se na korištenje analognog kanala. Navedenim ugovorom je utvrđeno da će trošak najma transpondera (uređaj koji reemitira signale sa zemlje) plaćati HRT. Ugovor je istekao u 1998.

U rujnu 1997. zaključen je ugovor s RTV Slovenijom o zajedničkom korištenju transpondera na satelitu Hot Bird 3 čime je umjesto jednog programa omogućeno reemitiranje tri programa HRT (televizijski i radijski) u digitalnom obliku. Cijena najma ugovorena je na razini cijene predhodnog ugovora s Eutelsat (1.530.000 EUR godišnje).

U studenom 1998. zakupljen je još jedan transponder za vlastite potrebe na satelitu Hot Bird 5. Ugovor je potpisao Hrvatski zavod za telekomunikacije. Godišnji trošak iznosi 3.060.000 EUR. Na satelitu Hot Bird 5 raspoloživo je sedam kanala. Raspoloživi zakupljeni kapaciteti su veći od potreba HRT. Koristila su se četiri kanala (3 programa HRT i 1 nacionalni), a ostatak slobodnog prostora predviđen je za zakup ili podzakup.

Paralelno odašiljanje programa na Hot Bird 3 zadržano je do ožujka 1999., a kako ugovor s RTV Slovenijom nije bilo moguće raskinuti, HRT je pokrenula postupak davanja zakupljenog prostora u podzakup te viška prostora na vlastitom transponderu u zakup. Značajniji podzakup i zakup viška prostora realiziran je koncem 1999.

Zbog navedenog tijekom 1999. su znatno povećani troškovi odašiljanja programa putem satelita što je posljedica unajmljivanja prostora na satelitu Hot Bird 5 uz daljnje zadržavanje satelita Hot Bird 3. Troškovi zakupnina veza putem satelita teretili su 1998. u iznosu 16.160.591,05 kn i 1999. u iznosu 30.162.934,00 kn, što je 86,6% više.

Troškove korištenja satelita pokušalo se smanjiti davanjem u podzakup i zakup slobodnog prostora i povećanjem broja korisnika koji iznajmljuju dekoderske kartice za gledanje satelitskog programa.

Značajniji podzakup i zakup viška prostora realiziran je koncem 1999. u iznosu 959.700,- EUR što čini 36,9% raspoloživog slobodnog prostora. Prihod od dekoderskih kartica u 1999. ugovoren je u iznosu 379.000,- EUR, što čini 8,2% troškova zakupa satelita.

Državni ured za reviziju nalaže usklađenje zakupa satelitskih kanala s potrebama.

Do rješenja navedenog nalaže se i dalje poduzimati mjere za maksimalizaciju prihoda s osnova zakupa i podzakupa viška prostora te povećanja prihoda od dekoderskih kartica, kako bi se pokrili troškovi odašiljanja programa.

Nepodmirene obveze za usluge korištenja satelita Eutelsat koncem 1998. iznosile su 4.271.840,69 kn, a koncem 1999. su iznosile 16.306.056,88 kn ili 281,7% više.

Plaćanja računa za korištenje sustava Eutelsat se obavlja u obrocima i sa zakašnjenjem. Zatezna kamata zbog kašnjenja plaćanja računa za 1998. iznosila je 134.654,59 kn, a za 1999. je iznosila 1.897.042,36 kn što je 940,9% više.

Zatezna kamata je evidentirana zajedno s troškovima zakupa veza za korištenje satelita umjesto u okviru financijskih rashoda.

Naknadno utvrđeni troškovi prethodnog razdoblja za zakup veza putem satelita dodatno su teretili 1998. u iznosu 5.027.625,76 kn, a 1999. u iznosu 2.189.902,24 kn. Naknadno utvrđeni troškovi iz 1999. koji su evidentirani na teret 2000. iznose 4.623.772,84 kn.

7.1.3.2. Naknade za licence stranog programa

Naknade za licence stranog programa planirane su u 1998. u iznosu 15.385.000,00 kn, a iskazano je 17.301.987,56 kn ili 12,5% više od planiranog iznosa.

Planirana sredstva za licence stranog programa u 1999. su iznosila 18.012.000,00 kn, a iskazano je 19.942.260,09 kn ili 10,7% više od planiranog iznosa.

U 1999. utrošeno je za licence stranog programa 15,3% više sredstava nego u 1998.

Naknade se odnose većim dijelom na televizijska prava za prikazivanje stranih filmova i serija koji se kupuju u paketu. Plaćanja se obavljaju na temelju zaključenih ugovora i u većem broju slučajeva u obrocima.

U okviru naknada za licence stranog programa evidentirani su troškovi trgovačkog društva iz Federacije Bosne i Hercegovine. Troškovi se odnose na poslovanje s osnova održavanja programa koji se reemitira u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ugovor s trgovačkim društvom je zaključen u kolovozu 1996. Ugovoreno je mjesečno plaćanje na temelju specifikacije usluga i obračuna. Na temelju mjesečno ispostavljenih računa trgovačkom društvu je u 1998. plaćeno 731.380,00 kn, a u 1999. je plaćeno 1.034.664,00 kn.

Primjerice troškovi koji su HRT fakturirani za srpanj 1998. u iznosu 197.694,50 kn odnose se na troškove osoblja i honorara, zakupnina, telefonske troškove i održavanje, a za jedinice Sarajevo, Novi travnik, Mostar, Široki brijeg, Tomislavgrad i Livno.

Samo uz dio ispostavljenih mjesečnih računa navedeni su iznosi po pojedinim skupinama troškova. Uz račune nisu priloženi obračuni niti vjerodostojni računi za pravdanje navedenih troškova.

Za srpanj 1998. potrebna sredstva za osobne dohotke i honorare iskazana su u iznosu 35.000,00 kn. Spisak zaposlenika i osoba na koje se odnose honorari nije priložen. Za isti mjesec su isplaćeni i autorski honorari putem naloga za doznaku u inozemstvo za potrebe jedne od navedenih jedinica u iznosu 7.732,80 kn.

Posljednji račun trgovačko društvo je ispostavilo za prosinac 1999.

Državni ured za reviziju nalaže kod ugovaranja plaćanja na temelju ostvarenih troškova odobravati isplate na temelju priloženih originalnih računa i obračuna.

Naknadno utvrđeni troškovi za naknade za licence stranog programa u 1998. iznosili su 472.257,74 kn, a u 1999. su iznosili 214.175,43 kn.

7.1.3.3. Zakupnine za pravo prijenosa programa u tuzemstvo

Zakupnine za pravo prijenosa programa u tuzemstvo planirane su u 1998. u iznosu 8.435.000,00 kn, a iskazano je 10.552.402,05 kn ili 25,1% više od planiranog iznosa. Planirana sredstva u 1999. iznosila su 13.547.000,00 kn, a iskazano je 11.272.771,80 kn ili 16,8% manje od planiranog iznosa.

U 1999. je utrošeno 6,8% sredstava više nego u 1998.

Zakupnine se većim dijelom odnose na prava prijenosa sportskog programa, primjerice nogometnih utakmica i drugih sportskih natjecanja.

Za ustupanja prava prijenosa utakmica zaključuju se ugovori na temelju godišnjih i mjesečnih programskih planova. Godišnji ugovori zaključeni su s nogometnim i košarkaškim savezom, a ugovoreni iznosi po prijenosu utakmice se plaćaju nakon emitiranja. Primjerice, ugovorena je naknada za snimanje i prijenos utakmica prve Hrvatske nogometne lige za sezonu 1999./2000. u iznosu 60.000,00 kn. Za ugovaranje visine naknade za pravo prijenosa važna je gledanost i prodaja promotivnog vremena. Naknadno se ugovaraju samo utakmice u finalnim natjecanjima za koje se unaprijed ne može znati ishod prethodnih utakmica.

Dio prijenosa za manje interesantne utakmice ugovara se na način da HRT ustupa programsko vrijeme u protuvrijednosti naknade za pravo prijenosa, a prema važećem cjeniku HRT na dan emitiranja. Plaćanja se u navedenim slučajevima obavljaju prijebom međusobno dospjelih potraživanja.

7.1.3.4. Naknade za pravo prijenosa inozemnog programa

Naknade za pravo prijenosa inozemnog programa planirane su u 1998. u iznosu 7.593.000,00 kn, a iskazano je 10.002.606,91 kn ili 31,7% više od planiranog iznosa. Planirana sredstva u 1999. su iznosila 13.823.000,00 kn, a iskazano je 10.811.965,83 kn ili 21,8% manje od planiranog iznosa.

U 1999. je utrošeno 8,1% više sredstava nego u 1998.

Zakupnina se odnosi na televizijska prava prijenosa međunarodnih sportskih natjecanja preko European Broadcasting Union (Europske radiodifuzne unije, dalje u tekstu EBU).

Na temelju ponuda EBU i njihove prihvatljivosti za veća međunarodna sportska natjecanja zaključuju se dugoročni ugovori za pravo prijenosa.

Ugovori se zaključuju znatno ranije na rok trajanja od godine dana do šest godina. Plaćanje naknade za pravo prijenosa ugovoreno je dugoročnim ugovorima u obrocima. Tako su primjerice zaključeni ugovori za finale kupa UEFA za 1999. u trajanju ugovora od jedne godine i plaćanje u četiri obroka i Svjetsko prvenstvo u atletici za 1997., 1999. i 2001. u trajanju ugovora od šest godina i plaćanje u trinaest obroka.

Dio obveza prema EBU se, u skladu s dospijućem obveza, podmiruje prijebojem s potraživanjima od EBU s osnova ustupanja trasa.

Televizijska prava prijenosa se ostvaruju i od drugih inozemnih televizijskih kuća za pravo prijenosa sportskih natjecanja u skladu s operativnim planovima sportskog programa.

Naknadno utvrđeni troškovi naknada za pravo prijenosa inozemnog programa iz ranijih godina u 1998. su iznosili 822.037,26 kn, a u 1999. nisu iskazani naknadni troškovi.

7.1.3.5. Zakup video linija

Zakup video linija u 1998. je planiran u iznosu 5.009.000,00 kn, a iskazano je 6.348.764,54 kn ili 26,7% više od planiranog iznosa. Planirana sredstva u 1999. su iznosila 3.510.000,00 kn, a iskazano je 4.202.147,51 kn ili 19,7% više od planiranog iznosa.

U 1999. je utrošeno 33,8% sredstava manje nego u 1998.

Utrošena sredstva se odnose na zakup trasa od EBU za prijenose informativno političkog programa, sportskog programa, religijske kulture, zabavno glazbenog programa i ozbiljne glazbe.

Zakup trasa se obavlja na temelju zahtjeva za prijenosima određenih programa, a računi se ispostavljaju mjesečno za trase prijenosa i koordinaciju prijenosa. Primjerice za zakup trasa za mjesec lipanj 1998. EBU je ispostavila račun u iznosu 73.517,- CHF. Račun je plaćen 15. prosinca 1998. u iznosu 340.794,74 kn putem prijeboja s potraživanjima od ustupanja trasa EBU.

Dio obveza prema EBU u skladu s njihovim dospijućem podmiruje se putem prijeboja (cca 25%) s prihodima od davanja u podzakup trasa, a u cilju smanjenja visokog iznosa nepodmirenih obveza.

Računi se u većem broju slučajeva plaćaju u obrocima.

Naknadno utvrđeni troškovi EBU iz ranijih godina u 1998. su iznosili 527.538,05 kn i u 1999. su iznosili 689.667,12 kn.

7.1.3.6. Naknade leasinga

Naknade leasinga planirane su u 1998. u iznosu 6.000.000,00 kn, a iskazano je 4.964.899,35 kn ili 17,3% manje od planiranog iznosa. Planirana sredstva u 1999. su iznosila 3.600.000,00 kn, a iskazano je 3.320.461,40 kn ili 7,8% manje od planiranog iznosa.

U 1999. je iskazano 33,1% sredstava manje nego u 1998.

Utrošena sredstva za naknadu leasinga najvećim dijelom su se odnosila na naknadu koja se plaća za leasinga vozila, troškove cestarine, godišnji porez na cestovna motorna vozila u leasinga, troškove obveznog osiguranja i druge zavisne troškove.

U 1998. u leasingu su 53 osobna vozila i 23 terenska i kombi vozila, a u 1999. u leasingu je uzeto još jedno vozilo. Ugovori su zaključeni s dva trgovačka društva, a naknada se plaća mjesečno. Od ukupnog iznosa troškova naknade leasinga na zavisne troškove u 1998. se odnosi 257.755,15 kn, a u 1999. se odnosi 149.851,85 kn.

7.1.3.7. Stalne zakupnine prostora

Stalne zakupnine prostora planirane su u 1998. u iznosu 4.578.000,00 kn, a iskazano je 5.073.533,36 kn ili 10,8% više od planiranog iznosa. Planirana sredstva u 1999. su iznosila 5.041.000,00 kn, a iskazano je 6.363.101,76 kn ili 26,2% više od planiranog iznosa.

U 1999. je utrošeno 25,4% više sredstava nego u 1998.

Zakupnine se odnose na zakup poslovnog i skladišnog prostora te tehničkih kapaciteta primjerice studija i reportažnih centara.

Vrijednosno značajniji iznosi plaćaju se trgovačkom društvu za proizvodnju filmova s kojim je zaključen ugovor o korištenju poslovnog prostora za reportažni centar i dva hangara u 1992. Visina zakupnine utvrđena je u HRD i korigirala se mjesečno za rast cijena industrijskih proizvoda. Na temelju navedenog ugovora tijekom 1998. je plaćana mjesečna zakupnina u iznosu 120.178,13 kn s uključenim porezom na dodanu vrijednost.

U ožujku 1999. zaključen je dodatak ugovoru kojim je preračunana zakupnina u važeću novčanu jedinicu (kn).

7.1.4. Troškovi ostalih usluga

Troškovi ostalih usluga u 1998. planirani su u iznosu 60.975.059,00 kn, a iskazano je 72.805.962,92 kn, što je za 11.830.903,92 kn ili 19,4% više od planiranog iznosa.

Troškovi ostalih usluga iznose 72.477.266,64 kn, a naknadno utvrđeni troškovi iz prethodnih godina iznose 328.696,28 kn.

Troškovi ostalih usluga u 1999. planirani su u iznosu 69.411.367,00 kn, a iskazano je 90.268.850,58 kn, što je za 20.857.483,58 kn ili 30,0% više od planiranog iznosa.

U 1999. povećani su u odnosu na 1998. za 24,0%. Troškovi ostalih usluga iznose 90.244.118,89 kn, a naknadno utvrđeni troškovi iz prethodnih godina 24.731,69 kn.

Troškovi ostalih usluga u 1998. odnose se na: usluge održavanja 14.470.510,88 kn, usluge prijevoznika 13.829.935,62 kn, PTT troškove 10.558.367,35 kn, troškove propagande i reklame 689.272,56 kn, naknadno utvrđene troškove iz prethodnih godina 328.696,28 kn, troškove sajмова 139.876,06 kn, usluge na izradi proizvoda 94.400,00 kn i ostale usluge 32.694.904,17 kn.

Troškovi ostalih usluga u 1999. odnose se na: usluge održavanja 15.048.789,43 kn, PTT troškove 11.477.305,85 kn, usluge prijevoznika 10.427.067,93 kn, troškove propagande i reklame 1.758.245,41 kn, troškove sajmovi 266.386,67 kn, usluge na izradi proizvoda 173.223,95 kn, naknadno utvrđene troškove iz prethodnih godina 24.731,69 kn i ostale usluge 51.093.099,65 kn.

Troškovi propagande i reklame u 1998. iskazani su u iznosu 689.272,56 kn, a u 1999. u iznosu 1.758.245,41 kn, što je povećanje u odnosu na 1998. za 1.068.972,85 kn ili 155,1%. Odnose se na nabavu raznog promotivnog materijala.

Usluge na izradi proizvoda u 1998. iznosile su 94.400,00 kn, a u 1999. iznosile su 173.223,95 kn, što je povećanje u odnosu na 1998. za 78.823,95 kn ili 83,5%. Odnose se na izradu kazeta i video igara.

Naknadno utvrđeni troškovi iz prethodnih godina u 1998. iznosili su 328.696,28 kn, a u 1999. iznosili su 24.731,69 kn. U 1998. se odnose na investicijsko održavanje 172.431,11 kn i troškove vanjskih prijevoznika 156.265,17 kn, a u 1999. samo na troškove vanjskih prijevoznika.

7.1.4.1. Usluge održavanja

Za usluge održavanja u 1998. iskazano je 14.470.510,88 kn i to za tekuće održavanje 12.300.613,63 kn i za investicijsko održavanje 2.169.897,25 kn.

Za usluge održavanja u 1999. iskazano je 15.048.789,43 kn i to za tekuće održavanje 13.829.923,27 kn i za investicijsko održavanje 1.218.866,16 kn.

- Tekuće održavanje

U 1998. za tekuće održavanje je planirano 10.953.000,00 kn, a iskazano je 12.300.613,63 kn, što je za 1.347.613,63 kn ili 12,3% više od planiranog iznosa. Troškovi se odnose na tekuće održavanje opreme 10.508.378,32 kn i građevina 1.792.235,31 kn.

U 1999. za tekuće održavanje planirano je 12.275.000,00 kn, a iskazano je 13.829.923,27 kn, što je za 1.554.923,27 kn ili 12,7% više od planiranog iznosa. Troškovi se odnose na tekuće održavanje opreme 11.628.869,88 kn i građevina 2.201.053,39 kn.

Usluge tekućeg održavanja zgrada odnose se na popravak ventilacije sanitarnog čvora, pražnjenje, odvoz i zbrinjavanje otpadnih masnoća, održavanje sustava za besprekidno napajanje, popravak plamenika u kotlovnica, servis klima uređaja i slično.

Usluge tekućeg održavanja opreme odnose se na održavanje informatičke opreme i voznog parka.

- Investicijsko održavanje

U 1998. investicijsko održavanje planirano je u iznosu 6.418.000,00 kn, a iskazano je 2.169.897,25 kn, što je za 4.248.102,75 kn ili 66,2% manje od planiranog iznosa. Troškovi se odnose na održavanje građevina 2.099.655,05 kn i opreme 70.242,20 kn.

U 1999. investicijsko održavanje planirano je u iznosu 6.597.000,00 kn, a iskazano je 1.218.866,16 kn, što je za 5.378.133,84 kn ili 81,5% manje od planiranog iznosa. Troškovi se odnose na investicijsko održavanje građevina 994.491,19 kn i opreme 224.374,97 kn.

7.1.4.2. Usluge prijevoznika

Usluge prijevoznika u 1998. sastoje se od: usluga vanjskih prijevoznika 12.172.273,31 kn, rent-a-car usluga 835.937,14 kn i ostalih usluga prijevoza 821.725,17 kn.

Usluge prijevoznika u 1999. sastoje se od: usluga vanjskih prijevoznika 9.113.828,44 kn, ostalih usluga prijevoza 869.098,15 kn i rent-a-car usluga 444.141,34 kn.

Sredinom prosinca 1997. imenovano je povjerenstvo za provođenje postupka javnog nadmetanja za odabir vanjskih prijevoznika i rent-a-car usluga. Povjerenstvo je provelo postupak javnog nadmetanja i u drugoj polovici ožujka 1998. odabralo 6 prijevoznika za prijevoz kombi vozilima, 2 za prijevoz teretnim vozilima, 1 za prijevoz specijalnim vozilima, ukupno 9 vanjskih prijevoznika i 5 prijevoznika za rent-a-car usluge. S izabranim prijevoznicima zaključeni su ugovori koncem svibnja 1998. na određeno vrijeme do konca 1998. Ugovorene cijene prijevoza su ujednačene. Pregledom dokumentacije utvrđeno je da su prijevoznici obavljali usluge u skladu s odredbama ugovora.

Za 1999. nije proveden postupak javnog nadmetanja, već su se usluge prijevoza obavljale na temelju ugovora iz 1998.

HRT je u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova trebala provesti postupak javnog nadmetanja za odabir prijevoznika.

U 1998. osim 9 prijevoznika odabranih postupkom javnog nadmetanja prijevoz su obavljali i drugi prijevoznici. Prema obrazloženju odgovorne osobe drugi prijevoznici su angažirani u hitnim slučajevima za potrebe programa ili tehničke potrebe.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje postupka javnog nadmetanja za odabir vanjskih prijevoznika, u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova.

7.1.4.3. PTT troškovi

PTT troškovi su u 1998. iznosili 10.558.367,35 kn, a u 1999. iznosili su 11.477.305,85 kn.

U okviru PTT troškova najznačajniji su telefonski troškovi, troškovi mobitela i interneta koji su u 1998. iznosili 6.919.867,10 kn, a u 1999. iznosili su 7.524.801,35 kn.

U 1998. iskazani su troškovi mobitela u iznosu 1.563.826,15 kn, a u 1999. u iznosu 1.042.375,62 kn, što je za 521.450,53 kn ili 33,3% manje.

Prema Odluci o pravu na uporabu mobitela iz prosinca 1997., pravo na mobitel ima 64 djelatnika. U 1998. je na temelju odluka Uprave odobreno korištenje još 2 mobitela.

Prema podacima odgovorne osobe koncem 1999. HRT je raspolagala sa 69 mobitela, 15 VIPNET i 135 CRONET aparata, ukupno s 219 prijenosnih aparata.

Po jednom aparatu izvršen je prosječan trošak u iznosu 4.759,70 kn godišnje ili 396,64 kn mjesečno.

Uprava je koncem lipnja 1999. ograničila mjesečne troškove mobilnih aparata za mobitel mrežu 099 do 200,00 kn i za GSM mrežu do 500,00 kn. Odluka je izmjenjena koncem listopada kada su troškovi ograničeni na 1.000,00 kn. Dopušteno je prekoračenje u slučajevima kada se troškovi pravdaju potrebama posla ili programskim potrebama.

Na sjednici Uprave održane početkom prosinca 1999. obrazložen je prijedlog za promjenu Odluke o pravu na uporabu mobitela. Do dana obavljanja revizije (svibanj 2000.) nova odluka nije donijeta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje internog akta o pravu korištenja svih mobilnih telefona.

7.1.4.4. Ostale usluge

Ostale usluge planirane su u 1998. u iznosu 21.940.000,00 kn, a iskazano je 32.694.904,17 kn, što je za 10.754.904,17 kn ili 49,0% više od planiranog iznosa.

U 1999. ostale usluge planirane su u iznosu 25.277.000,00 kn, a iskazano je 51.093.099,65 kn, što je za 25.816.099,65 kn ili 102,1% više od planiranog iznosa.

Odnose se na: troškove zajedničke proizvodnje - koprodukcije igranih filmova i ostalih emisija, otkup programa - tuzemstvo, usluge scenske i tehničke izvedbe, nagrade za kvizove znanja, usluge čuvanja imovine, tehničke usluge vanjskih ekipa, usluge pranja, glačanja, fotokopiranja, usluge informatičko - grafičke obrade podataka te komunalne usluge.

- Troškovi koprodukcije igranih filmova i ostalih emisija

Troškovi koprodukcije igranih filmova i ostalih emisija u 1998. planirani su u iznosu 5.000.012,00 kn, a iskazano je 2.480.592,00 kn, što je za 2.519.420,00 kn ili 50,4% manje od planiranog iznosa.

U 1999. planirani su u iznosu 1.531.000,00 kn, a iskazano je 17.451.510,03 kn, što je za 15.920.510,03 kn ili 1.139,9% više od planiranog iznosa.

Podaci o utrošenim sredstvima iz knjigovodstva razlikuju se od podataka iskazanih u izvješćima o proizvodnji i emitiranju TV programa za 1998. i 1999. U Izvješću o proizvodnji i emitiranju TV programa za 1998. iskazan je trošak koprodukcije u iznosu 1.880.592,00 kn, što je za 600.000,00 kn manje od knjigovodstvenih podataka.

U Izvješću za 1999. troškovi koprodukcije iskazani su u iznosu 17.424.311,00 kn, što je za 27.199,03 kn manje od knjigovodstvenih podataka. Knjigovodstvene evidencije trebaju biti usklađene s izvješćima o proizvodnji i emitiranju TV programa.

Državni ured za reviziju nalaže usklađivanje izvješća o proizvodnji i emitiranju TV programa s knjigovodstvenim evidencijama.

Trgovačkom društvu kojem je u 1999. plaćeno za proizvodnju filmova 11.267.549,62 kn dana je pozajmica u iznosu 750.000,00 kn bez ugovora o pozajmljivanju u kojem bi bili definirani rok povrata, kamate i instrumenti osiguranja naplate. U vrijeme obavljanja revizije pozajmica nije vraćena.

HRT i drugo trgovačko društvo za proizvodnju filmova (dalje u tekstu: društvo) su početkom ožujka 1999. zaključili ugovor o zajedničkoj proizvodnji - koprodukciji dugometražnog igranog filma.

Predračunska cijena filma iznosila je 8.515.350,00 kn, od čega se na HRT odnosi 2.817.800,00 kn ili 33,1%. Od ukupnih troškova koji se odnose na HRT 1.631.400,00 kn su izravni troškovi, a 1.186.400,00 kn neizravni troškovi. Od ukupno planiranih izravnih troškova, HRT je društvu trebala doznačiti 1.500.000,00 kn, a razlika u iznosu 131.400,00 kn odnosi se na planiranu isporuku 20 000 m negativna filmske vrpce. Napravljen je troškovnik.

Ugovorom je predviđeno da će ugovorne strane, odmah nakon završetka snimanja i obrade filma, izvršiti konačni obračun troškova. Predviđeno je da će pripreme filma biti završene u drugoj polovici travnja 1999., snimanje početkom lipnja 1999. i postprodukcija do konca prosinca 1999.

U knjigovodstvenim evidencijama na nositelju troška i u Izvješću o proizvodnji i emitiranju TV programa za 1999. iskazan je trošak u iznosu 1.598.196,89 kn, koji se odnosi na plaćanje društvu u iznosu 1.500.000,00 kn, a 98.196,89 kn odnosi se na razne troškove, od kojih troškovi filmske vrpce iznose 39.769,34 kn.

Prema navedenom neizravni troškovi iznose 58.427,55 kn, što je nerealno, jer su prema ugovoru i troškovniku planirani u iznosu 1.186.400,00 kn. Osim toga, prema podacima marketinga HRT je samo za promociju filma izdvojila 1.828.600,00 kn, što je za 642.200,00 kn više od ukupno planiranih neizravnih troškova. Prema troškovniku, promocija je planirana do iznosa 400.000,00 kn. Potrebno je preispitati opravdanost tako visokog troška promocije. Konačni obračun troškova nije napravljen.

U nastavku se daje još jedan primjer proizvodnje filmova, iz kojeg je vidljivo odstupanje iskazanih od planiranih troškova.

Prema podacima iz Plana proizvodnje i emitiranja TV programa za 1998. i 1999. godinu planirana su sredstva za proizvodnju filma u 1998. u iznosu 500.000,00 kn, a u 1999. u iznosu 1.000.000,00 kn.

Sredinom lipnja 1998. s trgovačkim društvom za proizvodnju filmova (dalje u tekstu: društvo) zaključen je ugovor o zajedničkoj proizvodnji - koprodukciji dugometražnog filma i TV serije od 2 epizode.

Predračunska cijena filma iznosila je 7.999.300,00 kn, a HRT je prema ugovoru sudjelovala u iznosu 2.158.280,00 kn ili 26,9% od ukupnih troškova, od čega su 1.885.070,00 kn izravni troškovi, a 273.210,00 kn neizravni troškovi. Od ukupnih izravnih troškova u iznosu 1.885.070,00 kn, 885.070,00 kn se odnosi na izravne troškove HRT, a 1.000.000,00 kn na obvezu plaćanja društvu. Sredstva u iznosu 273.210,00 kn odnose se na tonsku opremu, troškove rasvjete i agregata i troškove scenografije.

Ugovorom je predviđeno da će se, odmah nakon završetka snimanja i obrade filma, izvršiti konačni obračun troškova. Predviđen je rok snimanja do početka rujna 1998. i izrada prve tonske kopije filma do druge polovice veljače 1999.

Napravljen je troškovnik HRT, prema kojem izravni troškovi iznose 1.885.070,00 kn, a neizravni 273.210,00 kn.

U knjigovodstvenim evidencijama na nositelju troška i u Izvještajima o proizvodnji i emitiranju TV programa za 1998. i za 1999., iskazani su troškovi filma u iznosu 2.592.529,15 kn, što je za 434.249,15 kn više od planiranih izravnih (1.885.070,00 kn) i neizravnih troškova (273.210,00 kn).

Konačni obračun troškova predviđen ugovorom, iz kojeg bi bilo vidljivo odstupanje u troškovima proizvodnje filma, nije napravljen.

Iz navedenih primjera proizlazi da ni u jednom slučaju nisu sastavljeni troškovnici proizvodnje filmova.

Većinom se na troškovima proizvodnje filmova iskazuju izravni troškovi i samo dio neizravnih troškova - ostatak neizravnih troškova iskazan je na drugim računima u okviru računskog plana i nije prenesen na nositelje troškova, odnosno filmove.

U slučajevima iskazivanja većih troškova od planiranih, ne iskazuju se i ne obrazlažu odstupanja od planskih veličina.

U izvješćima o proizvodnji i emitiranju TV programa također nisu uvijek iskazani ispravni podaci o proizvodnji.

Državni ured za reviziju nalaže trošenje sredstava u skladu s planiranim iznosima, plaćanje u skladu s odredbama ugovora, izradu detaljnih kalkulacija prilikom ugovaranja proizvodnje filmova, ustrojavanje knjigovodstva proizvodnje, što znači praćenje svih izravnih i neizravnih troškova po svakom proizvodu odnosno filmu, utvrđivanje ključa za prijenos općih troškova proizvodnje na proizvode, realnije planiranje i trošenje sredstava, utvrđivanje uzroka i odgovornosti za više ostvarene troškove od planiranih te naplatu dane pozajmice u iznosu 750.000,00 kn, zajedno s pripadajućim kamatama.

- Otkup programa - tuzemstvo

U 1998. nisu iskazani troškovi za otkup programa.

U 1999. usluge otkupa programa planirane su u iznosu 2.728.000,00 kn, a izdaci su izvršeni u iznosu 8.211.483,73 kn, što je za 5.483.483,73 kn ili 201% više od planiranog iznosa.

Prema podacima iz Izvješća o proizvodnji i emitiranju TV programa za 1999. planiran je otkup programa, te su iskazani troškovi otkupa. Primjerice za Dramski program planiran je otkup u iznosu 500.000,00 kn, a troškovi iznose 458.979,00 kn. Iz navedenog proizlazi da se knjigovodstveni podaci razlikuju od podataka iz Izvješća o proizvodnji i emitiranju TV programa, odnosno da podaci u knjigovodstvenim evidencijama nisu realno iskazani.

Podaci u knjigovodstvenim evidencijama i podaci iz Izvješća o proizvodnji programa moraju biti usklađeni.

Vrijednosno najznačajniji trošak u 1999. u iznosu 1.200.000,00 kn odnosi se na troškove otkupa serije od 12 humorističkih TV emisija. Otkup serije nije planiran.

Potkraj kolovoza 1999. zaključen je ugovor o otkupu u iznosu 2.400.000,00 kn.

U poslovnim knjigama iskazano je plaćanje dobavljaču u iznosu 1.800.000,00 kn. Razlika u iznosu 600.000,00 kn između 1.800.000,00 kn iskazanih na računu dobavljača i 1.200.000,00 kn iskazanih na troškovima otkupa programa, iskazana je na troškovima koprodukcije.

Državni ured za reviziju nalaže realno iskazivanje podataka u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Isto tako nalaže se usklađivanje evidencija o proizvodnji i emitiranju TV programa s knjigovodstvenim evidencijama.

- Usluge scenske i tehničke izvedbe

Izdaci za usluge scenske i tehničke izvedbe u 1998. iznosili su 3.145.381,74 kn, a u 1999. iznosili su 3.971.225,21 kn, što je za 825.843,47 kn ili 26,3% više.

Odnose se na usluge dekoriranja scene, kompjutorske animacije, izradu bravarskih elemenata za scenu i ostalo za potrebe snimanja. Većina usluga iznosi preko 150.000,00 kn.

- Nagrade za kvizove znanja

Izdaci za nagrade za kvizove znanja u 1998. iskazani su u iznosu 2.610.953,00 kn, a u 1999. u iznosu 3.887.313,00 kn, što je za 1.276.360,00 kn ili 48,9% više.

U 1999. izdaci se odnose na isplatu nagrada u emisijama kviz "Izazov", kviz "Upitnik", Kolo sreće, Treća sreća, Slagalica i slično.

Prema zaključku Ministarstva financija iz listopada 1995. nagrade koje ostvare natjecatelji dodatnom provjerom znanja u emisijama nisu oporezive.

- Tehničke usluge vanjskih ekipa

Tehničke usluge vanjskih ekipa iskazane su u 1998 u iznosu 2.780.357,75 kn, a u 1999. u iznosu 2.901.000,61 kn.

Na temelju godišnjeg plana emitiranja ispostavljaju se zahtjevi za snimanje radnoj jedinici Produkcija - Odjel planiranje proizvodnje. Kad se popune tehnički kapaciteti HRT, nedostatni kapaciteti se unajmljuju na tržištu. Cijene najma utvrđene su cjenikom.

U 1999. je od ukupnih sredstava utrošenih za tehničke usluge vanjskih ekipa u iznosu 2.901.000,61 kn vrijednosno najznačajniji je trošak u iznosu 897.218,69 kn ili 30,7% ukupnog iznosa.

Za odabir izvoditelja tehničkih usluga vanjskih ekipa nije provedeno javno nadmetanje. Prema obrazloženju odgovorne osobe, ove vrste usluga mogu pružiti samo određeni dobavljači. Prema odredbama Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova trebalo je pribaviti odobrenje od Ministarstva financija za izravno ugovaranje.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu odredbi Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova.

7.1.5. Troškovi sirovina, materijala i prodane robe

Za troškove sirovina, materijala i prodane robe u 1998. planirano je 69.595.706,00 kn, a iskazano je 101.320.852,07 kn, što je za 31.725.146,07 kn ili 45,6% više od planiranog iznosa.

U 1999. za troškove sirovina, materijala i prodane robe planirano je 74.207.621,00 kn, a iskazano je 75.762.027,60 kn, što je za 1.554.406,60 kn ili 2,1% više od planiranog iznosa.

U odnosu na 1998. troškovi sirovina, materijala i prodane robe manji su za 25,2%.

Troškovi sirovina, materijala i prodane robe u 1998. u iznosu 101.320.852,07 kn odnose se na troškove sirovina i materijala 74.944.975,38 kn, troškove prodane robe 1.155.108,87 kn i druge naknadno utvrđene rashode iz prethodnih godina 25.220.767,82 kn.

Troškovi sirovina, materijala i prodane robe u 1999. u iznosu 75.762.027,60 kn odnosi se na troškove sirovina i materijala 62.247.112,39 kn, troškove prodane robe 525.893,31 kn i druge naknadno utvrđene rashode iz prethodnih godina 12.989.021,90 kn.

7.1.5.1. Troškovi sirovina i materijala

U 1998. troškovi sirovina i materijala planirani su u iznosu 65.093.000,00 kn, a iskazano je 74.944.975,38 kn, što je 15,1% više od planiranog iznosa.

U 1999. troškovi sirovina i materijala planirani su u iznosu 67.360.000,00 kn, a iskazano je 62.247.112,39 kn, što je 7,6% manje od planiranog iznosa.

U troškovima sirovina i materijala u 1998. iskazan je utrošak: materijala za proizvodnju, održavanje i uredskog materijala 39.137.218,02 kn, električne energije i goriva 24.539.518,17 kn i sitnog inventara, autoguma i garderobe 11.268.239,19 kn.

U troškovima sirovina i materijala u 1999. iskazan je utrošak: materijala za proizvodnju, održavanje i uredskog materijala 33.227.815,34 kn, električne energije i goriva 25.211.404,42 kn i sitnog inventara, autoguma i garderobe 3.807.892,63 kn.

Utrošak sirovina i materijala iskazan je na temelju radnih naloga i izdatnica, a obračunava se metodom ponderirane prosječne cijene u skladu s računovodstvenim politikama.

Dio izlaza sirovina i materijala nije iskazan na troškovima tekuće godine, jer je ugrađen kod vlastite proizvodnje materijalne imovine, za koju je povećana imovina, a koji će obračunom amortizacije biti iskazan na troškovima u narednim godinama.

- Troškovi uredskog materijala

Troškovi uredskog materijala u 1998. planirani su u iznosu 3.804.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 3.630.979,98 kn ili 4,5% manje od planiranog iznosa.

Za 1999. troškovi uredskog materijala planirani su u iznosu 3.941.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 3.546.063,54 kn odnosno 10% manje od planiranog iznosa.

U kolovozu 1997. proveden je postupak javnog nadmetanja za nabavu uredskog materijala u 1998. Odabrano je pet ponuditelja po vrstama robe s kojima je u ožujku 1998. zaključeno pet ugovora u ukupnoj vrijednosti 5.463.562,60 kn.

Za nabavu uredskog materijala u 1999. proveden je u ožujku 1999. postupak javnog nadmetanja, u kojem je povjerenstvo odabralo pet ponuditelja koji su ponudili najniže cijene po pojedinim vrstama roba. S odabranim ponuditeljima nisu zaključeni ugovori, a nabava se obavljala od dobavljača odabranih u postupku javnog nadmetanja, na temelju narudžbenice.

Navedeni postupak nabave nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova, po kojima se nakon završetka postupka nabave najkasnije u roku od 30 dana zaključuje ugovor o nabavi u skladu s prihvaćenom ponudom.

Državni ured za reviziju nalaže zaključiti ugovor o nabavi nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i odabira ponuditelja.

7.1.5.2. Troškovi prodane robe

U 1998. troškovi prodane robe iznosili su 1.155.108,87 kn, a odnose se na nabavnu vrijednost prodanog otpada i materijala u iznosu 49.246,15 kn, sono prijarnika u iznosu 914.592,52 kn i kartica za satelitske digitalne programe u iznosu 191.270,20 kn.

U 1999. troškovi prodane robe iznosili su 525.893,31 kn, a odnose se na nabavnu vrijednost prodanog otpada i materijala u iznosu 37.685,33 kn i kartica za satelitske digitalne programe u iznosu 488.207,98 kn.

- Troškovi prodane robe - sono prijarnika

Troškovi prodane robe-sono prijarnika u 1998. iznosili su 914.592,52 kn. Prijarnici su uvezeni iz Slovenije u 1997., a prodani su trgovačkom društvu u kojem HRT ima 25% udjela u temeljnom kapitalu.

U prosincu 1997. zaključen je Sporazum kojim je dogovorena prodaja cjelokupne zalihe od 613 sono prijarnika u iznosu 124.084,- DEM ili 436.030,30 kn, a što je za 478.561,95 kn manje od cijene po kojoj su prijarnici nabavljeni.

Evidencija prodaje sono prijarnika u poslovnim knjigama HRT provedena je u 1998.

U 1999. HRT nije nabavljala i prodavala sono prijarnike.

Državni ured za reviziju je mišljenja da nije opravdana prodaja robe po nižoj cijeni od nabavne.

- Troškovi prodane robe - kartica za satelitske programe

U travnju 1998. uvezeno je iz Francuske 11 000 komada kartica za satelitske digitalne programe namijenjenih daljnjoj prodaji, pojedinačne nabavne vrijednosti 85,60 kn, što ukupno iznosi 941.600,00 kn.

Do potkraj 1998. prodano je 2 270 kartica te je na troškovima prodane robe na ime prodaje kartica iskazan trošak u iznosu 191.270,20 kn.

Tijekom 1999. prodano je 7 166 komada kartica i iskazan je trošak prodane robe u iznosu 488.207,98 kn. Potkraj 1999. na zalihi je iskazano još 1 564 kartica.

Prodaja kartica planirana je po cijeni od 150,00 kn, od čega se na nabavnu vrijednost kartice odnosi 85,60 kn, prodajnu maržu 37,35 kn i 27,05 kn na porez na dodanu vrijednost.

Za prodanih 2 270 kartica u 1998. iskazan je prihod u iznosu 1.447.942,83 kn (umanjeno za porez na dodanu vrijednost), što je 637,85 kn po kartici.

U 1999. prodano je 7 166 kartica i iskazan prihod u iznosu 2.269.523,60 kn, što je prosječno 316,70 kn po kartici.

Do pozitivnog odstupanja planirane i ostvarene prodajne cijene kartica došlo je jer je dio kartica prodan u inozemstvo po cijeni od 800,00 kn po kartici. U 1999. udjel prodaje kartica u inozemstvo je manji te je prosječna prodajna cijena manja nego u 1998.

Na prodaju kartica u inozemstvo naplaćenu u kunama obračunan je i naplaćen porez na dodanu vrijednost, a na prodaju kartica u inozemstvo naplaćenu u devizama nije obračunan i naplaćen porez na dodanu vrijednost.

7.1.5.3. Drugi naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina

Za 1998. iskazani su drugi naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina u iznosu 25.220.767,82 kn.

Za 1999. iskazani su drugi naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina u iznosu 12.989.021,90 kn.

U 1998. naknadno utvrđeni rashodi iskazani u iznosu 25.220.767,82 kn odnose na: rashode po osnovi otpisa potraživanja od kupaca 5.263.110,89 kn, po osnovi naknadno evidentiranih utrošaka prema internim radnim naložima 1.918.054,79 kn, po osnovi računa dobavljača 16.115.437,58 kn, naknadno utvrđene honorare 1.911.947,76 kn i naknadno utvrđene rashode po ostalim osnovima 12.216,80 kn.

U 1999. naknadno utvrđeni rashodi iskazani u iznosu 12.989.021,90 kn odnose na otpis potraživanja od kupaca 6.840.936,61 kn (5.802.816,41 kn po osnovi tužbi i 1.038.120,20 kn po osnovi odluka Uprave) i rashode po ulaznim računima za isporuke roba ili za usluge izvršene u prethodnoj godini 6.148.085,29 kn.

Revizijskim postupcima provjere i kontrole utvrđeno je da je primjerice, na temelju prijedloga dostavljenih trgovačkim sudovima za donošenje rješenja o ovrsi na naknadno utvrđenim rashodima iz ranijih godina, za 1999. iskazan iznos od 1.201.235,30 kn na ime otpisa potraživanja od jednog društva s ograničenom odgovornosti i 4.049.029,97 kn na ime otpisa potraživanja od drugog društva s ograničenom odgovornosti.

Potraživanje u iznosu 1.201.235,30 kn nastalo je za usluge obavljene u 1998. i 1999., a potraživanje u iznosu 4.049.029,97 kn nastalo je za usluge obavljene u 1998.

U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2000.) navedena potraživanja nisu naplaćena.

U naknadno iskazanim rashodima iz ranijih godina koji su iskazani na osnovi računa dobavljača, dio rashoda je trebao biti iskazan u prethodnoj godini. Do iskazivanja rashoda u 1998. došlo je radi nepravodobnog dostavljanja dokumenata između službi HRT. Primjerice, za pravo prijenosa teniskog turnira u Zagrebu održanog potkraj siječnja i početkom veljače 1997., HRT se obvezala platiti 630.000,00 kn. Ugovorom zaključenim s organizatorom turnira, dogovoreno je da se obveza plati prijebom međusobnih potraživanja za propagandne poruke za vrijeme turnira i obveza za pravo prijenosa turnira. Teniski turnir je održan u prvoj polovini 1997., kada je nastala i obveza HRT za pravo prijenosa te je rashod trebalo iskazati u 1997. umjesto u 1998.

Veći dio naknadno utvrđenih rashoda iz ranijih godina na osnovi računa dobavljača nije iskazan na rashodima u godini nastanka radi nepravodobnog dostavljanja računa od strane dobavljača koji su izvršili isporuke roba ili izvršili usluge. Iz istog razloga s zakašnjenjem se evidentiraju i rashodi po osnovi ugovora o djelu i ugovora o naknadama izvođačima.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je kod pružanja usluga društvima s ograničenom odgovornosti potrebno odrediti gornju granicu mogućih iznosa zaduženja, nakon kojih se privremeno obustavlja pružanje usluga i poduzimaju mjere u cilju naplate već izvršenih usluga ili isporučenih proizvoda. Na ovaj način bi se smanjio broj dugotrajnih i skupih sudskih postupaka u svezi naplate potraživanja i onemogućilo da je, primjerice, potraživanje za marketinške usluge u iznosu 4.049.0229,97 kn pružene društvu s ograničenom odgovornosti u razdoblju od srpnja do studenoga 1998., za koje je u rujnu 1999. trgovačkom sudu podnesen prijedlog za ovrhu, u svibnju 2000. u potpunosti nenaplaćeno.

7.1.6. Porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata planirani su u 1998. u iznosu 54.506.298,00 kn, a iskazano je 57.347.781,12 kn, što je za 2.841.483,12 kn ili 5,2% više od planiranog iznosa.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata planirani su u 1999. u iznosu 61.528.000,00 kn, a iskazano je 57.560.280,62 kn, što je za 3.967.719,38 kn ili 6,4% manje od planiranog iznosa.

Navedeni porezi i doprinosi u 1998. odnose se na doprinose na plaće u iznosu 52.675.399,16 kn i ostale poreze i doprinose u iznosu 4.672.381,96 kn.

Ostali porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata većim se dijelom odnose na doprinos za komunalne takse i naknade u iznosu 1.150.976,66 kn, obveze za porez na dodanu vrijednost obračunan na reprezentaciju, korištenje privatnih automobila za službene svrhe i rent-a-car 1.359.487,68 kn, vodoprivredni doprinos 742.527,07 kn, i doprinos za šume 612.143,92 kn i doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje te zdravstveno osiguranje samostalnih filmskih radnika 536.601,80 kn.

Porezi i doprinosi u 1999. odnose se na doprinose na plaće u iznosu 53.440.153,01 kn i ostale poreze i doprinose u iznosu 4.120.127,61 kn.

Ostali porezi i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata većim se dijelom odnose na doprinos za komunalne takse i naknade u iznosu 1.564.793,86 kn, obveze za porez na dodanu vrijednost obračunan na reprezentaciju i korištenje privatnih automobila za službene svrhe 1.287.860,34 kn, doprinos za šume 729.510,82 kn i doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje te zdravstveno osiguranje samostalnih filmskih radnika 411.446,20 kn.

7.1.7. Ostali troškovi

Ostali troškovi u 1998. planirani su u iznosu 69.588.802,00 kn, a iskazano je 97.319.696,05 kn, što je za 27.730.894,06 kn ili 39,8% više od planiranog iznosa.

Za ostale troškove iskazano je 95.627.799,49 kn, a naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina iznose 1.691.896,56 kn.

U 1999. ostali troškovi planirani su u iznosu 82.782.583,00 kn, a iskazano je 104.212.715,85 kn, što je za 21.430.132,85 kn ili 25,9% više od planiranog iznosa.

Za ostale troškove iskazano je 104.086.498,46 kn, a naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina iznose 126.217,39 kn. Ostali troškovi povećali su se u 1999. u odnosu na 1998. za 7,8%.

Ostali troškovi u 1998. sastoje se od: vrijednosnog usklađenja 45.459.457,66 kn, raznih naknada 11.280.607,82 kn, ostalih materijalnih prava zaposlenih 10.790.921,98 kn, neproizvodnih usluga 10.722.423,40 kn, premija osiguranja 7.658.982,96 kn, bankarskih usluga 5.257.197,91 kn, reprezentacije 3.515.617,29 kn, naknadno utvrđenih troškova iz prethodnih godina 1.691.896,56 kn i članarina udruženjima 942.590,47 kn.

Ostali troškovi u 1999. sastoje se od: vrijednosnog usklađivanja 47.952.831,94 kn, raznih naknada 16.519.433,15 kn, ostalih materijalnih prava zaposlenih 13.135.152,26 kn, neproizvodnih usluga 9.306.953,14 kn, premija osiguranja 7.438.214,95 kn, bankarskih usluga 5.629.023,72 kn, reprezentacije 3.058.526,27 kn, članarina udruženjima 1.046.363,03 kn i naknadno utvrđenih troškova iz prethodnih godina 126.217,39 kn.

7.1.7.1. Razne naknade

Za razne naknade u 1998. iskazano je 11.280.608,82 kn. Vrijednosno značajniji su izdaci za časopise i priručnike 3.068.956,23 kn, članarine EBU 2.962.958,38 kn, administrativne takse 1.270.358,24 kn, stručno usavršavanje 610.565,89 kn, naknade i stipendije učenicima 448.735,06 kn i dotacije i pomoći 422.778,69 kn.

U 1999. je za razne naknade iskazano 16.519.433,15 kn. Vrijednosno značajniji su izdaci za časopise i priručnike 3.554.810,03 kn, članarine EBU 2.911.655,42 kn, administrativne takse 1.547.884,32 kn, stručno usavršavanje 715.126,56 kn, naknade i stipendije učenicima 518.628,74 kn i dotacije i pomoći 426.661,73 kn.

Članarine EBU iskazane su u 1998. u iznosu 2.962.958,38 kn, a u 1999. u iznosu 2.911.655,42 kn. Odnose se na stalne i povremene troškove tehničko-programске mreže.

- Izdaci za časopise i priručnike

Izdaci za časopise i priručnike planirani su u 1998. u iznosu 2.813.000,00 kn, a iskazano je 3.068.956,23 kn, što je za 255.956,23 kn ili 9,1% više od planiranog iznosa.

U 1999. planirani su u iznosu 3.152.000,00 kn, a iskazano je 3.554.810,03 kn, što je za 402.810,03 kn ili 12,8% više od planiranog iznosa.

U 1999. su u odnosu na 1998. povećani za 485.853,80 kn ili 15,8%.

HRT je u 1998. bila pretplaćena na 2 072 primjerka domaćih i 115 primjeraka inozemnih listova i časopisa, a u 1999. na 2 340 primjeraka domaćih i 55 primjeraka inozemnih listova i časopisa.

U okviru domaćih izdanja bila je pretplaćena na velik broj pojedinih izdanja, primjerice pojedina dnevna izdanja su u 1998. naručivana u 82, 109, 230, 350 i 460 primjeraka, a tjedna izdanja u 76 i 230 primjeraka, a u 1999. dnevna izdanja u 135, 155, 217, 250, 317 i 484 primjerka, a tjedna u 117 i 155 primjeraka.

Pretplata je od 76 naslova i 115 primjeraka inozemnih listova i časopisa u 1998., u 1999. smanjena na 27 naslova i 55 primjeraka.

Državni ured za reviziju nalaže preispitivanje nabave velikog broja domaćih listova i časopisa.

- Administrativne takse

Za administrativne takse u 1998. iskazano je 1.270.358,24 kn, a u 1999. iskazano je 1.547.884,32 kn, što je za 277.526,08 kn ili 21,8% više.

Vrijednosno značajniji troškovi odnose se na plaćanja Hrvatskoj gospodarskoj komori i to u 1998. u iznosu 261.594,54 kn i u 1999. u iznosu 469.524,96 kn. Prilikom odlaska televizijskih ekipa u iznozemstvo privremeno se izvozi i oprema, za što Hrvatska gospodarska komora izdaje dozvolu - tzv. A.T.A. karnet. Pristojba za izdavanje karneta se sastoji od troška tiskanice i premije osiguranja u visini 0,6% vrijednosti robe.

- Stručno usavršavanje

Troškovi stručnog usavršavanja iskazani su u 1998. u iznosu 610.565,89 kn, a u 1999. u iznosu 715.126,56 kn, što je za 104.560,67 kn ili 17,1% više.

Djelatnici se upućuju na: učenje stranih jezika, poslijediplomski i doktorski studij, informatičke tečajeve te polaganje državnog stručnog ispita. Nije napravljen plan stručnog usavršavanja.

Na temelju odredbi Pravilnika o stručnom usavršavanju djelatnika HRT i školovanju djece djelatnika poginulih i umrlih uslijed nesreće na radu iz ožujka 1992., Uprava imenuje Komisiju za stručno usavršavanje djelatnika. Komisija predlaže Upravi plan usavršavanja s popisom kandidata i visinom troškova usavršavanja. Na temelju prihvaćenog plana Komisija donosi odluku o upućivanju na stručno usavršavanje, a na temelju odluke Komisije zaključuje se s djelatnikom ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Prema odredbama članka 28. Pravilnika o radu odluke u svezi upućivanja zaposlenika na specijalizaciju, doktorat, doškolovanje, učenje stranih jezika i slično donosi direktor. Sa zaposlenikom upućenim na stručno usavršavanje ili obrazovanje zaključuje se ugovor o međusobnim pravima i obvezama. Iz navedenog je vidljivo da nisu usuglašene odredbe Pravilnika o stručnom usavršavanju i Pravilnika o radu u pogledu utvrđivanja odgovorne osobe za donošenje odluka o stručnom usavršavanju.

Prema odluci Uprave iz lipnja 1999. raspisan je natječaj za stručno usavršavanje. U odluci je navedeno da odluku o upućivanju na stručno usavršavanje donosi direktor prema odredbama Pravilnika o radu.

Direktor je donio odluku prema kojoj je na učenje stranih jezika upućeno 20 djelatnika, na poslijediplomski i doktorski studij 8 djelatnika, na razne tečajeve 4 djelatnika i na polaganje državnog stručnog ispita 13 djelatnika. S djelatnicima upućenim na učenje stranih jezika i na poslijediplomski studij zaključen je ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Pregledom dokumenata utvrđeno je da su osim za navedene djelatnike nastali izdaci za učenje stranih jezika i za druge djelatnike koji nisu navedeni u odluci.

Za učenje engleskog jezika u Velikoj Britaniji za 12 djelatnika nastao je trošak u iznosu 448.534,09 kn. S djelatnicima, kojima je plaćeno školovanje na temelju odobrenja zamjenika direktora, nisu zaključeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama.

Državni ured za reviziju nalaže izradu plana školovanja, usklađivanje odredbi Pravilnika o radu i Pravilnika o stručnom usavršavanju u pogledu utvrđivanja odgovorne osobe za donošenje odluka o stručnom usavršavanju te zaključivanje ugovora s djelatnicima o međusobnim pravima i obvezama o stručnom usavršavanju.

- Naknade i stipendije učenicima

Naknade i stipendije učenicima iskazane su u 1998. u iznosu 448.735,06 kn, a u 1999. u iznosu 518.628,74 kn, što je za 69.893,68 kn ili 15,6% više.

U skladu s odredbama Pravilnika o stručnom usavršavanju djelatnika HRT i školovanju djece djelatnika poginulih i umrlih zbog nesreće na radu iz 1992. i Pravilnika o školovanju djece poginulih i umrlih djelatnika zbog nesreće na radu i djece umrlih djelatnika HRT iz prosinca 1999., a koji se primjenjuje od 1. rujna 1999., preuzeta je briga o školovanju djece djelatnika poginulih i umrlih zbog nesreće na radu u osnovnoškolskom, srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju.

U skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlenike u HRT iz travnja 1997. poslodavac je obvezan isplatiti nagradu učenicima, studentima i volonterima u vrijeme prakse.

Trošak za naknade i stipendije učenicima u 1999. u iznosu 518.628,74 kn odnosi se na stipendije za 15 učenika u iznosu 271.358,67 kn i naknade za 348 učenika na praksi u iznosu 247.270,07 kn. Sredstva za stipendije odnose se na stipendije do kolektivnog ugovora u iznosu 161.079,00 kn i iznad kolektivnog ugovora u iznosu 110.279,67 kn. Rješenja o odobravanju stipendija donosi Odsjek za socijalnu skrb na temelju odluke Uprave.

7.1.7.2. Ostala materijala prava zaposlenih

Ostala materijalna prava zaposlenih utvrđena su odredbama Kolektivnog ugovora zaključenog u travnju 1997. između Uprave i Sindikata HRT.

U 1998. za druga materijalna prava zaposlenika iskazano je 10.790.921,98 kn. Sredstva u navedenom iznosu utrošena su za otpremnine za odlazak u mirovinu 312.692,83 kn, pomoći zaposlenima i obiteljima zaposlenika 4.952.548,35 kn, jubilarne nagrade 2.867.695,36 kn, prigodne poklone djeci 474.161,96 kn i za prigodna materijalna primanja 2.183.793,48 kn.

U 1999. za druga materijalna prava zaposlenika iskazano je 13.135.152,26 kn što je za 2.344.230,28 kn odnosno 21,7% više nego prethodne godine.

Sredstva u iznosu 13.135.152,26 kn utrošena su za otpremnine za odlazak u mirovinu 588.597,84 kn, pomoći zaposlenima 4.752.048,81 kn, jubilarne nagrade 5.966.653,15 kn, i prigodna materijalna primanja 1.827.852,46 kn.

- Otpremnine za odlazak u mirovinu

Na ime otpremnina za odlazak u mirovinu iskazani su u 1998. rashodi u iznosu 312.692,83 kn, a u 1999. u iznosu 588.597,84 kn.

Člankom 62. Kolektivnog ugovora za zaposlenike HRT određeno je da zaposleniku koji stekne uvjete za mirovinu pripada otpremnina u visini 4 prosječne plaće po zaposleniku HRT isplaćene u prethodnom mjesecu dok je odredbom članka 64. Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike, zaključenog između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sindikata zaposlenika u kulturi, srednjim školama, znanosti i visokom obrazovanju i djelatnosti socijalne skrbi, utvrđena otpremnina za odlazak u mirovinu u iznosu 3 prosječne plaće isplaćene po zaposleniku u gospodarstvu Republike Hrvatske u prethodna tri mjeseca prije umirovljenja.

U 1998. najviša isplaćena neto otpremnina za odlazak u mirovinu iznosi 14.160,00 kn, a u 1999. iznosi 15.280,00 kn.

Na razliku od 7.000,00 koliko je prema Pravilniku o porezu na dohodak neoporezivo i isplaćenih iznosa obračunani su i plaćeni porez i prirez, dok je doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje obračunan i plaćen u 2000.

Na oporezivi dio otpremnina isplaćenih u 1999. obračunat je i plaćen i doprinos za mirovinsko osiguranje, što nije trebalo platiti.

Državni ured za reviziju nalaže zatražiti povrat više plaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje na oporezivi dio otpremnina.

- Jubilarne nagrade

Odredbom članka 63. Kolektivnog ugovora za zaposlenike HRT određeno je da za dugogodišnji rad u HRT od 10 do 35 i više godina zaposlenicima pripada nagrada u iznosu od 75% do 300% prosječne plaće po zaposleniku HTR u prethodnom mjesecu, dok je odredbom članka 71. temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama određeno da jubilarna nagrada za 10 godina staža iznosi jednu, a za 35 godina tri prosječne plaće isplaćene po zaposleniku u gospodarstvu Republike Hrvatske u prethodna tri mjeseca.

U 1998. na ime jubilarnih nagrada iskazani su rashodi u iznosu 2.867.695,36 kn, a u 1999. u iznosu 5.966.653,15 kn.

U 1998 ukupno je isplaćeno 350 nagrada. Neto visina nagrade iznosila je od 2.600,25 kn za 10 godina rada do 10.401,00 kn za 40 godina rada što je ukupno 1.799.373,00 kn, a s porezom, prirezom i doprinosima na razliku između neoporezivog i isplaćenog iznosa sveukupno 2.867.695,36 kn.

U 1999 ukupno je isplaćeno 429 nagrada. Neto visina nagrade iznosila je od 2.830,00 kn za 10 godina rada do 11.340,00 kn za 40 godina rada što je ukupno 2.547.790,00 kn.

Na razliku između neoporezivog i isplaćenog iznosa obračunani su i plaćeni doprinosi, porez i prirez.

U rashodu za jubilarne nagrade dva puta su evidentirani doprinosi u iznosu 1.175.475,23 kn.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje rashoda u visini obračunanih i isplaćenih iznosa. Nalaže se u 2000. provesti ispravak više evidentiranih rashoda za jubilarne nagrade.

- Prigodna materijalna primanja

U 1998. trošak za prigodna materijalna primanja (božićnicu) iznosio je 3.163.793,48 kn od čega je na trošku za prigodna materijalna primanja iskazano 2.183.793,48 kn i na ostalim troškovima 980.000,00 kn. Odlukom Uprave HTR isplaćeno je zaposlenicima po 600,00 kn u gotovini i po 400,00 kn u vrijednosnim bonovima.

U 1999. trošak za prigodna materijalna primanja (božićnicu) iznosio je 4.875.019,83 kn od čega je na trošku za prigodna materijalna primanja iskazano 1.827.852,46 kn i na ostalim troškovima 3.047.167,37 kn.

Zaposlenicima je isplaćeno po 500,00 kn u gotovini i dani su vrijednosni bonovi u iznosu 1.000,00 kn s rokom korištenja do potkraj siječnja 2000. Rashod za dane vrijednosne bonove treba biti evidentiran u 2000.

7.1.7.3. Neproizvodne usluge

Troškovi za neproizvodne usluge iskazani su u 1998. u iznosu 10.722.423,40 kn, a u 1999. u iznosu 9.306.953,14 kn, što je za 1.415.470,26 kn ili 13,2% manje.

Odnose se na usluge studentskog servisa, agencija, intelektualne usluge, zdravstvene usluge, nagrade na javnim priredbama i ostale neproizvodne usluge. Vrijednosno značajnije su usluge studentskog servisa, usluge agencija i ostale neproizvodne usluge.

- Usluge studentskog servisa

Usluge studentskog servisa iskazane su u 1998. u iznosu 5.264.724,05 kn, a u 1999. u iznosu 3.795.805,20 kn, što je za 1.468.918,86 kn ili 27,9% manje.

U 1998. je zaključeno 1 860 ugovora ili prosječno 155 ugovora mjesečno, a u 1999. je zaključeno 1 112 ugovora ili prosječno 93 ugovora mjesečno.

Ugovori su zaključivani za razne vrste usluga, primjerice: presnimavanje materijala, organiziranje snimanja, novinarske poslove, informatičku obradu podataka, prijepis tekstova, skladišne poslove, anketiranje i slično.

Revizijskim postupcima provjere i kontrole utvrđene su sljedeće nepravilnosti: za iste poslove obračunavana je različita cijena sata, primjerice za administrativne poslove od 13,75 kn do 15,00 kn; u nekim slučajevima u ugovoru nije naveden broj sati rada ni cijena sata, ugovori su zaključivani na mjesec dana i to za raspon od 169 do 363 sata, što znači prosječno preko 200 sati mjesečno; a osim navedenoga ugovori se često zaključuju za poslove koje obavljaju zaposlenici, primjerice tajnik u redakciji ili inženjer u odsjeku.

Stavljanjem u odnos ukupnog izdatka za usluge studentskog servisa i prosječne cijene sata rada u iznosu 15,00 kn te mjesečnog broja sati rada - 168 sati, dolazi se do zaključka da su poslove posredstvom studentskog servisa u 1998. mjesečno obavljala 174 djelatnika, a u 1999. navedene je poslove obavljalo 125 djelatnika.

U Izvješću o obavljenoj reviziji za 1996. i 1997. dan je nalog ujednačavanje cijena za istu vrstu usluga. U očitovanju na nalaz navedeno je da će Uprava utvrditi cjenik za usluge i osigurati ujednačavanje cijena za istu vrstu poslova. Po navedenom nalogu nije postupljeno. Na jednoj od sjednica Uprave predloženo je donošenje odluke o angažiranju vanjskih suradnika, u kojoj je između ostaloga navedeno da se ugovorom o student servisu može ugovoriti najviši iznos naknade za izvršeni posao u visini neto plaće radnog mjesta na kojem su poslovi izvršeni.

Državni ured za reviziju nalaže ujednačavanje cijena za istu vrstu usluga, odobravanje rada putem studentskog servisa od strane rukovoditelja sektora te upisivanje broja sati i cijene sata u ugovor.

- Usluge agencija

Usluge agencija iskazane su u 1998. u iznosu 2.784.127,07 kn, a u 1999. u iznosu 2.532.711,39 kn, što je za 252.415,68 kn ili 9,0% manje.

Vrijednosno najznačajniji trošak u 1999. odnosi se na usluge Hrvatske novinske agencije u iznosu 2.359.936,00 kn.

- Ostale neproizvodne usluge

Ostale neproizvodne usluge iskazane su u 1998. u iznosu 1.907.560,33 kn, a u 1999. u iznosu 1.847.790,71 kn, što je za 59.769,62 kn ili 3,1% manje.

U 1999. u okviru troška ostalih neproizvodnih usluga vrijednosno najznačajniji su troškovi za: održavanje informacijskog sustava 875.929,65 kn, unos pretplate 516.511,10 kn, konzultantske usluge za potrebe snimanja serije kviz emisija 131.701,41 kn, konzultantske usluge trgovačkog društva za porezno savjetovanje i reviziju 80.000,00 kn.

U okviru računskog plana predviđen je račun za usluge tekućeg održavanja, što znači da je usluge održavanja informacijskog sustava u iznosu 875.929,65 kn trebalo iskazati na navedenom računu.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje troškova na odgovarajućim računima predviđenim računskim planom.

7.1.7.4. Premije osiguranja

Trošak za premije osiguranja iskazan je u 1998. u iznosu 7.658.982,96 kn, a u 1999. u iznosu 7.438.214,95 kn, što je za 220.768,01 kn ili 2,9% manje.

Odnosi se na osiguranje imovine, osoba i pošiljki u domaćem prijevozu.

U okviru osiguranja imovine zaključuju se posebne police osiguranja za vozila, koje obuhvaćaju osiguranje od automobilske odgovornosti i osiguranje automobilskog kaska.

Osiguranje osoba obuhvaća obvezno osiguranje poslodavatelja za nadoknadu troškova zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti djelatnika, osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja i osiguranje osoba u vozilima od posljedica nesretnog slučaja i to u vlastitim vozilima i iznajmljenim vozilima. Osim navedenog osiguranja, u pojedinim slučajevima proizvodnje filmova osiguravaju se za određena razdoblja tehničko osoblje, glumci, kaskaderi, pirotehničari i statisti. Osiguranje osoba u 1998. iznosi 21,2% od ukupnog osiguranja, a u 1999. iznosi 15,0% od ukupnog osiguranja.

Premije se plaćaju na temelju polica osiguranja. Ugovor s osiguravateljem nije zaključen. Zadnji ugovor o višegodišnjem osiguranju, zaključen za razdoblje od 10 godina, prestao je važiti početkom 1998.

Prema odredbama Uredbe o postupku nabave roba i usluga i ustupanju radova, koja je bila na snazi početkom 1998., na nabavu čija je ukupna vrijednost roba, usluga ili radova u proračunskoj godini veća od 200.000,00 kn trebalo je primijeniti odredbe Uredbe, što znači da je trebalo provesti postupak javnog nadmetanja.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu odredbi Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova.

7.1.7.5. Bankarske usluge

Troškovi za bankarske usluge iskazani su u 1998. u iznosu 5.257.197,91 kn, a u 1999. u iznosu 5.629.023,72 kn.

Odnose se na naknade za platni promet, razne bankarske usluge i bankarske usluge za stambene kredite.

Naknade za platni promet u 1998. iskazane su u iznosu 2.624.143,74 kn ili 49,9% od ukupnih bankarskih usluga, a u 1999. u iznosu 1.984.379,70 kn ili 35,3% od ukupnih bankarskih usluga.

Od bankarskih usluga vrijednosno najznačajnije su usluge jedne poslovne banke koje su u 1998. iznosile 1.350.198,57 kn, a u 1999. su iznosile 1.904.665,84 kn. U okviru navedenih usluga iskazana je naknada za prolongirane kratkoročne kredite, koja je u 1998. iznosila 144.000,00 kn, a u 1999. je iznosila 861.654,51 kn. Ostatak se odnosi na naknade po garancijama, po prilivu sredstava i na naknade za podizanje deviza za službena putovanja.

7.1.7.6. Reprezentacija

Troškovi reprezentacije u 1998. planirani su u iznosu 4.112.000,00 kn, a iskazano je 3.515.617,29 kn, što je za 596.382,71 kn ili 14,5% manje od planiranog iznosa.

Za 1999. planirani su u iznosu 2.367.000,00 kn, a iskazano je 3.058.526,27 kn, što je za 691.526,27 kn ili za 29,2% više od planiranog iznosa.

Troškovi reprezentacije odnose se na poklone poslovnim partnerima i na ugošćivanje. Za poklone poslovnim partnerima u 1998. iskazano je 2.270.545,11 kn, a u 1999. iskazano je 2.230.059,99 kn. Za ugošćivanje je u 1998. iskazano 1.245.072,18 kn, a u 1999. iskazano je 828.466,28 kn.

Revizijskim postupcima provjere i kontrole uočeno je da računi za reprezentaciju u najvećem broju slučajeva ne sadrže potpis osobe koja je robu preuzela za HRT, korisnika i svrhu reprezentacije te da su na troškovima reprezentacije iskazani i troškovi koji se ne odnose na reprezentaciju.

U nastavku se daje nekoliko primjera uočenih nepravilnosti:

- od dobavljača mirisa, toaletnog pribora, ukrasnog materijala, torbi i odjeće, u 1998. je nabavljena roba u iznosu 284.481,64 kn, a u 1999. u iznosu 174.638,29 kn. Na većini računa nije navedeno ime osobe koja je preuzela robu za HRT te korisnik reprezentacije. Uz pojedine račune nalaze se prilozi iz kojih je vidljivo da je roba nabavljena za djelatnike HRT, primjerice uz račun u iznosu 22.619,57 kn iz travnja 1998., navedeno je da robu može podići 7 djelatnika HRT za potrebe projekta MIS Universe, uz račun iz lipnja 1998. u iznosu 45.285,30 kn nalazi se dopis iz kojeg je vidljivo da se roba kupuje za djelatnike HRT - predstavnike Republike Hrvatske na natjecanju Eurosong 1998.;
- fizička osoba je u 1999. ispostavila 3 računa u ukupnom iznosu 24.640,00 kn i to 5.830,00 kn za izradu, opremu i organizaciju poklon paketa i 18.810,00 za nabavu i opremu 3 originalna umjetnička djela. Nije zaključen ugovor o djelu, a nije plaćen ni porez na dohodak i prirez, a naknada je isplaćena na tekući račun;

- dobavljaču za unikatne svilene marame plaćeno je 15.000,00 kn, također bez potpisa preuzimatelja robe i naznake kome je poklon uručen;
- od dobavljača marama, kravata i šalova nabavljena je u 1998. roba u iznosu 189.271,65 kn, a u 1999. u iznosu 99.186,29 kn. Na pojedinim računima nalazi se potpis preuzimatelja, a na ni jednom računu nije naveden korisnik reprezentacije.
- po računu iz travnja 1998. plaćeno je računalo u iznosu 12.900,00 kn. Uz račun je priloženo obrazloženje da se radi u nagradi u obliku putovanja, koja nije mogla biti realizirana, pa je ista zamijenjena za računalo. Na računu nema potpisa osobe koja je preuzela računalo za HRT. Uz račun nije priložena izdatnica iz koje bi bilo vidljivo da je nagrada uručena;
- nabavljani su predmeti za nagrade u pretplatničkoj pitalici u show programu, a uz račune nema potpisa preuzimatelja robe za HRT, ni osobe koja je preuzela nagrade, primjerice na računu iz travnja 1999. u iznosu 9.060,00 kn za digital video player i satelitski prijamnik, na računu iz travnja 1999. u iznosu 5.084,32 kn za fotoaparatus, discman i videorekorder te na računu iz travnja 1999. za videorekorder i cd player;
- nabavljan je materijal za čišćenje, primjerice po računu iz ožujka 1999. nabavljen je materijal za čišćenje u iznosu 6.735,12 kn za Službu čišćenja, po računu iz lipnja 1999. nabavljena je razna hrana i materijal za čišćenje za potrebe jedne emisije u iznosu 7.222,32 kn i slično.

Na računima za reprezentaciju treba se nalaziti potpis osobe koja je preuzela robu za HRT. Isto tako na računima treba iskazati korisnike i svrhu reprezentacije.

Djelatnicima HRT odjeću treba kupovati u skladu s odredbama Pravilnika o odjeći djelatnika koji nastupaju na programima HRT. Poklanjanje odjeće djelatnicima putem reprezentacije predstavlja nenamjensko trošenje sredstava. Prema odredbama članka 24. Pravilnika o porezu na dohodak plaćom se smatraju i primanja ostvarena u uslugama bez naknade, raznim darovima i ugošćenjima, što znači da je na iznos poklonjene odjeće trebalo obračunati i platiti porez na dohodak i prirez.

S fizičkim osobama treba zaključivati ugovore o djelu i također obračunavati i plaćati porez i prirez na dohodak.

Ukoliko nabavljene umjetničke slike nisu poklonjene, treba ih iskazati u dugotrajnoj imovini.

Za nagrade treba ispostavljati izdatnice na koje će se potpisati osobe koje su nagradu primile.

Ostale troškove koji se ne odnose na reprezentaciju treba iskazivati na računima određenim računskim planom za njihovo iskazivanje.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivati na troškovima reprezentacije samo one troškove koji se odnose na reprezentaciju, upisivanje na račune imena osoba koje su preuzele robu za HRT i korisnika i svrhu reprezentacije, ispostavljanje izdatnica za nagrade na kojima će dobitnik nagrade potpisom jamčiti primitak nagrade, zaključivanje ugovora o djelu s fizičkim osobama i plaćanje obveza prema Zakonu o porezu na dohodak.

Isto tako se nalaže racionalnije trošenje sredstava te donošenje internog akta kojim će se regulirati tko ima pravo na reprezentaciju i u kojem iznosu.

7.1.7.7. Naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina

Naknadno utvrđeni rashodi iz prethodnih godina su u 1998. iskazani u iznosu 1.691.896,56 kn, a u 1999. u iznosu 126.217,39 kn, što je za 1.565.679,17 kn ili 92,5% manje.

Vrijednosno značajniji rashod u 1998. odnosi se na plaćeni porez u iznosu 1.513.825,54 kn. Prema rješenju Porezne uprave od 16. veljače 1998. plaćena je obveza poreza na dobit za 1996. u iznosu 1.433.074,48 kn i obveza poreza na dohodak i prireza u iznosu 80.751,06 kn, a što se odnosi na primitke djelatnika u naravi iz 1995.

7.1.7.8. Članarine udruženjima

Članarine udruženjima iskazane su u 1998. u iznosu 942.590,47 kn, a u 1999. u iznosu 1.046.363,03 kn, što je za 103.772,56 kn ili 11,0% više.

Odnose se na članarine inozemnim i domaćim udruženjima i članarine za poslovne kartice.

Članarine inozemnim udruženjima su u 1998. iznosile 854.584,47 kn, a u 1999. iznosile su 1.038.319,21 kn ili 21,6% više. Značajniji iznos odnosi se na članarinu EBU na temelju koje se ostvaruje zakup trasa odnosno pravo prijenosa inozemnog programa. Fakturirana članarina za 1999. iznosila je tromjesečno 46.000,- CHF što ukupno za godinu iznosi 184.000,- CHF. Do obavljanja revizije (svibanj 2000.) plaćena je članarina za tri tromjesečja u iznosu 654.631,01 kn, a četvrti obrok nije plaćen.

Članarine za poslovne kreditne kartice iskazane su u 1998. u iznosu 2.630,00 kn, a u 1999. u iznosu 6.043,82 kn. Posjedovanje poslovne kartice odobravaju članovi Uprave.

Prema knjigovodstvenim evidencijama u 1999. plaćeno je 14 članarina.

Po poslovnim karticama su za 1998. iskazani troškovi u iznosu 138.811,75 kn, a u 1999. u iznosu 296.793,32 kn, što je za 157.981,57 kn ili 113,8% više.

U 1999. navedeni troškovi pretežno se odnose na troškove službenih putovanja i materijalne troškove.

Pregledom dokumentacije utvrđeno je da u pojedinim slučajevima uz ispostavljene račune za plaćanje putem poslovnih kartica nisu priloženi računi o učinjenim troškovima ili su samo djelomično priloženi.

Primjerice, trošak iz svibnja 1999. u iznosu 114.716,30 kn za odlazak na službeni put ekipe Zabavnog programa, zadužene za organizaciju Eurosonga, u Jeruzalem, Izrael nije specificiran. Kartica je odobrena u svrhu odlaska na službeni put.

U skladu s odredbama članka 2. Zakona o računovodstvu unos svih podataka u poslovne knjige poduzetnika utemeljuje se na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama, a u skladu s odredbama članka 3. Zakona, sadržaj knjigovodstvene isprave mora biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovnu promjenu i da obuhvaća sve podatke potrebne za unos u poslovne knjige.

Osim navedenoga utvrđeno da je po jednoj kartici nastao trošak u iznosu 10.750,00 kn, koji se odnosi na nabavu odjeće, a već je ranije u izvješću navedeno da se odjeća nabavlja na temelju odredbi Pravilnika o odjeći djelatnika koji nastupaju u programima HRT.

Državni ured za reviziju nalaže specificiranje troškova po svakoj poslovnoj kartici te unos podataka u poslovne knjige na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

7.2. Financijski rashodi

Financijski rashodi planirani su u 1998. u iznosu 5.000.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 17.109.006,01 kn, što je za 12.109.006,01 kn ili 242,2% više od planiranog iznosa.

Financijski rashodi planirani su u 1999. u iznosu 15.574.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 25.098.072,36 kn, što je za 9.524.072,36 kn ili 61,2% više od planiranog iznosa.

U 1999. su u odnosu na 1998. veći za 46,7%.

Odnose se na negativnu tečajnu razliku, redovnu i zateznu kamatu te troškove eskontiranja mjenica.

Negativna tečajna razlika iskazana je u 1998. u iznosu 7.264.534,74 kn i u 1999. u iznosu 7.216.486,70 kn. Značajniji iznos negativne tečajne razlike odnosio se na kredite, u 1998. je iznosio 5.847.553,52 kn i u 1999. je iznosio 4.381.809,25 kn. Ostatak se odnosio na obračunanu negativnu tečajnu razliku po obvezama prema dobavljačima na dan plaćanja.

Redovne kamate su u 1998. iznosile 8.382.070,44 kn, a u 1999. su iznosile 15.220.801,00 kn, što je 81,6% više, a odnose se na kamate obračunane na dugoročne i kratkoročne kredite.

Zatezne kamate iskazane su u 1998. u iznosu 1.462.400,83 kn, a u 1999. u iznosu 2.585.171,89 kn, što je za 76,8% više. Zatezne kamate se većim dijelom odnose na obračunane zatezne kamate zbog kašnjenja plaćanja obveza prema dobavljačima. Dio zatezne kamate u 1999. u iznosu 536.140,13 kn odnosi se na obračunanu zateznu kamatu zbog kašnjenja plaćanja preuzetih obveza po kreditima.

Zatezna kamata plaćena Eutelsat zbog kašnjenja plaćanja računa za 1998. u iznosu 134.654,59 kn i za 1999. u iznosu 1.897.042,36 kn nije iskazana u okviru financijskih rashoda nego je iskazana zajedno s troškovima zakupnina veza za korištenje satelita.

Državni ured za reviziju nalaže zateznu kamatu u punom iznosu iskazivati u okviru financijskih rashoda.

Troškovi eskonta mjenica u 1999. iznosili su 75.612,77 kn.

Značajno povećanje redovnih kamata u 1999. za 81,6% u odnosu na 1998. ukazuje na značajan porast zaduženosti i sve veći udjel tuđeg kapitala u odnosu na vlastiti. Povećanje zateznih kamata u 1999. za 76,5% u odnosu na 1998. posljedica je teškoća u održavanju tekuće likvidnosti.

7.3. Izvanredni rashodi

Izvanredni rashodi planirani su u 1998. u iznosu 920.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 2.649.276,39 kn, što je za 1.729.276,39 kn ili 188% više od planiranog iznosa.

Izvanredni rashodi planirani su u 1999. u iznosu 700.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.037.704,27 kn što je za 337.707,27 kn ili 48,2% više od planiranog iznosa.

U 1999. su veći za 39,2% u odnosu na 1998.

Izvanredni rashodi za 1998. iskazani su na temelju godišnjeg popisa, a odnose se na manjkove zaliha materijala, pričuvnih dijelova, inventara i robe 979.736,50 kn (uključen porez na dodanu vrijednost), neotpisanu vrijednost rashodovane imovine 737.446,45 kn, kazne, penale i naknade šteta 54.406,92 kn i ostale izvanredne rashode 877.686,52 kn

Značajniji rashodi u okviru ostalih izvanrednih rashoda odnose se na utvrđenu štetu na investicijskoj opremi u iznosu 621.683,54 kn i rashod sirovina i materijala u iznosu 129.754,57 kn.

Izvanredni rashodi na investicijskoj opremi najvećim dijelom se odnose na odašiljače, pretvarače i dodatnu opremu od čega su vrijednosno značajniji odašiljač FMRBT/R u vrijednosti 194.623,00 kn i pretvarač TV u vrijednosti 181.584,65 kn.

Značajniji rashodi u 1999. odnose se na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama 675.019,19 kn, neotpisanu vrijednost otuđene i rashodovane imovine 11.667,21 kn i ostale izvanredne rashode 351.017,87 kn.

Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama odnose se na naknade šteta plaćene fizičkim osobama po sudskim nagodbama. Značajniji iznos plaćen je fizičkoj osobi za naknadu štete iz radnog odnosa po sudskoj presudi u protuvrijednosti 125.000,- DEM.

Ostali izvanredni rashodi većim dijelom se odnose na razliku za manje obračunane i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje i rashod sitnog inventara. Razlika za manje obračunane i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje te doprinose na otpremnine i stambene kredite odobrene po povlaštenoj stopi iz ranijih godina u iznosu 141.902,00 kn evidentirana je na temelju nalaza Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Po navedenom obračunu plaćena je i kamata u iznosu 53.331,00 kn.

Rashod sitnog inventara odnosi se na otpis odjeće nabavljene za orkestar u vrijednosti 71.138,81 kn, a po računu iz 1998. koji je iskazan sa zakašnjenjem.

8. DUGOTRAJNA IMOVINA

Dugotrajna imovina na dan 31. prosinca 1998. iskazana je u iznosu 747.520.964,47 kn, a na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 694.552.470,62 kn, što je 7,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Sastoji se od nematerijalne, materijalne, financijske imovine te dugoročnih potraživanja.

Struktura vrijednosti dugotrajne imovine na dan 31. prosinca 1998. i 1999. daje se u tablici broj 7.

Tablica broj 7

STRUKTURA DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31. PROSINCA 1998. I I NA DAN
31. PROSINCA 1999.

u kn

Red. br.	O p i s	1998.		1999.		Indeks (5/3)x 100
		VRJEDNOST	Udjel u %	VRJEDNOST	Udjel u %	
1	2	3	4	5	6	7
1.	NEMATERIJALNA IMOVINA	999.614,67	0,1	1.134.998,78	0,2	113,5
1.1.	osnivački izdaci	78.450,39	0,0	1.061,85	0,0	1,4
1.2.	licence, projektne dokumentacija i ulaganja na tuđim sredstvima	921.164,28	0,1	1.133.936,93	0,2	123,1
2.	MATERIJALNA IMOVINA	684.378.409,20	91,6	629.285.747,67	90,6	92,0
2.1.	zemljište	973.044,60	0,1	978.244,60	0,1	100,5
2.2.	građevinski objekti	380.061.021,22	50,8	359.142.363,67	51,7	94,5
2.3.	postrojenja i oprema	163.694.068,33	21,9	138.324.887,81	19,9	84,5
2.4.	alati, inventar, namještaj, prijevozna sredstva	53.676.802,41	7,2	43.950.408,17	6,3	81,9
2.5.	predujmovi za materijalnu imovinu	1.776.549,63	0,2	2.488.664,47	0,4	140,1
2.6.	materijalna sredstva u pripremi	83.308.727,82	11,1	83.585.910,34	12,0	100,3
2.7.	stambene zgrade i stanovi	569.303,43	0,1	555.976,99	0,1	97,7
2.8.	druga materijalna imovina	318.891,76	0,0	259.291,62	0,0	81,3
3.	FINANCIJSKA IMOVINA	62.136.225,42	8,3	64.125.008,99	9,2	103,2
4.	DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	6.715,18	0,0	6.715,18	0,0	100,0
UKUPNO		747.520.964,47	100,0	694.552.470,62	100,0	92,9

8.1. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina na dan 31. prosinca 1998. iskazana je u iznosu 999.614,67 kn, a na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 1.134.998,78 kn, što je za 13,5% više, a sastoji se od osnivačkih izdataka, licenci, projektne dokumentacije i ulaganja na tuđim sredstvima.

Tijekom 1998. i 1999. obavljena su ulaganja na tuđim sredstvima u ukupnom iznosu 930.004,01 kn. Najznačajnija ulaganja izvršena su za izradu projektne dokumentacije za sanaciju RTV centra u Zadru u iznosu 227.868,00 kn i uređenje pristupnog puta do pretvarača Grobnik u iznosu 204.490,79 kn.

8.2. Materijalna imovina

Nabavna vrijednost materijalne imovine na dan 31. prosinca 1998. iskazana je u iznosu 1.483.961.257,85 kn, ispravak vrijednosti u iznosu 799.582.848,65 kn i sadašnja vrijednost u iznosu 684.378.409,20 kn.

Materijalna sredstva u uporabi na koncu 1998. iskazana su u iznosu 598.583.643,23 kn, a materijalna sredstva u pripremi i predujmovi za materijalnu imovinu u iznosu 85.085.277,45 kn. Postotak otpisanosti materijalne imovine na koncu 1998. iznosi 57,2%.

Nabavna vrijednost materijalne imovine na dan 31. prosinca 1999. iskazana je u iznosu 1.517.110.634,92 kn, ispravak vrijednosti u iznosu 887.824.887,25 kn i sadašnja vrijednost u iznosu 629.285.747,67 kn.

Materijalna sredstva u uporabi na dan 31. prosinca 1999. iskazana su u iznosu 543.211.172,86 kn, a materijalna sredstva u pripremi i predujmovi za materijalnu imovinu iskazni su u iznosu 86.074.574,81 kn.

Postotak otpisanosti materijalne imovine na koncu 1999. iznosi 62%.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost materijalne imovine nakon ispravka vrijednosti u 1999. smanjena je za 55.092.661,53 kn ili 8,1%. Navedeno ukazuje na smanjeno investiranje u 1999. u odnosu na prethodnu godinu te na zastarjevanje materijalne imovine.

Materijalna imovina iskazuje se po nabavnoj vrijednosti koju čini fakturna vrijednost uvećana za troškove nastale do dovođenja imovine u uporabu. Kod izgradnje ili instaliranja opreme koju obavljaju zaposlenici, nabavnu vrijednost čini ukupno ulaganje u imovinu (obračunana vrijednost rada po radnom nalogu i vrijednost opreme i materijala).

Naknadna ulaganja na sredstvima, ako im se produžuje vijek uporabe, povećava kapacitet ili poboljšava kvaliteta, evidentiraju se kao povećanje nabavne vrijednosti materijalne imovine.

Amortizacija se obračunava počevši od prvog dana sljedećeg mjeseca u kojem je materijalna imovina stavljena u uporabu.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da u pojedinim slučajevima evidentiranje materijalne imovine koja se stavlja u uporabu nije ažurno, što utječe na točnost iskazivanja stanja materijalne imovine, obračun amortizacije i financijskog rezultata. Primjerice, nabava telefonskih centrala za centre Split i Osijek u iznosu 757.239,38 kn koja je prema zapisniku povjerenstva stavljena u rad u srpnju i kolovozu 1997. evidentirana je u poslovnim knjigama u studenome 1998. od kada se i obračunava amortizacija. Na taj način iznos amortizacije za 1998. nije točno iskazan jer u skladu s odredbom članka 4. stavka 2. Pravilnika o amortizaciji (Narodne novine 91/94, 8/95, 10/95 i 142/97) obračun počinje prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u uporabu.

Državni ured za reviziju nalaže ažurno evidentiraje poslovnih događaja u poslovnim knjigama radi istinitog i fer iskazivanja podataka u financijskim izvješćima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o amortizaciji.

8.2.1. Ulaganja u materijalnu imovinu

Plan ulaganja u materijalnu imovinu za 1998., koji je Uprava prihvatila u ožujku 1998., iznosi 221.100.000,00 kn, od čega je za nove investicije planirano 156.100.000,00 kn, a razlika u iznosu 66.000.000,00 kn odnosi se na prelijete obveze za investicije iz ranijih godina (otplata kredita i plaćanje ugovornih obveza).

Za 1999. Uprava je donijela osnovne odrednice investicijskih aktivnosti, dok plan ulaganja po organizacijskim jedinicama HRT za 1999. nije donesen.

Planirana ulaganja po osnovnim odrednicama investicijskih aktivnosti u 1999. iznose 175.736.372,00 kn, od čega za ulaganja u izgradnju II. etape Velikih studija HRT 132.000.000,00 kn, te nabavu opreme za proizvodnju, prijenos i odašiljanje radijskih i televizijskih programa u iznosu 43.736.372,00 kn.

U planu za 1998. uz nova ulaganja iskazane su i obveze za kredite i neplaćene obveze iz ranijih godina. Navedenom metodologijom planiranja ne iskazuje se realna visina ulaganja, jer se ista ulaganja mogu pojaviti kao nova investicija u tekućoj godini, a u dijelu koji nije plaćen i kao obveza u sljedećoj godini. Revizijom poslovanja za 1997. utvrđena je ista nepravilnost.

U planu ulaganja iskazuje se plaćeni dio nabavljene imovine, a ne koliko je stvarno nabavljeno. Primjerice, u Izvješću o poslovanju HRT za 1999. iskazano je ukupno ulaganje u dugotrajnu imovinu u iznosu 46.310.000,00 kn i otplatu kreditnih obveza 31.267.000,00 kn dok stvarno ulaganje iskazano u poslovnim knjigama iznosi 34.402.122,03 kn.

Evidencije nabave materijalne imovine ustrojene su na način da se nova nabava iskazuje na skupnim računima imovine u pripremi koji nisu razrađeni analitički po vrsti i vrijednosti opreme. Iz navedenoga razloga, iz poslovnih knjiga nije moguće pratiti ostvarenje plana ulaganja po vrstama materijalne imovine. Revizijom poslovanja za 1997. utvrđena je ista nepravilnost.

Planirano ulaganje u izgradnju II. etape Velikih studija HRT u 1998. iznosilo je 78.000.000,00 kn, a u 1999. planirano je 132.000.000,00 kn. U promatranim godinama izgradnja II etape Velikih studija nije počela, što ukazuje na neusklađenost planiranih aktivnosti s osiguranim sredstvima za investicije.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje plana ulaganja u skladu s odredbom članka 19. Zakona o HRT te predlaže kod planiranja odvojiti plan nabave dugotrajne imovine od plana obveza iz prethodnih godina.

Isto tako, nalaže analitičko evidentiranje imovine u pripremi radi praćenja ostvarenja plana ulaganja u materijalnu imovinu, te planirati one investicijske aktivnosti za koje su osigurani izvori financiranja.

Nabava materijalne imovine u 1998. i 1999. ukupno je iskazana u iznosu 142.667.579,02 kn od čega se na nabavu u 1998. odnosi 108.265.456,99 kn, a na nabavu u 1999. u iznosu 34.402.122,03 kn. Iz navedenoga je vidljivo znatno smanjenje investicijskih aktivnosti u 1999. u odnosu na 1998.

Ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu u 1998. i 1999. odnose se na nabavu opreme u iznosu 102.154.927,40 kn i izgradnju građevinskih objekata u iznosu 40.512.651,62 kn.

8.2.1.1. Nabava opreme

Nabava opreme u 1998. planirana je po vrstama opreme u ukupnom iznosu 70.900.000,00 kn, a u 1999. planirana je u jednom iznosu 43.736.332,00 kn.

Tijekom 1998. i 1999. nabavljeno je opreme u vrijednosti 102.154.927,40 kn od čega u 1998. u vrijednosti 79.339.577,55 kn, a u 1999. u vrijednosti 22.815.349,85 kn.

Vrijednosno najznačajnija ulaganja u opremu tijekom 1998. i 1999. odnose se na:

- opremu odašiljača i veza	49.464.977,45 kn,
- televizijsku opremu	22.462.973,30 kn,
- prijevozna sredstva	6.957.398,64 kn,
- radijsku opremu	5.153.303,74 kn.

- Nabava opreme odašiljača i veza

Nabava opreme odašiljača i veza nabavljena je u iznosu 49.464.977,45 kn.

Navedena oprema obavljena je većim dijelom od inozemnih dobavljača nakon provedenih postupaka javnih nadmetanja. U pojedinim slučajevima nakon odobrenja Ministarstva financija s dobavljačima je izravno ugovorena nabava opreme.

Državni ured za reviziju nalaže pribaviti suglasnost Ministarstva financija ako se pri odabiru ponuditelja vrednuju i druga mjerila osim cijene te utvrditi razmjernu vrijednost tih mjerila.

U pojedinim slučajevima se nakon odabira ponuditelja, nabava i plaćanje obavljalo na temelju ponude bez zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, što nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova, po kojima se nakon završetka postupka nabave u roku najkasnije 30 dana zaključuje ugovor o nabavi u skladu s prihvaćenom ponudom.

Državni ured za reviziju nalaže nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i odabira ponuditelja zaključiti ugovor o nabavi.

Od domaćih dobavljača nabavljeno je pet automatiziranih stabilnih diesel agregata u vrijednosti 1.673.035,19 kn i četiri odašiljača u vrijednosti 825.462,70 kn.

Nabava diesel agregata obavljena je prema ugovoru zaključenim s dobavljačem u 1996. i dodatkom ugovoru zaključenim u 1997. za nabavu pet diesel agregata koji su trebali biti isporučeni do ožujka 1998. U lipnju 1998. zaključen je drugi dodatak ugovoru za šesti agregat koji je trebao biti ispučen po potpisu dodatka ugovoru. Nije ugovorena kazna za zakašnjenje u isporuci.

Pet agregata isporučeno je u drugoj polovici 1999., a šesti agregat do vremena obavljanja revizije (svibanj 2000.) nije ispučen.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi razloge zakašnjenja u isporuci agregata te ugovarati kaznene odredbe za nepravodobno ispunjenje obveza.

Nabava četiri odašiljača u vrijednosti 825.462,70 kn obavljena je početkom 1998., a nakon provedenog postupka javnog nadmetanja u 1997. i odabira ponuditelja koji je ponudio najnižu cijenu. Oprema je ispučena u ugovorenom roku i vrijednosti.

- Nabava televizijske i radijske opreme

Televizijska i radijska oprema u 1998. i 1999. nabavljena je u vrijednosti 27.616.277,04 kn od inozemnih dobavljača.

Nabava opreme obavljena je većim dijelom od dobavljača odabranih nakon provedenih postupaka javnih nadmetanja. S jednim dobavljačem izravno je ugovorena nabava bez suglasnosti Ministarstva financija u vrijednosti 622.854,00 kn.

Primjerice, za nabavu osam panoramskih kamera je u svibnju 1997. proveden postupak javnog nadmetanja. Od tri ponude odabrana je najskuplja, a prema objašnjenju povjerenstva radi referenci ponuditelja. S odabranim ponuditeljem je u siječnju 1998. (šest meseci nakon provedenog postupka javnog nadmetanja) zaključen ugovor za nabavu kamera u vrijednosti 6.109.120,- ATS.

Zaključivanje ugovora više mjeseci nakon provedenoga javnog nadmetanja nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova po kojima se nakon završetka postupka nabave u roku najkasnije 30 dana zaključuje ugovor o nabavi u skladu s prihvaćenom ponudom.

Državni ured za reviziju nalaže zaključiti ugovor o nabavi s odabranim ponuditeljem u roku 30 dana nakon provedenog postupka javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Nakon provedenih dvaju javnih nadmetanja i odabira 12 ponuditelja za različite vrste opreme nabava i plaćanje opreme obavljena je u 1998. na temelju ponuda bez zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima što nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova po kojima se nakon završetka postupka nabave u roku najkasnije 30 dana zaključuje ugovor o nabavi u skladu s prihvaćenom ponudom. Navedena nabava financirana je kreditom inozemne banke u iznosu 29.650.000,- ATS.

Državni ured za reviziju nalaže nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i odabira ponuditelja zaključiti ugovor o nabavi.

Izravno ugovaranje za nabavu opreme, za potrebe emitiranja programske sheme 3X24, obavljeno je na temelju dvije ponude od dobavljača iz Austrije koncem rujna i početkom listopada 1998. u ukupnoj vrijednosti 622.854,00 kn bez suglasnosti Ministarstva financija što nije u skladu s odredbom članka 23. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu opreme obavljati u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

- Nabava prijevoznih sredstava

Planom investicija za 1998. i 1999. nije planirana nabava prijevoznih sredstava, a nabavljena su u ukupnoj vrijednosti 6.957.398,64 kn.

Nabava se odnosi na kupnju dvojih reportažnih kola u iznosu 4.849.447,56 kn, tri kombi vozila, jednog kamiona i tri osobna vozila u ukupnom iznosu 1.121.056,10 kn, dva osobna vozila dobivena bez naknade procjenjene vrijednosti 178.758,30 kn, a ostatak u iznosu 808.136,68 kn se odnosi na opremanje i dogradnju reportažnih kola koji su obavili zaposlenici HRT.

Nabava dvojih reportažnih kola obavljena je nakon provedenog postupka međunarodnog javnog nadmetanja i odabira dobavljača u 1996. S odabranim dobavljačem zaključen je u 1997. ugovor za nabavu u vrijednosti 428.672.- GBP, a vozila su isporučena u ugovorenom roku početkom 1998.

Nabava tri kombi vozila i jednog kamiona su prema objašnjenju odgovorne osobe obavljena radi kompenzacije za nenaplaćena potraživanja.

Za nabavu tri kombi vozila, jednog kamiona i tri osobna vozila nije proveden postupak javnog nadmetanja što nije u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Državni ured za reviziju nalaže nabavljati opremu u skladu s planom investicijskog ulaganja te primjenjivati odredbe Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Tijekom 1999. HRT je koristila 346 vozila (osobnih, terenskih i kombi vozila) od čega 77 vozila u leasingu. Od unajmljenih vozila, 106 vozila bilo je starije od pet godina.

Na temelju plana ulaganja u 1997. proveden je postupak javnog nadmetanja za nabavu 57 vozila od čega 35 osobnih vozila te 22 ostala vozila.

Nakon provedenog postupka javnog nadmetanja za nabavu vozila povjerenstvo za odabir ponuditelja od 23 pristiglih ponuda predložilo je direktoru najpovoljnije ponuditelje po vrstama vozila.

Iako je javno nadmetanje provedeno za kupnju vozila, direktor je nakon dodatnih pregovaranja s ponuditeljima donio odluke o odabiru ponuditelja za najam 76 vozila putem leasinga.

Navedeni postupak nije u skladu s planom ulaganja u nabavu vozila i provedenim postupkom javnog nadmetanja jer je planirana nabava 57 vozila, a ugovoren je najam 76 vozila putem leasinga.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupak nabave u skladu s planom investicijskog ulaganja te odluke o kupnji ili najmu donositi u skladu s provedenim nadmetanjem.

Koncem 1997. zaključen je ugovor o najmu 53 osobna vozila koji su se počeli koristiti u 1998. Ugovoreno je plaćanje u 36 mjesečnih rata s mogućnošću otkupa vozila nakon ili prije isteka vremena najma.

S drugim ponuditeljem je početkom 1998. ugovoren najam 15 terenskih i 8 kombi vozila. Ugovoren je najam vozila u roku 36 mjeseci uz otplatu 75% vrijednosti vozila uz pripadajući obračun kamata te plaćanje jamčevine u visini 25% vrijednosti vozila na koju najmodavac ne obračunava kamate. Također je ugovoren maksimalni godišnji broj kilometara od 40 000 iznad kojega se za svaki više prijedeni kilometar obračunava 1,- ATS. Prema ugovoru o najmu nakon isteka roka najma vozila se vraćaju najmodavcu koji vraća iznos jamčevine. Ugovorom nije predviđen otkup vozila nakon ili prije isteka najma.

Ugovor o najmu 15 terenskih i 8 kombi vozila kojim nakon isteka najma nije predviđen otkup vozila nije povoljan za HRT budući je tržišna cijena vozila nakon tri godine najma znatno veća od 25% vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za zaključivanje dodatka ugovoru po kojemu bi se unajmljena terenska i kombi vozila otkupila za iznos ugovorne jamčevine.

U 1999. zaključen je ugovor o leasingu za jedno osobno vozilo.

8.2.1.2. Izgradnja građevinskih objekata

Planirano ulaganje u izgradnju II etape Velikih studija HRT u 1998. iznosilo je 78.000.000,00 kn, a u 1999. planirano je 132.000.000,00 kn.

Ulaganja u izgradnju ostalih građevinskih objekata planirana su u 1998. u iznosu 7.200.000,00 kn, a u 1999. izgradnja ostalih građevinskih objekata nije planirana.

U poslovnim knjigama iskazano je ulaganje u građevinske objekte u vrijednosti 40.512.651,62 od čega se na dovršenje izgradnje I etape zgrade Velikih studija HRT odnosi 26.662.105,14 kn i izgradnju ostalih građevinskih objekata 13.850.546,48 kn.

- Izgradnja Velikih studija HRT

Iako su planovima investicijskih aktivnosti za 1998. i 1999. planirana ulaganja u izgradnju II etape Velikih studija HRT do kraja 1999. navedena izgradnja nije započela.

Tijekom 1998. i 1999. za dovršenje izgradnje I etape zgrade Velikih studija HRT utrošeno je 26.662.105,14 kn sredstava. Ukupna vrijednost izgradnje I etape zgrade Velikih studija HRT na dan 31. prosinca 1999. iznosi 69.696.332,20 kn. Najznačajniji udjel čini vrijednost građevinskih radova u iznosu 48.113.085,95 kn, vrijednost zemljišta 8.130.113,60 kn, prve etape iskopa temeljne ploče 6.573.996,85 kn, projektne dokumentacije 2.713.056,04 kn te nadzora nad izvođenjem radova u iznosu 1.181.100,00 kn.

Ugovor s izabranim ponuditeljem zaključen je nakon provedenog javnog nadmetanja tijekom 1996. Ugovorena je vrijednost radova u iznosu 41.059.613,00 kn i rok završetka 7 kalendarskih mjeseci od dana uvođenja u posao i plaćanje putem obračunskih situacija.

Izvoditelj je započeo radove početkom ožujka 1997. tako da su radovi prema ovom ugovoru trebali biti završeni početkom listopada 1997. Sredinom studenoga 1997. zaključen je dodatak osnovnom ugovoru kojim je ugovoren novi rok završetka radova i to potkraj veljače 1998. zbog nepredvidivih okolnosti tijekom izvedbe i specifičnih zahtjeva koji su postavljeni pred izvoditelja.

Prema zapisniku o primopredaji radova povjerenstvo je utvrdilo da su radovi završeni u lipnju 1999. dakle s više od 15 mjeseci zakašnjenja. Povjerenstvo je također konstatiralo da za zakašnjenje izvođenja radova nije isključivi krivac izvoditelj radova te zbog toga nije obračunana ugovorena kazna za nepravodobni završetak radova. Istodobno je izvoditelj povukao svoju tražbinu za naplatu kamata za zakašnjelo plaćanje privremenih situacija.

Radovi su prema okončanoj situaciji izvedeni u iznosu 48.113.085,95 kn što je za 7.053.472,95 kn ili 17,2% više od ugovorenog.

Državni ured za reviziju nalaže u slučaju opravdanih okolnosti i dodatnih radova dodatkom ugovoru utvrditi novi rok završetka radova i vrijednost dodatnih ili viškova radova.

- Izgradnja ostalih građevinskih objekata

Izgradnja ostalih građevinskih objekata u 1998. i 1999. iznosi 13.850.546,48 kn.

Tijekom 1998. i 1999. povećana je vrijednost građevinskih objekata za 21.114.676,49 kn zbog prijenosa s investicija u tijeku objekata čija je izgradnja započela u prethodnim godinama.

Izvođenje radova izrade i montaže 28 antenskih stupova ugovoreno je u 1997. nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i odabira ponuditelja koji je ponudio najnižu cijenu. Ugovorena vrijednost radova izrade antenskih stupova iznosi 3.357.115,67 kn, a rok završetka radova je bio do kraja studenoga 1997.

Radovi su prema zapisniku o primopredaji završeni u listopadu 1998. što je 11 mjeseci kasnije od ugovornog roka. Prema obrazloženju povjerenstva do produženja roka je došlo zbog izmjene nekih lokacija tijekom izvođenja radova te ugovorena kazna za slučaj nepravodobnog završetka radova nije obračunana. Vrijednost radova prema okončanoj situaciji iznosi 3.480.740,60 kn što je 3,7% više od ugovorenog.

Državni ured za reviziju nalaže za sve opravdane izmjene pri izgradnji objekata u odnosu na ugovorene količine radova ili rokove izgradnje zaključiti dodatak ugovoru.

Radovi na izgradnji antenskog stupa "Srd" koji je stavljen u uporabu u rujnu 1999. započeli su 1997. Nakon provedenog javnog nadmetanja s odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor, a vrijednost radova iznosi 2.890.456,00 kn.

Za dodatne radove zaključen je početkom 1998. dodatak ugovoru u iznosu 416.689,85 kn što je 14,4% više od ugovorenog osnovnim ugovorom. Ukupna vrijednost radova iznosila je 3.307.144,85 kn s rokom završetka izrade u veljači 1998.

Radovi su prema okončanoj situaciji izvedeni u vrijednosti 3.351.364,50 kn što je 15,9% više od ugovorenog osnovnim ugovorom. Primopredaja izvedenih radova obavljena je u kolovozu 1999. što je 18 mjeseci duže od ugovorenog, a ugovorena kazna za slučaj nepravodobnog završetka radova nije obračunana.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati ugovorenu kaznu za nepravodobni završetak radova.

Izgradnju parkirališta pred zgradom HRT obavljao je izvoditelj koji je odabran kao najpovoljniji provedenim postupkom javnog nadmetanja u listopadu 1997. Ugovor je zaključen u ožujku 1998., a vrijednost radova iznosi 1.006.907,30 kn.

Radovi su prema okončanoj situaciji i zapisniku o primopredaji radova izvršeni u roku u iznosu 1.115.650,87 kn što je 10,8% više od ugovorenog, a prema obrazloženju povjerenstva za primopredaju radova zbog nepredviđenih dodatnih radova.

Državni ured za reviziju nalaže izvođenje dodatnih radova nakon zaključivanja dodatka ugovoru.

Adaptaciju TV centra Dubrovnik obavljao je izvoditelj koji je odabran kao najpovoljniji nakon provedenog postupka javnog nadmetanja u 1997. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor za radove u vrijednosti 544.999,00 kn. Početkom 1998. zaključen je dodatak ugovoru za radove u vrijednosti 99.078,00 kn što je 18,2% više od ugovorenog. Ukupna vrijednost ugovorenih radova iznosila je 644.077,00 kn. Rok završetka radova je bio veljača 1998., a ugovorena je kazna za slučaj nepravodobnog završetka radova.

Radovi su prema zapisniku o primopredaji radova završeni u svibnju 1998. (s tri mjeseca zakašnjenja) u vrijednosti 710.785,46 kn što je za 30,4% više od ugovorenog osnovnim ugovorom. Ugovorena kazna za slučaj nepravodobnog završetka radova nije obračunana.

Državni ured za reviziju nalaže izvođenje radova do visine ugovorenog iznosa za koja su osigurana sredstva, a u slučaju neopravdanog kašnjenja obračunati ugovorenu kaznu.

Za adaptaciju prostorije za potrebe montaže u Domu HRT utrošeno je 593.634,65 kn. Radove je obavljao izvoditelj koji je početkom 1998. u postupku javnog nadmetanja odabran kao najpovoljniji. Ugovor s odabranim ponuditeljem zaključen je u veljači 1998. u iznosu 572.076,05 kn.

Radovi su prema okončanoj situaciji i zapisniku o primopredaji radova završeni u roku u vrijednosti 593.634,65 kn što je za 3,8% više od ugovorenog.

8.2.2. Predujmovi za materijalnu imovinu

Na koncu 1998. predujmovi dani za nabavu materijalne imovine iskazani su u iznosu 1.776.549,63 kn, a na koncu 1999. u iznosu 2.488.664,47 kn.

Od iskazanih predujmova na dan 31. prosinca 1999. na predujam dan inozemnom dobavljaču 1993. odnosi se 164.760,07 kn.

Predujam inozemnom dobavljaču dan je u iznosu 911.000,- DEM za nabavu opreme. Inozemni dobavljač je kao posrednik uplatio sredstva drugim dobavljačima od kojih je djelomično primljena ugovorena oprema. Vrijednost neisporučene opreme iznosi 273.204,- DEM.

Za opremu u vrijednosti 164.760,07 kn (41.000,- DEM) postoje jamstva da će biti isporučena nakon završetka sudskog postupka koji je pokrenut 1995.

Sudski postupak pokrenut je za neopravdani iznos od 232.204,- DEM što je evidentirano u iznosu 709.488,52 kn. Tijekom 1999. Za navedeni iznos izvršen je otpis nerealiziranog predujma u navedenom iznosu.

Predujmovi dani prije više od godinu dana raznim dobavljačima iskazani su u iznosu 208.485,82 kn.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi razloge nerealiziranja predujmova danih prije više od godinu dana, povrat neopravdano zadržanih predujmova, ugovaranje plaćanja obveza dobavljačima nakon isporuke opreme ili obavljenih radova te plaćanje predujmom u izuzetnim slučajevima uz pribavljanje instrumenata osiguranja povrata.

8.2.3. Materijalna imovina u pripremi

Vrijednost materijalne imovine u pripremi na dan 31. prosinca 1998. iskazana je u iznosu 83.308.727,82 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 83.585.910,34 kn, a odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 73.822.844,67 kn i opreme u iznosu 9.763.065,67 kn.

Knjigovodstveno stanje materijalne imovine u pripremi usklađeno je s popisnim stanjem.

Vrijednost građevinskih objekata u pripremi na dan 31. prosinca 1999. iskazana je u iznosu od 73.822.844,67 kn, od čega se na izgradnju I etape zgrade Veliki studiji HRT odnosi 69.696.332,20 kn i na ostale građevinske objekte 4.126.512,47 kn.

- Ostali građevinski objekti

Na ostalim građevinskim objektima u pripremi evidentirani su: izgradnja 28 pretvaračkih objekata u vrijednosti 3.360.531,47 kn, antenski stupovi, pretvarači, kućice za pretvarače, strujni vodovi i prilazni putovi ukupne vrijednosti 765.981,20 kn (jedinične cijene od 50,00 kn do 100.869,20 kn).

Izgradnja 28 pretvaračkih objekata na dan 31. prosinca 1999. iskazana je u iznosu 3.360.531,47 kn, a odnosi se na izgradnju u 1999.

Postupak javnog nadmetanja za izvođenje radova izgradnje 28 pretvaračkih stupova provedeno je u listopadu 1998. Odabran je ponuditelj koji je ponudio najnižu cijenu 2.877.111,25 kn. S odbranim ponuditeljem je nakon dodatnih pregovaranja u travnju 1999. (pet mjeseci nakon provedenog javnog nadmetanja) zaključen ugovor o izvođenju radova za izgradnju 29 pretvaračkih stupova u vrijednosti 3.294.638,70 kn. Broj i lokacije izvođenja radova su izmjenjene u odnosu na tražene javnim nadmetanjem.

Pregovaranje s ponuditeljem nakon odabira najpovoljnije ponude, zaključivanje ugovora pet mjeseci nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i ugovaranje radova različitih od traženih ponudom nije u skladu s odredbama članaka 35. i 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova po kojima se ugovor potpisuje najkasnije u roku od 30 dana od završetka postupka nabave, a ugovor mora biti u skladu s prihvaćenom ponudom.

Državni ured za reviziju nalaže zaključiti ugovor o nabavi u roku 30 dana nakon provedenog postupka nabave u skladu s prihvaćenom ponudom.

Ugovorom je utvrđeno da izvoditelj ispostavlja mjesečne privremene situacije i okončanu situaciju na temelju čega naručitelj plaća radove, a utvrđena je dinamika plaćanja u razdoblju od lipnja do prosinca 1999. Izvoditelj je ispostavio račune prema utvrđenoj dinamici plaćanja u ugovorenoj vrijednosti 3.294.638,70 kn iz kojih nije vidljivo jesu li obavljeni radovi u ugovorenoj vrsti i količini. Privremene obračunske situacije nisu ispostavljane.

Za dodatne radove zaključen je u rujnu 1999. dodatak ugovoru, a vrijednost dodatnih radova iznosi 611.685,00 kn. Za dodatne radove u veljači 2000. ispostavljen je račun na iznos ugovorenih dodatnih radova.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost izvedenih radova, razloge zakašnjenja završetka radova te obračunati i naplatiti ugovorenu kaznu za nepravodobni završetak radova.

- Oprema u pripremi

Oprema u pripremi evidentirana je na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 9.763.065,67 kn. U vrijednosti opreme iskazana je oprema nabavljena 1997. i ranijih godina u iznosu 2.548.068,17 kn.

Vrijednost informatičke opreme evidentirana kao oprema u pripremi iznosi 306.049,09 kn od čega vrijednost opreme nabavljene 1997. i ranijih godina iznosi 121.601,25 kn.

Državni ured za reviziju nalaže aktiviranje opreme koja neopravdano stoji u pripremi te nabavljati opremu koja je stvarno neophodna.

Ujedno je mišljenja da nije primjereno i gospodarski opravdano opremu u velikoj količini i vrijednosti držati u pripremi duže vrijeme, jer će zbog tehničke zastarjelosti koja prati ovu vrstu opreme postati neuporabljiva. Nalaže se imenovati povjerenstvo koje će ispitati korisnost i uporabljivost navedene opreme u pripremi starije od godinu dana, utvrditi razloge zadržavanja opreme u pripremi i dati prijedloge za otpis opreme koja nema uporabnu vrijednost zbog tehničke zastarjelosti.

8.3. Dugotrajna financijska imovina

Dugotrajna financijska imovina na dan 31. prosinca 1998. iskazana je u iznosu 62.136.225,42 kn, a sastoji se od ulaganja u vrijednosne papire, dane kredite, depozite i kaucije i drugih dugoročnih ulaganja.

Na dan 31. prosinca 1999. dugotrajna financijska imovina iskazana je u iznosu 64.125.008,94 kn, što je za 3,2% više u odnosu na 1998.

U tablici broj 8. daje se pregled stanja i strukture dugotrajne financijske imovine na dan 31. prosinca 1998. i na dan 31. prosinca 1999.

Tablica broj 8

STRUKTURA DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE
NA DAN 31. PROSINCA 1998. I 31. PROSINCA 1999.

u kn

Red. broj	Opis	Stanje na dan 31. prosinca 1998.	%	Stanje na dan 31. prosinca 1999.	%	Indeks (5/3) x100
1	2	3	4	5	6	7
1.	Udjeli u povezanim društvima	1.774.316,41	2,9	1.080.933,33	1,7	60,9
2.	Ulaganja u vrijednosne papire	13.440.900,38	21,6	7.956.600,40	12,4	59,2
2.1.	ulaganja u dionice	880.561,38	1,4	586.085,21	0,9	66,5
2.2.	ulaganja u obveznice RH	12.560.339,00	20,2	7.370.515,19	11,5	58,7
3.	Dani krediti, depoziti i jamčevine	42.246.383,63	68,0	50.179.706,51	78,3	118,8
31	zajmovi za prodane stanove sa stanarskim pravom	22.091.106,16	35,6	22.589.144,36	35,2	102,3
3.2.	stambeni zajmovi - po odluci uprave	20.150.774,88	32,4	20.596.547,60	32,1	102,2
3.3.	ostali zajmovi	4.502,59	0	18.722,20	0	4,2
3.4.	depoziti	-	-	5.909.141,17	9,3	-
3.5.	jamčevine	-	-	1.066.151,18	1,7	-
4.	Ostala dugoročna ulaganja	4.674.625,00	7,5	4.907.768,75	7,6	105,0
Ukupno		62.136.225,42		64.125.008,99		103,2

8.3.1. Udjeli u povezanim društvima

Udjeli u povezanim društvima iskazan je u bilanci na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 1.774.316,41 kn, a na 31. prosinca 1999. u iznosu 1.080.933,33 kn ili za 39,1% manje u odnosu na 1998.

Prema iskazanom stanju u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 1999. HRT ima udjele u tri društva u ukupnom iznosu 1.080.933,33 kn, od kojih je iznos od 995.667,78 kn udjel u trgovačkom društvu koje je u 100%-nom vlasništvu HRT, iznos od 12.500,00 kn udjel u trgovačkom društvu koje je u 25%-nom vlasništvu HRT a iznos od 72.765,55 kn udjel u trgovačkom društvu koje je u 49%-nom vlasništvu HRT.

HRT nije sudjelovala u radu skupština trgovačkih društava u kojima nema pretežit utjecaj.

Državni ured za reviziju nalaže sudjelovanje u radu skupština društva u kojima ima udjele u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

- Odnosi s društvom u 100%-nom vlasništvu

Navedeno trgovačko društvo u 100%-om je vlasništvu osnovano je odukom Uprave HRT u lipnju 1997. Temeljni kapital društva iznosi 191.600,00 kn a unesen je dijelom uplatom gotovine u iznosu 150.000,00 kn, a dijelom u dugotrajnoj imovini u iznosu 41.600,00 kn.

Društvu je kod osnivanja odobreno korištenje poslovnog prostora u vlasništvu HRT (50 m²), preuzimaje djelatnika koji su do tada obavljali poslove društva i preuzimanje općih akata. Prema objašnjenju društvo je poslovni prostor HRT napustilo u srpnju 1997. o čemu nema pisanog dokumenta.

U poslovnim knjigama evidentiran je udjel u novoosnovanom društvu u iznosu 995.667,78 kn. Iznos od 804.067,78 kn pogrešno je iskazan kao ulaganje, jer se odnosi na vrijednost trgovačke robe ustupljene društvu za daljnju prodaju.

Vrijednost udjela u poslovnim knjigama nije usklađena s vrijednosti udjela iskazanoj u knjizi udjela trgovačkog društva.

Navedene nepravilnosti uočene su i revizijom poslovanja za 1997.

Nalaže se za isporučenu trgovačku robu ispostaviti račun te iskazati prihod umjesto udjela u povezanom društvu budući da vrijednost trgovačke robe nije uključena u vrijednost temeljnog kapitala.

Prema odluci Uprave trebalo je nakon upisa u sudski registar s trgovačkim društvom zaključiti ugovor kojim će se regulirati vođenje poslovnih knjiga, preuzimanje robe na skladištu, a do zaključenja ugovora društvu je odobreno pravo promotivnog emitiranja u programima HRT bez naknade.

Društvo je upisano u sudski registar i započelo s radom početkom rujna 1997., a do svibnja 2000. nije zaključen ugovor o međusobnim odnosima.

Prema odluci skupštine društva iz studenoga 1998. određeno je da predsjednik Uprave trgovačkog društva i član Uprave HRT preispitaju odluku Uprave HRT o osnivanju navedenog društva, što nije učinjeno.

Imenovani su trebali u skladu s procjenom o najracionalnijem rješenju poslovnog odnosa dati odgovarajući prijedlog izmjene odluke o osnivanju, odnosno prijedlog trajne programske suradnje i ugovora o poslovnoj suradnji u svezi reklamiranja i prezentiranja proizvoda trgovačkog društva, što nije učinjeno.

Djelatnici HRT i dalje obavljaju stručne poslove za navedeno društvo.

Tijekom 1997. za potrebe društva emitirano je promotivnog programa u iznosu 1.511.400,00 kn, tijekom 1998. u iznosu 1.866.600,00 kn, što je HRT obračunao.

Do konca 1999. prema poslovnim knjigama HRT, trgovačko društvo nije podmirilo dug od 2.942.148,67 kn, a i dalje mu je tijekom 1999. emitirano promotivnog programa u iznosu 1.306.075,00 kn što nije obračunano.

Koncem 1999. trgovačko društvo je iskazalo u financijskim izvješćima gubitak u iznosu 1.485.206,51 kn.

Državni ured za reviziju nalaže preispitivanje poslovnih odnosa s trgovačkim društvom u 100%-nom vlasništvu, kako je to bilo i određeno odlukom Uprave, i u skladu s utvrđenim interesima HRT riješiti pitanje daljnjeg poslovanja i suradnje s trgovačkim društvom.

Navedeno društvo je zasebna pravna osoba i poslovni odnosi trebaju se ugovorno utvrditi na komercijalnim osnovama, stoga se nalaže zaključivanje ugovora za stručne poslove, te obračun emitiranog promotivnog programa.

HRT je kao osnivač društva s direktorom društva zaključio u 1997. ugovor o radu. Ugovorom je određeno da plaću i sva prava i obveze iz radnog odnosa direktor društva ostvaruje u društvu. Odredbom članka 4. navedenog ugovora određeno je da u slučaju kada ga razriješi osnivač direktor društva ima pravo na otpremninu u visini od 12 mjesečnih plaća utvrđenih kod zaključenja ovog ugovora u neto iznosu od 11.300,00 kn.

Nakon dvije godine provedene na radu direktoru društva isplaćena je u rujnu 1999. otpremnina radi razrješenja, iako je razrješen na osobni zahtjev. Isplata je izvršena s računa HRT u bruto iznosu 350.854,01 kn. Rashod je evidentiran u poslovnim knjigama društva, dok potaživanje za sredstva iz kojih je isplaćena otpremnina nije evidentirano u poslovnim knjigama HRT.

U vrijeme obavljanja revizije nije ostvaren povrat isplaćenih sredstava s računa HRT na ime otpremnine.

Državni ured za reviziju nalaže zatražiti povrat isplaćenih sredstava na ime otpremnine.

Budući da je direktor društva razrješen na osobni zahtjev, Državni ured za reviziju je mišljenja da nije bilo osnove isplatiti mu otpremninu.

- Odnosi s društvom u 49%-nom vlasništvu

U poslovnim knjigama koncem 1999. iskazan je iznos od 72.765,55 kn na ime udjela u trgovačkom društvu u 49%-nom vlasništvu.

Prema odluci Uprave iz kolovoza 1996. odlučeno je da se osniva trgovačko društvo u kojem je 49% udjel HRT, a 51% udjel trgovačkog društva.

U veljači 1999. Uprava je donijela odluku o prodaji dijela udjela od 25% koje ima HRT u navedenom društvu trećoj pravnoj osobi. Udjel je prodan za iznos od 49.000,- DEM, što nije podmireno.

HRT je prema navedenoj odluci ostao udjel u navedenom društvu od 24%, ali nije evidentirano smanjene vrijednosti udjela u poslovnim knjigama za prodani dio.

Ugovorom iz kolovoza 1996. HRT i trgovačko društvo utvrdili su međusobna prava i obveze u svezi s uslugama koje će pružati trgovačko društvo u okviru svoje djelatnosti - telekomunikacije, proizvodnja programa - na području Federacije Bosne i Hercegovine, a za potrebe produkcije i programa HRT.

Utvrđeno je da će se financiranje, odnosno plaćanje naknada za izvršene usluge obavljati mjesečno.

Na temelju mjesečno ispostavljenih računa društvu je obračunano tijekom 1998. ukupno 731.380,00 kn a u 1999. iznos od 1.034.664,00 kn. Navedeni troškovi iskazani su u okviru naknada za licence stranog programa.

Ugovoreno je mjesečno plaćanje na temelju specifikacije usluga i obračuna. Primjerice obračunani troškovi za srpanj 1998. u iznosu 197.694,50 kn odnose se na troškove osoblja, honorara, zakupnina, telefonske troškove i održavanje, za šest jedinica. Uz dio računa navedeni su iznosi po pojedinim skupinama troškova. Uz račune nisu priloženi obračuni niti vjerodostojni računi za pravdanje navedenih troškova. Za srpanj 1998. potrebna sredstva za osobne dohotke i honorare iskazana su u iznosu 35.000,00 kn, a popis zaposlenika i osoba na koje se odnose honorari nije priložen. Za isti mjesec su isplaćeni i autorski honorari putem naloga za doznaku u inozemstvo za potrebe jedne od jedinica u iznosu 7.732,80 kn. Posljednji račun trgovačko društvo je ispostavilo za prosinac 1999.

Državni ured za reviziju nalaže kod ugovaranja plaćanja na temelju ostvarenih troškova odobravati isplate na temelju priloženih originalnih računa i obračuna.

HRT je izgradila sustav odašiljača za odašiljanje tri televizijska programa HRT na većem dijelu teritorija Federacije BiH.

Na koncu 1999. ukupna vrijednost materijalne imovne za prijam programa HRT na području Federacije BiH je u knjigovodstvenim evidencijama iskazana u iznosu 6.417.243,46 kn, ispravak vrijednosti imovne je 1.724.878,05 kn i sadašnja vrijednost iznosi 4.692.365,41 kn.

Tijekom 1998. i 1999. ukupno ulaganje HRT iznosi 1.843.250,64 kn.

Prema dokumentaciji HRT tijekom 1999. zbog problema s autorskim pravima odašiljanje je svedeno na reemitiranje prvog programa HTV, te na reemitiranje drugog programa HTV s dijeljenjem mreže s drugim programom.

Nezavisna komisija za medije u BiH (IMC) je sredinom studenoga 1999. zabranila odašiljanje programa koje je obustavljeno početkom 2000.

Od listopada 1999. HRT je počela odašiljati navedeni program za iseljništvo posredstvom satelita za što se mjesečno izdvaja 29 062,- EUR, odnosno 232.496,00 kn, a do travnja 2000. utrošeno je cca 1.565.473,00 kn.

Prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HRT od studenoga 1998. određeno je da je HRT dužna proizvoditi i emitirati program namijenjen informiranju pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske.

Prema odredbama članka 6. stavka 4. Zakona o HRT navedeno je trebalo urediti ugovorom o međusobnim pravima i obvezama zaključenim s Vladom Republike Hrvatske, no navedeni ugovor nije zaključen niti do svibnja 2000.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za ugovorno uređivanje međusobnih prava i obveza u svezi s proizvodnjom i emitiranjem programa namijenjenog informiranju pripadnika hrvatskoga naroda izvan domovine, u skladu sa zakonskim odredbama, te rješavanje pitanja daljnjeg načina odašiljanja programa za pripadnike hrvatskog naroda izvan domovine, daljnjeg financiranja navedenog programa, kao i pitanje daljnjeg vlasništva nad odašiljačkom opremom u Federaciji BiH.

8.3.2. Ulaganje u vrijednosne papire

Ulaganja u vrijednosne papire na dan 31. prosinca 1998. iskazana su u iznosu 13.440.900,38 kn, a na isti dan 1999. u iznosu od 7.956.600,40 kn, što je za 40,8% manje u odnosu na 1998.

Ulaganja u vrijednosne papire obuhvaćaju ulaganja u dionice banaka, trgovačkog društva, te ulaganja u obveznice.

Ulaganja u dionice na dan 31. prosinca 1998. iznose 880.561,38 kn, a na isti dan 1999. iznose 586.085,21 kn, što je u odnosu na 1998. manje za 33,4%.

Ulaganja u dionice koncem 1999. odnose se na 225 dionica trgovačkog društva dobivenih od Fonda za privatizaciju umjesto naplate potraživanja u vrijednosti 88.339,94 kn i ukupno 1899 dionice tri poslovne banke ukupne vrijednosti 497.745,37 kn.

Podaci su usklađeni s izvadcima iz knjiga dionica. Dionice se vode po nominalnoj vrijednosti. Na smanjenje ulaganja u 1999. u odnosu na prošlu godinu utjecalo je smanjenje nominalne vrijednosti dionica na temelju odluke skupštine banke o zamjeni dionica iz siječnja 1998.

Tijekom 1998. naplaćena je dividenda za dionice u ukupnom iznosu 26.079,58 kn.

Tijekom 1999. naplaćena je dividenda u iznosu 18.085,31 kn od jedne poslovne banke, druga je iskazala gubitak za 1999. pa nije ostvareno pravo na dividendu, dok je na skupštini treće banke odlučeno da se dobit ne raspoređuje dioničarima.

Trgovačko društvo nije isplatilo dividendu, a ona iznosi ukupno 181,65 kn.

Ulaganja u obveznice Republike Hrvatske iskazana su na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 12.560.339,00 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 7.370.515,19 kn, što je 41,3% manje u odnosu na 1998.

Obveznice Republike Hrvatske stečene su na temelju prodaje i naplate stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a prema odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, mogu biti ostvarene otplatom stanova starom deviznom štednjom i konvertibilnom valutom.

Koncem 1998. obveznice Republike Hrvatske ostvarene otplatom stanova starom štednjom iskazane su u iznosu 4.784.368,44 kn, a koncem 1999. u iznosu 2.158.691,28 kn.

Na iskazano smanjenje vrijednosti obveznica RH najvećim dijelom utjecao je raspored pripadajućeg dijela obveznica Republike Hrvatske proračunu i općinama prema izmjeni Zakona o prodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Obveznice ostvarene prodajom stanova starom deviznom štednjom evidentirane su na računima kod 15 poslovnih banaka.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se obveznice otplaćuju u 20 polugodišnjih anuiteta, počevši od 1. srpnja 1995., što znači da je do konca 1999. trebalo biti naplaćeno 10 polugodišnjih anuiteta.

Dospjela potraživanja koncem 1999. iznose 117.607,43 DEM ili 461.752,06 kn prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke. Poduzimaju se mjere naplate dospjelih anuiteta obveznica dostavljanjem zahtjeva za isplatu bankama.

Ulaganja u obveznice Republike Hrvatske ostvarene otplatom stanova konvertibilnom valutom iskazana su koncem 1998. u iznosu 7.775.970,56 kn, a koncem 1999. u iznosu 5.221.823,91 kn. Obveznice se nalaze na računu kod Ministarstva financija, a servis tih poslova obavlja poslovna banka i evidencije su usklađene.

Na iskazano smanjenje vrijednosti navedenih obveznica tijekom 1999. utjecalo je ispravljanje pogrešnih evidentiranja poslovnih promjena u ranijim razdobljima.

8.3.3. Dani dugoročni zajmovi, depoziti i jamčevine

Dugoročni zajmovi, depoziti i jamčevine iskazani su na dan 31. prosinca 1998. u ukupnom iznosu 42.246.383,63 kn, a na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 50.179.706,51 kn što je za 18,8% više u odnosu na 1998.

Na povećanje u 1999. najvećim dijelom utjecali su iskazani depoziti u iznosu 5.909.141,17 kn dani na rok od 15 godina na temelju ugovora o odobravanju stambenih zajmova zaposlenicima, kao i dane jamčevine za osiguranje plaćanja u iznosu 1.066.151,18 kn.

Dani dugoročni zajmovi odnose se na potraživanje za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo i potraživanja za odobrene stambene zajmove

U okviru danih dugoročnih zajmova, depozita i jamčevina na dan 31. prosinca 1998. iskazani su dani zajmovi u iznosu 42.246.383,63 kn, od kojih se na zajmove za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo odnosi 22.091.106,16 kn i stambene zajmove djelatnicima po odluci Uprave 20.155.277,47 kn.

Na dan 31. prosinca 1999. iskazani su dani zajmovi u iznosu 43.204.414,16 kn, od kojih se na zajmove za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo odnosi 22.589.144,36 kn i stambene zajmove djelatnicima po odluci Uprave 20.615.269,80 kn.

Do 31. prosinca 1999. prodano je ukupno 652 stana na kojima je postojalo stanarsko pravo, od toga na obročnu otplatu 372.

Ugovorom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo utvrđena je vrijednost stanova i mjesečni anuitet u DEM.

U poslovnim knjigama potraživanja su evidentirana po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke i obavljena je revalorizacija potraživanja za prodane stanove

Dugoročne obveze na temelju prodajne vrijednosti stanova na dan 31. prosinca 1999. iskazane su u iznosu 14.682.943,84 kn. Odnose se na obveze prema državnom proračunu na temelju prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Dospjele, a nepodmirene obveze do konca 1999. iznosile su 898.688,59 kn kn.

Državni ured za reviziju nalaže uplatiti u državni proračun pripadajući dio sredstava po uplaćenim sredstvima od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

- Na dan 31. prosinca 1998. iskazana su potraživanja za stambene zajmove po odluci Uprave u iznosu 20.155.277,47 kn.

Na isti dan 1999. navedena potraživanja iskazana su u iznosu 20.615.269,80 kn, a odnose se na potraživanja od 122 djelatnika na temelju zaključenih 133 ugovora kojima su odobreni zajmovi po kadrovskom ili socijalnom kriteriju u rasponu od 3.400,- do 120.000,- DEM, u ranijim godinama.

U 1998. na temelju ranije odobrenih zajmova djelatnicima je za rješavanje stambenih potreba isplaćeno 228.593,12 DEM, dok u 1999. nisu odobreni zajmovi.

Tijekom 1998. isplaćena su ukupno 3 zajma, u pojedinačnom iznosu kunske protuvrijednosti od 28.593,12 DEM do 120.000,- DEM. Ugovorena je kamata u visini od 5% godišnje i rok otplate do 30 godina.

Iako je prema Pravilniku o rješavanju stambenih potreba iz listopada 1994. određeno da se zajmovi odobravaju uz kamatnu stopu koja ne može biti manja od 2%, utvrđeno je da su u ranijim godinama 4 zajma dana s kamatom od 1%.

U zaključenim ugovorima iznos zajma iskazan je u kunama i u DEM prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke. Korisnik otplaćuje zajam u jednakim mjesečnim anuitetima, prema listama obračuna koje su sastavni dio ugovora. Krediti se otplaćuju prema elementima iz ugovora.

Na razliku kamata između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima na stambene zajmove i kredite djelatnicima nije obračunan ni plaćen porez na dohodak i prirez u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.

Državni ured za reviziju nalaže pridržavanje odredbi općih akata i obračunati i platiti porez na dohodak, doprinose i prirez na razliku između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima na stambene zajmove i kredite.

- Odobreni stambeni krediti iz sredstava poslovne banke

Prema odluci Uprave iz srpnja 1997. ugovoreno je s poslovnom bankom kreditiranje djelatnika u svrhu rješavanja njihovih stambenih potreba. S poslovnom bankom zaključen je ugovor uz sljedeće uvjete:

- na temelju odluke Uprave, banka odobava kredit djelatnicima uz valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu (5% u vrijeme zaključenja ugovora),
- kao osiguranje povrata sredstava HRT oročava na 15 godina depozit u visini 10,0% odobrenih kredita i to beskamatno,
- banka mjesečno obračunava naknadu, obračunanu u visini razlike između kamatne stope utvrđene Odlukom o kamatnim stopama na odobrene kredite građanima i kamatne stope na odobrene kredite djelatnicima,
- visinu pojedinog kredita utvrđuje Uprava.

Prema Izvješću o dodjeli stambenih kredita djelatnicima, ukupno je odobreno 357 kredita u iznosu kunske protuvrijednosti 16.701.700,- DEM, u 1997. od toga 12.941.700,- DEM stručnim kadrovima, a 3.760.000,- DEM za socijalne slučajeve prema prijedlogu Službe socijalne skrbi. Pojedinačna visina kredita iznosi od 10.000,- DEM do 120.000,- DEM.

Uprava je u lipnju 1998. na temelju očitovanja djelatnika koji su odustali od realizacije odobrenog stambenog kredita u 1997. donijela odluku o odobravanju stambenih kredita za 72 djelatnika u ukupnom iznosu 3.097.000,- DEM.

Svi zaposlenici kojima je odobren stambeni kredit dužni su najprije zaključiti ugovor o kreditu s HRT.

Utvrđeno je da su kredite dobile i 4 osobe koje nisu bile u radnom odnosu u HRT u ukupnom iznosu 348.849,92 DEM. Općim aktima HRT nije predviđeno rješavanje stambenih potreba vanjskim suradnicima.

Ugovorom se djelatnici HRT kojima je odobren kredit obvezuju ostati u radnom odnosu 5 odnosno 10 godina, ovisno o visini kredita. Za vanjske suradnike nisu ugovorene slične obvezujuće odredbe.

Državni ured za reviziju nalaže odobravanje stambenih kredita u skladu s odredbama općih akata.

U 1998. poslovna banka je isplatila kredite u iznosu kunske protuvrijednosti 8.026.330,83 DEM, a tijekom 1999. u iznosu kunske protuvrijednosti 712.499,99 DEM.

Poslovna banka ukupno je isplatila kredite u iznosu kunske protuvrijednosti 16.020.704,89 DEM za 354 djelatnika HRT.

HRT se na ime naknade za obavljanje usluga kreditiranja njegovih djelatnika obvezala platiti banci naknadu po svakom iskorištenom kreditu koja se obračunava mjesečno u visini razlike između kamatne stope koja se utvrđuje Odlukom o kamatnim stopama banke za komercijalne kredite i odobrene kamate.

Tijekom 1998. banka je obračunala na ime navedene naknade 939.235,15 kn, a tijekom 1999. ukupno 1.138.991,06 kn.

U skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit i Pravilnika o porezu na dobit, uvećana je porezna osnovica poreza na dobit za razliku između kamatne stope odobrene po povoljnijim uvjetima na stambene zajmove i kamatne stope koju daje poslovna banka na oročene štedne uloge.

Na razliku kamata između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima na stambene i kredite djelatnicima nije obračunan ni plaćen porez na dohodak i prirez u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati i platiti porez na dohodak i prirez na razliku između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima na stambene zajmove i kredite.

Ugovoreno je da naknadu za obradu kreditnog zahtjeva - 5 promila od iznosa traženog kredita, minimalno 150 kuna, umjesto djelatnika banci plaća HRT:

Državni ured za reviziju je mišljenja da su djelatnici sami trebali uplaćivati naknadu za obradu kredita banci.

Na temelju ugovora o odobravanju stambenih kredita djelatnicima HRT je oročavala beskamatne depozite u visini 10% od iskorištenih kredita.

Na dan 31. prosinca 1999. iskazani su dani depoziti u iznosu 5.909.141,17 kn. Depoziti se oročavaju na 15 godina. Iznos uplaćenih sredstava je usklađen sa stanjem kod banke.

U razdoblju od 23. listopada 1997. do 3. studenoga 1999. dano je 1.633.785,67 DEM depozita, od kojih prvi dospjeva 23. listopada 2012., a zadnji 3. studenoga 2014. godine. Navedena sredstva iskazana su koncem godine u poslovnim knjigama u iznosu 5.909.141,17 kn.

Sredstva depozita koriste se kao instrument osiguranja povrata kredita nakon što banka poduzme redovne mjere naplate kredita: pošalje opomenu korisniku kredita, jamcima, opomenu pred utuženje, preda sudu anuitetske tužbe i preda sudu hipotekarnu tužbu. Banka je ovlaštena namiriti svoju tražbinu po pojedinom kreditu, naplatom iz ukupnog iznosa depozita po svim kreditima, a nakon što naplati dugovanje iz depozita ugovoreno je da ustupa potraživanje HRT.

Državni ured za reviziju je mišljenja da banci nije trebalo odobriti pravo namirenja tražbina po osnovi kredita iz sredstava depozita koje je HRT uplatio za djelatnike, i omogućiti joj prijenos potraživanja od djelatnika na HRT, s obzirom da je davala kredite djelatnicima HRT pod istim uvjetima kao i drugima jer joj je plaćana razlika kamata do visine kamata koju inače daje drugima.

Tečajne razlike na navedena sredstva u 1999. nisu obračunane, a iznosile bi 505.452,63 kn.

Državni ured za reviziju nalaže na sredstva depozita obračunati tečajne razlike

Koncem 1998. zaključen je na temelju odluke direktora ugovor o kupnji stana površine 38,03 m² u vrijednosti 247.101,48 kn. Kupnja stana nije planirana. U 1999. HRT je platio porez na promet nekretnina.

U ožujku 2000. navedeni stan je prodan zaposleniku HRT. Ugovorena vrijednost stana iznosi 262.760,75 kn što je 6.909,30 kn po m². Kupac je u ožujku 2000. platio stan u ugovorenom iznosu, nakon čega je HRT izmirio svoju obvezu prema prodavatelju. Kupac je izvršio uplatu stana nakon što mu je na temelju odluke direktora HRT odobren kredit od poslovne banke.

Navedeni poslovi oko kupnje i prodaje stana te odobrenja kredita provedeni su odlukom direktora bez odluke Uprave, što nije u skladu s odredbama pravilnika o rješavanju stambenih pitanja.

Državni ured za reviziju nalaže stambene potrebe djelatnika rješavati u skladu s odredbama pravilnika o rješavanju stambenih pitanja na temelju odluke Uprave i na temelju plana.

8.3.4. Ostala dugoročna ulaganja

Ostala dugoročna ulaganja na dan 31. prosinca 1998. iskazana su u iznosu 4.674.625,00 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 4.907.768,75 kn, što je u odnosu na 1998. više za 5,0%.

Navedeno se odnosi na ulaganje nastalo 1993. na temelju suinvestitorskog ugovora o zajedničkom financiranju i izgradnji stambeno poslovnih objekata u Zagrebu na lokaciji Ilica - Cankareva između HRT i građevinskog poduzeća.

U 1993. zaključen je ugovor o zajedničkoj suradnji na izgradnji poslovno stambenog objekta. Ugovoreno je da HRT kao suinvestitorski udjel unosi nekretnine (zemljište) u iznosu kunske protuvrijednosti 2.250.000,- DEM i potraživanje od Grada Zagreba u iznosu kunske protuvrijednosti 2.197.328,- DEM. Potraživanjem od Grada Zagreba trebala se platiti građevinska dozvola i priprema zemljišta. Udjel drugog suinvestitora sastoji se od vrijednosti tehničke dokumentacije, građevinskih radova i stručnog nadzora, te iznosa drugih troškova do uključivo zemljišno - knjižnog prijenosa stambenog odnosno poslovnog prostora na imena kupaca. Radovi trebaju započeti odmah po dobivanju građevinske dozvole, a objekt biti dovršen u roku od 16 mjeseci od izdavanja građevinske dozvole.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je ulaganje HRT obavljeno prema ugovoru. Početkom 1994. suinvestitor je uplatio HRT iznos od kunske protuvrijednosti 1.000.000,- DEM.

U prosincu 1995. suinvestitor ustupa ugovorena prava i obveze novom suinvestitoru u vrijednosti 3.447.328,- DEM.

Ugovorom zaključenim u prosincu 1996. između investitora (HRT) i novog suinvestitora utvrđena su međusobna prava i obveze o nastavku gradnje. Smanjuje se ulaganje investitora za vrijednost pripreme zemljišta i građevinsku dozvolu u iznosu kunske protuvrijednosti 2.197.328,- DEM, budući je tim sredstvima financirana građevinska dozvola i priprema zemljišta Velikog studija HRT.

Zbog navedenog je udjel u zajedničkom ulaganju iskazan u iznosu kunske protuvrijednosti 1.250.000,- DEM a koje će se isplatiti u stanovima na objektu na navedenoj lokaciji. i to 4 stana ukupne površine 446,34 po 2.800,-DEM.

Prema dopisu građevinskog poduzeća iz svibnja 2000. potvrđuje se da su za HRT rezervirana 4 stana, zgrada je završena i čeka se tehnički pregled

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi namjenu stanova stečenih zajedničkim ulaganjem.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je pri ugovaranju suinvestitorskog odnosa trebalo u skladu s načelom dobrog gospodarstvenika ugovoriti udio u dobiti, dok je pri ugovaranju isplate suinvestitorskog udjela u stanovima trebalo ugovoriti rok isporuke stanova, kao i penale za kašnjenje.

9. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I KRATKOROČNE OBVEZE

9.1. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja na dan 31. prosinca 1998. iznosila su 151.500.802,38 kn, a 31. prosinca 1999. iznosila su 194.677.358,59 kn, što je za 43.176.556,21 kn ili 28,5% više.

Kratkoročna potraživanja u 1998. u iznosu 151.500.802,38 kn odnose se na potraživanja od kupaca 139.875.743,69 kn, od države po osnovi više plaćenog poreza iz dobiti 248.197,83 kn, od zaposlenih 396.568,93 kn i na ostala potraživanja 10.980.291,93 kn.

Potraživanja od kupaca u iznosu 139.875.743,69 kn odnose se na potraživanja za promotivne usluge 65.570.046,85 kn, za pretplatu 60.815.503,65 kn, za prodanu dugorajnu imovinu 7.717.592,73 kn i ostala potraživanja 5.772.600,46 kn.

Kratkoročna potraživanja u 1999. u iznosu 194.677.358,59 kn odnose se na potraživanja od kupaca 190.337.859,52 kn, od države po osnovi više plaćenog poreza iz dobiti 248.197,83 kn, od zaposlenih 1.233.574,46 kn i na ostala potraživanja 2.857.726,78 kn.

Potraživanja od kupaca u iznosu 190.337.859,52 kn odnose se na potraživanja za promotivne usluge 97.729.770,55 kn, za pretplatu 66.655.773,82 kn, za prodanu dugorajnu imovinu 6.780.887,72 kn i ostala potraživanja 19.171.427,43 kn.

9.1.1. Potraživanja od zaposlenih

Potraživanja od zaposlenih na dan 31. prosinca 1998. iskazana su u iznosu 396.568,93 kn od čega se na potraživanja za dane predujmove zaposlenicima odnosi 388.880,61 kn.

Potraživanja od zaposlenih na koncu 1999. iznose 1.233.574,46 kn, a sastoje se od potraživanja za predujmove za službena putovanja u iznosu 1.067.529,77 kn i potraživanja za dane predujmove zaposlenicima u iznosu 166.044,69 kn.

Predujmovi zaposlenicima tijekom 1998. odobreni su u ukupnom iznosu 4.417.167,69 kn, od čega je vraćeno 4.028.287,08 kn.

U 1999. odobreno je 2.040.206,04 kn, a vraćeno je 1.874.161,35 kn.

Predujmovi su u većem broju slučajeva isplaćivani zaposlenicima kao kratkoročne pozajmice do isplate plaće zaposlenicima. Također su isplaćivani predujmovi u iznosima znatno većim od visine plaće.

Isplate zaposlenicima obavljane su na temelju odluka rukovoditelja računovodstvene i financijske službe, nije donijet opći akt kojim bi se utvrdila ovlast, uvjeti i iznosi odobrenja.

Prema obrazloženju, iako nije donijet poseban opći akt o takvom obliku pomoći zaposlenicima, isplate zaposlenicima odobravane su najviše u visini očekivane sljedeće plaće.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi rok i ostale uvjete pod kojima će zaposlenici dobivena sredstva vratiti, te navedeno sa zaposlenicima utvrditi u pisanom obliku.

Nalaže se isplaćivanje sredstava pomoći zaposlenicima samo u skladu s odredbama općih aktata i donijetim odlukama odgovarajućih tijela.

9.2. Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze na dan 31. prosinca 1998. iznosile su 261.313.474,09 kn, a 31. prosinca 1999. iznosile su 294.320.251,85 kn, što je za 33.006.777,76 kn ili 12,6% više.

Katkoročne obveze u 1998. u iznosu 261.313.474,09 kn odnose se na obveze prema povezanim poduzećima 279.403,71 kn, kreditnim institucijama 8.291.037,74 kn, kupcima za primljene predugmove 28.604.901,68 kn, dobavljačima 107.448.121,12 kn, zaposlenima 14.239.914,72 kn, državi i drugim institucijama za poreze i doprinose 77.184.145,72 kn te na ostale obveze 25.265.949,40 kn.

U okviru obveza prema državi iskazane su obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu 52.569.510,50 kn.

Kratkoročne obveze u 1999. u iznosu 294.320.251,85 kn odnose se na obveze prema povezanim poduzećima 272.748,16 kn, kreditnim institucijama 45.353.387,47 kn, kupcima za primljene predugmove 54.069.212,05 kn, dobavljačima 119.545.940,37 kn, zaposlenima 14.870.495,84 kn, državi i drugim institucijama za poreze i doprinose 38.367.185,78 kn te na ostale obveze 21.841.282,18 kn.

U odnosu na kratkoročna potraživanja iskazane kratkoročne obveze veće su za 72,5% u 1998. i 51,2% u 1999.

U okviru obveza prema državi iskazane su obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu 18.459.533,12 kn.

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama za 1999. kratkoročne obveze nastale u 1999. iskazane manje za 32.608.006,19 kn. Navedenim su i rashodi poslovanja manje iskazani u 1999.

Navedene obveze nastale su u 1999. a iskazane su u poslovnim knjigama za 2000.

Državni ured za reviziju nalaže radi realnog iskazivanja rezultata poslovanja i stanja kratkoročnih obveza iskazivati obveze i rashode u godini njihovog nastanka.

9.2.1. Obveze za kratkoročne kredite

Obveze za kratkoročne kredite iskazane su na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 8.291.037,74 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 45.353.387,47 kn ili 447% više.

Iskazane obveze na koncu 1998. odnose se na kratkoročni bankovni kredit i dvije kratkoročne financijske pozajmnice.

Bankovni kredit odobren je u iznosu 6.000.000,00 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 13,5% po principu tekućeg računa, koji je dodacima ugovoru prolongiran. Kredit je vraćen u siječnju 1999.

Kratkoročne financijske pozajmice odnose se na dvije pozajmice za obrtna sredstva u iznosu po 5.000.000,00 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu od 15% do 17%, a koje su dodacima ugovora prolongirane.

U vrijeme podizanja kratkoročnih pozajmica kamatna stopa na Tržištu novca je bila niža. Prva pozajmica vraćena je tijekom 1998., a druga u veljači 2000.

Obveze na dan 31. prosinca 1999. odnose se na kratkoročne bankovne kredite u iznosu 28.702.314,07 kn i kratkoročne financijske pozajmice u iznosu 16.651.073,40 kn.

Obveze za kratkoročne kredite u 1999. odnose se na tri kredita od poslovnih banaka. Od jedne poslovne banke dobiven je kredit po principu tekućeg računa u iznosu 6.000.000,00 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 13,5% koji je dodacima ugovora prolongiran i kredit u iznosu 8.020.000,- DEM na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 14,5% koji je također dodacima ugovora prolongiran. Kredit od druge poslovne banke odobren je u iznosu 7.000.000,00 kn po principu tekućeg računa uz prosječnu kamatnu stopu na Tržištu novca u trenutku korištenja.

Tijekom 1999. korištene su i tri financijske pozajmice od osiguravajućeg društva, dvije u iznosu po 5.000.000,00 kn i jedna u iznosu 5.878.172,10 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 15%, koje su također dodacima ugovora prolongirane.

Financijske pozajmice korištene su paralelno uz korištenje kratkoročnih kredita tijekom cijele 1999. Pozajmice su korištene od osiguravajućeg društva jer je bio iskorišten dozvoljeni limit zaduženja kod poslovne banke. U vrijeme podizanja kratkoročnih pozajmica kamatna stopa na Tržištu novca bila je niža.

Kamate na kratkoročna sredstva poslovne banke u 1998. iznosile su 147.717,89 kn, a na sredstva osiguravajućeg društva iznosile su 830.310,12 kn što ukupno iznosi 978.028,01 kn. U 1999. kamate na kratkoročna sredstva poslovne banke iznosile su 1.539.846,06 kn, a na sredstva osiguravajućeg društva iznosile su 4.290.808,14 kn, što ukupno iznosi 5830.654,20 kn ili 496,2% više nego u predhodnoj godini

Poslovnoj banci je u 1999. plaćena i zatezna kamata u iznosu 427.579,72 kn. Osim redovnih i zateznih kamata poslovnoj banci je plaćena i naknada za svaki prolongat kredita što je evidentirano u okviru bankarskih usluga pa je u 1998. plaćena naknada u iznosu 144.000,00 kn i u 1999. u iznosu 771.357,38 kn ili 435,7% više, a što je dodatno poskupilo troškove korištenja kratkoročnih kreditnih sredstava.

HRT je za odvijanje tekućeg poslovanja posebice tijekom 1999. koristila kratkoročne kredite i pozajmice za održanje tekuće likvidnosti.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti program mjera za smanjenje troškova i povećanje prihoda, odnosno provesti mjere racionalizacije troškova kako se ne bi morali kontinuirano koristiti kratkoročni krediti i pozajmice za održanje tekuće likvidnosti, a na koje se plaća visoka kamata.

9.2.2. Obveze za porez na dodanu vrijednost

Obveze za porez na dodanu vrijednost na dan 31. prosinca 1998. iznosile su 52.569.510,50 kn, a koncem 1999. iznosile su 18.459.533,12 kn.

Sukladno Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost, ustrojene su porezne i knjigovodstvene evidencije za obračunavanje i plaćanje poreza na dodanu vrijednost.

Porezne evidencije ustrojene su na temelju knjige ulaznih i izlaznih računa.

Računalnim programom usklađeno je istodobno evidentiranje poreza i predporeza u poreznim i računovodstvenim evidencijama, odnosno računima glavne knjige.

Stanje neplaćene obveze poreza na dodanu vrijednost na dan 31. prosinca 1998. iznosilo je 52.569.510,50 kn.

Ukupna obveza za porez na dodanu vrijednost za obračunsko razdoblje siječanj - prosinac 1999. sa stanjem na dan 31. prosinca 1999. iznosila je 114.382.022,62 kn.

Mjenicama Ministarstva financija, izdanim 24. rujna 1999. s dospijecom na dan 12. siječnja 2000. i 7. veljače 2000. u ukupnom iznosu 148.492.000,00 kn podmirena je obveza za porez na dodanu vrijednost iz 1998. u iznosu 52.569.510,50 kn i dio utvrđene porezne obveze za 1999. u iznosu 95.922.489,50 kn. Stanje nepodmirenih obveza na dan 31. prosinca 1999. iznosilo je 18.459.533,12 kn.

10. OBVEZE ZA DUGOROČNE KREDITE

Obveze za dugoročne kredite iskazane su na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 88.159.071,94 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 69.483.797,94 kn ili 21,2% manje. Obveze se odnose na primljene dugoročne kredite u inozemstvu i zemlji odobrene i korištene za nabavu opreme.

Obveze za dugoročne inozemne kredite iskazane su na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 21.356.487,80 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 14.284.798,87 kn ili 33,1% manje.

Navedene obveze odnose se na kredit odobren u 1994. u iznosu 5.600.000,- DEM, s rokom otplate pet godina u pougodišnjim anuitetima i kamatnom stopom 10,5% i kredit odobren u 1998. u iznosu 4.840.000,- DEM s rokom otplate pet godina u pougodišnjim anuitetima i kamatnom stopom 6,5%.

Kredit odobren u 1994. u iznosu 5.600.000,- DEM otplaćen je u 1999.

Obveze za dugoročne kredite u zemlji na dan 31. prosinaca 1998. iznosile su 66.802.584,14 kn, a na isti dan 1999. iznosile su 55.198.999,07 kn ili 17,4% manje. Navedene obveze odnose se na kredit odobren u 1996. u iznosu 7.160.000,- DEM, s rokom otplate tri godine u polugodišnjim anuitetima i kamatnom stopom 9,5%, kredit iz 1997. u iznosu 2.000.000,- DEM s rokom otplate četiri godine u polugodišnjim anuitetima, jednom godinom grace perioda i kamatnom stopom 9%, kredit iz 1998. u iznosu 11.000.000,- DEM s rokom otplate tri godina u polugodišnjim anuitetima, jednom godinom grace perioda i kamatnom stopom 7,5%.

U okviru obveza po dugoročnim kreditima sadržane su i obveze za reprogramirane kredite iz 1984., 1985. i 1988. koje su na dan 31. prosinac 1999. iznosile 1.465.811,94 kn.

Kamate na dugoročne kredite u 1998. iznosile su 8.344.031,43 kn, a u 1999. iznosile su 8.227.525,64 kn. U 1999. plaćene su i zatezne kamate na dugoročne kredite u iznosu 108.560,61 kn.

Smanjenje obveza po dugoročnim kreditima u 1999. u odnosu na 1998. praćeno je povećanjem obveza po kratkoročnim kreditima u 1999. za 447%.

Dugoročni krediti se otplaćuju pravodobno osim u dijelu otplate koja se odnosila na kredit odobren u 1996. u iznosu 7.160.000,- DEM, za što je plaćena zatezna kamata.

11. KRATKOTRAJNA MATERIJALNA I FINANCIJSKA IMOVINA

11.1. Kratkotrajna materijalna imovina

Na dan 31. prosinca 1998. vrijednost kratkotrajne materijalne imovine iskazana je u iznosu 46.441.506,75 kn, a sastoji se od:

- zaliha materijala i sitnog inventara	41.040.934,23 kn,
- predujmova	4.822.818,06 kn,
- trgovačke robe	577.754,46 kn.

Na dan 31. prosinca 1999. vrijednost kratkotrajne materijalne imovine iskazana je u iznosu 50.622.923,07 kn, što je za 9% više u odnosu na prethodnu godinu. Sastoji se od:

- zaliha materijala i sitnog inventara	41.122.148,04 kn,
- predujmova	9.411.228,55 kn,
- trgovačke robe	89.546,48 kn.

11.1.1. Zalihe materijala i sitnog inventara

Računovodstvenim politikama propisano je iskazivanje zaliha sirovina, materijala, sitnog inventara, zaštitne i radne odjeće i autoguma u poslovnim knjigama po stvarnim troškovima nabave, a vrijednost utrošenih zaliha po metodi prosječno ponderiranih cijena što je i primjenjivano u 1998. i 1999.

Zalihe materijala i sitnog inventara na dan 31. prosinca 1998. iznosile su 41.040.934,23 kn, a na koncu 1999. iznosile su 41.122.148,04 kn.

U tablici broj 9 daje se pregled zaliha materijala i sitnog inventara na početku i na koncu 1998. i 1999. te indeksi i vrijednosti nabave u 1998. i 1999.

Tablica broj 9

PREGLED ZALIHA I NABAVE MATERIJALA I SITNOG INVENTARA

u kn

Red. broj	Opis	Stanje 1.1.1998.	Nabava u 1998.	Stanje 31.12.1998.	% kol.5/kol.4	Nabava u 1999.	Stanje 31.12.1999.	% kol.8/kol.7
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Zalihe materijala	32.836.165,76	43.699.647,42	35.534.182,20	81.3	31.414.571,77	34.790.652,77	110.7
2.	Gorivo (nafta i lož ulje)	2.391.856,66	1.448.885,41	2.029.413,75	140.1	1.582.439,03	1.879.754,15	118.8
3.	Sitan inventar	2.079.726,48	2.813.903,64	1.761.042,95	62.6	1.697.419,93	1.940.677,52	114.3
4.	Zaštitna odjeća	349.759,32	110.144,93	240.907,64	218.7	170.443,38	235.370,67	138.1
5.	Radna odjeća	509.734,58	256.312,01	368.531,48	143.8	430.443,81	463.005,82	107.6
6.	Garderoba scenska	5.791.059,57	2.344.278,61	785.172,25	33.5	1.379.073,43	1.434.652,49	104.0
7.	Garderoba spikerska	326.078,87	1.175.108,98	286.224,46	24.4	1.127.871,63	264.517,76	23.5
8.	Ostalo	1.277.469,25	793.306,34	35.459,50	4.5	1.131.184,20	113.516,86	10.0
	Ukupno	45.561.850,49	52.641.587,34	41.040.934,23	78.0	38.933.447,18	41.122.148,04	105.6

Zalihe materijala na dan 31. prosinca 1999. iznosile su 41.122.148,04 kn i gotovo su jednake u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 41.040.934,23 kn.

Iz navedenoga pregleda je vidljivo da vrijednost zaliha koncem 1998. iznosi 78% vrijednosti nabave tijekom godine, a na koncu 1999. vrijednost zaliha veća je za 5,6% od vrijednosti nabave tijekom godine.

Vrijednost zaliha na koncu 1999. veća je od ukupne nabave materijala i sitnog inventara što ukazuje na neracionalno gospodarenje financijskim sredstvima jer su u zalihama zamrznuta znatna financijska sredstva. Primjerice, nabava materijala u 1999. je za 3.376.081,00 kn ili 9,7% manja od vrijednosti zaliha materijala na koncu 1999.

Zalihe goriva za agregate smještene na dvadesetjednom (21) pretvaračkom objektu na dan 31. prosinca 1999. iznose od 2 000 do 112 596 litara. Zalihe su znatno veće od ukupne nabave i potrošnje tijekom 1998. i 1999.

Za pretvaračke objekte nisu utvrđeni normativi potroška niti minimalne količine zaliha goriva, već se početkom zime pune do instaliranih kapaciteta.

Pojedine vrste zaliha tijekom 1998. i 1999. nisu imale izlaza, a imale su ulaz odnosno povećavano je stanje zaliha iako nije bilo izlaza.

Skladišta su ustrojena po organizacijskim jedinicama i nisu povezana računalima tako da postoji mogućnost nabave materijala koji je na zalihama u drugom skladištu.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost zaliha starijih od godinu dana, rashodovati neuporabljive zalihe i materijal koji je tehnološki zastario, pravilnikom utvrditi normative i minimalne zalihe goriva na pretvaračkim objektima.

Isto tako, predlaže se ustrojavanje evidencije zaliha na razini HRT kako bi se racionalizirala nabava.

Državni ured za reviziju nalaže problematici zaliha (načinu evidentiranja, popisu, normativima i nabavi) posvetiti dužnu pozornost, a sve u svrhu racionalizacije nabave materijala i sitnog inventara.

U 1998. nabavljeno je kratkotrajne materijalne imovine u iznosu 52.641.587,34 kn, a u 1999. u iznosu 38.933.447,18 kn što je za 26% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Politika nabave materijala u društvu nije jedinstvena, a godišnji planovi nabave se ne sastavljaju.

Potkraj 1997. provedeni su postupci javnog nadmetanja za nabavu drvenih poluproizvoda, baterija i elektromaterijala u 1998. Nakon odabira ponuditelja povjerenstvo je uputilo prijedlog upravi za zaključivanje ugovora. U 1998. postupak je obustavljen, a ugovori s odabranim dobavljačima nisu zaključeni.

Nabava se obavljala od ponuditelja odabranih u postupku javnog nadmetanja ali i drugih dobavljača na temelju ispostavljenih narudžbenica. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova, po kojima se nabava procijenjene vrijednosti veće od 400.000,00 kn obavlja provođenjem postupaka javnog nadmetanja i zaključivanja ugovora o nabavi s odabranim ponuditeljima.

U 1999. provedeni su postupci javnog nadmetanja za nabavu beskonačnih obrazaca, baterija, elektromaterijala i rezane građe. S odabranim ponuditeljima koji su ponudili najnižu cijenu zaključeno je osam ugovora o nabavi, a ukupno ugovorena vrijednost iznosi 5.081.974,38 kn.

Javno nadmetanje za nabavu pričuvnih dijelova za automobile i auto guma provedeno je u 1998. dok se nabava u 1999. obavljala od dobavljača odabranih u prethodnoj godini ali i drugih.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se isti materijal često nabavlja od više dobavljača po različitim cijenama, a kriterij za izbor dobavljača bila je mogućnost plaćanja putem prijeboja ili cesije.

Državni ured za reviziju nalaže postupak nabave materijala i pričuvnih dijelova provoditi u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Postupak nabave fono građe koncem 1998. obavljen je nakon provedenog postupka javnog nadmetanja u kojem su sudjelovala dva ponuditelja. Na prijedlog povjerenstva prihvaćena je skuplja ponuda u vrijednosti 200.090,50 DEM (jeftinija je iznosila 154.959,20 DEM). Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju. S odabranim ponuditeljem nije zaključen ugovor već je isporuka obavljena po uvjetima iz ponude.

Nabava video vrpce u 1998. i 1999. obavljana je od dobavljača koji je u postupku javnog nadmetanja početkom 1998. ponudio najnižu cijenu. Isti dobavljač je koncem 1998., na temelju odobrenja Ministarstva financija odabran za isporuku video vrpce u 1999. Isporuka je obavljena u skladu s ponudama.

Nabava i plaćanje opreme obavljalo se na temelju ponude bez zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljem što nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova po kojima se nakon završetka postupka nabave u roku najkasnije 30 dana zaključuje ugovor o nabavi u skladu s prihvaćenom ponudom.

Državni ured za reviziju nalaže postupak javnog nadmetanja provoditi uz sudjelovanje namanje tri ponuditelja, a nakon provedenog postupka i odabira ponuditelja zaključiti ugovor o nabavi u skladu sa zakonskim propisima.

Nabava sitnog inventara u 1998. iskazana je u iznosu 2.813.903,64 kn, a u 1999. u iznosu 1.697.419,93 kn, što je manje za 1.116.483,71 kn ili 39,7%.

Zalihe sitnog inventara evidentirane su po nabavnoj vrijednosti. Utvrđeno je da se kao sitan inventar evidentiraju i sredstva čija je vrijednost u trenutku nabave veća od 1.000,00 kn i rok uporabe duži od godinu dana.

U skladu s odredbama Pravilnika o amortizaciji, sredstva čija je nabavna vrijednost u trenutku nabave veća od 1.000,00 kn i vijek uporabe duži od godinu dana potrebno je razvrstati u dugotrajnu imovinu i amortizirati u procijenjenom vijeku trajanja.

Navedena nepravilnost utvrđena je i revizijom poslovanja za prethodnu godinu.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu Pravilnika o amortizaciji pri razvrstavanju sredstava u dugotrajnu odnosno kratkotrajnu imovinu.

Vrijednost nabave spikerske garderobe u 1998. iskazana je u iznosu 1.175.108,98 kn, a u 1999. u iznosu 1.127.871,63 kn. Vrijednost spikerske gaderobe u uporabi na dan 31. prosinca 1999. iskazana je u iznosu 10.601.450,74 kn. Vrsta, količina i uporaba odjeće, koja se koristi za javne nastupe u televizijskim programima, odnosno emisijama i drugim programskim nastupima utvrđena je Pravilnikom o odjeći djelatnika koji nastupaju u programima Hrvatske radiotelevizije. Navedenim pravilnikom utvrđen je rok trajanja za pojedinu vrstu odjeće, nakon čega se briše iz evidencije. Odjeća se nabavlja na zahtjev odjela Scenografije, a na zahtjev urednika programa uz prethodno odobrenje glavnog urednika. Odjeća se izdaje uz osobno zaduženje. Izbor odjeće i dobavljača obavljaju djelatnici, a pri nabavi su uočene velike razlike u cijeni istovrsne odjeće.

U listopadu 1999. proveden je postupak javnog nadmetanja za odabir ponuditelja za nabavu odjeće za potrebe HRT. S domaćim proizvođačem odjeće koji je ponudio najnižu cijenu zaključen je ugovor o nabavi odjevnih predmeta.

Uočeno je da se i nakon zaključenog ugovora odjeća nabavlja od različitih dobavljača.

Ista nepravilnost utvrđena je i revizijom poslovanja za 1997.

Državni ured za reviziju nalaže nabavljanje odjeće od dobavljača odabranog u postupku javnog nadmetanja.

Isto tako, predlaže se određivanje gornje granice novčanog iznosa za pojedine vrste odjeće.

11.1.2. Predujmovi za kratkotrajnu imovinu

Predujmovi za kratkotrajnu imovinu na dan 31. prosinca 1998. iskazani su u iznosu 4.822.818,06 kn, a odnose se na predujmove:

- za nabavu materijala	751.376,45 kn,
- za prava prikazivanja	4.071.441,61 kn.

Na dan 31. prosinca 1999. predujmovi za kratkotrajnu imovinu iskazani su u iznosu 9.411.228,55 kn i u odnosu prethodnu godinu veći su za 4.588.410,49 kn ili 95,1%, a odnose se na predujmove:

- za nabavu materijala	1.853.218,46 kn,
- za prava prikazivanja	7.558.010,09 kn.

Predujmovi za nabavu materijala u iznosu 454.908,26 kn dani su dobavljačima i nisu opravdani više od godine dana.

Dani su beskametni predujmovi od kojih 454.908,26 kn nije opravdano dok su istodobno korištene kratkoročne pozajmice za financiranje tekuće likvidnosti.

Državni ured za reviziju nalaže plaćanje nabave materijala predujmom u izuzetnim slučajevima, a sve u svrhu racionalnog gospodarenja financijskim sredstvima.

Predujmovi za prava prikazivanja iskazani su na koncu 1999. u iznosu 7.558.010,09 kn, a odnose se na plaćene obveze za buduće rashode.

Državni ured za reviziju nalaže plaćene obveze za buduće rashode evidentirati na računu vremenskih razgraničenja radi realnog i istinitog iskazivanja u financijskim izvještajima.

11.2. Kratkotrajna financijska imovina

Na dan 31. prosinca 1998. kratkotrajna financijska imovina iznosi 7.409.060,69 kn. Odnosi se na čekove u iznosu 846.304,90 kn i dane kredite, depozite i kaucije u iznosu 6.562.755,79 kn.

Na dan 31. prosinca 1999. kratkotrajna financijska imovina iskazana je u iznosu 3.078.726,78 kn, a sastoji se od čekova u iznosu 328.137,04 kn, depozite u iznosu 2.000.000,00 kn i potraživanja za kratkoročne pozajmice u iznosu 750.000,00 kn

Potraživanja za oročene depozite iskazana su u 1999. u okviru dugoročne financijske imovine.

Na temelju ugovora o oročenom depozitu koncem studenoga 1999. oročeno je kod poslovne banke 2.000.000,00 kn na tri mjeseca uz kamatu od 17,5% godišnje.

Potraživanje u iznosu 750.000,00 kn odnosi se na pozajmicu danu u lipnju 1999. pravnoj osobi.

Za pozajmicu nije zaključen ugovor niti su ugovoreni instrumenti osiguranja povrata. Pozajmica je dana beskamatno, za produkciju filma.

Iako je pozajmica trebala biti vraćena u roku od 30 dana, sredstva nisu vraćena niti do dana obavljanja revizije u svibnju 2000.

Prema Uredbi o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravih osoba (Narodne novine 30/99), HRT je mogla odobriti financijski kredit, odnosno zajam drugim pravnim osobama uz uvjet da kamatna stopa nije manja od kamate na Tržištu novca i kratkoročnih vrijednosnica d.d., Zagreb.

Potkraj listopada 1999. po ugovoru o oročenom depozitu oročeno je na mjesec dana 35.000.000,00 kn, uz kamatnu stopu od 17,5% godišnje. Sredstva su vraćena i iskazan je prihod od kamata u iznosu 466.097,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže racionalno i ekonomično gospodarenje novčanim sredstvima. Nije racionalno oročavati vlastita sredstva te davati pozajmice, a istodobno uzimati kredite pod nepovoljnijim uvjetima.

Ujedno nalaže u slučaju davanja pozajmica ugovorom utvrditi visinu, rok vraćanja, instrumente osiguranja povrata, kao i ugovoriti kamate na pozajmljena sredstva u skladu s odredbama Uredbe o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravih osoba.

12. NALAZ

Javno poduzeće HRT pravna je osoba u vlasništvu Republike Hrvatske. Osnovana je i posluje prema Zakonu o HRT, te obavlja: proizvodnju, emitiranje, prijenos i odašiljanje svih vrsta radijskih i televizijskih programa od značenja za Republiku Hrvatsku, poslove izgradnje, razvijanja i održavanja mreže objekata odašiljača i veza za odašiljanje, te prijenos i prijam programa.

Uprava ima predsjednika i četiri člana. Predsjednik Uprave je direktor koji zastupa poduzeće u zemlji i inozemstvu, a imenuje ga i razrješuje Hrvatski državni sabor. Članove Uprave imenuje Nadzorni odbor na prijedlog predsjednika Uprave.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu uređen je unutarnji ustroj koji čine četiri poslovne jedinice: televizija, radio, odašiljači i veze, te zajednički poslovi. Poslovne jedinice sastoje se od nižih organizacijskih oblika: radnih jedinica, odjela, odsjeka i redakcija, službi i pogona. Poslovnim jedinicama rukovode članovi Uprave - pomoćnici direktora zaduženi za određeno područje, koji obavljaju i zadaće rukovoditelja poslovnih jedinica, te kao rukovoditelji poslovnih jedinica za svoj rad izravno odgovaraju direktoru.

Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 1.1. HRT je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i MRS.

Ustrojene su poslovne knjige propisane odredbama Zakona o računovodstvu - dnevnik, glavna knjiga, te pomoćne knjige. Unos podataka obavlja se pomoću računala. Glavna knjiga ustrojena je po organizacijskim jedinicama, što znatno otežava praćenje vremenskog slijeda poslovnih događaja.

Na računima glavne knjige nije izdvojeno početno stanje. U više slučajeva uočeno je da se podaci iz pomoćnih evidencija razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama, zatim da se poslovne promjene evidentiraju sa zakašnjenjem od nekoliko mjeseci, kao i da se iz sadržaja same knjigovodstvene isprave ne može u određenom slučaju zaključiti o kakvoj se poslovnoj promjeni radi. U pojedinim slučajevima uočeno je da su evidentirani podaci bez vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Navedene nepravilnosti utvrđene su i revizijom poslovanja za 1997.

Iz navedenih je razloga smanjen ili onemogućen nadzor nad obavljanjem poslovnih događaja, odnosno otežana je suštinska, matematička i logična provjera nastale poslovne promjene.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, knjigovodstvena isprava je pisani dokaz o nastaloj poslovnoj promjeni i služi kao podloga za unosenje podataka u poslovne knjige i nadzor nad obavljanjem poslovnih događaja.

Uočeno je da u pojedinim slučajevima nema dosljednosti u iskazivanju poslovnih događaja. Isti poslovni događaji evidentiraju se na različitim računima računskog plana, što znatno otežava usporedbu i utječe na pouzdanost podataka. Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u okviru predviđenih računa računskog plana. U analitičkim evidencijama ne poštuje se vremenski slijed poslovnih događaja.

Jedan od značajnijih nedostataka računovodstvene obrade podataka je neažurnost koja je najvećim dijelom posljedica nepravodobnog dostavljanja dokumentacije u računovodstvo, ali i lošeg organiziranja rada na unosu podataka. Evidentiranje stavljanja u uporabu materijalne imovine nije ažurno i utječe na nepravodoban početak obračuna amortizacije, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o amortizaciji. Pojedine procese poslovanja ne prati odgovarajuća informatička podrška što otežava i usporava rad i praćenje poslovnih promjena.

Uočeni nedostaci posljedica su nedovoljne djelotvornosti i učinkovitosti sustava unutarnjih kontrola, što izravno utječe i na pouzdanost podataka iskazanih u financijskim izvještajima.

Računovodstvene politike nisu u potpunosti u skladu s MRS. Računovodstvenom politikom utvrđeno je da se obračunava prihod i za neizvršene usluge, odnosno neisporučenu robu ukoliko je od kupca naplaćen predujam.

Za 1998. i 1999. u zakonskom roku sastavljeni su temeljni financijski izvještaji i to: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku i bilješke uz financijske izvještaje. Sastavljeno je i godišnje izvješće o poslovanju.

U temeljnim financijskim izvještajima za 1998. iskazani su ukupni prihodi u iznosu 874.491.316,13 kn, ukupni rashodi u iznosu 1.024.265.550,22 kn, te gubitak u iznosu 149.774.234,09 kn.

U temeljnim financijskim izvještajima za 1999. iskazani su ukupni prihodi u iznosu 1.042.158.318,88 kn, ukupni rashodi u iznosu 1.037.665.994,78 kn, te dobitak u iznosu 4.492.324,10 kn.

U odnosu na 1998. ukupni prihodi u 1999. veći su za 19,2%, a ukupni rashodi za 1,3%. Na povećanje ukupnih prihoda u 1999. utjecala je dotacija iz državnog proračuna u iznosu 148.492.000,00 kn, bez koje je ukupni prihod u 1999. veći za 2,2% u odnosu na 1998.

Financijski izvještaji za 1999. nisu sastavljeni u skladu s MRS. Ukupni prihodi su uvećani za 80.054.182,78 kn za prihode koji se ne odnose na obračunsko razdoblje već na 2000., a istodobno u ukupnim rashodima nisu iskazani rashodi u iznosu 44.544.335,12 kn koji se odnose na 1999. Na taj način u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu realno iskazani ukupni prihodi, ukupni rashodi kao ni financijski rezultat koji je iskazan veći za 124.598.517,90 kn. Evidentiranje prihoda i rashoda u skladu s MRS, gubitak u poslovanju za 1999. iznosio bi 120.106.193,80 kn.

Internu reviziju obavlja jedan djelatnik, što je nedostavno s obzirom na važnost i opseg poslovnih aktivnosti koje se trebaju ispitivati i nadzirati. Većina poslova interne revizije obavljena je po nalogu direktora.

Popis imovine i obveza propisan je odredbama Zakona o računovodstvu. Odluke o godišnjem popisu i imenovanju povjerenstava za redoviti i kontinuirani popis i stalnog povjerenstva za rashod, donijete su koncem 1998. i 1999.

U svezi popisa imovine i obveza utvrđeno je da su odlukama o godišnjem popisu imenovana povjerenstva za popis u kojima su tri člana imenovana u gotovo svim povjerenstvima, a po svakom članu planirano je više od 428 radnih dana godišnje. Isti su članovi imenovani i u stalno povjerenstvo za rashod. Uzimajući u obzir obujam popisa i značajne vrijednosti s kojima se raspolaže, proizlazi da se popisu ne pridaje dostatna pozornost. Popis materijalne imovine nije obavljen na svim popisnim mjestima, te tako u 1999. popis materijalne imovine nije obavljen na 39,8% popisnih mjesta. Za 1999. nije obavljen popis potraživanja i obveza. O izvještaju o obavljenom popisu za 1999. Uprava nije raspravljala. Pojedine popisne liste nisu potpisane.

Dio ovih nepravilnosti utvrđen je i revizijom poslovanja za 1997.

Iz opisanih nepravilnosti proizlazi da u navedenim slučajevima nije potvrđena usuglašenost popisanog stanja i knjigovodstvenog stanja, odnosno nije osigurana kontrolna funkcija popisa imovine i obveza.

U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu trebalo je popisati svu imovinu i obveze i navesti njihove pojedinačne vrijednosti, a prema stvarnom stanju utvrđenom popisom uskladiti knjigovodstveno iskazana stanja.

Nakon odluke Uprave o rashodu u 1998., prodano je 57 vozila od kojih je 8 starosti manje od pet godina, ponuditelju koji je, na nadmetanju prikupljanjem ponuda s cijenom, ponudio najvišu cijenu. Prodaja ostale rashodovane opreme nije provedena.

Na koncu 1998. novčana sredstva iskazana su u iznosu 7.402.650,04 kn, a na koncu 1999. u iznosu 32.201.940,57 kn. U okviru novčanih sredstava koncem 1999., iskazana su sredstva na prijelaznom računu u iznosu 3.610.041,29 kn, a odnose se na: blokirana sredstva u poslovnoj banci u stečaju 2.722.254,55 kn, dana sredstva poslovnoj banci u iznosu 817.601,74 kn i športskom klubu u iznosu 70.185,00 kn. Kod banke u stečaju, blokirana su i devizna sredstva u protuvrijednosti 624.044,24 kn. Na navedenom prijelaznom računu tijekom 1998. na isti način bile su evidentirane isplate trgovačkim društvima u ukupnom iznosu 2.789.237,63 kn, a koje su tijekom 1999. evidentirane u okviru potraživanja.

Novčana sredstva prenijeta su na račune poslovne banke, trgovačkih društava i športskog kluba virmanskim nalogom. Isplate nisu evidentirane na računima potraživanja, već na prijelaznom računu novčanih sredstava.

U travnju 1999. prijavljena je tražbina u stečajnom postupku za sredstva blokirana u banci u stečaju i kamate. Za potraživanja isplaćenih sredstava trgovačkim društvima, podnijet je prijedlog za ovrhu u veljači 2000. O navedenim isplatama Uprava je na temelju izvješća interne revizije raspravljala na sjednicama u rujnu i studenome 1999.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje podataka u poslovnim knjigama na temelju valjanih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Unos podataka u poslovne knjige potrebno je organizirati i obavljati na način da osigurava zahtjeve kontrole unijetih podataka, ispravnosti unijetih podataka, mogućnost njihove uporabe, te mogućnosti uvida u kronologiju obavljenog unosa poslovnih promjena.

U cilju osiguravanja točnosti, urednosti i pravovaljanosti knjigovodstvenih isprava koje koriste kao podloga donošenju poslovnih odluka, potrebno je internim aktom urediti pitanja u svezi s izdavanjem, kretanjem, kontrolom, odlaganjem i čuvanjem knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga.

Ujedno se nalaže ažurno evidentirati materijalne imovine koja se stavlja u uporabu.

Pojedine procese poslovanja koje ne prati odgovarajuća informatička podrška potrebno je primjerenije podržati.

Nalaže se poboljšanje funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola radi pravodobnog i točnog iskazivanja podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, te davanja točnih informacija poslovodstvu.

Nadalje, nalaže se uskladiti računovodstvene politike s MRS, a financijske izvještaje sastavljati u skladu s računovodstvenim politikama i MRS.

Isto tako nalaže se organizirati internu reviziju u skladu s odredbom općeg akta. Radi ostvarivanja veće efikasnosti i djelotvornosti interne revizije nalaže ekipiranje službe interne revizije, a radi njene nezavisnosti, djelovanje u skladu s donijetim planom i programom rada, kao i ukazanim potrebama.

Nalaže se popisivati svu imovinu, potraživanja i obveze u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Predlaže se donošenje pravilnika o popisu, kojim bi se propisao broj popisnih povjerenstava za redoviti i kontinuirani popis, rokovi, način obavljanja popisa i način usklađivanja stanja sredstava.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je prodaju rashodovanih vozila trebalo obaviti javnim nadmetanjem, a prema odluci Uprave trebalo je provesti postupak prodaje i ostale rashodovane opreme.

Nadalje, nalaže se plaćanja obavljati na temelju potpune, vjerodostojne i ovjerene dokumentacije.

- 1.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će u što kraćem roku osigurati ustrojavanje primjerenog sustava koji će regulirati izdavanje, kretanje, kontrolu, odlagaje i čuvanje knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga, te kontrolu funkcioniranja sustava. Također, ustrojiti će i poboljšati mehanizme unutarnjih kontrola i interne revizije. Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obveza regulirat će nositelje, zadatke i rokove izvršenja popisa, te postupanje po zaključcima komisije za popis. Strategija daljnjeg razvoja informatizacije je u procesu donošenja, te će se po njenom određenju, poduzeti mjere za poboljšanje informatičke podrške. Također je izjavila da će Uprava donijeti odluku koja će regulirati problematiku prodaje rashodovane imovine. U svezi evidentiranja poslovnih događaja na prijelaznim žiro-računima, izjavila je da su poduzete radnje u pogledu njihove naplate i evidentiranja na odgovarajućim računima potraživanja. Prihvatila je nalaz u svezi revizijom utvrđenog gubitka u poslovanju za 1999. u iznosu 120.106.194,00 kn, te izjavila da bi gubitak bio veći za oko 90 milijuna kuna da je provedeno vrijednosno usklađenje svih rizičnih potraživanja od kupaca.*

Emitiranje i proizvodnja programa

- 2.1. Programske obveze HRT utvrđene su odredbama Zakona o HRT, Zakona o telekomunikacijama i Zakona o javnom priopćavanju.

U 1998. emitirano je ukupno 1 105 503 minute televizijskog programa što je za 2,3% više u odnosu na plan, dok je u 1999. emitirano 1 209 590 minuta što je za 192 590 minuta ili 18,9% više u odnosu na plan.

Prosječno dnevno emitiranje TV programa u devet mjeseci 1999. iznosilo je 47 sati, dok je uvođenje sheme 3x24 od listopada 1999. povećalo emitiranje na 80 sati.

U 1999. emitirano je premijerno 55%, reprizno 28,3%, panoramskim kamerama 6,3%, te drugim načinima 10,4% od ukupno emitiranog programa. U odnosu na plan, emitirano je 1,1% više premijernog programa, te 82,5% više repriznog programa. Reprizno emitirani program u 1999. duži je u odnosu na 1998. za 21% ili 59 619 minuta, na što je velikim dijelom utjecala primjena sheme emitiranja 3x24.

Proizvodnim planom predviđena je proizvodnja programa za 1999. od 753 027 minuta, a ostvarena je sa 763 938 minute, ili za 1,4% više od plana. U razdoblju siječanj - rujan 1999. prosječno se dnevno proizvodilo 33 sata programa, dok je primjenom sheme 3x24, prosječna dnevna proizvodnja 40 sati. Primjena navedene sheme uvjetovala je znatna odstupanja od plana, zbog čega su usporedbe plana i ostvarenja proizvodnje nerealne. Realizirane su 54 nove emisije. Zbog novih izvanrednih emisija prema shemi 3x24, od listopada 1999. proizvedeno je 24 916 minuta više programa od planiranog, za što za što je utrošeno 12.763.903,00 kn.

Izvan financijskog plana realizirani su i posebni projekti u iznosu 14.423.382,00 kn. U operativnim evidencijama Produkcije, iskazani su izravni troškovi proizvodnje TV programa za 1999. u iznosu 238.400.447,00 kn i veći su od podataka u poslovnim knjigama koji su iskazani u iznosu 218.836.072,00 kn, jer su operativnim evidencijama obuhvaćeni i troškovi u iznosu 19.564.375,00 kn koji nisu iskazani u poslovnim knjigama.

Najveća razlika odnosi se na troškove proizvodnje u redakciji zabavnog programa gdje su u poslovnim knjigama iskazani izravni troškovi proizvodnje manji za 19% u odnosu na podatke u operativnim evidencijama. Navedene razlike najvećim dijelom posljedica su nepravodobnog dostavljanja dokumentacije u računovodstvo.

U odnosu na ostvarenje proizvodnje u 1998., proizvodnja programa u 1999. veća je za 3,3%, a utrošak sredstava je veći za 38.733.436,00 kn ili 19,4%.

Na navedeni nesrazmjer povećanja proizvodnje i troškova najvećim dijelom utjecala je realizacija posebnih projekata za koje je izvan plana utrošeno 14.423.382,00 kn, te realizacija izvanrednih emisija od kojih je najznačajnija proizvodnja u okviru zabavno-glazbenog programa.

U okviru zabavno-glazbenog programa zabilježeno je najveće odstupanje u odnosu na 1998. jer je proizvedeno 15 102 minute ili 15,9% manje programa, a izravni troškovi proizvodnje veći su za 15.945.698,00 kn ili 50,7%. U zabavno-glazbenom programu značajna su i odstupanja iskazanih troškova proizvodnje po pojedinim emisijama u odnosu na planirane iznose.

Proizvedeno je 13 812 minute ili 17,3% ukupno proizvedenog programa, koji nije planiran, a na proizvodnju je utrošeno 14.411.718,00 kn ili 30,4% ukupno utrošenih sredstava u 1999. I kod drugih redakcija uočena je proizvodnja koja nije planirana.

Nije ustrojeno knjigovodstvo proizvodnje, radi čega nisu realno iskazani troškovi proizvodnje po emisijama. U okviru troškova proizvodnje iskazuju se uglavnom izravni troškovi i samo manji dio neizravnih troškova, a ostatak neizravnih troškova iskazan je na drugim računima u okviru računskog plana i nije raspoređen na nositelje troškova.

U lipnju 1999. Uprava je prihvatila izvješće o poslovanju za prvih pet mjeseci 1999. kojim je utvrđen gubitak od 52 milijuna kuna. Utvrđeno je da je, nakon što se poduzmu mjere racionalizacije u poslovanju, zapošljavanju i kontroli vanjske suradnje, jedini način sustavnog rješenja cjelokupnosti programskih potreba i ostvarenja programskih zadaća, povećanje pretplate od početka 2000.

Prema Izvješću o rezultatima poslovanja za razdoblje od siječnja do rujna 1999., iskazan je gubitak u iznosu 21.504.213,71 kn, iako je u rezultat poslovanja obračunski uvršten razmjerni dio dotacije iz državnog proračuna u iznosu 111,4 milijuna kuna. Unatoč navedenom gubitku, Uprava je zaključila da su poduzete mjere štednje i racionalizacije poslovanja dale značajne rezultate i stvorile uvjete da se emitiranje obavlja na sva tri programa 24 sata dnevno.

Shema emitiranja 3x24 primjenjuje se od 1. listopada 1999. Na sjednici Uprave početkom prosinca 1999., kada je raspravljano o rezultatu poslovanja za razdoblje siječanj - listopad i iskaznom gubitku od 48 milijuna kuna, utvrđeno je da je navedeno bilo i očekivano, s obzirom na povećanje sati emitiranja programa i uvođenje sheme 3x24.

Državni ured za reviziju nalaže pri promjenama shema emitiranja usklađenje financijskog plana s promjenama plana proizvodnje.

Nalaže se realnije planiranje i trošenje sredstava u skladu s usvojenim planom.

Također se nalaže usklađivanje poslovnih knjiga i operativnih evidencija Produkcije programa, te ustrojavanje knjigovodstva proizvodnje, odnosno praćenje svih izravnih i neizravnih troškova po nositeljima troška, te utvrđivanje kriterija za raspored općih troškova proizvodnje.

Državni ured za reviziju je mišljenja da odluka o prihvaćanju sheme emitiranja 3x24 nije imala realnog financijskog temelja iz razloga je u vrijeme donošenja odluke o povećanom emitiranju već iskazan negativan financijski rezultat poslovanja.

2.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će uskladiti operativne evidencije utroška planiranih sredstava s računovodstvenim evidencijama, te osigurati ustrojavanje primjerenog sustava knjigovodstvenog praćenja proizvodnje, s ciljem mogućnosti kontrole realnosti planiranih rashoda i utvrđivanja uzroka odstupanja, te ekonomičnijeg trošenja raspoloživih sredstava. S obzirom da je postupak organiziranja i ustrojavanja knjigovodstvenog praćenja proizvodnje i emitiranja programa vrlo složen proces, za njegovo uvođenje potrebne su značajne pripreme i duže vremensko razdoblje.*

Prihodi

Za 1998. planirani su ukupni prihodi u iznosu 908.640.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 874.491.316,13 kn, što je za 34.148.683,87 kn ili 3,8% manje od plana. Poslovni prihodi čine 97,9% ukupnih prihoda, a iskazani su u iznosu 855.920.798,53 kn, što je za 4,7% manje u odnosu na plan.

Financijski prihodi iskazani su u 1998. u iznosu 9.229.148,34 kn, dok su izvanredni prihodi iskazani u iznosu 9.341.369,26 kn.

Za 1999. ukupni prihodi planirani su u iznosu 1.042.600.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.042.158.318,88 kn, što je za 441.681,12 kn manje od plana.

U odnosu na prethodnu godinu, ukupni prihodi veći su za 167.667.002,75 kn ili 19,2%, na što je najviše utjecala dotacija iz državnog proračuna u iznosu 148.492.000,00 kn, što čini 14,2% ukupno iskazanih prihoda u 1999. Bez navedene dotacije ukupni prihod u 1999. bio bi veći za 2,2% u odnosu na prihode 1998.

Za 1999. poslovni prihodi iskazani su u iznosu 1.034.723.703,43 kn, što je za 0,1% više od plana.

Poslovni prihodi obuhvaćaju prihode od pretplate, prihode od emitiranja promotivnih poruka, te ostale poslovne prihode. U odnosu na 1998. poslovni prihodi veći su za 178.802.904,90 kn ili 20,9%.

U 1999. iskazani su financijski prihodi u iznosu 7.371.765,32 kn, a izvanredni prihodi u iznosu 62.850,13 kn.

U strukturi ukupnih prihoda, najznačajniji udjel imaju prihodi od pretplate. Navedeni prihodi u 1998. iznose 54,7%, odnosno 48,4% u 1999. Prihodi od pretplate u 1999. veći su u odnosu na prethodnu godinu za 5,4%, ali zbog relativno sporijeg rasta u odnosu na druge prihode, udjel u ukupnim prihodima se smanjio za 6,3%. Prihod od emitiranja promotivnih poruka drugi je po veličini s 39,7% udjela u ukupnim prihodima za 1998., odnosno 32,1% u 1999.

Prihodi od pretplate

- 3.1. Za 1998. planirani su prihodi od pretplate u iznosu 544.000.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 478.280.627,86 kn, što je za 12,1% manje u odnosu na plan. Za 1999. prihodi od pretplate planirani su u iznosu 503.900.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 504.341.205,11 kn ili 0,1% više od plana.

Visina mjesečne pretplate po kategorijama pretplatnika utvrđena je u rujnu 1995. i od tada se nije mijenjala. U 1998. početkom primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost prihod od pretplate u 1998. realno je smanjen za 22% iz razloga što je u cijenu pretplate uključen porez na dodanu vrijednost.

Od obračunane pretplate u 1998. naplaćeno je 92,9%, dok je od obračunane pretplate u 1999. naplaćeno 93,5%. Najveći dio naplate pretplate obavlja se putem inkasatora, a manjim dijelom preko tekućih računa i kreditnih kartica. U 1998. i u 1999. obračunane naknade inkasatorima iznose 5,6% ukupno naplaćene pretplate.

Tijekom 1998. i 1999. nije ubirana pretplata na dijelu Republike Hrvatske, koji je ranije bio zahvaćen ratom, a za koji prema ranijoj evidenciji zaduženje iznosi 30.286.499,00 kn. Potrebno je provesti ažuriranje evidencije pretplatnika i poduzeti mjere za naplatu u skladu sa Zakonom o HRT.

Koncem 1998. u poslovnim knjigama iskazana su ukupna potraživanja za nenaplaćenu pretplatu u iznosu 99.633.352,60 kn. Koncem 1999. iskazana su potraživanja za pretplatu u iznosu 144.105.069,14 kn ili za 44,6% više u odnosu na 1998. Od navedenih potraživanja na nenaplaćena potraživanja: iz 1999. odnosi se 38.631.446,37 kn, iz 1998. odnosi se 34.633.072,78 kn, iz 1997. odnosi se 26.354.754,08 kn, iz 1996. odnosi se 18.813.878,83 kn, dok se preostalih 25.671.917,08 kn odnosi na ranije godine.

U 1998. i 1999. na teret rashoda vrijednosno su usklađena potraživanja za pretplatu u iznosu 85.250.552,95 kn. Računovodstvenim politikama nisu detaljnije utvrđeni uvjeti pod kojima se obavlja vrijednosno usklađenje. Od navedenog iznosa utuženo je 6.601.776,45 kn ili 7,7%. Proizlazi da je u 1998. i 1999. izvršeno vrijednosno usklađenje potraživanja na teret rashoda, a da osim opomena nisu poduzete druge mjere za njihovu naplatu.

Tijekom 1999. na utuživanju pretplatnika rade tri djelatnika. U odjelu pretplate zaposleno je 67 djelatnika, a uz njih i 10 stalnih vanjskih suradnika. Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HRT iz studenoga 1998. određeno je da se u slučaju neplaćanja pretplate može nadležnom sudu predložiti ovrha na temelju dospjelog, neplaćenog računa ili izvotka iz poslovnih knjiga.

Dospjeli, neplaćeni račun ili izvadak iz poslovnih knjiga predstavlja vjerodostojnu ispravu u smislu odredbi Ovršnog zakona. Nisu određeni uvjeti pod kojima se neplaćena potraživanja od pretplatnika utužuju. U 1999. utužen je iznos glavnice od 3.743.765,00 kn, od čega se na fizičke osobe odnosi 26,5% i na pravne osobe 73,5%.

Za utuženih 6.601.776,45 kn u 1998. i 1999., plaćeno je ukupno 809.950,00 kn sudskih pristojbi, ili 12,3% utuženog iznosa. Zbog visokih troškova sudskih pristojbi, a malih pojedinačnih iznosa potrebno je ocijeniti opravdanost utuženja dužnika, ali pod točno utvrđenim uvjetima, jer to ne može biti diskreciono pravo. Većina iskazanih potraživanja za pretplatu nije utužena, te su zastarjela prema odredbama Zakona o obveznim odnosima, po kojima potraživanja za uporabu prijavnika zastarjevaju za jednu godinu.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za naplatu pretplate na cjelokupnom području Republike Hrvatske.

U cilju realnijeg iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, potrebno je otpisati potraživanja iz poslovnih knjiga za koja je nastupio rok zastare, jer nema zakonske podloge za njihovo utuženje, te računovodstvenim politikama utvrditi uvjete za vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca. Potrebno je iznaći rješenja za ubrzanje naplate potraživanja od pretplate, te odgovarajuće informatizirati program za ovršni postupak.

Državni ured za reviziju predlaže poticanje plaćanja pretplate putem tekućih računa i kreditnih kartica kao novih načina plaćanja, te ugovoranje naplate s većim poslovnim bankama koje bi putem ugovorenih trajnih naloga s računa građana obavljale naplatu pretplate.

Kako su troškovi poštarine za opomene znatni, potrebno je ocijeniti mogućnost organiziranja dostavljanja opomena dužnicima putem inkasatora koji ionako ubiru pretplatu, a po naplaćenju pojedinačnoj pretplati su u pravilu manje plaćeni od poštanskih troškova po opomeni po kojoj je neizvjesna naplata.

Ujedno se predlaže preispitivanje opravdanosti kontinuiranog zapošljavanja vanjskih suradnika u Odjelu pretplate, a nedostatan broj djelatnika u Odjelu pretplate, riješiti odgovarajućom preraspodjelom u skladu s unutarnjim rezervama.

- 3.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će u računovodstvene politike ugraditi točno utvrđena pravila ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca za potraživanja u zastari i utužena potraživanja. Prihvata prijedlog da je u cilju realnog iskazivanja i vrednovanja potraživanja od kupaca potrebno preispitati realnost naplate, te za nenaplativa potraživanja obaviti vrijednosna usklađenja bez obzira na porezni tretman istih.*

Na temelju dosadašnjih spoznaja, mišljenja je da je provedeni ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca manji od realnog. Da je postupljeno u skladu s načelom opreznosti, iskazana dobit poslovanja bila bi znatno manja, odnosno za 1999. bio bi iskazan gubitak poslovanja. Kad bi se, nalazom utvrđen gubitak poslovanja za 1999. u iznosu 120.106.194,00 kn, uvećao za nenaplativa potraživanja, koja po procjeni iznose oko 90 milijuna kuna, ukupan gubitak iznosio bi oko 210 milijuna kn.

U svezi ažuriranja postojećih podataka o pretplatnicima iz područja Republike Hrvatske koja su obuhvaćena procesom mirne reintegracije, izjavila je da je postupak u tijeku. Postojeći broj pretplatnika povećavat će se u zavisnosti od pokrivenosti područja Republike Hrvatske procesom elektrifikacije. Uvođenje informatičke podrške za ovršne postupke, dio je globalne strategije informatizacije HRT i rješavat će se u okviru odabranih strategija razvoja informatizacije.

Prihodi od prodaje satelitskih kartica

- 4.1. Prihodi od prodaje satelitskih kartica u 1998. iskazani su u iznosu 1.447.942,83 kn, a u 1999. u iznosu 2.269.523,62 kn.

Osim izravne prodaje kartica preko Odjela pretplate, kartice prodaje i Centar koji je na temelju ugovora iz ožujka te dodatka ugovoru iz studenoga 1999., jedini ovlaštenu zastupnik HRT za prodaju digitalnih prijamnih aparata i dekoderskih kartica u svim zemljama Europe.

Na ime troškova prikupljanja uplata po ugovorima o najmu kartica, odobrena je provizija od 110,00 kn bruto po kartici, koja je kasnije povećana 200,00 kn.

Navedenim ugovorom HRT se obvezala dati Centru pozajmicu u iznosu 1.950.000,00 kn do konca 1999., beskamatno, a Centar se obvezao: obavljati poslove davanja u najam kartica za praćenje programa HRT preko satelita u europskim zemljama i izvršiti povrat pozajmice iz dobivenih sredstava od Ministarstva pomorstva, prometa i veza. Nejasna je odredba u ugovoru prema kojoj će Centar financijska sredstva iz Ministarstva, namijenjena za potporu digitalnom satelitskom prijemu za europske zemlje, uplatiti HRT po primitku iz državnog proračuna.

Od travnja do srpnja 1999., Centru je pozajmljeno 1.950.000,00 kn, što nije iskazano kao pozajmica već kao predujam. Sredstva za potporu digitalnom sustavu iz proračuna dobila je HRT u listopadu 1999. u iznosu 3.690.000,00 kn. Dijelom tih sredstava u iznosu 1.950.000,00 kn evidentirano je pravdanje predujma, a razlika u iznosu 1.740.000,00 kn iskazana je kao prihod.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje poslovnih promjena u poslovnim knjigama u skladu s njihovom suštinom kako bi jasno bili vidljivi poslovni odnosi.

Mišljenja je da je prije pozajmljivanja sredstava trebalo zaključiti ugovor u kojem bi se utvrdili svi bitni elementi u svezi osiguranja pozajmljenih sredstava, te ugovoriti kamatu u skladu s odredbama Uredbe o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravnih osoba. Pravna osoba trebala je pozajmicu vratiti.

Nalaže se namjensko trošenje proračunskih sredstava.

- 4.2. *HRT je prihvatila nalaz i obrazložila da je dana pozajmica greškom evidentirana kao dani predujam, dok je primljena potpora iz Ministarstva pomorstva i veza greškom evidentirana kao zatvaranje predujma. Izjavila je da će navedene greške ispraviti.*

Prihodi od emitiranja promotivnih poruka na HTV

- 5.1. Prihodi od emitiranja promotivnih poruka na HTV obračunani su u 1998. u iznosu 328.779.080,22 kn, a u 1999. u iznosu 319.285.254,87 kn.

Cijene emitiranja utvrđene su cjenicima marketinških usluga. Cjenik usvojen u ožujku 1998. primjenjivan je od siječnja 1998., retroaktivno.

Za posebne termine emitiranja vrijedili su određeni rasponi cijena, ali je u cilju smanjenja mogućnosti nejednakog tretiranja kupaca trebalo utvrditi uvjete primjene cijena unutar raspona. Iako je određeno da se cijene emitiranja prije i unutar atraktivnih emisija i projekata određuju posebnim ponudama i cjenicima, nije utvrđeno tko ih odobrava i pod kojim uvjetima. To nije bilo utvrđeno niti za ostale emisije i oblike emitiranja. Prema odredbama cjenika, popuste iznad određenih vrijednosti odobrava direktor.

Revizijom je utvrđeno da su nekim agencijama za oglašavanje i oglašivačima odobravani popusti za predujmljena sredstva u visini do 10%, što je više od utvrđenog odredbama cjenika i općih uvjeta pružanja marketinških usluga (5%). Iako je navedenim općim uvjetima utvrđeno da se u slučaju promjene cijena usluga u tijeku kalendarske godine, plaća naknada po novom cjeniku, koji vrijedi na dan izvršenja usluge, ugovorima je odobravano pravo na obračun po cijenama na dan predujmljivanja, čak i po cjeniku koji je vrijedio prije uplate predujma i ugovaranja. Ugovorima su odobravani popusti veći od utvrđenih oglašivačkih i agencijskih popusta prema ljestvicama iz cjenika. Iako su kao sastavni dio agencijskih ugovora utvrđene liste oglašivača za koje su agencije ugovorile promociju, u većem broju slučajeva liste nisu priložene uz ugovore već su naknadno dostavljane, a u dijelu ispostavljenih računa utvrđeno je da se agencijski popusti odobravaju i oglašivačima koji nisu na agencijskoj listi.

U ugovorima s agencijama za oglašavanje nisu zahtijevana jamstva oglašivača za obveze prema HRT, iako je navedeno omogućeno odredbama cjenika. Time je agencijama omogućeno da zaključuju ugovore o zakupu termina emitiranja unaprijed bez sigurnih jamstava da će i ostvariti ugovorena emitiranja, čime su tijekom godine dobivale veće popuste. Istekom zakupljenog termina nisu napravljeni konačni obračuni emitiranja, niti su obračunani popusti prema stvarno emitiranom vremenu.

Na temelju ugovora o zakupu promotivnog vremena, u prihode za 1999. obračunani su i zakupi promotivnog vremena, iako usluge emitiranja nisu pružene do konca 1999., odnosno obveza emitiranja po ugovorima za zakup termina u 1999. prenijeta je dogovorno u 2000. ili je samim ugovorom utvrđena za 2000. Navedenim je neopravdano priznato u prihode 1999. ukupno 80.054.182,78 kn.

Prema listi emitiranih promotivnih poruka za 1999. po komitentima, emitirano je 18 617 minuta promotivnih poruka, što je za 3 014 minute ili 19,3% više od iskazanog u ostvarenju plana emitiranja za 1999. gdje iznosi 15 603 minute. Proizlazi da u okviru ostvarenja plana emitiranja nije iskazana stvarna minutaža svih emitiranih promotivnih poruka na programima HRT. Osim toga, vrijeme promotivnih poruka emitiranih unutar tri emisije koje se emitiraju pet puta tjedno, nije iskazano u okviru liste promotivnog vremena za pravnu osobu kojoj je navedeno vrijeme ustupljeno. S istom pravnom osobom zaključeni su ugovori kojima se uređuju međusobna prava i obveze pri realizaciji pet emisija. Ugovoreno je da za ostvareno pravo proizvodnje i emitiranja emisija, HRT pravnoj osobi ustupa promotivno vrijeme.

U dvije emisije koje se emitiraju pet puta tjedno ustupljeni su pravnoj osobi znatni termini emitiranja - pet, odnosno šest minuta. Ugovoreno je zajedničko sudjelovanje u prihodu na način da će od naplaćenog prihoda ostvarenog prodajom promotivnog vremena pravna osoba mjesečno doznačiti HRT pripadajućih 40%, odnosno 50% prihoda, te da HRT ima svakodobno pravo uvida u dokumentaciju koja se vodi u svezi realizacije i naplate prihoda.

Nema iskaza emitiranih promotivnih poruka unutar ovih emisija, a prema ugovorenim terminima u 1999. trebalo je emitirati oko 2 826 minute, što čini 18,1% vremena ukupno emitiranih promotivnih poruka, iskazanog u ostvarenju plana emitiranja. Radi mogućnosti kontrole dijela prihoda koji pripada HRT, trebalo je osigurati podatke o vremenu emitiranih promotivnih poruka koje je ustupljeno pravnoj osobi jer je ugovoreno zajedničko sudjelovanje u prihodu od promotivnih poruka.

Proizvodnja druge dvije emisije koje su otkupljene od navedene pravne osobe, nije planirana planom proizvodnje, a tijekom 1999. za proizvodnju navedene dvije emisije iskazani su samo izravni troškovi proizvodnje u iznosu 6.117.718,00 kn.

Za petu emisiju koja je otkupljena od iste pravne osobe, proizvedeno je 41,4% više od planirane minutaže, a za izravne troškove proizvodnje ostvareno je 25,7% više od plana. Niti za ovu emisiju nema podataka o emitiranom promotivnom vremenu unutar emisije koje je ustupljeno. Navedenoj pravnoj osobi ispostavljeni su računi za sudjelovanje u zajedničkom prihodu prema obračunu zajedničkog prihoda ili dopisu koji je sama dostavljala. Većina obračuna nije ovjerena, pa proizlazi da nije izvršena matematička, logička ni suštinska kontrola dostavljenih obračuna. Tijekom 1998. prema obračunima pravne osobe, obračunan je prihod HRT u iznosu 11.482.961,37 kn, a tijekom 1999. u iznosu 6.469.323,98 kn. U 1999. samo su izravni troškovi proizvodnje za navedenih pet emisija iskazani u iznosu 13.074.914,00 kn. U poslovnim knjigama nije osigurano praćenje neizravnih troškova proizvodnje.

Dio emitiranja promotivnih poruka odnosi se na promoviranje humanitarnih akcija i drugih akcija od državnog interesa. Odluka o odobrenju ovakvih emitiranja propisana je kao diskreciono pravo direktora - kao i njegova ovlast da neograničeno odobri emitiranje promotivnih poruka bez naknade unutar slobodnih termina marketinga.

Dio emitiranih usluga s iskaza emitiranja po komitentima, zabilježen je pod oznakom HRT i to 1 147 minute što bi vrijednosno iznosilo 29.837.545,00 kn.

Djelomično se odnose na emitiranja bez naknade, oglašavanja filmova na temelju zaključenih kooprodukcijskih ugovora, promotivne poruke ponude HTV i promotivne poruke u okviru posebnih marketinških paketa.

Navedenim načinom nije osigurano stvarno iskazivanje emitiranih promotivnih poruka po kupcima, a s obzirom na količinu i vrijednost emitiranog vremena, potrebno je preispitati opravdanost navedenih emitiranja te smanjiti emitiranja bez naknade.

Dio termina emitiranja nije obračunan, a ustupljen je najvećim dijelom na temelju ugovora kojima je za pravo ustupanja promotivnog vremena dobiveno pravo prijenosa, emitiranja ili snimanja programa, te na temelju ugovora s pravnim osobama za proizvodnju i distribuciju filmova o kooprodukciji filmova na ime udjela sredstava ili ukoliko je HRT isključivi producent filma. U navedenim slučajevima trebalo je obračunati usluge emitiranja u stvarno izvršenim iznosima radi realnijeg iskazivanja prihoda i troškova.

Dio emitiranih promotivnih poruka ne obračunava se prema važećim cjenicima, već prema ugovorenom postotku od naplaćene prodaje proizvoda koji su promovirani. Proizvodi dvije pravne osobe promovirani su tijekom 1999. u trajanju od 1 973 minute što čini 12,7% ukupnog promotivnog vremena prema izvješću o ostvarenju plana emitiranja.

Prema važećim cjenicima, vrijednost emitiranja iznosila bi ukupno 18.853.200,00 kn. Tijekom 1999. na temelju izvješća o prodaji proizvoda koje su dostavile pravne osobe, HRT je obračunala prihode u iznosu 1.475.154,00 kn iz čega je vidljivo je da ovakav način ugovaranja cijene nije povoljan za HRT već za pravne osobe.

Tijekom 1999. zaključena su tri ugovora za promociju projekta Olimpijske igre 2000., kojima su ustupljeni bez naknade promotivni termini, osim što se prema jednom ugovoru HRT ustupaju umjetnička djela, što nije izvršeno, a ugovor je kasnije raskinut.

Od lipnja do prosinca 1999. emitirane su promotivne poruke u vrijednosti 585.300,00 kn, a utvrđeno je da se ne promovira projekt Olimpijade, već promotivne poruke za proizvode oglašivača koje je ugovorila pravna osoba s kojom su zaključeni ugovori. Troškovi emitiranja nisu obračunani.

Državni ured za reviziju nalaže u cilju pravne sigurnosti i ujednačavanja postupanja prema kupcima kod utvrđivanja posebnih cjenika za određene projekte, kao i kod utvrđivanja cijena promotivnih poruka rasponom cijena, detaljno utvrditi uvjete primjene, te utvrditi obvezu davanja posebnih cjenika na ovjeru, vodeći računa o operativnosti i ažurnosti. Cjenici se trebaju primjenjivati nakon odobrenja.

Također, nalaže se uz ugovore o agencijskom zakupu termina za određeno razdoblje utvrditi listu oglašivača i tražiti jamstva oglašivača za obveze prema HRT.

Nalaže se na koncu ugovorenog razdoblja zakupa termina emitiranja, izvršiti konačni obračun usluga emitiranja i u skladu s konačnim obračunom, priznati cjenikom utvrđene agencijske i oglašivačke popuste.

Pri odobravanju popusta za predujmove nalaže se primjenjivanje postotka utvrđenog važećim cjenikom, a pri ugovaranju uvjeta plaćanja, pridržavanje odredbi Općih uvjeta pružanja marketinških usluga.

Državni ured za reviziju je mišljenja da su cjenicima za sve vrijednosti zakupa promotivnog vremena trebali biti određeni popusti, a ne da je popuste iznad određenih vrijednosti mogao odobriti direktor.

Nalaže se u prihode od emitiranja promotivnih poruka tekuće godine priznavati one iznose za koje je usluga emitiranja izvršena u tekućoj godini, u skladu s MRS.

Nadalje se nalaže ispravno iskazivanje podataka o emitiranom vremenu promotivnih poruka u izvješću o ostvarenju plana emitiranja, utvrđivanje razloga neiskazivanja dijela emitiranih poruka, te osiguravanje podataka o ukupno emitiranim porukama po komitentima za koje je usluga emitiranja izvršena.

Nalaže se uvidom u dokumentaciju pravne osobe, provjeriti ispostavljene obračune, na temelju kojih je obračunan prihod na ime zajedničkog sudjelovanja u prihodu.

Ujedno se nalaže proizvoditi emisije predviđene planom proizvodnje, kao i pridržavanje planiranog obujma vremena proizvodnje i planiranih financijskih sredstava za pojedinu emisiju.

Nalaže se preispitati daljnje poslovanje s pravnom osobom na dosadašnji način, te ocijeniti svrsishodnost korištenja načina plaćanja licenci ustupanjem znatne minutaže promotivnog vremena.

Državni ured za reviziju je mišljenja je da je pravnoj osobi ustupljeno preveliko promotivno vrijeme u dvije emisije koje se emitiraju pet puta tjedno, te predlaže preispitivanje ugovaranja plaćanja prava na realizaciju navedenih emisija ustupanjem promotivnog vremena. Predlaže se ugovorima fiksno odrediti način naplate prava na realizaciju emisija.

Državni ured za reviziju predlaže ograničavanje ovlasti u svezi odobravanja povlaštenih emitiranja i bez naknade. Uvjete i ovlasti navedenih emitiranja treba detaljnije utvrditi radi onemogućavanja različitog pristupa pojedinim slučajevima.

Mišljenja je da su pri ugovoranju oglašavanja TV-prodaje odobreni u dva slučaja neopravdano veliki termini emitiranja koji su nesrazmjerni u odnosu na ostvareni prihod. Naplatu emitiranja promotivnog vremena ne bi trebalo ugovarati u postotku od ostvarene prodaje proizvoda jer tada prihod ovisi o izvještaju kupca, položaju proizvoda na tržištu, a zbog poslovnih odnosa teško ga je kontrolirati.

Državni ured za reviziju je mišljenja da HRT treba, u ostvarivanju svoje funkcije kao javne institucije za proizvodnju, emitiranje, prijenos i odašiljanje programa, pomoći u promoviranju projekta Olimpijade prvenstveno promoviranjem športa, a ne ustupati promotivno vrijeme. Potrebno je preispitati razloge neizvršenja obveze o ustupanju umjetničkih djela.

- 5.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da su u 2000. utvrđene cijene i načini odobravanja popusta novim Cjenikom marketinških usluga i posebnih ponuda koji odobrava Povjerenstvo Vijeća HRT, te da su uvjeti oglašavanja ujednačeni za sve agencije i oglašivače.*

Također je izjavila da će ustrojavanjem i poboljšavanjem mehanizama unutarnjih kontrola, te organiziranjem interne revizije osigurati primjenu MRS i zakona, te se obvezuje u što kraćem roku osigurati ustrojavanje primjerenog sustava knjigovodstvenog praćenja proizvodnje u cilju osiguranja kontrole utrošenog vremena za promotivne poruke po kupcima.

Nadalje, ustrojiti će primjereni sustav knjigovodstvenog praćenja poslova koprodukcije, te preispitati isplativost poslovanja s pravnim osobama po licenciranim emisijama, kao i zajedničkih ulaganja.

Prihodi od najamnina

- 6.1. Prihodi od najamnina iskazani su u 1998. u iznosu 2.833.959,06 kn, a u 1999. u iznosu 12.262.911,49 kn.

Ugovorom iz 1992. s javnim poduzećem za telekomunikacije uređeni su međusobni odnosi, prava i obveze koje proizlaze iz međusobnog najma prostora i objekata zbog smještaja uređaja. Iako je ugovorena naplata mjesečnih najamnina, od listopada 1992. do konca 1999. najamnina nije obračunavana ni naplaćena. Koncem 1999. obračunana je najamnina za iznajmljeni prostor na temelju navedenog ugovora u ukupnom iznosu 8.310.992,90 kn, od kojih se 5.898.331,30 kn odnosi na vrijeme od 1992. do 1998., a 2.412.661,60 kn odnosi se na najam u 1999., za što je povećan prihod u 1999. Obračun nije priložen. Istodobno najamnina za poslovni prostor kojeg HRT unajmljuje po istom ugovoru u iznosu 5.259.629,03 kn nije evidentirana u rashodu.

Ugovoreno je da se osim najamnine međusobno ne plaćaju režijski troškovi, a iz ugovora proizlazi da najmoprimac u prostorima HRT koristi više opreme. Stoga je potrebno preispitati ugovorne odredbe o načinu plaćanja režijskih troškova.

Ugovor o najmu s drugim najmoprimcem koji se primjenjuje od kolovoza 1999., zaključen je na temelju javnog nadmetanja.

Pravna osoba koja je ranije koristila prostor prihvatila je uvjete iz nadmetanja, te su joj dana u najam tri prostora površine 962 m² sa zakupninom u protuvrijednosti 20,- DEM/m² prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke. Prostor je iznajmljen za obavljanje ugostiteljskih usluga za potrebe djelatnika HRT. Ugovoreno je da HRT plaća režijske troškove, osigurava čišćenje prostora koji koriste djelatnici i daje na korištenje postojeća osnovna sredstva i inventar. Zapisnik o primopredaji prostora, opreme i inventara nije sastavljen. Prema ranijim popisnim listama nabavna vrijednost osnovnih sredstava danih na korištenje najmoprimcu iznosi 1.068.336,25 kn. Najamnina je tijekom 1998. obračunana u iznosu 67.157,82 kn, a tijekom 1999. u iznosu 502.129,54 kn. Plaćanje za 1999. u spomenutom iznosu, obavljano je prijebojem s obvezama za ugostiteljske usluge, koje su u 1998. obračunane u iznosu 2.976.539,70 kn, a tijekom 1999. u iznosu 2.317.220,65 kn. Sastavni dio ugovora je cjenik ugostiteljskih usluga koje pruža najmoprimac u kojem su određene maloprodajne cijene s uračunanim porezom na dodanu vrijednost.

Cjenikom je određeno da se na maloprodajne cijene zaračunava 22% poreza na dodanu vrijednost u slučaju virmanskog plaćanja.

Državni ured za reviziju nalaže naplatu najamnina u ugovorenim rokovima.

Mišljenja je da je trebalo ugovoriti režijske troškove, kao da i troškove čišćenja unajmljenog prostora plaća najmoprimac. Ujedno je mišljenja da je neopravdano prihvaćena odredba u cjeniku ugostiteljskog društva prema kojoj se na maloprodajne cijene na ime naknade za virmansko plaćanje ugostiteljskih usluga obračunava dodatna naknada od 22%. Stoga je potrebno poduzeti radnje za promjenu ugovorenog cjenika.

- 6.2. *HRT je prihvatila nalaz, te izjavila da će prihode i rashode vezane uz najam poslovnih prostora iskazivati u skladu s MRS i propisima, te da će dodatno razmotriti financijsku opravdanost zaključenih ugovora o najmu i provesti dodatnu kontrolu poštivanja ugovornih odredbi koje reguliraju cijenu ugostiteljskih usluga.*

Prihodi od prodaje imovine trgovačkom društvu

- 7.1. Prihodi od prodaje imovine u 1998. u iznosu 2.298.445,91 kn, odnose se na prihode od prodaje baze podataka i zalihe "sono" prijarnika trgovačkom društvu koje je u 25%-nom vlasništvu HRT.

HRT ustupa bazu korisnika - pretplatnika "sono" prijarnika uz naknadu od 529.999,- DEM i "sono" prijarnike na skladištu uz naknadu od 124.084,- DEM, ukupno 654.083,- DEM. Prema sporazumu, prodaja cjelokupne zalihe prijarnika ugovorena je u iznosu 124.084,- DEM, što u kunsnoj protuvrijednosti iznosi 436.030,84 kn, a to je za 478.561,95 kn manje od nabavne cijene.

Od obračunanih 2.298.445,91 kn (654.083,- DEM), u 1998. naplaćeno je 1.051.214,80 kn. Za preostalo potraživanje u iznosu 1.247.231,10 kn u veljači 1999. podnijet je prijedlog za ovrhu.

Državni ured za reviziju je mišljenja da nije opravdana prodaja robe po cijeni koja je niža od nabavne cijene, te da je prije ustupanja uređaja i baze podataka, trebalo osigurati naplatu potraživanja.

- 7.2. *HRT je prihvatila nalaz, te obrazložila da razlika između vrijednosti prijarnika na zalihama i prodajne vrijednosti prijarnika, nije nastala zbog prodaje zaliha po cijenama nižim od prodajnih, nego zbog neusklađenog stanja između knjigovodstvenih evidencija i inventurom utvrđenog stanja, kao i neadekvatne primopredaje.*

Rashodi

Za 1998. planirani su ukupni rashodi u iznosu 908.402.000,00 kn. Iskazani su u iznosu 1.024.265.550,22 kn, što je za 115.863.550,22 kn ili 12,8% više od planiranog iznosa.

Za 1999. planirani su ukupni rashodi u iznosu 1.041.394.000,00 kn. Iskazani su u iznosu 1.037.665.994,78 kn, što je za 3.728.005,22 kn ili 0,4% manje od planiranog iznosa.

Najveći udjel u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi i to 98,1% u 1998., odnosno 97,5% u 1999. U 1998. planirani su poslovni rashodi u iznosu 902.482.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.004.507.267,82 kn, što je za 102.025.267,82 kn ili 11,3% više od planiranog iznosa. U 1999. planirani su poslovni rashodi u iznosu 1.025.120.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.011.530.218,15 kn, što je za 13.589.781,85 kn ili 1,3% manje od planiranog iznosa.

Obuhvaćaju troškove osoblja, naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima, troškove zakupnina, troškove ostalih usluga, amortizaciju i vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine, troškove sirovine, materijala i prodane robe, druge naknadno utvrđene rashode iz prethodnih godina, poreze i doprinose koji ne zavise od poslovnog rezultata i ostale troškove poslovanja.

Najznačajniji udjel u strukturi poslovnih rashoda u 1998. imaju rashodi osoblja (25,6%), naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima (22,3%) i zakupnine (10,2%). Navedeni rashodi sudjeluju u poslovnim rashodima s 58,1%.

Najznačajniji udjel u strukturi poslovnih rashoda u 1999. imaju rashodi osoblja (25,8%), naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima (22,2%) i zakupnine (10,7%). Navedeni rashodi sudjeluju u poslovnim rashodima s 58,7%.

Naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima

8.1. Naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima planirane su u 1998. u iznosu 239.411.533,00 kn, a iskazane su u iznosu 230.443.433,92 kn, što je za 8.968.099,08 kn ili 3,7% manje od planiranog iznosa.

Naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima planirane su u 1999. u iznosu 257.058.135,00 kn, a iskazane su u iznosu 224.897.318,19 kn, što je za 32.160.816,81 kn ili 12,5% manje od planiranog iznosa. Ukupne naknade troškova zaposlenima i vanjskim suradnicima manje su u 1999. u odnosu na prethodnu godinu za 5.546.115,73 kn ili 2,4%.

Vrijednosno značajnije naknade odnose se na naknade za: autorske honorare, ugovore o djelu, rad inkasatora, izvođačke honorare, zaštitu izvođačkih prava, zaštitu prava skladatelja, troškove prijevoza na rad i s rada i na službenom putovanju, uporabu vlastitog automobila u službene svrhe, te dnevnice za službena putovanja.

- Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara i usluga po ugovorima o djelu planirane su u 1998. u iznosu 106.745.000,00 kn, a iskazane su u iznosu 103.221.573,02 kn ili 96,7% od planiranog iznosa. Na autorske honorare odnosi se 51.574.778,82 kn, na usluge po ugovorima o djelu 34.655.621,55 kn i na izvođačke honorare 16.991.172,65 kn.

Tijekom 1998. isplaćene su naknade na temelju 45 391 ugovora, od kojih se 34 485 odnosi na autorsku i izvođačku suradnju i 10 906 na ugovore o djelu. Naknade su isplaćene za 8 865 suradnika od čega je 8 701 vanjskih suradnika i 164 zaposlenika HRT.

Prosječno je zaključeno 5 ugovora godišnje po jednom suradniku. Od ukupnog broja suradnika, 3 suradnika ili 0,03% je ostvarilo godišnju bruto naknadu od 200.000,00 kn do 234.825,00 kn, 98 suradnika ili 1,1% od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn i 797 suradnika ili 8,9% od 50.000,00 kn do 100.000,00 kn. Najveći broj suradnika (7 967 ili 89,9%) ostvario je godišnju naknadu manju od 50.000,00 kn.

Naknade troškova autorskih i izvođačkih honorara i usluga po ugovorima o djelu planirane su u 1999. u iznosu 113.984.000,00 kn, a iskazane su u iznosu 104.179.613,65 kn ili 91,4% od planiranog iznosa. Na autorske honorare odnosi se 47.254.835,74 kn, na usluge po ugovorima o djelu 41.060.481,88 kn i na izvođačke honorare 15.864.296,03 kn. Navedene naknade u 1999. veće su za 958.040,63 kn ili 0,8% u odnosu na prethodnu godinu. Tijekom 1999. isplaćene su naknade na temelju 46 368 ugovora od čega se 34 054 odnosi na autorsku i izvođačku suradnju i 12 314 na ugovore o djelu. Naknade su isplaćene za 8 643 suradnika od čega 8 460 vanjskih suradnika i 183 zaposlenika HRT. Prosječno je zaključeno 5 ugovora godišnje po jednom suradniku. Od ukupnog broja suradnika, 8 suradnika ili 0,1% je ostvarilo godišnju bruto naknadu od 200.000,00 kn do 314.536,00 kn, 117 suradnika ili 1,4% od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn, a 908 suradnika ili 10,5% od 50.000,00 kn do 100.000,00 kn. Najveći broj suradnika (7 610 ili 88%) ostvarilo je godišnju naknadu manju od 50.000,00 kn. Dio suradnika radio je u nekoliko redakcija ili programa, pa je imao od 1 do 137 ugovora. Svaka redakcija je obračunavala i ispostavljala nalog za isplatu. Ugovori nisu objedinjavani mjesečno po pojedinom suradniku.

Zaposlenicima su isplaćene naknade na temelju autorskih i izvođačkih ugovora i ugovora o djelu u 1998. u bruto iznosu 1.525.236,35 kn, a u 1999. u bruto iznosu 2.074.549,91 kn ili 36% više. Od ukupnog broja zaposlenika kojima su isplaćeni honorari u 1999., godišnju bruto naknadu od 50.000,00 kn do 133.234,38 kn ostvarilo je 9 zaposlenika, od 25.000,00 kn do 50.000,00 kn 11 zaposlenika, a 163 zaposlenika ostvarilo je naknadu manju od 25.000,00 kn.

Odredbama članaka 27. i 33. Pravilnika o autorskim i izvođačkim pravima iz 1993. zaposlenici ne mogu biti angažirani u svojstvu autora za stvaranje i proizvodnju te kao suradnici u proizvodnji bilo kojeg autorskog djela ili autorskog doprinosa za potrebe programa. Uprava je u 1996. donijela odluku da se zaposlenici mogu angažirati ugovorom za obavljanje poslova za drugu radnu jedinicu samo u slučaju da poslovi nisu u opisu njihova radnog mjesta.

Pravilnikom o autorskim i izvođačkim pravima iz 1993., regulirano je zaključivanje ugovora o autorskim i izvođačkim honorarima. Visina naknade autorima i izvođačima obračunava se kao umnožak broja bodova utvrđenih cjenikom i vrijednosti boda.

Također je predviđena i slobodna pogodba za sve autorske i izvođačke honorare predviđene cjenikom, te za honorare koji nisu predviđeni cjenikom.

U skladu s odlukom o ovlastima za potpisivanje, autorske i izvođačke ugovore te ugovore o djelu prije isplate treba ovjeriti ovlaštenu potpisnik. Član Uprave potpisuje tipske ugovore i ugovore po principu slobodne pogodbe do bruto 25.000,00 kn. Ugovore sa zaposlenicima otpisuje direktor, a odobrenje za zaključivanje ugovora daje član Uprave. Dio ugovora nije ovjeren u skladu s odlukama o ovlastima. Pojedini ugovori nisu ovjereni od člana Uprave, a dio ugovora sa zaposlenicima nije ovjeren od direktora. Na pojedinim ugovorima uz vlastoručan potpis nije navedena funkcija, te ime i prezime potpisnika zbog čega se ne može utvrditi razina potpisivanja. Također, na nekim ugovorima nije naveden datum njihovog zaključivanja.

- Naknade za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe u 1998. iznosile su 3.484.860,73 kn, a u 1999. iznosile su 2.701.404,08 kn ili 22,5% manje.

Korištenje vlastitih automobila u službene svrhe regulirano je Pravilnikom o korištenju motornih vozila u HRT iz 1998. U skladu s odredbom članka 12. navedenog Pravilnika, vlastiti automobili mogu se koristiti za službene svrhe na temelju internog naloga za vožnju i zaključenog ugovora s HRT. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o korištenju vlastitog automobila u službene svrhe. Vlastiti automobili korišteni su na službenom putovanju na temelju odobrenja putem naloga za službeno putovanje.

Za lokalnu vožnju (po gradu) korišteni su vlastiti automobili bez unaprijed ovjerenog internog naloga za vožnju, čime je omogućeno da se automobili koriste neovisno o stanju raspoloživih službenih automobila.

- Naknade za zaštitu izvođačkih prava u 1998. iznosile su 18.568.887,03 kn, a u 1999. iznosile su 15.546.717,10 kn ili 16,3% manje. Naknade za zaštitu prava skladatelja u 1998. iznosile su 18.021.623,08 kn, a u 1999. iznosile su 15.309.901,13 kn ili 15% manje.

Između udruge za zaštitu izvođačkih prava i HRT zaključen je u veljači 1999. ugovor o emitiranju putem radija i televizije snimljenih izvedbi umjetnika izvođača. Za emitiranje snimljenih izvedbi, HRT se obvezala platiti naknadu u paušalnom iznosu u visini od 4,4% mjesečne bruto pretplate za radio i 1,8% mjesečne bruto pretplate za televiziju. Ugovor je zaključen s rokom važenja do potkraj 2004.

S društvom za zaštitu prava skladatelja zaključen je u veljači 1995. dodatak osnovnom ugovoru o emitiranju putem radija i televizije glazbenih i književnih nescenskih djela iz travnja 1992. Navedenim ugovorom utvrđena je naknada za emitiranja putem radija u visini 4,4% bruto radijske pretplate i za emitiranje putem televizije 1,8% bruto televizijske pretplate.

Tijekom 1999. u okviru troškova naknade za zaštitu izvođačkih prava i troškova za zaštitu prava skladatelja, iskazan je iznos naknade obračunane na neto iznos pretplate, umjesto na bruto iznos pretplate kako je ugovoreno. Na ovaj način navedenoj udruzi manje je plaćeno i iskazani su manji troškovi za 3.338.353,95 kn, a navedenom društvu za 3.338.345,95 kn. U vrijeme obavljanja revizije nije postignut sporazum oko visine naknada.

Državni ured za reviziju nalaže odobravanje autorskih i izvođačkih ugovora u skladu s odlukom utvrđenim ovlastima, a radi osiguravanja kontrole razine odobrenja ugovora potrebno je uz vlastoručan potpis navoditi funkciju i ime i prezime potpisnika.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi autorske i izvođačke ugovore te ugovore o djelu trebalo mjesečno objedinjavati po pojedinom suradniku, ne samo radi pojednostavljenja obračuna i isplate nego i radi praćenja i kontrole ukupnog angažmana po redakcijama i iznosa isplata u cilju realnijeg normiranja poslova. Ujedno je mišljenja da se zaposlenici HRT ne bi trebali angažirati u svojstvu autora za potrebe programa kako je i utvrđeno Pravilnikom o autorskim i izvođačkim pravima, te da bi pri obračunu autorskih i izvođačkih honorara trebalo primjenivati cijene utvrđene cjenikom, a slobodnu pogodbu primjenjivati samo u slučajevima kada djelo nije predviđeno cjenikom.

Državni ured za reviziju nalaže vlastite automobile koristiti uz interni nalog i samo kada nema raspoloživih službenih automobila.

Nadalje, mišljenja je da je HRT u obvezi platiti naknadu za emitiranje izvedbi umjetnika izvođača, te glazbenih i scenskih djela, na bruto iznos pretplate kako je i ugovoreno. Ujedno je mišljenja da je za ocjenu opravdanosti ugovaranja naknada u paušalnim iznosima potrebno napraviti usporedbu visine naknade obračunane u ugovorenom postotku na bruto pretplatu s visinom naknade izračunane na način da se broj stvarno emitiranih snimljenih materijala zaštićenih od strane udruge i društva pomnoži s cijenama prema internim aktima ovih pravnih osoba, koje je odobrilo Ministarstvo kulture.

- 8.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će se svi prijedlozi Državnog ureda za reviziju regulirati internim aktima, čija će primjena biti osigurana kroz ustrojavanje interne revizije. Obrazložila je da je Pravilnikom o autorskim i izvođačkim pravima utvrđeno da se zaposlenici ne mogu angažirati za izradu autorskog i izvođačkog djela, ali se djela mogu otkupiti, dok će naknada za emitiranje izvedbi umjetnika izvođača, te glazbenih i scenskih djela biti plaćena na bruto iznos pretplate. Također je izjavila da je procjena opravdanosti ugovaranja naknade u paušalnim iznosima za emitiranje izvedbi umjetnika izvođača, te glazbenih i scenskih djela ukazala na isplativost takvog načina ugovaranja.*

Troškovi zakupnina

- 9.1. Troškovi zakupnina u 1998. planirani su u iznosu 84.186.602,00 kn, a iskazane su u iznosu 102.208.052,06 kn, što je za 18.021.450,06 kn ili 21,4% više od planiranog iznosa.

Troškovi zakupnina u 1999. planirani su u iznosu 105.068.294,00 kn, a iskazani su u iznosu 108.534.346,21 kn, što je za 3.466.052,21 kn ili 3,3% više od planiranog iznosa. Ukupni troškovi zakupnina u 1999. su za 6.326.314,94 kn ili 5,8% veći od troškova zakupnina u 1998.

Značajniji troškovi zakupnina u 1998. i 1999. odnose se na zakupnine veza, naknade za licence stranog programa, naknade za pravo prijenosa programa, zakup video linija, stalne zakupnine prostora i naknade leasinga. Najveće povećanje u okviru troškova zakupnina u 1999. u odnosu na prethodnu godinu ostvareno je kod zakupnina veza.

- Za zakupnine veza za prijenos programa u 1998. utrošeno je 24.429.592,19 kn a u 1999. utrošeno je 37.483.927,30 kn ili 53,4% više sredstava nego u 1998.

Navedene zakupnine se odnose na korištenje satelita za prijenos programa, zakup radijskih frekvencija, zakup digitalnih telekomunikacijskih vodova i telefonskih vodova za potrebe prijenosa. Najznačajniji troškovi zakupnina veza odnose se na zakupnine za korištenje satelita iz sustava Eutelsat. HRT posredstvom satelita realizira odašiljanje programa u skladu s pravilima Eutelsata čija je članica Republika Hrvatska koju zastupa Ministarstvo pomorstva, prometa i veza. Satelitski program unutar sustava Eutelsat koristi se od 1992. Ugovor je potpisalo Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, a odnosio se na korištenje analognog kanala. Ugovoreno je da će trošak najma transpondera (uređaj koji reemitira signale sa zemlje) plaćati HRT. Ugovor je istekao u 1998., a nije obnovljen.

U rujnu 1997. zaključen je ugovor s RTV Slovenijom o zajedničkom korištenju transpondera na satelitu Hot Bird 3 čime je umjesto jednog programa omogućeno reemitiranje tri programa (televizijski i radijski) u digitalnom obliku. Cijena najma ugovorena je u iznosu 1.530.000 EUR godišnje. U studenome 1998. zakupljen je dodatno još jedan transponder na satelitu Hot Bird 5. Ugovor je potpisao Hrvatski zavod za telekomunikacije. Godišnji trošak iznosi 3.060.000,- EUR. Na satelitu Hot Bird 5 raspoloživo je sedam kanala. Zakupljeni kapaciteti veći su od potreba HRT. Koristila su se četiri kanala (3 programa HRT i 1 nacionalni), a ostatak slobodnog prostora predviđen je za zakup ili podzakup. Tijekom 1999. povećani su troškovi odašiljanja programa putem satelita što je posljedica unajmljivanja prostora na satelitu Hot Bird 5 uz daljnje zadržavanje satelita Hot Bird 3. Troškovi zakupnina veza putem satelita u 1998. iznosili su 16.160.591,05 kn i 1999. iznosili su 30.162.934,00 kn, što je 86,6% više. Troškove korištenja satelita pokušalo se smanjiti davanjem u podzakup i zakup slobodnog prostora i povećanjem broja korisnika koji unajmljuju dekoderske kartice za gledanje satelitskog programa. Značajniji podzakup i zakup viška prostora realiziran je koncem 1999. u iznosu 959.700,- EUR što čini 36,9% raspoloživog slobodnog prostora. Prihod od dekoderskih kartica u 1999. ugovoren je u iznosu 379.000,- EUR, što čini 8,2% troškova zakupa satelita.

Državni ured za reviziju nalaže iznalaženje rješenja za svođenje raspoloživih zakupljenih satelitskih kanala na razinu stvarnih potreba. Do rješenja navedenog, nalaže se i dalje poduzimanje mjera za povećanje prihoda od davanja u zakup i podzakup viška prostora te povećanja prihoda od dekoderskih kartica, kako bi se pokrili troškovi odašiljanja programa.

- 9.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će do zaključenja ugovora s Vladom Republike Hrvatske, kojim će se utvrditi obveze u svezi financiranja programa za Hrvate koji žive izvan granica domovine, povećati prihod od najma dekoderskih kartica i što prije dostići razinu prihoda, koji pokrivaju troškove HRT, te da će se u 2000., ugovorom o podzakupu, polovina troškova transpondera satelita Hot Bird 3 skoro u potpunosti pokriti prihodima.*

Troškovi ostalih usluga

10.1. Troškovi ostalih usluga u 1998. planirani su u iznosu 60.975.059,00 kn, a iskazani su u iznosu 72.805.962,92 kn, što je za 11.830.903,92 kn ili 19,4% više od planiranog iznosa.

Troškovi ostalih usluga u 1999. planirani su u iznosu 69.411.367,00 kn, a iskazani su u iznosu 90.268.850,58 kn, što je za 20.857.483,58 kn ili 30,0% više od planiranog iznosa. U 1999. povećani su u odnosu na 1998. za 24%.

Navedeni troškovi odnose se na: usluge održavanja, usluge prijevoznika, PTT troškove, troškove propagande i reklame, naknadno utvrđene troškove iz prethodnih godina, troškove sajмова, usluge na izradi proizvoda i ostale usluge.

- Usluge prijevoznika u 1998. odnose se na: usluge vanjskih prijevoznika 12.172.273,31 kn, rent-a-car usluge 835.937,14 kn i ostale usluge prijevoza 821.725,17 kn.

Usluge prijevoznika u 1999. sastoje se od: usluga vanjskih prijevoznika 9.113.828,44 kn, ostalih usluga prijevoza 869.098,15 kn i rent-a-car usluga 444.141,34 kn.

Za odabir prijevoznika u 1999. nije proveden postupak javnog nadmetanja, već su usluge prijevoza obavljane na temelju ugovora iz 1998. koji su zaključeni nakon provedenog javnog nadmetanja. Osim 9 prijevoznika odabranih postupkom javnog nadmetanja u 1998., prijevoz su obavljali i drugi prijevoznici.

U skladu s odredbama Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova trebalo je provesti postupak javnog nadmetanja za izbor prijevoznika.

- Za ostale usluge u 1998. utrošeno je 32.694.904,17 kn, a u 1999. utrošeno je 51.093.099,65 kn.

U okviru ostalih usluga iskazani su troškovi: zajedničke proizvodnje - koprodukcije igranih filmova i ostalih emisija, otkupa programa - tuzemstvo, usluga scenske i tehničke izvedbe, nagrada za kvizove znanja, usluga čuvanja imovine, tehničkih usluga vanjskih ekipa, usluga pranja, glačanja, fotokopiranja, usluga informatičko - grafičke obrade podataka te komunalnih usluga.

Troškovi koprodukcije igranih filmova i ostalih emisija u 1998. iznose 2.480.592,00 kn, a u 1999. iznose 17.451.510,03 kn.

Vrijednosno najznačajniji trošak koprodukcije u 1999. odnosi se na plaćanje trgovačkom društvu za proizvodnju filmova u iznosu 11.267.549,62 kn s kojim je zaključen ugovor o zajedničkoj proizvodnji - koprodukciji TV serije koja se sastoji od 5 epizoda u trajanju od po 50 minuta.

Utvrđeno je:

- sredstva za TV seriju nisu planirana,

- zaključen je ugovor, a potom je Uprava obavijestila Dramski program o donošenju odluke o sufinanciranju TV serije,
- osnovni ugovor zaključen je na iznos 10.710.000,00 kn iako je Uprava odobrila projekt snimanja navedene TV serije najviše do 10.000.000,00 kn,
- osim ugovorenih sredstava trgovačkom društvu plaćeno je 557.549,62 kn za troškove koji nisu vezani za proizvodnju TV serije, a na virmanu je navedeno da se plaća prema ugovoru za TV seriju,
- za usluge laboratorija i usluge prebacivanja s filma na video inozemnom dobavljaču plaćeno je 331.877,91 kn, a što nije predviđeno odredbama ugovora,
- nije sastavljen troškovnik za TV seriju, odnosno nema kalkulacije proizvodnje,
- nije zaključen dodatak ugovoru kojim je trebao biti utvrđen konačni omjer ulaganja ugovornih strana,
- te nije ustrojeno knjigovodstvo proizvodnje, uslijed čega ukupni troškovi TV serije u poslovnim knjigama nisu realno iskazani.

Kod proizvodnje filmova u više slučajeva uočeno je odstupanje iskazanih od planiranih troškova bez obrazloženja odstupanja, a u pojedinim slučajevima nisu sastavljeni troškovnici proizvodnje filmova, kao ni izrađen konačni obračun troškova. Kako nije ustrojeno knjigovodstvo proizvodnje nisu u punom iznosu iskazani troškovi proizvodnje, većinom su na troškovima proizvodnje filmova iskazani izravni troškovi i dio neizravnih troškova.

- Tehničke usluge vanjskih ekipa iskazane su u 1998 u iznosu 2.780.357,75 kn, a u 1999. u iznosu 2.901.000,61 kn.

Na temelju godišnjeg plana emitiranja ispostavljaju se zahtjevi za snimanje radnoj jedinici Produkcija - Odjel planiranje proizvodnje. Kad se popune tehnički kapaciteti HRT, nedostatni kapaciteti se unajmljuju na tržištu. Cijene najma utvrđene su cjenikom. Za odabir izvoditelja tehničkih usluga nije provedeno javno nadmetanje. Prema obrazloženju, ovu vrstu usluga mogu pružiti samo određeni dobavljači. Prema odredbama Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova trebalo je pribaviti odobrenje od Ministarstva financija za izravno ugovaranje.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu odredbi Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova za odabir prijevoznika i izvoditelja tehničkih usluga.

Ujedno nalaže trošenje sredstava u skladu s planiranim iznosima. Nalaže se plaćanje u skladu s odredbama ugovora, kao i izrada detaljnih kalkulacija prilikom ugovaranja proizvodnje filmova, te ustrojavanje knjigovodstva proizvodnje, što znači praćenje svih izravnih i neizravnih troškova po svakom proizvodu, odnosno filmu, te utvrđivanje ključa za prijenos općih troškova proizvodnje na proizvode.

- 10.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da je u cilju primjene odredbi Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova osnovano Povjerenstvo za nabavu roba i usluga, a internim aktom će regulirati način i djelokrug rada, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima. Također je izjavila da će u svezi ostalih navoda iz nalaza poduzeti mjere radi otklanjanja i sprječavanja nepravilnosti u poslovanju.*

Troškovi sirovina, materijala i prodane robe

- 11.1. Za troškove sirovina, materijala i prodane robe u 1998. planirano je 69.595.706,00 kn, a iskazano je 101.320.852,07 kn, što je za 31.725.146,07 kn ili 45,6% više od planiranog iznosa.

U 1999. za troškove sirovina, materijala i prodane robe planirano je 74.207.621,00 kn, a iskazano je 75.762.027,60 kn, što je za 1.554.406,60 kn ili 2,1% više od planiranog iznosa. U odnosu na 1998. troškovi sirovina, materijala i prodane robe manji su za 25,2%.

- U okviru troškova sirovina i materijala iskazani su troškovi uredskog materijala. Za nabavu uredskog materijala u 1998. utrošeno je 3.630.979,98 kn, a u 1999. utrošeno je 3.546.063,54 kn.

Za nabavu uredskog materijala u 1999., proveden je u ožujku 1999. postupak javnog nadmetanja, u kojem je povjerenstvo odabralo pet ponuditelja koji su ponudili najniže cijene po pojedinim vrstama proizvoda. S odabranim ponuditeljima nisu zaključeni ugovori, a nabava je obavljena na temelju narudžbenice.

Navedeni postupak nabave nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova, po kojima se nakon završetka postupka nabave najkasnije u roku od 30 dana zaključuje ugovor o nabavi u skladu s prihvaćenom ponudom.

- U 1998. iskazani su drugi naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina u iznosu 25.220.767,82 kn, a u 1999. u iznosu 12.989.021,90 kn.

Naknadno utvrđeni rashodi u 1998. u iznosu 25.220.767,82 kn odnose se na: rashode na temelju otpisa potraživanja od kupaca 5.263.110,89 kn, naknadno evidentirane troškove prema internim radnim nalogima 1.918.054,79 kn, troškove po računima dobavljača 16.115.437,58 kn, naknadno utvrđene honorare 1.911.947,76 kn, te naknadno utvrđene rashode po ostalim osnovima 12.216,80 kn.

U 1999. se od naknadno utvrđenih rashoda u iznosu 12.989.021,90 kn na otpis potraživanja od kupaca odnosi 6.840.936,61 kn i na troškove po ulaznim računima za isporuke roba ili za usluge izvršene u prethodnoj godini 6.148.085,29 kn.

Utvrđeno je da je na temelju prijedloga dostavljenih trgovačkim sudovima za donošenje rješenja o ovrsi otpisano potraživanje od jednog društva s ograničenom odgovornošću u iznosu 1.201.235,30 kn i od drugog u iznosu 4.049.029,97 kn.

Državni ured za reviziju nalaže zaključivanje ugovora o nabavi u roku 30 dana od provedenog postupka nabave u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Ujedno je mišljenja da je kod pružanja usluga, potrebno prema veličini subjekta s kojim se posluje i dotadašnjim iskustvima u poslovanju, odrediti gornju granicu mogućih iznosa zaduženja, nakon kojih se privremeno obustavlja pružanje usluga i poduzimaju radnje u cilju naplate već izvršenih usluga ili isporučenih proizvoda.

- 11.2. *Prihvaćen je nalaz uz obrazloženje da će se osnivanjem Povjerenstva za nabavu roba i usluga osigurati primjena odredbi Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova. U svezi naplate izvršenih usluga i isporučenih proizvoda, unaprijedit će se interni mehanizmi naplate i kontrole visine pojedinačnih potraživanja.*

Ostali troškovi

- 12.1. Za ostale troškove u 1998. planirano je 69.588.802,00 kn, a iskazano je 97.319.696,05 kn, što je za 27.730.894,06 kn ili 39,8% više od planiranog iznosa.

U 1999. za ostale troškove planirano je 82.782.583,00 kn, a iskazano je 104.212.715,85 kn, što je za 21.430.132,85 kn ili 25,9% više od planiranog iznosa.

U ostalim troškovima iskazani su troškovi: vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca, raznih naknada, materijalnih prava zaposlenih, neproizvodnih usluga, premija osiguranja, bankarskih usluga, reprezentacije, naknadno utvrđenih troškova iz prethodnih godina i članarina udruženjima.

- U okviru raznih naknada iskazani su troškovi stručnog usavršavanja u 1998. u iznosu 610.565,89 kn, a u 1999. u iznosu 715.126,56 kn, što je za 104.560,67 kn ili 17,1% više. Djelatnici se upućuju na: učenje stranih jezika, poslijediplomski i doktorski studij, informatičke tečajeve te polaganje državnog stručnog ispita.

Na temelju odredbi Pravilnika o stručnom usavršavanju djelatnika i školovanju djece djelatnika poginulih i umrlih uslijed nesreće na radu iz ožujka 1992., Uprava imenuje Komisiju za stručno usavršavanje djelatnika. Komisija predlaže Upravi plan usavršavanja s popisom kandidata i visinom troškova usavršavanja. Nije napravljen plan stručnog usavršavanja.

Na temelju prihvaćenog plana Komisija je trebala donijeti odluku o upućivanju na stručno usavršavanje, a na temelju odluke Komisije zaključuje se s djelatnikom ugovor.

Prema odredbama Pravilnika o radu odluke u svezi upućivanja zaposlenika na specijalizaciju, doktorat, doškolovanje, učenje stranih jezika i slično donosi direktor. Sa zaposlenikom upućenim na stručno usavršavanje ili obrazovanje zaključuje se ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Iz navedenog je vidljivo da nisu usuglašene odredbe Pravilnika o stručnom usavršavanju i Pravilnika o radu u pogledu utvrđivanja odgovorne osobe za donošenje odluka o stručnom usavršavanju.

Prema odluci Uprave iz lipnja 1999. raspisan je natječaj za stručno usavršavanje. U odluci je navedeno da o upućivanju na stručno usavršavanje odlučuje direktor prema odredbama Pravilnika o radu.

Donijeta je odluka prema kojoj je na učenje stranih jezika upućeno 20 djelatnika, na poslijediplomski i doktorski studij 8, na razne tečajeve 4 i na polaganje državnog stručnog ispita 13 djelatnika.

Utvrđeno je da su osim za navedene djelatnike nastali izdaci za učenje stranih jezika i za druge djelatnike koji nisu navedeni u odluci. Za učenje engleskog jezika u Velikoj Britaniji za 12 djelatnika utrošeno je 448.534,09 kn.

S djelatnicima, kojima je plaćeno školovanje, nisu zaključeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama.

- U okviru neproizvodnih usluga iskazani su troškovi za usluge studentskog servisa u 1998. u iznosu 5.264.724,05 kn, a u 1999. u iznosu 3.795.805,20 kn, što je za 1.468.918,86 kn ili 27,9% manje. U 1998. je zaključeno 1 860 ugovora ili prosječno 155 ugovora mjesečno, a u 1999. je zaključeno 1 112 ugovora ili prosječno 93 ugovora mjesečno.

Ugovori su zaključivani za razne vrste usluga, primjerice: presnimavanje materijala, organiziranje snimanja, novinarske poslove, informatičku obradu podataka, prijepis tekstova, skladišne poslove i anketiranje. Utvrđeno je da je za iste poslove obračunavana različita cijena sata rada, u ugovoru u određenom broju slučajeva nije naveden broj sati rada ni cijena, u većini slučajeva ugovori su zaključivani na mjesec dana i to za raspon od 169 do 363 sata, što znači prosječno preko 200 sati mjesečno. Osim navedenoga, ugovori se često zaključuju za poslove koje obavljaju zaposlenici HRT.

U Izvješću o obavljenoj reviziji za 1996. i 1997. dan je nalog za donošenje cjenika za usluge koje se obavljaju posredstvom studentskog servisa i ujednačavanje cijena za istu vrstu usluga. U očitovanju na nalaz navedeno je da će Uprava utvrditi cjenik za usluge i osigurati ujednačavanje cijena za istu vrstu poslova.

Po nalogu nije postupljeno. Na jednoj od sjednica Uprave predloženo je donošenje odluke o angažiranju vanjskih suradnika, u kojoj je između ostaloga navedeno da se ugovorom o studentskom servisu može ugovoriti najviši iznos naknade za izvršeni posao u visini neto plaće radnog mjesta na kojem su poslovi izvršeni.

- Troškovi za premije osiguranja iskazani su u 1998. u iznosu 7.658.982,96 kn, a u 1999. u iznosu 7.438.214,95 kn, što je za 220.768,01 kn ili 2,9% manje. Odnose se na osiguranje imovine, osoba i pošiljki u domaćem prijevozu. U okviru osiguranja imovine zaključuju se posebne police osiguranja za vozila, koje obuhvaćaju osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje vozila. Osiguranje osoba obuhvaća obvezno osiguranje poslodavatelja za nadoknadu troškova zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti djelatnika, osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja i osiguranje osoba u vozilima od posljedica nesretnog slučaja i to u vlastitim vozilima i iznajmljenim vozilima.

Osim navedenog osiguranja, u pojedinim slučajevima proizvodnje filmova osiguravaju se za određena razdoblja tehničko osoblje, glumci, kaskaderi, pirotehničari i statisti. Premije se plaćaju na temelju polica osiguranja. Ugovor s osiguravateljem nije zaključen. Zadnji ugovor o višegodišnjem osiguranju, zaključen za razdoblje od 10 godina, prestao je važiti početkom 1998.

Prema odredbama Uredbe o postupku nabave roba i usluga i ustupanju radova, koja je bila na snazi početkom 1998., za izbor osiguravatelja je trebalo provesti postupak javnog nadmetanja.

- Troškovi reprezentacije u 1998. iznose 3.515.617,29 kn, a u 1999. iznose 3.058.526,27 kn. Troškovi reprezentacije odnose se na poklone poslovnim partnerima i na ugošćivanje. Za poklone poslovnim partnerima u 1998. utrošeno je 2.270.545,11 kn, a u 1999. utrošeno je 2.230.059,99 kn. Za ugošćivanje je u 1998. utrošeno 1.245.072,18 kn, a u 1999. utrošeno je 828.466,28 kn.

Većina računa za reprezentaciju ne sadrži potpis osobe koja je robu preuzela, korisnika i svrhu reprezentacije. Na troškovima reprezentacije iskazani su i troškovi koji se ne odnose na reprezentaciju, primjerice, troškovi za odjeću djelatnika. Odjeću djelatnicima je potrebno nabavljati u skladu s odredbama Pravilnika o odjeći djelatnika koji nastupaju na programina HRT. Poklanjanje odjeće djelatnicima putem reprezentacije predstavlja nenamjensko trošenje sredstava. Prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, plaćom se smatraju i primanja ostvarena u uslugama bez naknade, raznim darovima i ugošćenjima, što znači da je na iznos poklonjene odjeće trebalo obračunati i platiti porez na dohodak i prirez.

Državni ured za reviziju nalaže izradu plana školovanja, usklađivanje odredbi Pravilnika o radu i Pravilnika o stručnom usavršavanju u pogledu utvrđivanja odgovorne osobe za donošenje odluka o stručnom usavršavanju, te zaključivanje ugovora s djelatnicima o međusobnim pravima i obvezama o stručnom usavršavanju.

Ujedno nalaže se ujednačavanje cijena za istu vrstu usluga, odobravanje rada putem studentskog servisa od strane rukovoditelja sektora, te ugovaranje broja sati rada i cijene.

Nadalje, nalaže se postupanje u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju radova kod odabira osiguravatelja.

Nalaže se iskazivati u okviru troškova reprezentacije samo pripadajuće troškove, upisivati na račune imena osoba koje su preuzele robu i korisnika i svrhu reprezentacije, ispostaviti izdatnice za nagrade na kojima će dobitnik nagrade potpisom jamčiti primitak nagrade.

Isto tako se nalaže racionalnije trošenje sredstava te donošenje internog akta kojim će se regulirati pravo korištenja reprezentacije i iznos.

12.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će donijeti pravilnike kojima će regulirati prava i obveze u svezi stručnog usavršavanja i školovanja kadrova.*

U svezi usklađivanja odredbi postojećih Pravilnika o radu i Pravilnika o stručnom usavršavanju, obrazložila je da navedeni pravilnici nisu u koliziji jer se opseg prava i odgovornosti regulira Pravilnikom o stručnom usavršavanju, a nositelji prava i odgovornosti Pravilnikom o radu.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu

13.1. Planirana ulaganja u dugotrajnu imovinu za 1998. iznosila su 221.100.000,00 kn, od čega je za nove investicije planirano 156.100.000,00 kn, a 66.000.000,00 kn odnosi se na prenesene obveze za investicije iz ranijih godina (otplata kredita i plaćanje ugovornih obveza).

Planirana ulaganja u 1999. iznosila su 175.736.372,00 kn, od čega su ulaganja u izgradnju II. etape Velikih studija 132.000.000,00 kn te nabava opreme za proizvodnju, prijenos i odašiljanje programa 43.736.372,00 kn.

Planirano ulaganje u izgradnju II. etape Velikih studija u 1998. iznosilo je 78.000.000,00 kn, a u 1999. planirano je 132.000.000,00 kn. Do svibnja 2000. izgradnja II. etape Velikih studija nije počela što ukazuje na neusklađenost planiranih aktivnosti s osiguranim sredstvima za investicije.

U planu ulaganja u materijalnu imovinu uz nova ulaganja iskazuju se i obveze za kredite i neplaćene obveze iz ranijih godina. Navedenom metodologijom planiranja ne iskazuje se realna visina ulaganja, jer se ista mogu pojaviti kao nova investicija u tekućoj godini, a u dijelu koji nije plaćen i kao obveza u sljedećoj godini. Navedena nepravilnost utvrđena je i revizijom poslovanja za 1997.

- Nabava materijalne imovine iskazana je u iznosu 142.667.579,02 kn od čega se na nabavu u 1998. odnosi 108.265.456,99 kn, a na nabavu u 1999. u iznosu 34.402.122,03 kn. Iz navedenoga je vidljivo znatno smanjenje investicijskih aktivnosti u 1999. u odnosu na 1998. Ulaganja se odnose na nabavu opreme u vrijednosti 102.154.927,40 kn i izgradnju građevinskih objekata u vrijednosti 40.512.651,62 kn.

- Najznačajnija ulaganja u opremu odnose se na opremu odašiljača i veza u vrijednosti 49.464.977,45 kn, televizijsku opremu u vrijednosti 22.462.973,30 kn, prijevozna sredstva u vrijednosti 6.957.398,64 kn i radijsku opremu u vrijednosti 5.153.303,74 kn.

Nabava radijske, televizijske te opreme odašiljača i veza obavljena je, najvećim dijelom od inozemnih dobavljača nakon provedenih postupaka javnih nadmetanja, izravnim ugovaranjem po odobrenju Ministarstva financija, te izravnim ugovaranjem bez odobrenja Ministarstva financija. Izravno ugovaranje za nabavu opreme za potrebe emitiranja sheme 3x24 u iznosu 622.854,00 kn, obavljeno je u 1998. bez suglasnosti Ministarstva financija.

U pojedinim slučajevima ugovori su zaključeni nekoliko mjeseci nakon provedenoga javnog nadmetanja, umjesto u propisanom roku od 30 dana od završetka nabave ili je nabava obavljena bez zaključivanja ugovora. Također, oprema u pojedinim slučajevima nije isporučena u ugovorenom roku, a kazne za kašnjenje u isporuci nisu ugovorene.

Za nabavu prijevoznih sredstava u 1998. i 1999. utrošeno je 6.957.398,64 kn. Nabava tri kombi vozila, jednog kamiona i tri osobna vozila u iznosu 1.121.056,10 kn nije planirana planom investicijskog ulaganja, a za odabir dobavljača prijevoznih sredstava nije proveden postupak javnog nadmetanja.

Tijekom 1999. korišteno je 346 vozila (osobnih vozila, terenskih i kombi vozila) od čega 77 vozila u leasingu. Na temelju plana ulaganja za 1997. proveden je postupak javnog nadmetanja za nabavu 57 vozila. Povjerenstvo za odabir je od 23 ponude predložilo najpovoljnije ponuditelje po vrstama vozila. Direktor je nakon dodatnih pregovaranja s ponuditeljima, donio odluke o odabiru ponuditelja za leasingu 76 vozila. Navedeno nije u skladu s planom ulaganja i provedenim postupkom javnog nadmetanja, jer je planirana nabava 57 vozila, a ugovoren je leasing 76 vozila. U 1999. zaključen je ugovor o leasingu još jednog osobnog vozila putem leasinga.

Koncem 1997. zaključen je ugovor o leasingu 53 osobna vozila koja su se počela koristiti u 1998. Ugovoreno je plaćanje u 36 mjesečnih rata s mogućnošću otkupa vozila nakon ili prije isteka vremena leasinga. S drugim ponuditeljem je početkom 1998. ugovoren leasing 15 terenskih i 8 kombi vozila na 36 mjeseci uz otplatu 75% vrijednosti vozila uz pripadajući obračun kamata te plaćanje jamčevine u visini 25% vrijednosti vozila. Također je ugovoren maksimalni godišnji broj kilometara (40 000), iznad kojega se za svaki više prijedeni kilometar obračunava dodatna naknada. Prema ugovoru o leasingu, nakon isteka ugovora vozila se vraćaju vlasniku koji vraća iznos jamčevine. Ugovorom nije predviđen otkup vozila nakon ili prije isteka leasinga.

Ugovor o leasingu 15 terenskih i 8 kombi vozila kojim nakon isteka najma nije predviđen otkup vozila, nije povoljan za HRT jer je tržišna cijena vozila nakon tri godine korištenja znatno veća od 25% vrijednosti.

- Vrijednost ulaganja u izgradnju građevinskih objekata iskazana je u iznosu 40.512.651,62 kn od čega se na dovršenje izgradnje I. etape zgrade Velikih studija odnosi 26.662.105,14 kn i izgradnju ostalih građevinskih objekata 13.850.546,48 kn.

Tijekom 1998. i 1999. za dovršenje izgradnje I. etape zgrade Velikih studija utrošeno je 26.662.105,14 kn. Ukupna vrijednost ulaganja u izgradnju I. etape zgrade Velikih studija na koncu 1999. iznosi 69.696.332,20 kn, od čega najznačajniji udjel čini vrijednost građevinskih radova u iznosu 48.113.085,95 kn. Ugovor s izabranim ponuditeljem zaključen je nakon provedenog javnog nadmetanja u 1996. Radovi su ugovoreni u iznosu 41.059.613,00 kn, a rok završetka u veljači 1998. Radovi su završeni u lipnju 1999., dakle s više od 15 mjeseci zakašnjenja. Povjerenstvo je konstatalo da su za zakašnjenje izvođenja radova postojali opravdani razlozi radi čega nije obračunana ugovorena kazna za nepravodobni završetak. Istodobno je izvoditelj povukao svoju tražbinu za naplatu kamata za zakašnjelo plaćanje privremenih situacija. Radovi su prema okončanoj situaciji izvedeni u iznosu 48.113.085,95 kn što je za 7.053.472,95 kn ili 17,2% više od ugovorenog.

Izgradnja ostalih građevinskih objekata ugovarana je nakon provedenih postupaka javnih nadmetanja i odabira izvoditelja. Ugovori s odabranim ponuditeljima u pojedinim slučajevima zaključeni su više mjeseci nakon provedenog postupka javnog nadmetanja, a ugovarani su i radovi različiti od traženih ponudom. Pregovaranje s ponuditeljima nakon odabira ponude, zaključivanje ugovora više mjeseci nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i ugovaranje radova različitih od traženih ponudom nije u skladu s odredbama članaka 35. i 36. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova po kojima se ugovor potpisuje najkasnije u roku od 30 dana od završetka postupka odabira, a ugovor mora biti u skladu s prihvaćenom ponudom.

Tijekom izvođenja radova dolazilo je do izmjena pri izvođenju radova u odnosu na ugovorene elemente i opseg radova, a također je uočeno znatno kašnjenje završetka radova u odnosu na ugovorene rokove. Dodaci ugovoru za izmjene pri izgradnji objekata u odnosu na ugovorene količine radova ili rokove izgradnje nisu zaključivani, a ugovorene kazne za slučaj nepravodobnog završetka radova nisu obračunane iako su ugovorene.

Za radove izgradnje 29 pretvaračkih stupova u 1999. ispostavljeni su računi iz kojih nije vidljivo da li su izvedeni ugovoreni radovi.

- Oprema u pripremi iskazana je na koncu 1999. u vrijednosti 9.763.065,67 kn od čega se na vrijednost opreme nabavljene 1997. i ranijih godina odnosi 2.548.068,17 kn. Zadržavanje opreme u pripremi značajnih količina i vrijednosti duže vrijeme nije primjereno i gospodarski opravdano zbog tehnološkog zastarjevanja opreme.

- Predujmovi za nabavu materijalne imovine iskazani su koncem 1998 u iznosu 1.776.549,63 kn.

Od predujmova iskazanih koncem 1999. u iznosu 2.488.664,47 kn na predujmove neopravdane više od godinu dana odnosi se 208.485,82 kn.

Državni ured za reviziju nalaže nabavljati dugotrajnu imovinu prema planu investicijskog ulaganja, zaključivanje ugovora o nabavi s odabranim ponuditeljima u roku 30 dana nakon provedenog postupka javnog nadmetanja i u skladu s prihvaćenom ponudom.

Nadalje, nalaže za sve opravdane izmjene pri izgradnji objekata u odnosu na ugovorene količine radova ili rokove izgradnje zaključiti dodatak ugovoru u skladu sa zakonskim propisima, a izvođenje dodatnih radova samo nakon ugovaranja.

Također, nalaže se obračunavati ugovorenu kaznu za nepravodobni završetak radova te utvrditi vrijednost izvedenih radova izgradnje 28 pretvaračkih stupova.

Državni ured za reviziju predlaže kod planiranja odvojiti plan nabave dugotrajne imovine od plana obveza iz prethodnih godina, a planirati one investicijske aktivnosti za koje su osigurani izvori financiranja.

Ujedno predlaže poduzimanje mjera za zaključivanje dodatka ugovoru kojim bi se terenska i kombi vozila koja se koriste temeljem ugovora o leasingu po isteku leasinga otkupila za iznos ugovorne jamčevine.

Državni ured za reviziju nalaže aktiviranje opreme koja neopravdano stoji u pripremi te nabavljnje opreme koja je stvarno neophodna.

Ujedno je mišljenja da nije primjereno i gospodarski opravdano opremu u velikoj količini i vrijednosti držati u pripremi duže vrijeme, jer će zbog tehničke zastarjelosti koja prati ovu vrstu opreme, postati neuporabljiva.

Nalaže se imenovati povjerenstvo koje će ispitati korisnost i uporabljivost opreme u pripremi starije od godinu dana, utvrditi razloge zadržavanja opreme u pripremi i dati prijedloge za postupanje s opremom koja nema uporabnu vrijednost zbog tehničke zastarjelosti.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi razloge nerealiziranja predujmova danih prije više od godinu dana, povrat neopravdano zadržanih predujmova, ugovaranje plaćanja obveza dobavljačima nakon isporuke opreme ili obavljenih radova te plaćanje predujmom u izuzetnim slučajevima.

- 13.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će u roku od 30 dana utvrditi razloge nerealiziranja investicija za koje su izvoditeljima dani predujmovi u ranijim godinama i poduzeti mjere u cilju dovršenja radova odnosno povrata danih predujmova. U svezi planiranja investicijskih aktivnosti za koje su osigurani izvori financiranja, obrazloženo je da će po rješenju problematike informatizacije i redizajniranja organizacijske strukture, izraditi pravilan i potpun plan investiranja s analizom plana i ostvarenja. Izjavila je da će osnovati Povjerenstvo sa zadatkom ispitivanja razloga nepravodobnog završetka radova i neaktiviranja opreme nabavljene u ranijim godinama, utvrđivanja razloga zadržavanja opreme na zalihima te zadatkom sastavljanja prijedloga za otpis zastarjele opreme. Također je izjavila da će poduzeti mjere u cilju zaključivanja dodatka ugovoru kojim bi se vozila u leasingu po isteku vremena najma otkupila za iznos ugovorne jamčevine.*

Odnosi s povezanim društvima

- 14.1. Udjeli u povezanim društvima iskazani su na dan 31. prosinca 1998. u iznosu 1.774.316,41 kn, a na 31. prosinca 1999. u iznosu 1.080.933,33 kn ili za 39,1% manje u odnosu na 1998.

Vrijednost udjela, u ukupnom iznosu 1.080.933,33 kn, odnosi se na udjele u tri trgovačka društva od kojih je 995.667,78 kn udjel u trgovačkom društvu koje je u 100%-nom vlasništvu HRT, 12.500,00 kn udjel u trgovačkom društvu koje je u 25%-nom vlasništvu HRT, a 72.765,55 kn udjel u trgovačkom društvu koje je u 49%-nom vlasništvu HRT.

HRT nije sudjelovala u radu skupština trgovačkih društava u kojima nema pretežit udjel.

- Trgovačko društvo u 100%-om vlasništvu osnovano je odukom Uprave u lipnju 1997. Temeljni kapital društva iznosi 191.600,00 kn.

Društvu je kod osnivanja odobreno korištenje poslovnog prostora u vlasništvu HRT, preuzimanje djelatnika koji su do tada obavljali poslove iz djelatnosti društva i preuzimanje općih akata. Prema objašnjenju trgovačko društvo je poslovni prostor HRT napustilo u srpnju 1997. o čemu nema pisanog dokumenta.

U poslovnim knjigama iskazan je udjel u navedenom trgovačkom društvu u iznosu 995.667,78 kn, od čega je 804.067,78 kn pogrešno iskazano kao ulaganje, jer se odnosi na vrijednost trgovačke robe ustupljene društvu za daljnju prodaju.

Navedene nepravilnosti uočene su i revizijom poslovanja za 1997.

Vrijednost udjela u poslovnim knjigama HRT nije usklađena s vrijednošću udjela u knjizi udjela trgovačkog društva, gdje iznosi 191.600,00 kn.

Prema odluci Uprave nakon upisa u sudski registar s društvom je trebalo zaključiti ugovor kojim će se regulirati vođenje poslovnih knjiga, preuzimanje robe na skladištu, a do zaključenja ugovora društvu je odobreno pravo emitiranja promotivnih poruka u programima HRT bez naknade. Navedeni ugovor nije zaključen do svibnja 2000.

Prema odluci skupštine trgovačkog društva iz studenoga 1998. određeno je da predsjednik Uprave društva i član Uprave HRT preispitaju odluku Uprave HRT o osnivanju navedenog društva, što nije učinjeno. Nadalje, trebalo je u skladu s procjenom o najracionalnijem rješenju poslovnog odnosa dati odgovarajući prijedlog izmjene odluke o osnivanju, odnosno prijedlog trajne programske suradnje i ugovora o poslovnoj suradnji u svezi reklamiranja i prezentiranja proizvoda trgovačkog društva, što također nije učinjeno.

Djelatnici HRT i dalje obavljaju stručne poslove za navedeno društvo bez naknade. Tijekom 1997. za potrebe društva emitirane su promotivne poruke u iznosu 1.511.400,00 kn, tijekom 1998. u iznosu 1.866.600,00 kn, što je HRT obračunao. Do konca 1999. trgovačko društvo nije podmirilo 2.942.148,67 kn, a i dalje mu je tijekom 1999. emitirano promotivnih poruka u iznosu 1.306.075,00 kn što nije obračunano.

Koncem 1999. trgovačko društvo je iskazalo gubitak u iznosu 1.485.206,51 kn.

HRT je kao osnivač s direktorom trgovačkog društva zaključio u 1997. ugovor o radu, kojim mu je određeno da plaću i sva prava i obveze iz radnog odnosa ostvaruje u trgovačkom društvu. Ujedno je određeno je da u slučaju kada ga razriješi osnivač, direktor trgovačkog društva ima pravo na otpremninu u visini od 12 mjesečnih plaća ugovorenu u neto iznosu od 11.300,00 kn. Direktor trgovačkog društva isplaćena je u rujnu 1999. otpremnina radi razrješenja, iako je razrješen na osobni zahtjev.

Isplata je izvršena s računa HRT u iznosu 350.854,01 kn. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2000.) nije ostvaren povrat isplaćenih sredstava od trgovačkog društva.

- U poslovnim knjigama koncem 1999. iskazan je iznos od 72.765,55 kn na ime udjela u trgovačkom društvu u 49%-nom vlasništvu HRT. Navedeno društvo osnovano je odlukom Uprave iz kolovoza 1996.

U veljači 1999. Uprava je donijela odluku o prodaji 25% udjela u vlasništvu HRT trećoj pravnoj osobi za iznos od 49.000,- DEM. Navedeni iznos nije naplaćen niti je u poslovnim knjigama evidentirano smanjenje vrijednosti udjela. HRT je prema navedenoj odluci ostao udjel u navedenom društvu od 24%.

Ugovorom iz kolovoza 1996. HRT i trgovačko društvo utvrdili su međusobna prava i obveze u svezi s uslugama koje će pružati trgovačko društvo u okviru svoje djelatnosti - telekomunikacije, proizvodnja programa - na području Federacije Bosne i Hercegovine, a za potrebe produkcije i programa HRT. Ugovoreno je mjesečno plaćanje na temelju specifikacije usluga i obračuna. Na temelju mjesečno ispostavljenih računa obračunane su usluge tijekom 1998. u iznosu 731.380,00 kn a u 1999. u iznosu 1.034.664,00 kn.

Uz pojedine račune nisu priloženi obračuni niti vjerodostojni računi za pravdanje troškova. Posljednji račun društvo je ispostavilo za prosinac 1999.

HRT je izgradila sustav odašiljača za odašiljanje tri televizijska programa HRT na većem dijelu teritorija Federacije BiH. Koncem 1999. ukupna nabavna vrijednost materijalne imovne za prijam programa HRT na području Federacije BiH, iskazana je u iznosu 6.417.243,46 kn. Tijekom 1998. i 1999. obavljeno je ulaganje HRT u iznosu 1.843.250,64 kn.

Prema dokumentaciji HRT tijekom 1999.:

- zbog problema s autorskim pravima, odašiljanje je svedeno na reemitiranje prvog programa HTV, te na reemitiranje drugog programa HTV s dijeljenjem mreže,
- nezavisna komisija za medije u BiH je sredinom studenoga 1999. zabranila odašiljanje programa koje je obustavljeno početkom 2000.,
- od listopada 1999. navedeni program odašilje se posredstvom satelita za što se mjesečno izdvaja 29.062,- EUR, odnosno 232.496,00 kn.

Odredbama Zakona o HRT određeno je da je HRT dužna proizvoditi i emitirati program namijenjen informiranju pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske. Prema odredbama članka 6. Zakona o HRT navedeno je trebalo urediti ugovorom o međusobnim pravima i obvezama zaključenim s Vladom Republike Hrvatske, no do vremena obavljanja revizije (svibanj 2000.) navedeni ugovor nije zaključen.

Državni ured za reviziju nalaže sudjelovanje HRT u radu skupština društva u kojima ima udjele, u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Nalaže se za isporučenu trgovačku robu trgovačkom društvu u 100%-nom vlasništvu ispostaviti račun jer vrijednost trgovačke robe nije uključena u vrijednost temeljnog kapitala. Nadalje nalaže se preispitivanje poslovnih odnosa s trgovačkim društvom u 100%-nom vlasništvu, kako je to bilo i određeno odlukom Uprave, i u skladu s utvrđenim interesima HRT, riješiti pitanje daljnjeg poslovanja i suradnje s trgovačkim društvom. Navedeno trgovačko društvo je zasebna pravna osoba i poslovni odnosi trebaju se ugovorno utvrditi na komercijalnoj osnovi, stoga se nalaže zaključivanje ugovora za stručne poslove, te obračun emitiranih promotivnih poruka. Ujedno nalaže se zatražiti povrat isplaćenih sredstava na ime otpremnine. Kako je direktor trgovačkog društva razriješen na osobni zahtjev, Državni ured za reviziju je mišljenja da nije trebalo isplatiti otpremninu.

Državni ured za reviziju nalaže kod ugovaranja plaćanja na temelju ostvarenih troškova odobravati isplate temeljem priloženih originalnih računa i obračuna.

Ujedno se nalaže poduzimanje mjera za ugovorno uređivanje s Vladom Republike Hrvatske međusobnih prava i obveza u svezi s proizvodnjom i emitiranjem programa namijenjenog informiranju pripadnika hrvatskoga naroda izvan domovine, u skladu sa zakonskim odredbama, te rješavanje pitanja daljnjeg načina odašiljanja programa za pripadnike hrvatskog naroda izvan domovine, daljnjeg financiranja navedenog programa, kao i pitanje daljnjeg vlasništva nad odašiljačkom opremom u Federaciji BiH.

14.2. *Prihvaćen je nalaz uz izjavu da će Uprava preispitati odnose s povezanim društvima i aktivno sudjelovati u radu Skupština povezanih društava.*

Potraživanje za otpremninu isplaćenu s računa HRT bit će naplaćeno u lipnju 2000. Također je izjavljeno da će HRT u najskorijem roku predložiti Vladi Republike Hrvatske utvrđivanja međusobnih prava i obveza u svezi s proizvodnjom i emitiranjem programa namijenjenog informiranju hrvatskog naroda izvan domovine. Pokrenuto je rješavanje pitanja vlasništva nad odašiljačkom opremom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Dani dugoročni zajmovi

- 15.1. Dani dugoročni zajmovi iskazani su na dan 31. prosinca 1998. u ukupnom iznosu 42.246.383,63 kn, a na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 50.179.706,51 kn. U okviru danih dugoročnih zajmova iskazana su: potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, dani stambeni zajmovi po odlukama Uprave, depoziti na temelju ugovora o odobravanju stambenih zajmova zaposlenicima, te jamčevine za osiguranje plaćanja.

- Koncem 1998. za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo iskazano je potraživanje u iznosu 22.091.106,16 kn, a koncem 1999. u iznosu 22.589.144,36 kn.

Do konca 1999. prodano je 652 stana na kojima je postojalo stanarsko pravo, od kojih 372 na obročnu otplatu. Dugoročne obveze na temelju prodajne vrijednosti stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo odnose se na obveze prema državnom proračunu i koncem 1999. iznose 14.682.943,84 kn. Dospjele, a nepodmirene obveze prema državnom proračunu do konca 1999. iznosile su 898.688,59 kn kn.

- Koncem 1998. iskazani su stambeni zajmovi po odlukama Uprave u iznosu 20.155.277,47 kn, a koncem 1999. u iznosu 20.615.269,80 kn, a odnose se na potraživanja od 122 djelatnika na temelju zaključenih 133 ugovora kojima su odobreni zajmovi po kadrovskom ili socijalnom kriteriju. Zajmovi su odobreni u ranijim godinama u iznosu protuvrijednosti od 3.400,- do 120.000,- DEM.

U 1998. na temelju ranije odobrenih zajmova, djelatnicima je za rješavanje stambenih potreba isplaćena kunska protuvrijednost 228.593,12 DEM, dok u 1999. nisu davani zajmovi. Tijekom 1998. isplaćena su ukupno 3 zajma, u protuvrijednosti od 28.593,12 DEM do 120.000,- DEM. Ugovorena je kamata od 5% godišnje i rok otplate do 30 godina. Iako je prema Pravilniku o rješavanju stambenih potreba iz listopada 1994. određeno da se zajmovi odobravaju uz kamatnu stopu koja ne može biti manja od 2%, utvrđeno je da su ranijih godina dana 4 zajma s kamatom od 1%.

Na razliku kamata između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima nisu obračunani ni plaćeni doprinosi, porez na dohodak i prizrez u skladu sa zakonskim propisima.

- Prema odluci Uprave iz srpnja 1997. ugovoreno je s poslovnom bankom kreditiranje djelatnika u svrhu rješavanja njihovih stambenih potreba.

S poslovnom bankom zaključen je ugovor uz sljedeće uvjete: na temelju odluke Uprave, banka odobava kredit djelatnicima HRT uz valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu (5% u vrijeme zaključenja ugovora), kao osiguranje povrata sredstava HRT oročava na 15 godina depozit u visini 10% odobrenih kredita i to beskamato, banka mjesečno obračunava HRT naknadu U visini razlike između kamatne stope utvrđene Odlukom o kamatnim stopama na odobrene kredite građanima i kamatne stope na odobrene kredite djelatnicima, visinu pojedinog kredita utvrđuje Uprava.

Prema Izvješću o dodjeli stambenih kredita djelatnicima, ukupno je odobreno 357 kredita u kunskoj protuvrijednosti 16.701.700,- DEM, u 1997. od toga 12.941.700,- DEM stručnim kadrovima, a 3.760.000,- DEM za socijalne slučajeve prema prijedlogu Službe socijalne skrbi. Pojedinačna visina kredita iznosi od 10.000,- DEM do 120.000,- DEM.

Uprava je u lipnju 1998. na temelju očitovanja djelatnika koji su odustali od realizacije odobrenih stambenih kredita u 1997., donijela odluku o odobravanju stambenih kredita za 72 djelatnika u ukupnom iznosu 3.097.000,- DEM.

Utvrđeno je da su kredite dobile i 4 osobe koje nisu bile u radnom odnosu u HRT u ukupnom iznosu u protuvrijednosti 348.849,92 DEM. Općim aktima nije predviđeno rješavanje stambenih potreba vanjskim suradnicima. Ugovorom se djelatnici kojima je odobren kredit obvezuju ostati u radnom odnosu 5 odnosno 10 godina, ovisno o visini kredita. Za vanjske suradnike nisu ugovorene slične obvezujuće odredbe.

U 1998. banka je isplatila kredite u iznosu kunske protuvrijednosti 8.026.330,83 DEM, a tijekom 1999. u iznosu kunske protuvrijednosti 712.499,99 DEM. Poslovna banka ukupno je isplatila kredite u iznosu kunske protuvrijednosti 16.020.704,89 DEM za 354 djelatnika HRT.

HRT se na ime naknade za obavljanje usluga kreditiranja njenih djelatnika obvezala platiti banci naknadu po svakom iskorištenom kreditu koja se obračunava mjesečno u visini razlike između kamatne stope koja se utvrđuje Odlukom o kamatnim stopama banke za komercijalne kredite i odobrene kamate. Tijekom 1998. banka je obračunala na ime navedene naknade 939.235,15 kn, a tijekom 1999. ukupno 1.138.991,06 kn. Ugovoreno je da naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini 5 promila od iznosa traženog kredita, minimalno 150,00 kn, umjesto djelatnika banci plaća HRT.

Na temelju ugovora o odobravanju stambenih kredita djelatnicima, HRT je oročavala beskamratne depozite u visini 10% od iskorištenih kredita na 15 godina. U razdoblju od listopada 1997. do studenoga 1999. dano je 1.633.785,67 DEM depozita, od kojih prvi dospjeva u listopadu 2012., a zadnji u studenome 2014.

Na dan 31. prosinca 1999. u poslovnim knjigama depoziti su iskazani u iznosu 5.909.141,17 kn. Tečajne razlike nisu obračunane, a iznosile bi 505.452,63 kn. Sredstva depozita koriste se kao instrument osiguranja povrata kredita nakon što banka poduzme redovne mjere naplate kredita. Banka je ovlaštena namiriti svoju tražbinu po pojedinom kreditu naplatom iz ukupnog iznosa depozita po svim kreditima, a nakon što naplati dugovanje iz depozita, ugovoreno je da ustupa potraživanje HRT.

- Koncem 1998. zaključen je na temelju odluke direktora, ugovor o kupnji stana površine 38,03 m² u vrijednosti 247.101,48 kn. Kupnja stana nije planirana. U ožujku 2000. navedeni stan je prodan djelatniku za 262.760,75 kn, odnosno 6.909,30 kn po m². Ugovoreni iznos kupac je uplatio u ožujku 2000. Kupac je izvršio uplatu stana nakon što mu je odobren kredit od poslovne banke.

Navedeni poslovi oko kupnje i prodaje stana te odobrenja kredita provedeni su odlukom direktora bez odluke Uprave, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o rješavanju stambenih pitanja.

Državni ured za reviziju nalaže uplatiti u državni proračun pripadajući dio sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Nalaže se pridržavanje odredbi općih akata, te obračunati i platiti doprinose, porez na dohodak i prirez na porez na dohodak na razliku između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima na stambene zajmove i kredite.

Nalaže se odobravanje stambenih kredita u skladu s odredbama Pravilnika o rješavanju stambenih pitanja, na temelju odluke Uprave i plana.

Nalaže se obračunavanje tečajnih razlika na sredstva depozita.

Državni ured za reviziju je mišljenja da su djelatnici sami trebali uplaćivati naknadu za obradu kredita banci, te da banci nije trebalo odobriti pravo namirenja tražbina po osnovi kredita iz sredstava depozita koje je HRT uplatio za djelatnike, i omogućiti joj prijenos potraživanja od djelatnika na HRT, s obzirom da je davala kredite djelatnicima pod istim uvjetima kao i drugima jer joj je plaćana razlika kamata do visine kamata koju inače daje drugima.

- 15.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će tijekom 2000. obračunati i uplatiti pripadajući dio sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, porez na dohodak, doprinose i prirez na porez na dohodak na razliku između zaštitne kamate i kamate odobrene pod povoljnijim uvjetima na stambene zajmove i kredite, te obračunati tečajne razlike na sredstva depozita. Također je izjavila da će primjenu odredbi Pravilnika o rješavanju stambenih pitanja nadzirati služba interne revizije.*

Ostala dugoročna ulaganja

- 16.1. Ostala dugoročna ulaganja koncem 1998. iskazana su u iznosu 4.674.625,00 kn, a koncem 1999. u iznosu 4.907.768,75 kn ili za 5% više u odnosu na 1998. Navedeno ulaganje nastalo je 1993. na temelju suinvestitorskog ugovora o zajedničkom financiranju i izgradnji stambeno poslovnih objekata u Zagrebu na lokaciji Ilica - Cankareva između HRT i građevinskog poduzeća.

U 1993. zaključen je ugovor o zajedničkoj suradnji na izgradnji poslovno stambenog objekta. Ugovoreno je da HRT kao suinvestitorski udjel unosi nekretnine (zemljište) u iznosu kunske protuvrijednosti 2.250.000,- DEM i potraživanje od Grada Zagreba u iznosu kunske protuvrijednosti 2.197.328,- DEM. Potraživanjem od Grada Zagreba trebala se platiti građevinska dozvola i priprema zemljišta.

Udjel drugog suinvestitora sastoji se od vrijednosti tehničke dokumentacije, građevinskih radova i stručnog nadzora, te iznosa drugih troškova do uključivo zemljišno - knjižnog prijenosa stambenog odnosno poslovnog prostora na imena kupaca. Radovi su trebali započeti odmah po dobivanju građevinske dozvole, a objekt je trebao biti dovršen u roku od 16 mjeseci od izdavanja građevinske dozvole.

Ulaganje HRT obavljeno je prema ugovoru. Početkom 1994. suinvestitor je uplatio HRT iznos u kunsjoj protuvrijednosti 1.000.000,- DEM. U prosincu 1995. suinvestitor ustupa ugovorena prava i obveze novom suinvestitoru. Ugovorom zaključenim u prosincu 1996. između HRT i novog suinvestitora utvrđena su međusobna prava i obveze o nastavku gradnje.

Smanjuje se ulaganje HRT za vrijednost pripreme zemljišta i građevinsku dozvolu u iznosu kunske protuvrijednosti 2.197.328,- DEM, jer je tim sredstvima financirana građevinska dozvola i priprema zemljišta Velikog studija. Zbog navedenog je udjel u zajedničkom ulaganju iskazan u iznosu kunske protuvrijednosti 1.250.000,- DEM, a koje će se isplatiti u stanovima na objektu na navedenoj lokaciji i to 4 stana ukupne površine 446,34 m² po 2.800,- DEM. Dopisom građevinskog poduzeća iz svibnja 2000. potvrđuje se da su za HRT rezervirana 4 stana, zgrada je završena i čeka se tehnički pregled

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi namjenu stanova stečenih zajedničkim ulaganjem.

Ujedno je mišljenja da je pri ugovaranju suinvestitorskog odnosa trebalo u skladu s načelom dobrog gospodarstvenika ugovoriti udio u dobiti, dok je pri ugovaranju isplate suinvestitorskog udijela u stanovima trebalo ugovoriti rok isporuke stanova, kao i penale za kašnjenje.

16.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će utvrditi namjenu stanova stečenih zajedničkim ulaganjem. Obrazložila je da je zemljište ulog HRT u izgradnji stanova, koje do trenutka isporuke gotovih stanova neće biti prenijeto na pravnu osobu s kojom HRT ima zajedničko ulaganje.*

Potraživanja i obveze

17.1. Ukupna potraživanja na dan 31. prosinca 1998. iskazana su u iznosu 151.507.517,56 kn, od čega se 6.715,18 kn odnosi na dugoročna potraživanja, a 151.500.802,38 kn na kratkoročna potraživanja.

Ukupna potraživanja na dan 31. prosinca 1999. iskazana su u iznosu 194.684.073,77 kn, od čega se 6.715,18 kn odnosi na dugoročna potraživanja, a 194.677.358,59 kn na kratkoročna potraživanja.

Kratkoročna potraživanja koncem 1998. iznosila su 151.500.802,38 kn, a koncem 1999. iznosila su 194.677.358,59 kn što je za 43.176.556,21 kn ili 28,5% više. Vrijednosno najznačajnija kratkoročna potraživanja odnose se na potraživanja od kupaca, koja su koncem 1998. iskazana u iznosu 139.875.743,69 kn, a koncem 1999. u iznosu 190.337.859,52 kn.

Potraživanja od zaposlenih koncem 1998. iznose 396.568,93 kn od čega se na potraživanja za dane predujmove zaposlenicima odnosi 388.880,61 kn.

Navedena potraživanja koncem 1999. iznose 1.233.574,46 kn, a odnose se na predujmove za službena putovanja 1.067.529,77 kn i ostalo 166.044,69 kn.

Tijekom 1998. zaposlenicima su odobreni predujmovi u ukupnom iznosu 4.417.167,69 kn, od čega je vraćeno 4.028.287,08 kn. U 1999. odobreno je 2.040.206,04 kn, a vraćeno je 1.874.161,35 kn. Predujmovi su u većem broju slučajeva isplaćivani zaposlenicima kao kratkoročne pozajmice do isplate plaće zaposlenicima, dok je dio predujmova isplaćen u iznosima znatno većim od visine plaće. Isplate su obavljane na temelju odluka rukovoditelja računovodstvene i financijske službe. Nije donijet opći akt kojim bi se utvrdila ovlast, uvjeti i iznosi odobrenja.

Ukupne obveze na dan 31. prosinca 1998. iskazane su u iznosu 374.112.893,88 kn, od čega se 112.799.419,79 kn odnosi na dugoročne obveze, a 261.313.474,09 kn na kratkoročne obveze. Ukupne obveze na dan 31. prosinca 1999. iskazane su u iznosu 379.921.975,39 kn, od čega se 85.601.723,54 kn odnosi na dugoročne obveze, a 294.320.251,85 kn na kratkoročne obveze.

Dugoročne obveze odnose se na obveze prema kreditnim institucijama, te obveze prema državnom proračunu na temelju prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Kratkoročne obveze koncem 1998. iznosile su 261.313.474,09 kn, a koncem 1999. iznosile su 294.320.251,85 kn, što je za 33.006.777,76 kn ili 12,6% više.

U odnosu na kratkoročna potraživanja iskazane kratkoročne obveze su veće za 72,5% u 1998. i 51,2% u 1999.

U okviru kratkoročnih obveza iskazane su na dan 31. prosinca 1998. obveze za kratkoročne kredite u iznosu 8.291.037,74 kn, a na isti dan 1999. u iznosu 45.353.387,47 kn ili 447% više.

Iskazane obveze na koncu 1998. odnose se na kratkoročni bankovni kredit i dvije kratkoročne financijske pozajmice.

Bankovni kredit odobren je u iznosu 6.000.000,00 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 13,5% po principu tekućeg računa, koji je dodacima ugovoru prolongiran. Kredit je vraćen u siječnju 1999. Kratkoročne financijske pozajmice odnose se na dvije pozajmice za obrtna sredstva od osiguravajućeg društva u iznosu po 5.000.000,00 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu od 15% do 17%, a koje su dodacima ugovora prolongirane. U vrijeme uzimanja kratkoročnih pozajmica kamatna stopa na Tržištu novca je bila niža. Prva pozajmica je vraćena tijekom 1998., a druga je vraćena u veljači 2000.

Obveze za kratkoročne kredite na dan 31. prosinca 1999. odnose se na kratkoročne bankove kredite u iznosu 28.702.314,07 kn i kratkoročne financijske pozajmice u iznosu 16.651.073,40 kn.

Obveze za kratkoročne kredite u 1999. odnose se na tri kredita poslovnih banaka. Od jedne poslovne banke dobiven je kredit po principu tekućeg računa u iznosu 6.000.000,00 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 13,5% i kredit u iznosu 8.020.000,- DEM na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 14,5%. Krediti su prolongirani. Kredit od druge poslovne banke odobren je u iznosu 7.000.000,00 kn po principu tekućeg računa uz prosječnu kamatnu stopu na Tržištu novca u trenutku korištenja.

Tijekom 1999. korištene su i tri financijske pozajmice od osiguravajućeg društva, dvije u iznosu po 5.000.000,00 kn i jedna u iznosu 5.878.172,10 kn na rok otplate tri mjeseca, uz kamatnu stopu 15%. Pozajmice su također prolongirane. Financijske pozajmice korištene su paralelno uz korištenje kratkoročnih kredita tijekom cijele 1999. i to od osiguravajućeg društva, jer je bio iskorišten dozvoljeni limit zaduženja kod poslovne banke. U vrijeme uzimanja kratkoročnih pozajmica kamatna stopa na Tržištu novca bila je niža.

Kamate na kratkoročne kredite i pozajmice u 1998. iznosile su 978.028,01 kn. U 1999. kamate na kratkoročna sredstva iznosile su 5.830.654,20 kn. Poslovnoj banci je u 1999. plaćena i zatezna kamata u iznosu 427.579,72 kn, kao i naknada za svaki prolongat kredita - u 1998. u iznosu 144.000,00 kn i u 1999. u iznosu 771.357,38 kn, a što je dodatno poskupilo ionako visoke troškove korištenja kratkoročnih kreditnih sredstava.

Iz navedenog je vidljivo da je HRT za odvijanje tekućeg poslovanja posebice tijekom 1999. koristila kratkoročne kredite i pozajmice za održanje tekuće likvidnosti.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi rok i ostale uvjete pod kojima će zaposlenici dobivena sredstva vratiti, te obveze zaposlenika utvrditi u pisanom obliku.

Nalaže se isplaćivanje sredstava pomoći zaposlenicima samo u skladu s odredbama općih aktata i donijetim odlukama odgovarajućih tijela.

Ujedno se predlaže donijeti program mjera za smanjenje troškova i povećanje prihoda, odnosno provesti mjere racionalizacije troškova kako se ne bi morali kontinuirano koristiti kratkoročni krediti i pozajmice za održanje tekuće likvidnosti, a na koje se plaća visoka kamata.

- 17.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će naknadno ugovorno utvrditi prava i obveze zaposlenika kojima je dana pomoć te da će dopuniti opće akte kojima je regulirano isplaćivanje pomoći zaposlenicima.*

Nabava kratkotrajne imovine

- 18.1. Tijekom 1998. nabavljena je kratkotrajna imovina u vrijednosti 52.641.587,34 kn, a u 1999. u vrijednosti 38.933.447,18 kn što je za 26% manje u odnosu na prethodnu godinu. Nabavljene su sirovine, materijali, gorivo, zaštitna i radna odjeća, scenska i spikerska garderoba te sitni inventar.

Zalihe materijala na koncu 1998. iznosile su 41.040.934,23 kn, a na koncu 1999. iznosile su 41.122.148,04 kn.

Vrijednost zaliha koncem 1999. veća je od ukupne nabave materijala i sitnog inventara što ukazuje na neracionalno gospodarenje financijskim sredstvima jer su u zalihama blokirana znatna financijska sredstva.

Pojedine vrste zaliha su nabavljane iako tijekom 1998. i 1999. nisu trošene. Za pretvaračke objekte nisu utvrđeni normativi potroška niti minimalne količine zaliha goriva, već se početkom zime pune do instaliranih kapaciteta.

Skladišta su ustrojena po organizacijskim jedinicama i nisu povezana računalima tako da postoji mogućnost nabave materijala koji je na zalihama u drugom skladištu. Politika nabave materijala nije jedinstvena, a godišnji planovi nabave se ne sastavljaju.

Tijekom 1998. i 1999. kratkotrajna imovina je nabavljana od domaćih i inozemnih dobavljača koji su izabrani nakon provedenih postupaka javnog nadmetanja, izravnim ugovaranjem uz suglasnost Ministarstva financija, te nabavom putem narudžbenica (bez zaključivanja ugovora).

Koncem 1997. provedeni su postupci javnog nadmetanja za nabavu drvenih poluproizvoda, baterija i elektromaterijala u 1998. Nakon odabira ponuditelja povjerenstvo je uputilo prijedlog Upravi za zaključivanje ugovora. U 1998. postupak je obustavljen, a ugovori s odabranim dobavljačima nisu zaključeni.

Javno nadmetanje za nabavu pričuvnih dijelova za automobile i auto guma provedeno je u 1998. dok za nabavu u 1999. javno nadmetanje nije provedeno. U 1999. provedeni su postupci javnog nadmetanja za nabavu beskonačnih obrazaca, baterija, elektromaterijala i rezane građe. S odabranim ponuditeljima koji su ponudili najnižu cijenu zaključeno je osam ugovora o nabavi, a ukupno ugovorena vrijednost iznosi 5.081.974,38 kn.

Nabava odjeće za potrebe HRT obavljala se od raznih dobavljača. U listopadu 1999. proveden je postupak javnog nadmetanja za odabir ponuditelja za nabavu odjeće. S domaćim proizvođačem odjeće koji je ponudio najnižu cijenu zaključen je ugovor o nabavi odjevnih predmeta. Odjeća se i nakon zaključenog ugovora nabavljala od različitih dobavljača.

Izbor odjeće obavljaju zaposlenici, a pri nabavi su uočene velike razlike u cijeni istovrsne odjeće. Navedena nepravilnost utvrđena je revizijom poslovanja za 1997.

Nabava je obavljana od ponuditelja odabranih u postupku javnog nadmetanja ali i od drugih dobavljača temeljem ispostavljenih narudžbenica, što nije u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova po kojima se nabava procijenjene vrijednosti veće od 400.000,00 kn obavlja provođenjem postupaka javnog nadmetanja i zaključivanja ugovora o nabavi s odabranim ponuditeljima.

Isti materijal često se nabavlja od više dobavljača po različitim cijenama, a kriterij za izbor dobavljača bila je mogućnost plaćanja putem prijeba ili cesije.

Nabava fono građe i video vrpce obavljana je na temelju ponuda bez zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljem. Postupak nabave fono građe koncem 1998. obavljen je nakon provedenog postupka javnog nadmetanja u kojem su sudjelovala dva ponuditelja. Prihvaćena je skuplja ponuda u vrijednosti 200.090,50 DEM (jeftinija je iznosila 154.959,20 DEM) što nije u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Predujmovi za kratkotrajnu imovinu koncem 1998. iskazani su u iznosu 4.822.818,06 kn, a koncem 1999. u iznosu 9.411.228,55 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 4.588.410,49 kn ili 95,1%. Odnose se na predujmove za nabavu materijala 1.853.218,46 kn i za prava prikazivanja 7.558.010,09 kn. Predujmovi za nabavu materijala u iznosu 454.908,26 kn dani su dobavljačima i nisu opravdani više od godine dana dok se istodobno koriste kratkoročne pozajmice za financiranje tekuće likvidnosti.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost zaliha starijih od godinu dana, rashodovati neuporabljive zalihe i materijal koji je tehnološki zastario, pravilnikom utvrditi normative i minimalne zalihe goriva na pretvaračkim objektima.

Nalaže se problematici zaliha (načinu evidentiranja, popisu, normativima i nabavi) posvetiti dužnu pozornost u svrhu racionalizacije nabave materijala i sitnog inventara. Ujedno se nalaže postupak nabave materijala i pričuvnih dijelova provoditi uz primjenu Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova, a nakon provedenog postupka i odabira ponuditelja zaključiti ugovor o nabavi.

Nalaže se utvrditi plaćanje nabave materijala predujmom u izuzetnim slučajevima, a sve u svrhu racionalnog gospodarenja financijskim sredstvima.

Predlaže se ustrojavanje evidencije zaliha na razini HRT kako bi se racionalizirala nabava.

- 18.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će u tijeku 2000. ustrojiti način obavljanja popisa te popisati nekurentne zalihe. Također je izjavila da je, programom racionalizacije koji uvodi Uprava, predviđeno određivaje kategorija minimalnih, maksimalnih i optimalnih zaliha te da će informatizirati evidencije o zalihama.*

Kratkotrajna financijska imovina

- 19.1. Na dan 31. prosinca 1998. kratkotrajna financijska imovina iznosi 7.409.060,69 kn, a na dan 31. prosinca 1999. u iznosu 3.078.726,78 kn.

Kratkotrajna financijska imovina u 1999. sastoji se od čekova 328.137,04 kn, depozita 2.000.000,00 kn i potraživanja za kratkoročne pozajmice 750.000,00 kn. Na temelju ugovora o oročenom depozitu koncem studenoga 1999. oročeno je kod poslovne banke 2.000.000,00 kn na rok od tri mjeseca uz godišnju kamatu od 17,5%.

Potraživanje u iznosu 750.000,00 kn odnosi se na pozajmicu danu u lipnju 1999. pravnoj osobi bez zaključenja ugovora i bez instrumenata osiguranja povrata, beskamratno, za produkciju filma. Iako je pozajmica trebala biti vraćena u roku od 30 dana, nije vraćena niti do vremena obavljanja revizije u svibnju 2000. Prema Uredbi o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravih osoba HRT je mogla odobriti zajam drugim pravnim osobama uz uvjet da kamatna stopa nije manja od kamate na Tržištu novca i kratkoročnih vrijednosnica d.d., Zagreb.

Državni ured za reviziju nalaže kod pozajmljivanja sredstava ugovorom utvrditi visinu, rok vraćanja, instrumente osiguranja povrata, kao i kamate u skladu s odredbama Uredbe o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravih osoba.

Ujedno nalaže racionalno i ekonomično gospodarenje novčanim sredstvima. Nije racionalno oročavati vlastita sredstva te davati pozajmice, a istodobno uzimati kredite pod nepovoljnijim uvjetima.

- 19.2. *HRT je prihvatila nalaz i izjavila da će ugovorno regulirati posuđivanje sredstava.*